

**Avrupa'da Tam – Zamanlı Zorunlu
Eğitimde Mesleki Rehberlik**

EURYDICE

EACEA

Eğitim, Grsel
İşitsel ve Kültür
İdari Ajansı

Avrupa'da Tam - Zamanlı Zorunlu Eğitimde Mesleki Rehberlik

Avrupa Komisyonu

İÇİNDİKİLER

Almanya	1
Avusturya	5
Belçika (Almanca-Konuşan Topluluk)	10
Belçika (Fransız Topluluğu)	17
Birleşik Krallık (İngiltere,Galler ve Kuzey İrlanda)	23
Bulgaristan	35
Çek Cumhuriyeti	40
Danimarka	46
Estonya	50
Finlandiya	55
Fransa	60
Hollanda	65
İrlanda	70
Birleşik Krallık (İskoçya)	75
İspanya	80
İsveç	86
İtalya	91
İrlanda	98
Kıbrıs	102
Letonya	107
Lihtenştayn	112
Litvanya	115
Lüsenburg	122
Macaristan	126
Malta	130
Norveç	138
Polonya	142
Portekiz	148
Romanya	154
Slovakya	158
Slovenya	163
Yunanistan	167

Ülkeler alfabetik sıraya göre düzenlenmiştir.

TAM-ZAMANLI ZORUNLU EĞİTİMDE MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

ALMANYA

2007/08 Eğitim-Öğretim yılı

Genel bir kural olarak, eğitim 6-15 yaşları (bazı Länder'da istisnalar olmakla birlikte) arasındaki öğrenciler için zorunludur. 4-6 yıl süren ilköğretimden sonra (Primarschule) çocuklar çeşitli eğitim süreçlerine (Gymnasium, Hauptschule ya da Realschule) bölünmeyle vasıflandırılan ortaöğretime (Sekundarbereich I) geçerler. Eğitim sürecinin seçimiyle ilgili karar ailelerin ya da okulların (ya da sorumlu yetkililerin) sorumluluğundadır. Tam-zamanlı zorunlu eğitimlerini bitirmemiş olan okulu erken bırakan kişilerin tam-zamanlı bir meslek hazırlık yılını (Berufsvorbereitungsjahr) ya da yarı-zamanlı üç yıllık meslek eğitimini tamamlamaları (18 yaşına kadar) gerekmektedir.

YASAL ÇERÇEVE VE ULUSAL HEDEFLER

1971 yılında ve tekrar 2004 yılında, Federal İstihdam Ajansı ve Eğitim Bakanları Daimi Konferansı (Kultusministerkonferenz), gençlerin okuldan meslek eğitimine, yükseköğretime ya da iş hayatına başarılı bir şekilde geçişlerini kolaylaştırmak için okullarla mesleki rehberlik ajanslarıyla işbirliği üzerine bir çerçeve anlaşması yapmıştır. Länder düzeyinde ise ek anlaşmalar yapılmıştır ve yerel Çalışma Bürosu (Arbeitsamt) ve okullar arasında yerel düzeyde her yıl detaylı anlaşmalar görüşülür.

2005 yılında, Federal Hükümet ve iş ortaklıkları, Almanya'da Ulusal Kariyer Eğitimi ve Nitelikli İnsangücü Gelişimi Paketi'na (Nationaler Pakt für Ausbildung und Fachkräftenachwuchs in Deutschland) girmişlerdir. Eğitim paketi, meslek eğitimi almak isteyen okulu erken bırakmış kişilere meslek eğitimi pozisyonları sunmayı amaçlamaktadır. Kapsamlı kalite geliştirme tedbirleri sayesinde, Länder okulu erken bırakanların niteliklerinin iyileştirilmesine ve kariyerlerinin başlangıcını kolaylaştırmaya katkıda bulunur. 2003 ve 2004 yıllarında Daimi Konferans tarafından kabul edilen eğitim standartları, bunun için önemli bir dayanak teşkil etmektedir.

Almanya'daki Länder, ülke-çapında kapsamlı bir okul (kariyer) rehberliği ve eğitim rehberliği sağlamakla yükümlüdür. Federal İstihdam Ajansı (BA), işsizler ve işsizlik tehlikesi ile karşı karşıya kalan kişiler için ülke-çapında kariyer rehberliği, işe yerleştirme ve danışmanlık hizmetleri sunmaktadır. İşgücü yönetiminin kariyer danışmanlığı tekeli 1998 yılında kaldırıldı. BA süregelen meslek eğitimi ve öğretime danışmanlık sağlama ve destekleme alanından OECD uzmanlarının tahmin ettiğinden daha çabuk bir sürede geri çekildi. Hızlı yerleştirmeye ve yüksek yerleştirme oranlarına dayanan eğitim belgeleri ve danışmanlık, BA'nın eğitim ve istihdam rehberliğine yönelik eğiliminin değiştiğini göstermektedir. Bunun sonucunda ise, Almanya'daki işgücü yönetimi diğer bütün AB ülkelerinde olduğu gibi özellikle işgücü piyasasına insanları mümkün olduğu kadar çabuk tekrar entegre ederek, işsizliği ve yapılan yardımlara bağımlılığı bitirerek kendi çekirdek görevine yoğunlaşmaktadır.

SORUMLULUKLAR

Bilgi, mesleki rehberlik ve istihdam için kamu hizmeti, Federal İstihdam Ajansı ve bölgesel bürolarının sorumluluğu altında sağlanır. Çalışma Bakanlığı'nın rolü, bu faaliyetlerin yasal denetimi ile sınırlıdır. Bu işlev, müfredat ve çıraklık çerçevesindeki mesleki rehberliğin yanı sıra okuldaki eğitim rehberliği açısından da okulların sorumluluğuna eklenir.

Almanya'daki kurumların büyük bir kısmı, çeşitli yasal düzenlemeler doğrultusunda eğitim, meslek ve istihdam alanlarında danışmanlık hizmeti sağlar.

Federal İstihdam Ajansı (SGB III) ve temel bir gelir vermekten sorumlu olan sağlayıcıların (SGB II) yanı sıra okullar, yükseköğretim kurumları ve yerel yetkililere ek olarak, eğitim ve mesleki danışmanlık ayrıca çok fazla sayıda farklı (eğitim) sağlayıcısı ve kurumlar tarafından - özellikle belirli hedef gruplara (örneğin kadınlar, göçmenler, sakatlığı olan kişiler) yönelik ve özel sağlayıcılar tarafından giderek artarak sağlanır.

Gençlik yardım kuruluşları ve bağımsız yardım kuruluşları da, problemlerin ve durumların türüne göre, SGB VIII'e (Çocuk ve Gençlik Hizmetleri Yasası) dayanarak eğitim ve mesleki danışmanlık hizmeti sağlar. Ayrıca vaka yönetimi bağlamında belirli hedef gruplara yönelik danışmanlık sunan Gençlerin Yetkinliği Ajansları'nın Federal Bakanlığı'nın ülke-çapında genişlemesi, bu alandaki dinamizme bir örnektir.

Bugüne kadarki danışmanlık hizmetlerinin çoğunluğu, özellikle okul, meslek eğitimi, iş bulma ve işsizlik arasındaki geçişler olmak üzere, belirli kesim ya da geçici durumlara yoğunlaşmaktadır.

MÜFREDATTA MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

Meslek ve iş dünyasına giriş, ortaöğretim düzeyindeki tüm eğitim alanlarında zorunlu bir bileşendir. Yönerge, ya ayrı bir ders (Arbeitslehre, ya da ön-mesleki dersler) ya da sosyal bilimler, ekonomi ya da teknoloji dersleri gibi diğer derslerde ele alınan konunun bir parçası olarak verilir. Bu öğretim genellikle zorunlu eğitimin son iki yılında verilir ancak daha önce de başlayabilir. Diğer okul türlerine (Hauptschule ya da Realschule) nazaran genel eğitimin (Gymnasium) sunulduğu okullardan daha az verilmektedir. 16 Länder'da mesleki rehberliğe ayrılan ortalama süre haftada iki saattir.

Bu dersin hedefi, bir eğitim ya da mesleki süreç seçmek için gereken beceri ve olgunluğu geliştirmektir. İş hayatını ve gerekliliklerini anlamaya büyük önem verilmektedir.

Elverişsiz çevreden gelme, okulda zorluk çekme ya da Alman dilinde (göçmenler) yardıma muhtaç olma gibi diğer sebeplerden dolayı kendilerini liseye başlamaya hazır hissetmeyenler, bir yıllık mesleki hazırlık (Berufsvorbereitungsjahr) alabilir.

Müfredat çerçevesinde çıraklık

Genellikle hazırlık sınıfını takip eden iki ya da üç uzun çıraklık, hemen hemen tüm Länder'da (şirketler, ticaret odaları ve okullarla işbirliği içinde) sunulmaktadır. Bazı Länder, öğretim kılavuzları yayınlamış ve işe yerleştirmeyi desteklemek için öğretim materyali hazırlamıştır.

DİĞER FAALİYET TÜRLERİ / REHBERLİK HİZMETLERİ

Meslek dünyasıyla irtibat

Genellikle hazırlık sınıfını takip eden iş deneyimi yerleştirmeleri, bir meslek seçiminde iş dünyasına ve rehberliğe ilk elden fikir sağlamayı amaçlamaktadır.

Ziyaretler, kimya, fizik, Almanca ya da coğrafya gibi derslerin yanı sıra ağırlıklı olarak iş hayatına başlamaya ilgili olan derslerin çerçevesinde organize edilir.

Okulda Rehberlik Hizmetleri

Federal İstihdam Ajansı'nın mesleki danışmanları, zorunlu eğitimin son yılına yakın olan zamanlarda her sınıfa mesleki rehberlik dersleri vermek için okulları ziyaret ederler. Bu derslerin sırasında, öğrenciler kişisel danışmanlık alırlar ve istihdam ve olası kariyerlerle ilgili fuarlar ya da seminerler gibi olaylar hakkında bilgilendirilir ve bir işe nasıl başvurulması gerektiğini, CV'lerini nasıl hazırlamaları gerektiğini öğrenirler. Danışmanlar ayrıca küçük gruplar ya da kısa tartışmalara yönelik tamamlayıcı dersler, rehberlik çalışmaları için uygundur. Öğrenciler daha sonra daha ayrıntılı tartışmalar için Federal İstihdam Ajansı'nın bir kariyer bilgi merkezine (BIZ) gidebilir.

Okul dışında rehberlik hizmetleri

Federal İstihdam Ajansı'nın büroları gençlere genellikle ihtiyaçlarını ve gelecekteki stratejilerini belirlemelerine yardımcı olan ya da okulu bırakma gibi bazı kritik durumlarda müdahalede bulunmayı içeren bireysel danışmanlık sunar. Danışmanlık, doğrudan ya da uzaktan (telefon ya da e-posta gibi) sağlanır. İnternet üzerinden "çevrimiçi" hizmet de kullanılır.

Federal Eğitim ve Araştırma Bakanlığı'nın "Öğrenme Bölgeleri - Ağlar için Destek" programı (Lernende Regionen Förderung von Netzwerken), özellikle 25 öğrenme bölgesinde mesleki danışmanlık konusuyla ilgilenmiştir. Bu projeler bireysel durumların taleplerini karşılayan ve müşterilerinin biyografilerini göz önünde bulunduran bölgesel eğitim rehberliği ajanslarının oluşumu ve genişlemesine yönelik bütüncül model çözümler geliştirmiş ve test etmiştir.

Eğitim, sanayi ve yerel çevredeki tüm bölgesel olarak ilgili paydaşların birlikte çalıştığı Öğrenme Bölgeleri'nin ağları, eğitim ve eğitim sağlayıcılarının bütün alanlarını içererek kapsamlı mesleki danışmanlığa olanak sağlar ve tavsiye arayanların yararına danışmanlık hizmetlerinin tümüne el atar.

Buna ek olarak, "Almanya'da Bölgesel Eğitim Danışmanlığının profesyonelleştirilmesi" başlıklı ortak proje, Öğrenme Bölgeleri'nin özel ihtiyaçlarına göre mesleki danışmanlar için bir müfredat çerçevesi geliştirmiştir. Odak, ağda ve merkezdeki bölgesel düzeyde tüm eğitim görüntüsünü, danışmanlığı içeren rehberlik üzerinedir.

Bu müfredat dayanarak, nitelikler şimdi özel ek modüllerle (şirketlerde mesleki danışmanlık konusunda örneğin) tamamlanan dokuz bölgesel Nitelikler Merkezi'nde (RQZ) sunulmaktadır. Bu yeterlilik önlemleri

için hedef gruplar, Öğrenme Bölgeleri'ndeki eğitim rehberliği ajansı personelinin yanı sıra aynı zamanda okullar, yükseköğretim kurumları, yerel yetkililer, ticaret odaları ve eğitim projelerindeki süregelen eğitim kurumlarında danışmanlık görevi yürüten personeldir.

İlave faaliyetler

İş ve ticaret dünyası hakkında temel bilgileri iletmek için, öğrenciler tarafından model işletmeler (Schülerfirmen) kurulmuştur. Öğrenciler ayrıca, fuarları ziyaret eder, profesyonellere konuşur ve meslek okullarında derslere katılmaları için teşvik edilirler.

REHBERLİK PERSONELİNİN NİTELİKLERİ

Okulda

Derse bağlı olarak, öğretmen eğitimi, özellikle Hazırlık Hizmeti (Vorbereitungsdienst), mesleki rehberlik eğitimi (Arbeitslehre) içerir. Öğretmenler de öğrencilerin bireysel güçlüklerini ve zayıf yönlerini belirlemek amacıyla genellikle okul sosyal hizmet görevlileri, mezun gençler ve toplum görevlileri (Sozialpädagogen), psikologlar, aileler ve bilim adamlarıyla sıkı bir şekilde birlikte çalışırlar.

Diğer rehberlik hizmetlerinde

Eğitim ve mesleki rehberlik alanında kalite ve profesyonellik konusunda yakında yayınlanacak bir çalışma (Qualität und Professionalität in der Bildungs- und Berufsberatung, Schiersmann et al., 2008), başlıkları rehberlik sözcüğünü içeren on müfredat programı, dokuz akademik / üniversite programı ve on süregelen eğitim müfredatı keşfetmiştir.

OKULLAR, İŞVERENLER, AİLELER VE DİĞER PAYDAŞLARLA İŞBİRLİĞİ

Federal İstihdam Ajansı danışmanları (okullarla işbirliği içinde), genellikle aileler için bilgi günleri ya da akşamları düzenler ve istihdam forumları gibi diğer organizasyonlara katılırlar. Aileler de çocuklarına eşlik etmek üzere Federal Ajans'a yapılan ziyaretlere davet edilirler.

İşverenler Federal İstihdam Ajansı bürolarının idari organlarında temsil edilirler ve politikalarının yönetiminde yer alırlar.

Şirketler, okul projelerine katılır, sponsorluk sağlar, işe yerleştirme organize ederler. Eğitim, Kariyer ve İstihdam için Ulusal Rehberlik Forumu da bu bağlamda ayrıca belirtilmelidir. Bu, araştırma rehberlik ve danışmanlıkla uğraşan, sunan ya da finanse eden rehberlik uygulayıcıları, hükümet yetkilileri ve sivil toplum kuruluşlarına yönelik eğitimle ilgili tüm kurum ve kuruluşların yer aldığı ve rehberlik kullanıcısı ve tüketici kuruluşların ortaklaşa çalışabilecekleri bağımsız bir ağıdır. Rehberlik Forumu, eğitim, mesleki eğitim ve istihdam sektörlerindeki bireylere verilen rehberlikle ilgilidir. Rehberlik Forumu, kendisini bu alandaki tüm paydaşlar ve kişiler için bir platform olarak görmektedir ve ortak düşünceler ve projeler hakkında tartışmalar ve ortak amaçların başarılması için tüm kurumsal sektörlerde bir bilgi ve deneyim alışverişi için bir fırsat sağlamaktadır.

MESLEKİ REHBERLİK HAKKINDA BİLGİYE ERİŞİM

Federal İstihdam Ajansı, tüm öğrencilere ve Arbeitslehre'den sorumlu öğretmenlere (dergi, rehber, broşür, CD-ROM ve çevrimiçi bilgi) ücretsiz bilgi sağlar. Şu anda ticari içerikler (BerufeNet), sunulan eğitim (KURS), mevcut çıraklık ve stajyerlik (ASIS) ve iş teklifleri (SIS) hakkında ayrı veritabanları sunmaktadır.

Bu veritabanları, kariyer seçim programından (MACHT'S RICHTIG) ve diğer kendini-keşfetme programlarından ayrıdır.

Länder'in Eğitim Bakanlıkları kendi müfredatlarını yayınlamaktadır ve bunlar aynı zamanda mesleki rehberlik eğitimi veren dersleri de içermektedir. Länder, okullarla şirketler arasındaki işbirliği hakkında çeşitli bilgiler sunar.

Ayrıca kitap, dergi, CD-ROM, vb. için geniş özel bir piyasa da bulunmaktadır.

İşveren temsilcilerinin ve medya denetleme kurulu personelinin katılımı aracılığıyla ya da şirketler ve sanayi kuruluşları tarafından yürütülen tamamlayıcı araştırma aracılığıyla, örneğin, bilgi kalite kontrolü temin edilmektedir.

İnternet kaynakları

Federal İstihdam Ajansı (Bundesagentur für Arbeit): www.arbeitsagentur.de
www.arbeitsamt.de
www.studienwahl.de
http://www.bda-online.de/ausbildungspakt/pdfs/0_0_0_Ausbildungspakt.pdf
<http://www.schulewirtschaft.de/>
<http://www.bildungsserver.de>
http://www.kmk.org/aktuell/RV_Schule_Berufsberatung.pdf

Kaynaklar

1. Guidance policies in the knowledge society. Trends, challenges and responses across Europe. A Cedefop synthesis report. Ronald G. Sultana. Cedefop Panorama series; 85. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2004.
2. ETV and Cedefop thematic analysis 'Guidance and counselling for learning, career and employment' on www.trainingvillage.gr/etv/Information_ressources/NationalVet/Thematic
3. Eurybase; Eurydice.
4. Career Guidance and Public Policy. Bridging the gap. OECD 2004.

EURYDICE

EACEA

Eğitim, Grsel
İşitsel ve Kültür
İdari Ajansı

Avrupa'da Tam-Zamanlı Zorunlu Eğitimde Mesleki Rehberlik

Avrupa Komisyonu

TAM-ZAMANLI ZORUNLU EĞİTİMDE MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

AVUSTURYA

2007/08 Eğitim-Öğretim yılı

Eğitim, yaşları 6-15 arasında olan öğrenciler için zorunludur. İlköğretimi (Volksschule), ortaöğretim II. kademeyi ve lise eğitiminin ilk yılını içerir. Dört yıllık ilköğretim düzeyinden sonra, 10 yaşındaki çocuklar, Volksschule'nin son yılındaki sonuçlarına göre, ortaöğretim II. kademeye dört yıllığına devam eder. İki olasılık bulunmaktadır: Allgemeinbildende höhere Schule (akademik genel ortaöğretim II. kademe) ya da Hauptschule (genel ortaöğretim II. kademe). Daha sonra lise eğitiminin (genel, teknik ya da meslek) farklı türlerine doğru yönelebilirler. Lise öğretiminin ilk yılı (15 yaş) zorunludur. Bu yıldaki mesleki rehberliğin düzenlenmesi bu tanımla kapsamamaktadır. Zorunlu eğitimin ortaöğretim II. kademesinden sonra devam ettiği ülkelere bunu dahil etmemeye karar verdik (çünkü tek bir yıla ve lise eğitiminin farklı türlerine yönelik tam bilgi bulmak zor olur).

YASAL ÇERÇEVE VE ULUSAL HEDEFLER

Eğitim kanunu (Okul Eğitim Yasası 1974 SchUG) bütün gençlerin gelecekteki mesleki kariyerleri için eğitim almaları gerektiğini şart koşar. Gelecekteki kariyer seçimleri bakımından karar-vermeleri için öğrencilerin hazırlanması okulların eğitim görevi olarak kanunen tanımlanmaktadır. Ayrıca bütün okulların öğrencilere, özellikle 4. ve 8. yılında olanlara (ortaöğretimin her iki türünde), gençlerin ilgileri ve performansları doğrultusunda var olan ve önerilebilecek yollar hakkında danışmanlık sağlamaları gerektiğini de şart koşmaktadır.

SORUMLULUKLAR

Federal Eğitim, Sanat ve Kültür Bakanlığı, mesleki rehberlik eğitim açısından uygulanması gereken mekanizmaları ve yasal çerçeveyi tanımlamaktadır. Eyaletler ve bölgeler, bu politikanın gerçekleştirilmesinden ve ihtiyaçlara göre çeşitli rehberlik hizmetlerinin uygulanmasından sorumludur. Bu hizmetler tarafından sağlanan faaliyetin türüne göre, rehberlik hizmetleri, bölgesel ekonomik ve sosyal konseye, bölgesel eğitime ya da sağlık yetkililerine bağlıdır. Gençlere bilgi, rehberlik ve danışmanlık hizmetleri sağlamanın yanı sıra Federal Ekonomi ve Çalışma Bakanlığı'nın ulusal istihdam politikasını da uygulamak Federal İstihdam Hizmeti'nin (Arbeitsmarktservice Österreich AMS) sorumluluğundadır. Bu hizmetlere erişim, zorunlu eğitimdeki gençler de dahil olmak üzere herkes için ücretsizdir. Bu büro, bazı rehberlik hizmetlerini çeşitli organizmalarla dış kaynaktan temin eder, bunun karşılığında da özel danışmanlarla alt sözleşme imzalayabilir.

Toplumsal İlişkiler ve Tüketiciyi Koruma Bakanlığı ve Tarım, Orman, Çevre ve Su İdaresi Bakanlığı gibi diğer bakanlıklar, gençlere çiraklık, tatilde çalışma ve destek programlarıyla ilgili pek çok bilgi hizmeti sunmaktadır.

Adı geçen bakanlıklar işbirliği içerisinde ve sundukları hizmetler koordine bir şekildedir. Okulda, mesleki rehberlik eğitimiyle ilgili diğer tedbirlerin uygulanması ve kalitesi okul yöneticilerinin ve yetkili mercilerin sorumluluğu altındadır (örneğin, bölgesel eğitim konseylerinin başkanları ya da bölgesel müfettişler).

MÜFREDATTA MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

Okulun 7. ve 8. yılındaki (ortaöğretim I. kademe) bütün öğrenciler için, "mesleki rehberlik eğitimi" ulusal müfredatın ayrılmaz bir parçasıdır. Okullar bunu ayrı bir ders olarak sunmakta ya da Almanca, coğrafya ve ekonomi, yabancı diller, matematik, fen, din, vb. diğer zorunlu derslerin içerisine entegre etmekte özgürdür. Bu derse ayrılan süre yılda 32 saattir. Rehberlikte uzman olmayan öğretmenler tarafından öğretilir. Öğrenciler bu

derste değerlendirilmezler. Amaç, öğrencilere gelecekteki kariyer seçimleriyle ilgili kararlar almaları için gereken becerileri geliştirmelerine yardımcı olmak ve olasılıklar ve yükseköğretim hakkında bilgi sağlamaktır. Bu ders ayrıca öğrencilerin ilgi merkezleri ve becerileri hakkındaki düşünceleriyle gelecekteki kişisel ve meslek hayatları hakkındaki fikirlerini de destekler.

Müfredat çerçevesinde çıraklık

Müfredat, ayrıca öğrenciye şirketlerde çıraklık yapma yoluyla ya da meslek dünyasından temsilcilerle tanışma yoluyla meslek dünyasıyla irtibat kurma olanağı sağlar. (Yılda en fazla beş gün öğrencilerin okul dışında bireysel mesleki oryantasyon faaliyetlerine tahsis edilir. Sınıf öğretmenin izni gerekmektedir SCHUG §13b, 1 Ocak 2005'ten bu yana yürürlüktedir).

DIĞER FAALİYET TÜRLERİ/REHBERLİK HİZMETLERİ

Meslek dünyasıyla irtibat

Yukarıya bakınız.

Okulda rehberlik hizmetleri

Müfredat içerisine entegre edilen mesleki rehberlik eğitimine ek olarak, bütün ortaöğretimler danışman (özel eğitim almış öğretmenler) işe alır. Öğrencilere ve ailelerine, mesleki rehberlikle eğitim psikolojisi ve var olan süreçler hakkında bilgi alanındaki yardımı birleştirerek bireyselleştirilmiş yardım sağlarlar. Danışmanlık, isteyen öğrencilere ücretsiz sunulmaktadır. Rehberlik saatleri iletişimle geçer ve gençler hizmetlerden, randevu almadan ya da telefon etmeden, bireysel ihtiyaçlarına göre yararlanır.

Öğrencilerle bireysel irtibata ek olarak, danışmanlar seminer düzenler ve sınıfta proje sunarlar.

Danışmanlar, bölgesel/merkezi eğitim psikolojisi/mesleki rehberlik hizmetinden (Schulpsychologie-Bildungsberatung) yardım talebinde bulunabilir. Bu hizmetler, okullara entegre edilir ve kişisel, duygusal ve eğitim zorlukları olan öğrencilerin yanı sıra rehberlikteki sıkıntılarıyla ilgilenen kalifiye psikologlar tarafından sunulur. Bu kadrolu üyeler, öğrencilere psikolojik danışmanlık sunar, tanılarda bulunur ve kariyer seçiminde karar-vermeyle ilgili zorluklarda görüşmelerde bulunurlar. Ayrıca, eğitim sistemi çerçevesi içerisindeki olası süreçler hakkında da bilgi sağlarlar.

Bunlara ek olarak, ortaöğretimler çeşitli faaliyetler düzenleyebilir ve mesleki rehberlik açısından öğrencilerin özel ihtiyaçlarını karşılamak üzere özel organlara danışabilir (bu, kız öğrenciler, anadili Almanca olmayan öğrenciler ya da özel ihtiyaca sahip öğrenciler gibi daha özel grupları ilgilendirir).

Okul dışında rehberlik hizmetleri

İstihdam sektöründeki mesleki rehberlik, Federal İstihdam Hizmeti'nin (AMS) bürolarında ve AMS tarafından yönetilen 52 uzmanlaşmış mesleki rehberlik merkezi (Berufsbildungszentren BIZ) ağı tarafından sağlanmaktadır. AMS personeli, mesleki rehberlikle işe yerleştirme gibi istihdam yardımının diğer şekillerini birleştirir. Bazı rehberlik hizmetleri, çeşitli kuruluşlara dış kaynaktan temin edilir, bunun karşılığında da özel danışmanlarla alt sözleşme imzalayabilir. Bu hizmetler, iş bulma teknikleriyle kariyer planlamanın yanı sıra kişisel ve sosyal beceriler etrafında yoğunlaşan gruplar için rehberlik kursları organize eder. Öğrenciler, gelecekteki kariyerlerine yönelik rehberlik almak için bu hizmete güvenirlir.

REHBERLİK PERSONELİNİN NİTELİKLERİ

Okulda

“Mesleki rehberlik” dersinden sorumlu olan öğretmenler, özel eğitim almazlar fakat bölgesel düzeyde var olan eğitim süreçleri hakkında bilgiye sahip olmalı, bilgiyi ve iletişim teknolojilerini kullanmalı, iyi iletişim becerilerine sahip olmalı, öğrencilere bir açıklık göstermeli ve gençleri motive etmeye yeterli olmalıdır. Danışmanlar, Pädagogische Hochschulen'de (Eğitim Üniversitesi Yüksekokulları) 12 ECTS kredisine karşılık gelen (4-5 işbaşında eğitim dönemi) özel eğitim almış öğretmenlerdir.

Çalışmalarının kalite güvencesi, görevleri tanımlayan resmi standartların varlığıyla, müfredat içeriğiyle ve süregelen eğitimde yer alma zorunluluğu tarafından temin edilmektedir. İçeriği, eyaletlere göre farklılık göstermektedir. Eğitim psikolojisi hizmeti de (Schulpsychologie-Bildungsberatung) ayrıca danışmanlara mesleki desteğin yanı sıra öğretim ve süre gelen eğitim sağlar.

Eğitim psikolojisi hizmeti sağlayanlar için, mesleki rehberlikte eğitime yönelik belli gereksinimlere ihtiyaç duyulmadan, psikolojide veya eğitimde yeterlik gerekmektedir.

Diğer rehberlik hizmetlerinde

Bütün AMS rehberlik personeli (yarı-zamanlı), mesleki rehberlik üzerine bir bölümle birlikte, başlangıç hizmet-içi eğitimi (altı ay tam-zamanlı) alır, yılda bir buçuk haftalık süregelen eğitimle tamamlanır (doğrudan mesleki rehberlikle ilgili olması gerekmemektedir).

Gönüllü ahlaki değerler yarası olan bir mesleki danışma kuruluşu, AMS alt sözleşmesi tarafından sağlanan mesleki rehberliğin kalite güvencesini geliştirmek üzere 2001'de kurulmuştur.

Ulusal düzeyde bu alandaki personel arasındaki deneyimlerin paylaşılması ve değişimlerin kolaylaştırılması için rehberlik uygulayıcılarının bir platformu (www.bib-infonet.at) kurulmuştur.

OKULLAR, İŞVERENLER, AİLELER VE DİĞER PAYDAŞLARLA İŞBİRLİĞİ

Okullar sık sık aileler, eski öğrenciler, yükseköğretim kurumları temsilcileri ve işverenlerle işbirliği içerisindedir. Bu türde bir girişimin yasal bir temeli yoktur, fakat eğitim projelerinde ve her okulun kalite güvence politikasında genelde açıkça ifade edilir.

Styria eyaletinde örneğin, gençlerin mesleki olarak bütünleşmelerini kolaylaştırmak için bölgesel bir ağ kurulmuştur. Bu ağ, Styria eyaleti hükümetinin temsilcilerini, işveren kuruluşları, çeşitli şirketleri, sendikaları ve kamu istihdam hizmetlerini bir araya getirir.

MESLEKİ REHBERLİK HAKKINDA BİLGİYE ERİŞİM

Gençler ve yetişkinlere yönelik mesleki rehberlik hakkındaki bilgi, genellikle olağan şekillerle (bilgi broşürleri, eğitim programları özetleri, videolar, filmler, CD-ROM'lar, interaktif bilgisayar-tabanlı hizmetler, iş pazarındaki veritabanları ve pek çok internet sitesinin yanı sıra çevrimiçi eğitim olanakları) dağıtılır.

Bu bilgi, ulusal ve bölgesel yetkililerinin sorumluluğu altında hazırlanır ve yayınlanır. Mesleki rehberlik hakkında bilgi üretiminin koordinasyonu için Eğitim, Sanat ve Kültür Bakanlığı'nda bir platform kurulmuştur.

AMS'nin mesleki bilgi merkezleri (BIZ), kullanıcılarına internet siteleriyle (www.learn4life.at, www.berufsinfo.at) kariyerler hakkında bilgi sağlamalarının yanı sıra bireysel olarak kendi kendilerini

ölçebilecekleri türde erişim sunar. Örneğin, Viyana Ticaret Odası'nın mesleki bilgi merkezleri (BIZ), meslekler hakkında çok geniş bir yelpazeyi dijital formatta sunmasının yanı sıra basılmış olarak da sunan bir proje yürütmektedir (www.biwi.at). Buna eklemeler yapmak ve gençlerin kolaylıkla erişebilmelerini sağlamak için, merkez gençlerin teke tek görüşebilecekleri bir işveren ağı kurmuştur.

“İş Bulma” projesi (Berufsfindungsbegleiter), gençlerin meslek okulları ve olası çıraklıklar hakkında bilgiye erişmelerini geliştirmenin yanı sıra şirketlerle irtibat kurmalarını kolaylaştırmayı hedeflemektedir.

İnternet kaynakları

Federal İstihdam Hizmeti: www.ams.or.at

Federal Ekonomi ve Çalışma Bakanlığı: www.bmwa.gv.at

Federal Eğitim, Sanat ve Kültür Bakanlığı: www.bmukk.gv.at

Eğitim Psikolojisi ve Rehberlik Bölümü:

<http://www.bmukk.gv.at/schulen/service/psych/kontakte.xml>

Kaynaklar

1. Guidance policies in the knowledge society. Trends, challenges and responses across Europe. A Cedefop synthesis report. Ronald G. Sultana. Cedefop Panorama series; 85. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2004.
2. ETV and Cedefop thematic analysis 'Guidance and counselling for learning, career and employment' on www.trainingvillage.gr/etv/Information_ressources/NationalVet/Thematic
3. Eurybase; Eurydice.
4. Career Guidance and Public Policy. Bridging the gap. OECD 2004.

EURYDICE

EACEA

Eğitim, Grsel
İşitsel ve Kültür
İdari Ajansı

Avrupa'da Tam-Zamanlı Zorunlu Eğitimde Mesleki Rehberlik

Avrupa Komisyonu

TAM-ZAMANLI ZORUNLU EĞİTİMDE MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ BELÇİKA (ALMANCA-KONUŞAN TOPLULUK)

2007/08 Eğitim-Öğretim yılı

Belçika'da, eğitim, çocuk 6 yaşına girdiğinde başlayıp 18 yaşına geldiğinde son bulan, on iki yıl süreliğine 18 yaşın altındakiler için zorunludur. Fakat, 18 yaşına kadar tam-zamanlı ortaöğretime bütün çocuklar kayıt olmaz. Zorunlu eğitime yönelik 1983 yasası, sadece 6-15 yaş arası (eğer ortaöğretimin ilk iki yılını tamamlamamışlarsa 16 yaşında) öğrencileri tam-zamanlı eğitim için zorunlu kılar ve diğerlerini almaşık ortaöğretim sisteminde (Teilzeitunterricht) ve bir şirkette meslek eğitimi görme seçenekleriyle eğitim zorunluluklarını yerine getirmelerine izin verir. Bu yüzden, eğer öğrenci bir okul yılını tekrar etmek zorunda kalmazsa, bütün öğrenciler en azından altı yıl ilköğretim ve ortaöğretimin ilk üç yılı olmak üzere tam-zamanlı eğitime kayıt olur.

Ortaöğretim her biri iki yıl olmak üzere üç aşamaya bölünmüştür. 1st aşama (“gözlem” aşaması), bütün öğrencilere yönelik ortak eğitimden oluşmaktadır. Bazı çocukların ihtiyaçlarına daha yakından adapte edilen farklılaştırılmış bir eğitim sürecine izin vermek için bu ilk iki yıl aynı zamanda farklılaştırılmış bir şekilde de düzenlenebilir. 2nd ve 3rd aşamalar (“oryantasyon” ve “karar verme” aşamaları), genel, teknik ve meslek eğitiminden (sanat eğitimi Almanca-konuşan Topluluk'ta sunulmamaktadır) oluşmaktadır. Eğer bir çocuk okul yılını tekrar etmek zorunda kalmazsa, ortaöğretimin 1st aşaması ve 2nd aşamasının birinci yılı, bütün öğrenciler için zorunludur. Rehberlik açısından önemli bir an, birinci hedefi öğrencileri yükseköğretime hazırlamak olan geçişlerle (genel eğitimin hepsi ve teknik eğitimin bazı süreçleri) öğrencileri yükseköğretimde eğitimlerine devam etmelerine olanak sağlarken mesleki yaşamlarına da hazırlayan yeterlik geçişleri (teknik eğitim süreçlerinin çoğu ve meslek eğitimi süreçlerinin tümü) arasından seçim yapmaları gerektiği zaman olan 1st aşamanın sonunda 2nd aşamaya geçiştir.

YASAL ÇERÇEVE VE ULUSAL HEDEFLER

Belçika'nın Almanca-konuşan Topluluğu'nda, mesleki rehberlikten yasal olarak sorumlu olan üç kurum vardır: Psikolojik/Tıbbi/Sosyal Merkezler (PMS Merkezleri), okullar ve İş ve İşçi Bulma Bürosu (Arbeitsamt).

Eğitim rehberliği, Belçika'da 1936'dan bu yana bulunmaktadır. Okulların yanı sıra, kanun Psikolojik/Tıbbi/Sosyal Merkezleri'ni (PMS Merkezleri), öğrencilere psikolojik ve sosyal rehberlik sağlamalarının yanı sıra eğitimleri boyunca tıbbi destek de sağlamaları için kurmuştur. Buna ek olarak, merkezlerin “öğrencileri, velayet hakları olanları, okul yetkililerini ve eğitim sürecinde doğrudan yer alan herkesi, bireysel seçim sürecini destekleyerek, eğitim ve mesleki olanaklarla ilgili bilgi ve danışmanlık sağlamak gibi” yasal görevleri bulunmaktadır.

1989'dan bu yana, üç topluluğun her biri kendi politikasından sorumlu olduğundan, eğitim ve öğretim alanında herhangi bir ulusal politika ya da ulusal hedef bulunmamaktadır.

Almanca-konuşan Topluluk'ta her eğitim ağı için bir tane olmak üzere üç PMS Merkezi bulunmaktadır. Mevcut hükümetin siyasi hedeflerinden biri (2004-2009), bu üç PMS Merkezi'ni bu alanda topluluk tarafından yatırım yapılan önemli insan ve mali kaynakların daha etkili ve hedefe yönelik olarak kullanılması için bir merkez altında birleştirmektir.

Okulların da ayrıca mesleki rehberlik açısından sorumlulukları bulunmaktadır. Yetkili mercilerin ve okul personelinin görevleriyle ilgili 31 Ağustos 1998 kararnamesi (Grundlagendekret), rehberlik sistemindeki sorumlulukları okullardaki farklı paydaşlara yükler: öğretmenler kurulu, aileler ve PMS Merkezleri. Kanun maddesi 15 (“Eğitim ve Kariyer Bilgisi”), aslında, şöyle demektedir: “Okullar, PMS Merkezleriyle ya da diğer uzmanlaşmış okullarla işbirliği içinde bulunarak, öğrencileri ve öğrencilerin çalışmaları, eğitimleri ve kariyer olanaklarıyla ilgili konulardan sorumlu olanları bilgilendirmek ve onlara tavsiyelerde bulunmakla yükümlüdür”.

17 Ocak 2000'de, Almanca-konuşan Topluluk, bir kararnameyle Arbeitsamt der Deutschsprachigen Gemeinschaft (İş ve İşçi Bulma Bürosu)'nu kurmuş ve bir görev vermiştir istihdam ve meslek eğitimi alanındaki olağan görevlere ek olarak diğer yetkililerle işbirliği ve istişare içinde bulunarak, özellikle PMS Merkezleriyle, istihdam hizmetlerinin aktif olmadığı, örneğin 18 yaşın altındaki gençlere sağlanan mesleki rehberlik konusu gibi, bir faaliyet alanı koordine etmek ve yeniden yapılandırmak.

SORUMLULUKLAR

Şu anda, Almanca-konuşan Topluluk'taki üç PMS Merkezi, ağlarındaki normal ve özel okullara öncelik vererek hizmet sağlar. PMS Merkezlerinin görevlerinden biri, öğrencileri yönlendirmektir. Merkezlerde çalışan personelin psikolojik, tıbbi ve sosyal rehberlik sağlama rolleri bulunmaktadır: öğrencileri bilgilendirmek ve seçimlerini desteklemek onların görevidir. PMS Merkezi personeli öğretmenler kurulunda yer alabilir.

Gençlere, sadece mevcut ve gelecekteki kariyerler için gereken şartlar değil, aynı zamanda bu kariyerler hakkında yeterli bilgi kazanmalarına yardımcı olmak PMS Merkezlerinin görevidir. Bu amaçla, bu merkezler, Almanca-Konuşan Topluluk'ta ve Belçika'nın diğer topluluklarında özellikle komşusu Fransız Topluluğu'nda ve özellikle Almanya olmak üzere sınır ülkelerindeki çalışmalar ve kariyerlerle ilgili geniş çapta bilgiye sahiptir.

Okulların sorumluluklarının temeli iki kararnamede bulunmaktadır: yetkili mercilerin ve okul personelinin görevleriyle ilgili olan 31 Ağustos 1998 (Grundlagendekret) kararnamesi ve önemli becerileri ve eğitim müfredatının ana hatlarını belirlemekle ilgili 16 Haziran 2008 kararnamesi. Yine de genel hatlarıyla açıklanan birinci kararnamede şöyle denmektedir: “Okullar, öğrencileri ekonomik ve meslek hayatında etkin ve yaratıcı olarak rol almaları için hazırlamalıdır”. İkinci kararnamede ise şöyle denmektedir: “İlköğretimdeki ve ortaöğretimin 1. aşamasındaki teknoloji dersi, öğrencilere ortaöğretimin (14 yaş) 1. aşamasının sonunda eğitimlerinin ve meslek eğitimlerinin geleceğiyle ilgili sağlıklı bir seçim yapabilmelerine yardımcı olmalıdır”. Fakat, merkezi mevzuat, okulun bu genel hedefleri başarması konusunda eğitim yöntemleri ve içerik oluşturmamaktadır. Müfredatın hedeflerine ulaşması ve kararnamenin gerektirdiği becerileri geliştirmesi için düşünülen içerik ve yöntemler, okulların sorumluluğu altındadır ve bu yüzden de yetkili mercilerin ve öğretmenlerin sorumluluğundadır.

Ortaöğretimde, öğrencilerin eğitim rehberliği ve/veya meslek eğitimleri sorumluluklarının belli bir kısmı, öğrenciler tarafından elde edilen sonuçlara göre rehberlik sertifikası verme görevi olan öğretmenler kurulunun sorumluluğundadır; rehberlik sertifikası A: geçer, çalışma türünü seçme özgürlüğü; B: geçer, uzmanlaşmanın belirli alanlarına erişimi engelleyen kısıtlamalarla; C: başarısız, öğrencinin çalışma yılını tekrar etmesini gerektiren ya da - eğer öğrenci 15 yaşına gelmişse - yarı-zamanlı eğitimde (Teilzeitunterricht, yalnızca belirli okullarda düzenlenen), bir şirkette ya da eğitiminin bir kısmını bir şirkette çıraklık sözleşmesi yapma şeklinde ve diğer kısmını da Orta Sınıflar ve SME'ler (IAWM) için Meslek Eğitim Enstitüsü'nün iki merkezinin birinde geçirme şeklinde. Öğrencilere sağlanan rehberlik danışmanlığı etrafında gerçekleşen öğretmenler kurulu toplantılarında, PMS Merkezleri, öğrencilere destek verirken kazandıkları bilgi ve deneyimleri ki genellikle yıllar sürer, öğretmenlerle paylaşırlar.

Almanca-Konuşan Topluluk'ta bir İş ve İşçi Bulma Bürosu kuran 17 Ocak 2000 kararnamesine göre, Arbeitsamt'ın kariyer ve eğitim alanında (Berufs- und Ausbildungsberatung) bilgi ve rehberlik sağlama görevi bulunmaktadır. Hükümetin isteği üzerine, mesleki rehberlik eğitiminin koordinasyonunu geliştirmek ve ilerletmek üzere PMS Merkezleriyle işbirliği ve istişare içerisinde okullar için bir rehber hazırlanmıştır (Leitfaden zur Berufswahlorientierung von Schülern und Lehrlingen in der Deutschsprachigen Gemeinschaft).

Bakanlığın ve hükümetin rolü göz ardı edilmemelidir. Almanca-Konuşan Topluluğunun işleminin çözümlenmesi çerçevesinde, mevcut dönemin (2004-2009) başında, hükümet 170 ölçütten (Maßnahmenkatalog der Regierung) daha fazla olan uzun bir liste hazırlamıştır ve 2009'a kadar yürütülmek üzere her biri için proje ve somut eylem planları hazırlamıştır. Bu tedbirler listesi her yıl gözden geçirilmekte ve güncellenmektedir. Bu tedbirlerin yaklaşık onunda, eğitim ve mesleki rehberliği geliştirilmesiyle olduğu kadar çalışmaların, eğitimin ve kariyerlerin geliştirilmesi de doğrudan ya da dolaylı yoldan hedeflenmektedir.

MÜFREDATTA MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

Müfredat yetkili mercilerin sorumluluğundadır ve merkezi mevzuatla belirlenmemiştir. Fakat, eğitimdeki önemli becerileri (Kernkompetenzen) ve müfredat ana hatlarını (Rahmenpläne) belirleyen 16 Haziran 2008 kararına bağlı kalmalıdır. Bu müfredat ana hatları ve buralarda söz edilen içerik zorunludur ve bütün okullarda zorunlu kılınan asgari müfredat olarak düşünülebilir. Çeşitli disiplinler için buralarda tanımlanan becerilerin [Kompetenzerwartungen] bütün okullardaki bütün öğrenciler tarafından geliştirilmesi gerekmektedir. Bu müfredat ana hatların mesleki rehberlik eğitime yönelik bir ders içermemesine rağmen, ders yine de bulunmaktadır. Bu yüzden, doğal bilimler ve teknoloji için olan müfredat ana hatlarında “Teknolojinin becerilerin gelişimine özel katkısı” başlıklı bölüm şöyle demektedir: “... Teknoloji dersi yetenekleri keşfetmeye ve geliştirmeye, problem-çözme için bir istek ortaya çıkarmaya ve teknik kariyerler için bir ilgi uyandırmaya katkıda bulunur. Ortaöğretimin 1. aşamasının sonunda (14 yaş), öğrenciler gelecekteki eğitimleri ve meslek eğitimlerine yönelik temel bir karar alırlar. İlköğretim ve ortaöğretimin 1. aşamasında teknolojiyle temas halinde olan öğrencilere sağlıklı seçim yapabilmelerine yardım eder.” Kanun, bu hedefe ulaşmaya yönelik herhangi bir yöntem ya da içeriği zorunlu kılmaz. Bu konular okulların ve öğretmenlerin sorumluluğu altındadır. Mesleki rehberlik eğitim alanında bu açıdan birçok girişim başlatılmıştır.

Öğretmenlerin kariyer ve mesleklerin farklı özelliklerine ayırdıkları çeşitli konulardaki derslere ek olarak, pek çok okulda çok ilginç ders dışı faaliyetler bulunmaktadır. Birçok sınıf esnaf işyerlerini ve diğer şirketleri (fırınlara, garajlara, vb.) ziyaret eder. Diğer belediyelerde, bir ya da iki açık gün düzenlenir ve şirketler ve kamu hizmetleri, örneğin ilgili olan 5. ve 6. sınıf ilköğretim öğrencilerini karşılar.

Müfredat çerçevesinde çıraklık

Zorunlu eğitimde (6-18 yaş arası), sadece yeterlik geçişlerin müfredatları teknik ve meslek eğitiminin 2. ve 3. aşamaları şirketlere ziyaret, iş başında eğitim ve şirketlerde çıraklığı içerir; şirketlerde çıraklık çoğunlukla 3. aşamada, haftada bir gün ya da iki haftadan altı haftaya kadar olan zaman içerisinde süregelen aralıklarla düzenlenir.

Zorunlu eğitime yönelik kanun, 15/16 ve 18 yaş arası çocukları alması ortaöğretim sistemi (Teilzeitunterricht) ve bir şirkette meslek eğitimi ve Orta Sınıflar ve SME'ler (IAWM) için Meslek Eğitim Enstitüsü tarafından yönetilen bir eğitim merkezinde birbirini takip etme yoluyla eğitim zorunluluklarını yerine getirmeleri için izin verir. Bu alması sistemde, bir şirkette gençlerin bulunması çıraklık olarak görülmeyebilir. IAWM tarafından düzenlenen alması sistem, örneğin, enstitü tarafından belgelendirilmiş bir şirketle genç kişi ve ailesi arasında imzalanmış bir çıraklık sözleşmesine dayanmaktadır. Bu genç kişi, şirkette çırak (Lehrling) statüsüyle haftada 3 ya da 4 gün çalışır ve küçük bir ücret alır; 1 ya da 2 gün IAWM merkezlerinin birinde meslek eğitimiyle ilgili olarak genel ve teknik eğitim dersleri alır. Gençlerin şirketlerde işe yerleştirilmelerini de içeren yarı-zamanlı eğitimle ilgili olarak ise, Teilzeitunterricht'i yeniden yapılandırmak ve bu eğitim türüne yeni bir yasal taban hazırlamak ve çıraklık için daha fazla olanak yaratmak bakımından (göz önünde bulundurulduğunda) kar-amacı gütmeyen sektörle işbirliği arttırmak için planlar bulunmaktadır.

DİĞER FAALİYET TÜRLERİ/REHBERLİK HİZMETLERİ

Meslek dünyasıyla irtibat

Zorunlu eğitim boyunca, birçok okulda hevesli öğretmenlerin girişimleriyle çok ilginç faaliyetler bulunmaktadır. Bu faaliyetlerden, uzmanları ilköğretime davet etme ya da şirketlere öğrenci ziyaretleri düzenleme girişimlerinden bahsedilebilir. Ortaöğretimde, meslek dünyasıyla böyle bir irtibat, teknik veya meslek bölümlerinin müfredatlarında içerilen, şirketlerdeki çıraklık süresinde olabileceklerin en üstünde yer

almaktadır. Genel eğitimdeki öğrencilerin de aynı zamanda meslek dünyasıyla irtibat halinde bulunma fırsatlarının olması gerekmektedir. Bu öneri, ortaöğretimde bir reform hazırlayan bir grup tarafından getirilmiştir.

16 yıl boyunca, IAWM, iki haftalık Paskalya tatilleri boyunca kendi şirket keşif haftaları (Schnupperwochen) düzenlemektedir. 15-18 yaş arasında zorunlu eğitimdeki 5 000 genç okulları aracılığıyla bir ya da birkaç şirketi ziyaret edip keşfetmeleri için kişisel olarak davet edilir. Şirketlerde bir kaç saatten bir ya da birkaç günlüğüne istedikleri yerde zaman geçirebilirler ve hatta bir deneme süreci olarak çalışabilirler. 2008'de, 800 genç ve 275 şirketten fazlası bu türdeki faaliyetlerde yer almıştır.

Okulda rehberlik hizmetleri

Öğretmenler kurulu, okulda öğrencilere sağlanan rehberlikten sorumlu olan esas paydaştır. PMS Merkezi (aşağıya bakınız) ve aileler bu amaca yönelik dahil edilmişlerdir. Zorunlu eğitimin ilk 8 yılının sonunda, öğrenciler isteklerine ve kapasitelerine en uygun olan eğitim türüne, örneğin genel eğitim, teknik eğitim ya da meslek eğitimi, ya da bir veya iki yıl sonra, bir çıraklık sözleşmesi şeklinde IAWM tarafından düzenlenen meslek eğitimi türlerinden birine yönlendirilir.

Eğitim ve mesleki rehberlik sorumluluğu çerçevesinde, ortaöğretim öğrencilerine çalışmaları ve Almanca-konuşan Topluluk'ta ya da başka bir yerdeki çeşitli meslek eğitimi olanakları hakkında bilgi broşürleri temin eder. Örneğin, JOB Start Bewerberinfos broşürü bakanlık tarafından öğrencilerin ve çırakların okullardan veya meslek eğitiminden çalışmalara ya da ilave yeterliklere veya meslek dünyasına geçişlerini kolaylaştırmak için 2004'ten bu yana yayınlanmaktadır.

Ortaöğretimler, çalışmalar ve kariyerler üzerine PMS merkezleriyle, Arbeitsamt'la, IAWM'yle, aileler derneğiyle, üniversitelerle ve yükseköğretim okullarıyla, hizmet kulüpleriyle ve diğer ailelerle bilgi günleri düzenler.

Okul dışında rehberlik hizmetleri

PMS merkezlerindeki neredeyse tüm akademik konuları kapsayan takımlar (psikoloji/eğitim danışmanları, psikoloji/eğitim yardımcıları, sosyal yardımcılar, paramedikal yardımcılar ve doktorlar), öğrencilerin ve ailelerin yanı sıra ilgili öğretmenlere de ücretsiz hizmet sağlar. PMS merkezleri, çeşitli durumlarda gençlerin, ailelerin, okulların ricası üzerine ya da kendi inisiyatifleri doğrultusunda müdahale eder. Bazen bir bürolarının bulunduğu okullarla ve İş ve İşçi Bulma Bürosu'yla (Arbeitsamt) sıkı bir ilişki içerisinde çalışırlar. PMS merkezlerinin rolü, eğitim süreçlerinde ortaöğretimdeki öğrencileri yönlendirmeyi ya da tekrar sisteme girişi içerir. Özel zorluklar durumunda, okul ve ailelerle uyum içerisinde bir tanı ve bakım planı devreye girer. Bu durumda, bir okul gününde, eğer mümkünse ders aralarında veya öğrencinin dersinin olmadığı bir zamanda gerçekleştirilmek üzere kişiselleştirilmiş bir mülakata yer verilir. Grup müdahaleleri de olasıdır, örneğin, bilgi oturumları, iş ya da kariyer seçimi, sınavlar, vb. Bu gibi durumlarda, PMS merkezi danışmanı öğrencilerle konuşmak için genellikle sınıfa girer.

Kızlar Günü, genç kızlara sağlanan mesleki rehberliğe yönelik bir Avrupa eylem günü, IAWM'nin girişimiyle 24 Nisan 2008'de Almanca-konuşan Topluluk'ta düzenlenmiş ve okullarda düzenlenen mesleki rehberliğe yeni ve önemli bir unsur eklemiştir. 11-18 yaş arasındaki genç kızlar için yer alan 39 şirketin birinde mesleki faaliyet gerçeğini tecrübe etmeleri ve meslek dünyasıyla ve genellikle "kadınsı" olarak nitelendirilmeyen çeşitli faaliyet alanlarıyla irtibat kurmaları açısından mükemmel bir olaydı.

Gençler ve şirketler (çırakları eğitmekle sertifikalı), IAWM'nin Lehrstellenbörse denen elektronik platformundan yararlanabilir. Bu platformda, şirketler çıraklık sözleşmelerine yönelik tekliflerini sunabilir ve almaşık eğitim arayan öğrenciler de güncel teklifleri bulabilir.

Arbeitsamt, gençlere, PMS merkezlerine, IAWM'ye ve gençlere yönelik bilgi merkezlerine çeşitli yayınlar

temin eder: Almanca-konuşan Topluluk'taki gençlere yönelik bütün eğitim olanaklarını sunan 31 sayfalık bir broşür, ailelere yönelik 20 sayfalık bir rehber (Die Berufswahl. Ein kleiner Ratgeber für Eltern), Fransızca ve Almanca-konuşan Topluluklardaki yükseköğretim üzerine 40 sayfalık bir broşür ve kariyerler hakkında yaklaşık 90 bilgi dosyası.

Arbeitsamt, şu anda, kariyer seçimleri için 1992'den bu yana Almanya'da kullanılmakta olan standartlaştırılmış mesleki yetenek testlerinin (Berufswahltests) tanıtımını yapmayı düşünmektedir.

Kariyer seçimleri, PMS merkezlerinin ve/veya Arbeitsamt'ın girişimleriyle düzenlenmiş seminerlerde (Berufswahlseminare) ele alınmaktadır. Katılımcılar kariyer seçimiyle ilgili konulara pratik alıştırmalar, rol oynama ve benzeşimlerle yaklaşmaktadır.

REHBERLİK PERSONELİNİN NİTELİKLERİ

Okulda

Öğretmenler rehberlik alanında aktiftir. Başlangıç ya da süre gelen eğitimlerinde, öğrencilere iş alanları veya kariyer seçimleriyle ilgili konularda rehberlik sağlamaları için hazırlanmamışlardır.

Diğer rehberlik hizmetlerinde

PMS merkezlerindeki personel için gerekli olan yeterlikler ve dereceler, psikologlar, hemşireler ve sosyal hizmet görevlileri kraliyet kararnameleriyle düzenlenir. Başlangıç eğitiminde rehberlik uygulayıcıları için özel bir eğitim bulunmamaktadır. Rehberlik konusunu çalışırken tecrübe ederek öğrenirler.

“Yaparak öğrenme”, ayrıca öğrencilere çalışmalar, kariyer ve eğitim hakkında sağlanan rehberlik alanında çeşitli paydaşların rehberlik çabaları ve bilgi koordinasyonundan ve mesleki rehberlikten sorumlu olan Almanca-konuşan Topluluğun İş ve İşçi Bulma Bürosu'ndaki kişilerin de ilkesiydi.

OKULLAR, İŞVERENLER, AİLELER VE DİĞER PAYDAŞLARLA İŞBİRLİĞİ

Okullar, aileler, eski öğrenciler ve diğer paydaşlar arasındaki işbirliği sadece bakanlık ve yasal metinler tarafından önerilmez aynı zamanda mevcut çalışmada bahsedildiği üzere, okullarda ve başka yerlerde de gerçekleşir. Başarı, büyük ölçüde rehberlikten sorumlu olan kişilerin motivasyonuna ve okulların ve öğretmenlerin girişimlerine bağlıdır.

MESLEKİ REHBERLİK HAKKINDA BİLGİYE ERİŞİM

2004'ten bu yana, Almanca-konuşan Topluluğun bakanlığı, ortaöğretilere Almanca-konuşan Topluluk'taki veya başka yerdeki meslek eğitimlerine yönelik çeşitli olasılıklar ve çalışmalar hakkında bilgi broşürlerine erişim sağlamaktadır (yukarıya bakınız).

PMS Merkezleri ve Arbeitsamt (İş ve İşçi Bulma Bürosu), iyi bir şekilde donanmıştır ve buralara herkes erişebilir (yukarıya bakınız).

Jugendbilgiszentrum St Vith (JIZ) ve Infotreff Eupen (gençlere yönelik bilgi merkezleri), eğitim ve kariyer olanakları konusunda bilgi sağlar.

İnternet kaynakları

Dglive: Almanca-konuşan Topluluğun internet adresi: www.dglive.be

IAWM Institut für Aus- und Weiterbildung im Mittelstand und in kleinen und mittleren Unternehmen (Orta sınıf ve SME'ler için Meslek Eğitim Enstitüsü): www.iawm.be

ADG: Arbeitsamt der Deutschsprachigen Gemeinschaft (İş ve İşçi Bulma Bürosu): www.adg.be

Kaynaklar

1. Eurybase; Eurydice
2. Almanca-konuşan Topluluk Bakanlığı

Ulusal Avrupa Rehberlik Merkezi

Mr Erwin Heeren

Arbeitsamt der Deutschsprachigen Gemeinschaft ADG Euroguidance

Kontaktstelle Euroguidance

Berufs- und Ausbildungsberatung

Hütte 79

B-4700 Eupen

EURYDICE

EACEA

Eğitim, G3rsel
İşitsel ve K3lt3r
İdari Ajansı

Avrupa'da Tam-Zamanlı Zorunlu
Eğitimde Mesleki Rehberlik

Avrupa Komisyonu

TAM-ZAMANLI ZORUNLU EĞİTİMDE MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

BELÇİKA (FRANSIZ TOPLULUĞU)

2007/08 Eğitim-Öğretim yılı

1914'te, Belçika 6-14 yaşları arasındaki çocuklar ve ergenler için zorunlu bir eğitim dönemi tanıtmıştır. 1983'te, bu dönem 18 yaşına kadar uzatılmıştır. Zorunlu Eğitim, on iki yıl süreliğine 18 yaşın altındaki bütün gençlere yöneliktir. Bu yüzden, okul yılının Eylül ayının başından bir sonraki yılın Haziran ayının sonuna kadar devam etmesinden dolayı, zorunlu eğitim, çocuk 6 yaşına geldiğinde başlar ve 18 yaşına girdiğinde son bulur.

Tam-zamanlı eğitim, 6-15 yaşları arasındaki öğrenciler için zorunludur. İlköğretimin altı yılını ve ortaöğretimin ilk üç yılını kapsar.

Ortaöğretim her biri iki yıl olmak üzere üç aşamaya (degrés) bölünmüştür. 1. aşama, bütün öğrencilere yönelik ortak eğitimden oluşmaktadır. Bazı çocukların ihtiyaçlarına daha yakından adapte edilen farklılaştırılmış bir eğitim sürecine izin vermek için bu ilk iki yıl aynı zamanda farklılaştırılmış bir şekilde de düzenlenebilir. 2. ve 3. aşamalar, genel, teknik, meslek eğitimi ve sanat eğitiminden oluşmaktadır.

Rehberlik açısından önemli bir an, çocukların geçişler (aynı zamanda “genel ve teknik lise eğitimi” de denilen ve birinci hedefi öğrencileri iş hayatlarına başlamalarına olanak sağlarken yükseköğretime de hazırlamak olan) ve yeterlik geçişleri (aynı zamanda “meslek ve teknik lise eğitimi” de denilen ve öğrencileri yükseköğretimde eğitimlerine devam etmelerine olanak sağlarken meslek yaşamlarına da hazırlayan) arasından seçim yapmaları gerektiği zaman olan 2. ve 3. aşamalara geçiş dönemidir.

Zorunlu eğitim, 18 yaşına kadar uzamıştır, fakat 16 ya da 15 yaşından (eğer öğrenci ortaöğretimin ikinci yılını bitirmişse) itibaren almaşık ortaöğretim sistemiyle meslek eğitimi arasında seçim yapma yoluyla bu zorunluluğu karşılamak olasıdır. 18 yaşın altındaki gençler de eğer hükümet tarafından belirlenen koşullar karşılanırsa evde uzaktan eğitim yoluyla zorunlu eğitimin gerekliliklerini karşılayabilirler.

YASAL ÇERÇEVE VE ULUSAL HEDEFLER

2002'de, Eğitim ve Öğretim Konseyi (28 üye kuruluştan oluşan danışma konseyi) dersler, eğitim ve kariyer hakkında rehberlik ve bilgi doğrultusunda bir fikir öne sürmüştür. Bireye kendi kişisel özelliklerinin farkına varmasına ve eğitim, kendi kişiliği ve sorumluluk duygusunun gelişimi ve gelecekle ilgili her durumdaki öğretim ve mesleki faaliyetlerini geliştirmelerine olanak sağlayan rehberlik konusunu tanımlamaktadır.

Bu tanım, 2005'te Avrupalı Bakanlar tarafından varılan anlaşmanın bir sonucu olarak Avrupa tanımıyla genişletilmelidir. Özellikle yetişkinlere yönelik eğitim ve mesleki rehberlik sektörüne uygun görülmektedir: “Mesleki rehberlik, kişilere kendi istek ve becerilerini, iş, ticaretin ve kariyerlerin evrimi, iş piyasası, ekonomik gerçeklikler ve eğitimin sağlanmasıyla ilgili gerçeklikler üzerine bilgi ve danışmanlık sunma yoluyla açıklayarak kişisel ve mesleki projelerini hazırlayıp uygulayabilmeleri için sağlanan yaşam boyu desteğin süregelen bir süreci olarak görülmektedir.”

“Görevler (1)” 1997 kararnamesi, zorunlu eğitim düzeyinde eğitim ve mesleki rehberliği yönetir. Farklı paydaşlara rehberlik sistemindeki süreçleri tanımlar ve sorumluluklarını belirler: öğretmenler kurulu (okul müdürü ve öğretmenleri içeren), Psikolojik / Tıbbi / Sosyal Merkezler (CPM'ler ya da PMS Merkezleri) ve aileler.

19 Temmuz 1993 kararnamesine göre, Brüksel-Başkent bölgesine yönelik meslek eğitimi, Walloon Bölgesi'nin ve Fransız Topluluğu Komisyonu'nun (COCOF) yetki alanı içerisindedir. Bu yüzden, Walloon İstihdam ve Eğitim Bürosu (FOREM) Walloon Bölgesi'ndeki istihdam ve eğitimden sorumlu iken, Bruxelles Formation (Brüksel meslek eğitimi Fransız Enstitüsü) ise Brüksel-Başkent Bölgesi'ndeki Fransızca Konuşan Topluluk'taki meslek eğitiminden sorumludur. FOREM ve Bruxelles Formation, kişilere ve şirketlere bilgi, destek ve rehberlik hizmeti sağlar.

SORUMLULUKLAR

PMS Merkezleri, üç önemli görevi olan üç disiplinli merkezlerdir:

öğrencilerin kişiliklerini uyumlu bir biçimde geliştirmeleri için en iyi fırsatı sağlayan psikolojik, psikolojik/egitim, tıbbi ve sosyal koşulları iyileştirmek, onları özerk ve sorumlu vatandaşlar olarak hazırlamak ve sosyal, kültürel ve ekonomik yaşamda etkin bir şekilde rol almalarını sağlamak;

öğrencilerin, eğitim süreçleri boyunca, sürekli ilerlemeleri için gerekli olan araçların uygulanmasını sağlayarak ve herkesin sosyal, vatandaşlık ve kişisel özgürlüğe eşit hakkı olduğunu temin ederek, eğitim süreçlerine katkıda bulunmak. Bu amaçla, merkezler, diğerleri arasından, öğrencilerin aile, sosyal ve eğitim çevrelerindeki uygun kaynakları harekete geçireceklerdir.

öğrencileri, kendi kişisel, eğitim ve meslek projelerinde ve toplum-meslek entegrasyonu içerisinde, yaşamboyu rehberlik anlayışıyla desteklemek.

Görevlerinin icra edilmesinin kalitesini sağlamak için, faaliyetler, özellikle rehberlik ve destek faaliyetlerini içeren, Psikolojik/Tıbbi/Sosyal Merkezlerin temel programlarına bağlı kalmalıdır. Buna ek olarak, bir proje gibi belirli bir programları da bulunmaktadır.

Bu merkezler, Fransız Topluluğu Bakanlığı'na bağlıdır. Okullara müdahale etseler bile, onlara bağlıdır ve işbirlikleri bir sözleşmeye tabidir.

Psikolojik/Tıbbi/Sosyal Merkezler, öğrencilerin aldıkları sonuçlara göre rehberlik sertifikalarını verme görevi olan ortaöğretimdeki öğretmenler kuruluyla birlikte rehberlik sorumluluğunu paylaşırlar.

(1) Temel ve ortaöğretimin öncelikli görevleriyle birlikte bunları başarmak için gereken yapıları da tanımlayan kararname (24 Temmuz 1997 kararnamesi).

Gençleri ve yetişkinleri (özellikle iş arayan kişiler) hedef alan bilgi ve mesleki rehberlik hizmetleri, ülkenin Fransızca konuşan nüfusu için FOREM ve Bruxelles Formation'ın (Brüksel-Başkent Bölgesi'ndeki Fransızca konuşan nüfusa yönelik eğitim) sorumluluğu altında organize edilmektedir. Fransız Topluluğu Bakanlığı'nın, Walloon Bölgesi ve Brüksel-Başkent Bölgesi altındaki kamu organları oldukları için bir rolü bulunmamaktadır. Fakat, iletişim, eğitim ve yaşamboyu eğitim çerçevesinde bir tutarlılık ilkesi içerisinde sağlanmaktadır.

MÜFREDATTA MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

Mesleki rehberlik eğitimi, zorunlu eğitim müfredatında bir ders olarak ya da birden fazla alanı kapsayan bir yaklaşım olarak içerilmemektedir.

Fakat, "Görevler" Kararnamesinin 21-23 kanun maddeleri, bunu okullara ve PMS Merkezlerine öğrencilere rehberlik sağlaması için bir zorunluluk haline getirmiştir. PMS Merkezleri'nin bir görevi olan rehberlik, PMS Merkezleri'nin görevleri, programları ve faaliyet raporlarıyla ilgili 14 Temmuz 2006 kararnamesinde belirtilmektedir. (PMS Merkezleri ve birinci aşamayla ilgili olarak 5. sayfanın sonuna bakınız).

Ayrıca, her okul ortaöğretimin tüm üçüncü aşamasına yayılan iki haftaya eş değer bir süreyi öğrencilerin kendi meslek seçimlerini ve eğitim seçimlerinin sonuçlarını irdelemeleri için teşvik etmesi düşünülen faaliyetlere ayırabilir. Bu faaliyetler, öğrencilerin çalışmalarının bir kısmıdır. Bu faaliyetleri koordine eden ve düzenleyen personel faal olarak görevdedir: öğretmenler, PMS temsilcileri bulunmaktadır ve zamanın çoğunda işbirliği içerisinde çalışırlar.

Müfredat çerçevesinde çıraklık

Çıraklık, geçiş sürecindeki (genel ve teknik geçişler) müfredat faaliyetlerinden değildir. Fakat, genellikle yeterli geçişlerindeki (teknik ve mesleki yeterli geçişi) müfredat faaliyetlerindedir.

Tam-zamanlı eğitimin sonunda, gençler ortaöğretimde alternatifleri bulunan zorunlu eğitime devam edebilir. Bu, özellikle hala zorunlu eğitimde bulunan 15/16 yaşındaki öğrenciler içindir. Meslek eğitiminin ikinci ve üçüncü aşamalarında olduğu kadar teknik yeterlik geçişin üçüncü aşamasında düzenlenmekte ya da sübvansede edilmektedir. İkinci ve üçüncü aşamalarda teknik ve mesleki yeterlik, geçişte organize edilen tam zamanlı bir ya da bir kaç ortaöğretim okuluna bağlı olan ortaöğretim ve eğitim merkezlerinde (CEFA) alternatif olarak sunulur. Eğitim yılı okul takviminde yer alabilir ya da diğer yöntemlere göre düzenlenebilir. Eğitim, eğitim modüllerinde düzenlenebilir. Öğrenciler tam-zamanlı eğitimdeki öğrencilerle gruplandırılabilir.

Gençler de zorunlu eğitimlerini Walloon'da IFAPME (Alternatif Eğitim için Walloon Enstitüsü ve Küçük ve Orta Ölçüde Şirketler) ve Brüksel'de SFPME (Küçük ve Orta Ölçüdeki Şirketler için Eğitim Hizmeti) tarafından sağlanan meslek eğitimiyle tamamlayabilirler.

Bu eğitim (CEFA) ya da meslek eğitimi (IFAPME ya da SFPME), bir şirketteki eğitim faaliyetlerini kapsmalıdır. Bu faaliyetler, bu yüzden, iş yerleri olarak düşünülmez. Fransız Topluluğu Hükümeti, Walloon Bölgesi Hükümeti ve Fransız Topluluğu Komisyon'u (COCOF), alternatif eğitimle ilgili işbirliği çerçevesini tanımlamak için üç taraflı taslak anlaşmasını desteklemektedir.

DİĞER FAALİYET TÜRLERİ/REHBERLİK HİZMETLERİ

Meslek dünyasıyla irtibat

Gençlerin eğitim zorunluluklarını karşılayan meslek eğitimi, şirketlerle doğrudan ilişki içinde (IFAPME ya da SFPME) organize edilir (Yukarıya bakınız).

Ortaklıklar, kariyer ve rehberlik hakkında (çıraklık, ziyaretler, konferanslar, vb.) bilgi sağlamak amacıyla, eğitim çerçevesi içinde okullarla şirketler arasında bir isteğe bağlı olarak oluşturulur. PMS Merkezleri, CEFA'yla (bütün okullarla olduğu gibi) işbirliği içerisindedir, fakat meslek eğitimi sağlamakla yetkili değildirler. Ancak, belirli öğrencileri tavsiye edebilirler.

Okulda rehberlik hizmetleri

Öğretmenler kurulu (okul müdürü ve öğretmenler), okulda öğrencilere sağlanan rehberlikten diğerleri kadar sorumludur. PMS Merkezleri (aşağıya bakınız) ve aileler de dahildir. Okul yönetiminin sınıf, aşama geçme gibi konularda ve diploma, sertifika verme ve okul içerisindeki başarının akreditasyonuna yönelik kararlar alma yetkisi bulunmaktadır.

Ortaöğretimler, ziyaretler ya da kısa gözlem dönemleriyle, öğrencileri yeterlik geçişi kadar geçiş sürecini de sunan aynı türdeki okullarla sözleşmeli olarak birinci aşamaya yerleştirir.

Kanuna göre, PMS Merkezleri'nin görevlerinden biri, öğrencileri yönlendirmektir. Orada çalışan personelin psikolojik, tıbbi, sosyal ve eğitim rehberliği sağlama rolü bulunmaktadır: öğrencileri bilgilendirmek, seçimlerini desteklemek ve kendi motivasyonlarını keşfetmeleri ve kariyer planlarını hazırlamalarına yardımcı olmak görevleri arasında sayılabilir. PMS Merkezleri, mesleki gizliliğe tabi olan ve neredeyse tüm akademik konuları kapsayan takımları (psikolojik/egitim danışmanları, psikolojik/egitim asistanları, sosyal yardımcıları, paramedikal asistanlar ve doktorlar) işe alır.

PMS Merkezleri öğrenciler ve aileleri için her zaman uygundur. Dersler, eğitim, meslekler ve kariyer olanaklarıyla ilgili olduğu kadar isteyen kişilere de iş piyasasına yönelik bilgi ve danışmanlık sağlarlar. Hizmetleri ücretsizdir.

Rehberlik görevi çerçevesinde, PMS Merkezleri, öğrencilere, becerilerini, kariyer, eğitim ve öğretimleriyle ilgili fikirlerini değerlendirmeleri ve kendilerini sosyal ve cinsiyet ayırımı yapan stereotiplerden kurtarmalarına yardım ederek, öğrencilerin yaptığı kademeli seçime geniş çaplı bir yaklaşımı benimserler. Merkezlerin rehberlik görevi, yaşamboyu rehberlikle eğitime bir bütün olarak bakmaktır. İstihdam ve eğitim dünyasındaki farklı rehberlik paydaşlarıyla ortak olarak çalışırlar.

Merkezler, öğrencileri ortaöğretimlerinin 1. aşamasında Fransız Topluluğu tarafından düzenlenen ve sübvansede edilen eğitim olanakları hakkında bilgilendirirler. Öğrencilerin bir meslek ya da eğitim projesi hazırlama hakkındaki farkındalıklarını artırırlar. Merkezler, ailelere, eğer gerekliyse, okul sistemi hakkında bilgi sağlayarak çocuklarının eğitim/kariyer seçimlerinin uygunluğu konusunda danışmanlık önerebilirler.

Merkezler aynı zamanda öğrencileri ortaöğretimlerinin 2. aşamasında Fransız Topluluğu tarafından düzenlenen ve sübvansede edilen eğitim olanakları hakkında bilgilendirirler. Teklifi kesin ve açık olarak belirttikten sonra, merkezler mesleki rehberlik ve eğitimle ilgili bireyselleştirilmiş yardım isteyen öğrencilerin taleplerini karşılarlar.

Merkezler ayrıca öğrencileri ortaöğretimlerinin 3. aşamasında eğitim olanaklarının yanı sıra üniversite ve yükseköğretim hakkında bilgilendirirler.

PMS Merkezleri'nin rolü, eğitim süreçlerinde öğrencileri yönlendirmeyi ya da tekrar eğitime girişi içermektedir. Özel zorluklar ortaya çıktığı takdirde, okul ve ailelerle işbirliği içerisinde bir tanı ve sağaltım planı devreye girer.

Özel eğitime girişle ilgili olarak, PMS Merkezleri ailelere rehberliği tavsiye etmeye yönelik tüm konuları kapsayan sınavdan sorumludur. Ayrıca, özel eğitime kayıtlı öğrencilerin normal eğitime katılma isteğine de uymaları gerekmektedir.

PMS Merkezleri, çeşitli durumlarda, gençlerin, ailelerinin ya da okulun ricası üzerine ya da kendi inisiyatifleri doğrultusunda müdahale edebilir.

Her merkez bir dizi okula rehberlik sağlar. PMS Merkezleri, sözleşmeye bağlı buldukları okullara toplu olarak müdahale edebilir (bilgi oturumları, rehberliğin yerleşmesi, testler, vb.) Odalarının bulunduğu okullarda ya da kendi bürolarında öğrencilerle bireysel olarak görüşebilirler (görüşmeler, tamamlayıcı testler, tekrar eğitime giriş, vb.)

Okul dışında rehberlik hizmetleri

SIEP (eğitim ve kariyer hakkında bilgi hizmetleri) ve CEDIEP'in (eğitim ve kariyer hakkında dokümantasyon ve bilgi merkezi) yanı sıra sektöre ait girişimler (örneğin, teknopas, sanayi kuruluşları için bir kaynak ve dokümantasyon merkezi) gibi kar amacı gütmeyen kuruluşlar bulunmaktadır.

REHBERLİK PERSONELİNİN NİTELİKLERİ

Okulda

Öğretmenler, rehberlik sertifikaları (A sertifikası: geçer; B: geçer, belirli alanlarda kısıtlamalarla; C: başarısız) veren öğretmenler kurulu çerçevesinde rehberlik bakımından aktiftir. Öğrencilere sağlanan rehberlik danışmanlığına yönelik öğretmenler kurulu toplantıları sırasında, PMS Merkezleri, öğretmenlere her aşamanın sonunda sistematik olarak müdahale etmeden bilgi sağlarlar.

Rehberlik eğitimi, öğretmenlerin başlangıç eğitimine dahil değildir. Süregelen eğitim modülleri ara sıra PMS Merkezi personeliyle ortak olarak önerilmektedir.

“Görevler” kararnamesi, PMS Merkezi personeli, psikolog, hemşire ya da sosyal hizmet görevlisi, için gerekli olan yeterlikleri belirler. PMS Merkezi personelinin süregelen eğitimi iki çeşittir: zorunlu (6 1/2 gün) ve seçmeli (6 1/2 gün). Üç düzeyde düzenlenmiştir: ağırlar arası düzeyde, ağ düzeyinde ve her yetkili merci düzeyinde (yetkili merciler farklı eğitim sağlayıcılarını talep edebilir). Üniversite ya da üniversite-olmayan başlangıç eğitimi ileriye yönelik rehberlik danışmanları için bulunmamaktadır. Kendi kuruluşlarında ya da süregelen eğitim modülleriyle eğitim alırlar.

PMS Rehberliği il idare kurulu, kaliteyi düşünerek, PMS Merkezlerine yönelik eğitimin ve mevzuatının gelişimiyle ilgili herşeyi inceler.

OKULLAR, İŞVERENLER, AİLELER VE DİĞER PAYDAŞLARLA İŞBİRLİĞİ

Okullar, PMS Merkezleri, aileler, eski öğrenciler ve diğer paydaşlar arasındaki işbirliği, “Görevler” kararnameşi çerçevesinde önerilmektedir, fakat okulların kendi inisiyatiflerine bırakılmıştır. Dış ortaklar, üniversiteler, yükseköğretim yüksekokulları, kamu hizmetleri (FOREM, Bruxelles Formation, Carrefours Emploi Formation, v.b) ve kar amacı gütmeyen kuruluşlardaki (SIEP, CEDIEP, Inforjeunes, v.b) rehberlik hizmetlerinden olabilir. Örneğin, PMS Merkezleri, kariyer kampanyaları düzenler ya da düzenlenmesine yardım eder. Bazı PMS Merkezleri, fuarlara katılan öğrencileri hazırlar ve/veya destekler. Ortaklıklar, mesleki ve eğitim rehberliği çerçevesindeki faaliyetlerin düzenlenmesi için PMS Merkezleriyle okullar arasında yer alır. Okullar, Carrefours Emploi Formation (FOREM'e bağlı olan istihdam ve eğitim forumu) ya da üniversite rehberlik hizmetleriyle (CIO ya da SOU) buluşmalar organize edebilir. Birçok faaliyet, okulların ve/veya PMS Merkezleri'nin girişimlerine bağlıdır.

MESLEKİ REHBERLİK HAKKINDA BİLGİYE ERİŞİM

Fransız Topluluğu Hükümeti, ortaöğretilere her eğitim sürecine yönelik gereksinimlerin yanı sıra yükseköğretimle ilgili bilgi sağlar. Bu da L'enseignement supérieur. Mode d'emploi: <http://www.enseignement.be/gen/syst/sup.pdf> gibi yayınlarla verilir.

Fransız Topluluğu, zorunlu eğitime katılan gençlere yönelik ve Mon métier, mon avenir (Benim kariyerim, benim geleceğim <http://monmetiermonavenir.cfwb.be/>) denilen bir internet sitesi sunar.

Horizons emploi (İstihdam Ufukları) bilgi platformu, kariyer ve meslek eğitimi hakkında bir veritabanı sunar. Bu yeni internet sitesi, Formabanque'tan ve Eğitim ve Bilimsel Araştırma Genel Yönetimi'nden gelen verileri bütünleştirir. Bruxelles Formation'la bir işbirliği de hareket halindedir. (<http://www.leforem.be/former/horizonemploi-index.html>).

İnternet kaynakları

Fransız Topluluğu'nda Eğitim: <http://www.enseignement.be>

FOREM: <http://www.leforem.be>

Bruxelles Formation: <http://www.bruxellesformation.be>

Kaynaklar

1. Ülke raporu (CEDEFOP)
2. Guidance Policies in the Knowledge Society. Trends, challenges and responses across Europe. Cedefop comprehensive report. Ronald G. Sultana. Cedefop Panorama series; 100. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2004.
3. Eurybase; Eurydice.
4. Career Guidance and Public Policy: Bridging the Gap. OECD 2004.
5. Le Conseil de l'éducation et de la formation (CEF). L'orientation dès l'école obligatoire et tout au long de la vie. Dossier d'instruction. 2007 and Avis 98.
6. CEF. L'orientation des adultes et des jeunes dans le cadre de l'insertion et de la formation professionnelles. Dossier d'instruction. 2007 and Avis 97.
7. CEF. Une démarche d'orientation au 3e degré dans le cadre des deux semaines octroyées par le décret «Missions». 2008 and Avis 101.

EURYDICE

EACEA

Eğitim, G6rsel
İşitsel ve K6lt6r
İdari Ajansı

Avrupa'da Tam-Zamanlı Zorunlu Eğitimde Mesleki Rehberlik

Avrupa Komisyonu

TAM-ZAMANLI ZORUNLU EĞİTİMDE MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

BİRLEŞİK KRALLIK (İNGİLTERE, GALLER VE KUZEY İRLANDA)

2007/08 Eğitim-Öğretim yılı

Eğitim İngiltere ve Galler'de 5-16, Kuzey İrlanda'da ise 4-16 yaş arasındakiler için zorunludur. Çocuklar ilköğretimden ortaöğretime 11 yaşında geçerler.

Zorunlu ortaöğretim, iki önemli aşamaya ayrılmıştır: 11-14 yaşındakiler için önemli aşama 3 ve 14-16 yaşındakiler için önemli aşama 4. Zorunlu müfredat İngiltere, Galler ve Kuzey İrlanda'da farklılaşmaktadır, fakat her ülke içerisinde, bütün ortaöğretimler bütün öğrencilere yönelik aynı temel eğitim hakkını sağlamakla yükümlüdür. Önemli aşama 4'te, öğrenciler zorunlu olanın yanı sıra bir dizi seçmeli ders görürler. Önemli aşama 4, okuldan okula farklılık gösterir fakat bütün okullar çoğunlukla genel dersler olmak üzere bazı meslek derslerini de sunar. Ders seçimleri, okuldan alınan tavsiyeler doğrultusunda öğrenciler ve aileleri tarafından önemli aşama 3'ün sonunda yapılır. Zorunlu eğitimin sonunda, önemli aşama 4'te iki yıl eğitim gördükten sonra, gençler harici yeterlikler alır. İngiltere, Galler ve Kuzey İrlanda aynı yeterlikler çerçevesini paylaşır ve 3 ülkede de zorunlu eğitimin sonunda alınan en yaygın yeterlik GCSE'dir (Ortaöğretim sertifikası).

Bunlar tek ders yeterlikleridir ve gençler genellikle 5-10 ya da daha fazlasını alır. Yaşamlarındaki bu noktada, gençler eğitim ya da istihdam sonrası aşamayı gerçekleştirmeye yönelik süreçlere karar verirler. Altıncı Yapı Okulları (İngiltere ve Galler'de) ve Altıncı Yapı Yüksekokulları, genel yeterlikler sunar ve bazıları da mesleki yeterlikler sunar. İleri düzeydeki eğitim okulları da aynısını ve daha geniş çapta mesleki yeterlikler sunar. Bazı ileri düzeydeki eğitim okulları belli meslek alanlarına odaklanır. Ayrıca, öğrencileri çalışırken bir niteliğe yönlendirerek çalışmalarını sağlayan çıraklık gibi iş-tabanlı öğrenme fırsatları da bulunmaktadır.

Zorunlu eğitim sonrası ve eğitim programlarına giriş şartları ayrı ayrı olarak okul, yüksekokul ya da işveren tarafından belirlenir. Birçok durumda, GCSE'deki (ya da diğer onaylanmış yeterliklerde) belirli dereceler ve/veya dersler gerekmektedir. Zorunlu eğitim sonrasında GCSE düzeyi yeterlikleri kazanamamış öğrenciler için de programlar bulunmaktadır.

YASAL ÇERÇEVE VE ULUSAL HEDEFLER

İngiltere, Galler ve Kuzey İrlanda'da mesleki rehberlik eğitime yönelik yasal çerçeveler ve ulusal hedefler içerisinde bazı farklılıklar bulunmaktadır. Galler ve Kuzey İrlanda'ya siyasi güçlerin yetki vermesi, ileriye yönelik sapsmalara yol açmıştır, örneğin, okullara dış organlar tarafından bilgi, danışma ve rehberliğin sağlanması bakımından.

İngiltere'de, 13-19 yaş arasındaki gençler için Nisan 2001'de daha önceki kariyer hizmetleri tarafından sunulan hizmetlerle diğer ajansların sağladığı hizmetleri bir araya getiren Connexions Hizmeti başlatılmıştır. Buna karşılık, Galler ve Kuzey İrlanda bütün kariyer hizmetlerini alıkoymuştur.

İngiltere

1997 Eğitim Yasası altında, değiştirildiği üzere, okullar 7-11 yılları (11-16 yaşları) için müfredat içerisine planlı bir kariyer eğitim programı koymalıdır. Kasım 2007'de yayınlanan ve hali hazırda parlamento nezdinde, Eğitim ve Beceriler Taslağı, ortaöğretimlerin tarafsız bir şekilde kariyer bilgileri sunmalarını ve öğrencilerin en çok ilgilendikleri meslek danışmanlığını sağlamalarını gerektirecek şekilde 1997 yasasını değiştirmiş, meclise sunulmuş ve Kasım 2007'de yayınlanmıştır.

Kariyer eğitimi, gençlere kendi kariyerlerini yürütebilmeleri için gereken becerileri vermek için tasarlanmıştır ve aşağıdakileri gerçekleştirmeye çalışmaktadır:

öğrenmeyi ve kariyer fırsatlarını araştırma;

öğrenme ve kariyer seçenekleri hakkında bilinçli yargılara varma;

bu seçimleri başarmalarına yardımcı olacaklarını anlama;

önemli geçiş noktalarını başarılı bir şekilde yerine getirmeyi sağlama.

Okulların dış hizmetlerden gelen kariyer danışmanlarına genellikle Connexions kişisel danışmanlar (PA'lar) (aşağıya bakınız) öğrencilere kariyer rehberliği sağlayabilmeleri için erişim verme zorunlulukları bulunmaktadır. Okullar ayrıca öğrenciler kariyer rehberliği sağlayan materyallere ve güncel kaynaklara erişebilsinler diye kariyer hizmetleriyle de çalışmak zorundadır.

Ayrıca okulların 10. ve 11. yıllardaki (14-16 yaşlarında) bütün öğrenciler için müfredat içerisine işle ilgili öğrenmeyi koymaları için 2002 Eğitim Yasası altında, değiştirildiği üzere, yasal bir gereklilik de bulunmaktadır. İşle ilgili öğrenme kariyer eğitimiyle bağlantılıdır fakat kapsamı daha geniştir. Bilgi, beceri ve işte yararlı olmayı anlamayı geliştirmek üzere çalışma bağlamını kullanan planlı bir faaliyet olarak tanımlanmaktadır. Çalışma deneyimiyle öğrenmeyi, iş ve iş uygulamaları hakkında öğrenmeyi ve iş becerilerini öğrenmeyi içerir. İşle ilgili öğrenme amaçları şu şekildedir:

istihdam edilebilirlik becerileri geliştirme;

öğrencilere “yaparak öğrenme” fırsatı verme ve uzmanlardan öğrenme;

başarı standartlarını yükseltme;

öğrencilerin öğrenme, motivasyon ve kendilerine güvenme kararlarını arttırma;

gençlerin zorunlu eğitim yaşından sonra öğrenmeye devam etmelerini arttırma;

kariyer farkındalığını ve tarafsız ve bilinçli bilgi ve rehberlikten yararlanma yeteneğini geliştirme;

aktif vatandaşlığı destekleme;

bilgiyi uygulamayı, anlamayı ve becerileri geliştirme;

ekonomiyi, girişimi, kişisel finansı ve şirket kuruluşlarının yapısını ve nasıl işlediklerini anlamayı geliştirmek;

yaşamboyu öğrenme için olumlu eğilim teşvik etme (1).

Kariyer eğitiminin ve işle ilgili öğrenmenin yasal gereksinimleri olmasına rağmen, her ikisi de ulusal müfredatın dışında kalır ve ders ve değerlendirme esaslarının yasal programlarına tabi değildirler. Yasal olmayan rehberlik ve çerçeveleri yerli yerindedir.

Devlet Bakanı'nın bütün gençlerin tarafsız olarak kariyer danışmanlıklarına erişebilmelerini sağlaması için 1993 Ticaret Birliği Reformu ve İstihdam Hakları Yasası altında yasal bir görevi bulunmaktadır. 2001'den bu yana, 2000 Öğrenme ve Beceriler Yasası altında, bu görev okullardaki personelle çalışan Connexions Hizmeti'nden kişisel danışmanlarla (PA'lar) uygulanmaktadır.

Connexions Hizmeti, Connexions Ortaklığı tarafından sağlanmaktadır ve bu hizmetin özellikle eğitimden kopmuş ya da kopma riskiyle karşı karşıya kalan gençlere dikkat ederek 13-19 yaşındaki bütün gençlere destek hizmetleri sağlamada geniş çapta bir rolü bulunmaktadır.

2005'te, hükümet kariyer eğitimi ve rehberliğini iyileştirmeye yönelik planları ana hatlarıyla belirlemiştir. Nisan 2008'de, görevlendirilme sorumluluğu ve bilgi, danışma ve rehberlik finansmanı (IAG), Çocukların Korunması düzenlemeleri altında çalışarak Connexions Hizmeti'nden yerel yetkililere geçmiştir (2). Yeni düzenlemeleri desteklemek için, Çocuk, Okul ve Aile Bakanlığı, görevlendirilme ve gençlere IAG hizmetlerinin sağlanmasıyla ilgili yeni kalite standartları getirmiştir (3).

14-16 yaşındakilere yönelik Arttırılmış Esneklik Programı daha sonraki eğitim yüksekokulları ve iş-tabanlı öğrenme sağlayıcılarla ortaklıklar kurarak daha çeşitli öğrenme fırsatları sunması konusunda okulları yetkili kılmak için finansman sağlamak üzere 2002'de tanıtılmıştır. Program, ulusal bir fonları-koruma finansman geçişi olarak Eylül 2007'de sona ermişti fakat okullar, yüksekokullar ve iş-tabanlı öğrenme sağlayıcıları, hükümetin 14-19 yaşındakilere yönelik geniş çapta reformlar hazırladığından dolayı bu fırsatları sağlamaya devam etmiştir. Reformlar 14-19 yaşındakilere daha iyi ve daha tutarlı yol seçimleri sağlayacak, tüm öğrencilere yönelik değerli yeterlikler ve daha sonraki eğitime doğru yol açacak bir yeterlikler sistemi yaratmayı amaçlamaktadır. Reformlar şunları içermektedir:

14-16 yaşındakiler için Genç Çıraklık (YA'lar) programı. Program, motive olmuş öğrencilerin 15 meslek sektöründen biriyle ilgili olan bir yeterlik gerçekleştirmeye çalışmaları ve bir meslek öğrenerek işyerinde haftada iki güne kadar orada bulunmalarına fırsat sağlamak üzere 2004'te tanıtılmıştı;

14-19 yaşındakiler için yeni diplomalar. Sonunda iş sanayi sektörleriyle ilgili ve farklı bir türde öğrenme fırsatı sağlayan 17 “öğrenim yolu” olacak. İlk 5'i Eylül 2008'den itibaren tanıtılmaktadır.

Diplomalar farklı unsurlardan oluşmaktadır: temel öğrenme (belirli bir öğrenim yoluyla ilgili); genel öğrenme (işlevsel beceriler ve kişisel, öğrenme ve düşünme becerileri); ilave ve uzman öğrenme; ve bir proje. Üç düzeyde olacaktır Kuruluş, Yüksek ve İleri.

(1) İşle ilgili Öğrenme Rehberi: Birinci Baskı: İşverenler, Okullar, Yüksekokullar, Öğrenciler ve Aileleri ve Kariyerler hakkında bir Rehberlik Dokümanı. DCSF. 2008. Erişilebilir: <http://www.nebpn.org/pdf/theworkrelatedlearningguide-firstedition.pdf>

(2) Çocukların Korunması, çocuklara, gençlere ve ailelerine daha entegre ve daha sonuçlandırıcı odaklı hizmetler sağlamak üzere önemli ajansları bir araya getirmeye yönelik yerel bölge ortaklık düzenlemeleridir.

(3) Gençlere Bilgi, Danışmanlık ve Rehberlik Sağlamaya Yönelik Kalite Standartları (IAG). DCSF 2008. Erişilebilir:

http://www.cegnet.co.uk/files/CEGNET0001/ManagingCEG/QualityStandardsforIAG/quality_standards_young_people.pdf

Galler

1997 Eğitim Yasası altında, kariyer eğitimi ve rehberliği (CEG) 9. yıldan (13 yaş) itibaren zorunludur. CEG programları, gençlere öğretme, öğrenme, bilgi ve danışmanlık sağlamayı amaçlar ve aşağıdaki konularda gençlere yardımcı olur:

gençlerin farkındalıklarını artırma ve kendi kişisel gelişim ihtiyaçlarını belirleme;

iş piyasası, ileri ve yükseköğretimde ve kendi işlerinde kariyer fırsatlarını değiştirme konusunda farkına varma; seçim yapmalarına ve kendi kariyer gelişimlerini yönetmeye yardımcı olacak kariyer planlamada becerilerini geliştirme.

Okulların ayrıca dış kariyer hizmetlerinden gelen kariyer danışmanlarına Kariyer Galler öğrencilere kariyer rehberliği sağlayabilmeleri için erişim verme zorunlulukları bulunmaktadır. Okullar ayrıca öğrenciler kariyer rehberliği sağlayan materyallere ve güncel kaynaklara erişebilsinler diye kariyer hizmetleriyle de çalışmak zorundadır.

2002 Eğitim Yasası altında, değiştirildiği üzere, işle ilgili eğitim (WRE) 10. ve 11. yıllarda (14-16 yaşlar) zorunludur. WRE'nin amaçları şunlardır:

öğrencilerin motivasyonlarını, güvenlerini, öz-saygılarını ve başarılarını artırma;

öğrencilerin önemli becerilerdeki yeterliklerini artırma;

öğrencileri daha çok işe yerleştirilebilir hale getirme;

öğrencilere daha gerçekçi ve anlamlı kariyerler planlamaları için yardımcı olma;

öğrencileri yaşamboyu öğrenmeye teşvik etme;

işverenlerin eğitime desteklerini, güvenlerini ve anlayışlarını güçlendirme ve artırma;

ulusun gelecekteki ekonomik rekabet gücünü destekleme.

İngiltere'de olduğu gibi, kariyer eğitimi ve işle ilgili eğitim yasal gereksinimlerdir fakat Galler Ulusal Müfredatı'nın dışında kalır ve ders ve değerlendirme esaslarının yasal programlarına tabi değildirler. Yasal olmayan rehberlik ve çevreleri yerli yerindedir.

Kuzey İrlanda

2006 Eğitim (Kuzey İrlanda) Kanunu altında, Yaşam ve İş için Öğrenme, Eylül 2007'den Haziran 2010'a kadar aşamalı olarak gözden geçirilmiş Kuzey İrlanda Müfredatı'nın yasal bir kısmıdır. Amaç, bütün gençlerin iş ve yaşamlarında onlara güçlü bir temel verebilecek kişisel yeterlikleri, becerileri, bilgileri, anlayışları ve eğilimleri geliştirmelerini sağlamaktır. Müfredat, ilave yasal olmayan rehberlikle desteklenen yasal asgari içeriğinden oluşmaktadır.

Kuzey İrlanda'daki kariyer hizmeti, gençlere ve yetişkinlere gelecekte çizecekleri kariyer yolları hakkında bilinçli seçimler yapmalarına yardım eden her yaş için bilgi, danışmanlık ve rehberlik hizmeti sağlamaktadır. Kariyer Hizmeti'nden gelen kariyer danışmanları okullarda ve iş merkezlerinde, Meslekler ve Faydaları Büroları'nda ve Kuzey İrlanda'daki Kariyer Büroları'nda kariyer hakkında bilgi, danışma ve rehberlik sağlar.

Kariyer Hizmeti, okullarla bir Hizmet Düzeyi Anlaşması (SLA) yürütür. SLA'nın hedefleri şunlardır:

okulun kariyer eğitimi, bilgi, danışmanlık ve rehberlik (CEIAG) programı hakkındaki politika beyannamesinde belirtilen stratejik hedefleri destekleme;

bütün gençler için eşit fırsat hakkını destekleme;

CEIAG programının tarafsız, öğrenen/müşteri merkezli olduğunu ve bireysel olarak öğrencilerin ihtiyaçları ve istekleriyle ilgili olduğunu temin etme;

kişisel kariyer planlama gelişimini destekleme;

Kuzey İrlanda'da Kariyer Hizmeti tarafından sunulan Kariyer Rehberliği ve Bilgi Hizmeti'ne öğrenci erişimini kolaylaştırma.

2007'de, Eğitim Bakanlığı (DE) ve İstihdam ve Öğrenme Bakanlığı (DEL), yeni bir CEIAG stratejisi hakkında bir istişare belirlemiştir. Stratejinin amacı, eğitim ve istihdamda artırılmış katılıma yol açan etkili kariyer karar-vericilerini geliştirmektir. Strateji ve uygulama planı, hali hazırda sonlandırılmış ve 2008 baharında başlatılmıştır.

SORUMLULUKLAR

İngiltere

Okullar, kariyer eğitimi ve işle ilgili öğrenmenin planlı bir programını sağlamaktan sorumludur. Okulların ayrıca kariyer danışmanlarına genellikle Connexions kişisel danışmanlara (PA'lar) öğrencilere kariyer rehberliği sağlayabilmeleri için erişim verme zorunlulukları bulunmaktadır. Nisan 2008'e kadar, Connexions Hizmeti doğrudan hükümet tarafından finanse edilen 47 yerel Connexions Ortaklığı tarafından sağlanmaktadır. Yerel İdari Komiteleri, hizmetlerin yerel olarak sağlanmasından sorumluydu.

Nisan 2008'de, görevlendirilme sorumluluğu ve bilgi, danışmanlık ve rehberlik finansmanı, Çocukların Korunması düzenlemeleri altında diğer ajanslarla ortak olarak çalışarak Connexions Ortaklığı'ndan yerel yetkililere geçmiştir (4).

Okullar, eğitim-iş bağlantısı kuruluşu denilen ulusal, bölgesel ve yerel araçların içyapısıyla işle ilgili öğrenmeye yönelik imkanlarını geliştirmek ve dağıtmakla (yaymakla) desteklenmektedir. Bu kuruluşlar, iş kuruluşlarının çıkarlarını destekleyerek işverenleri kendi yerel bölgelerinde okullarla çalışmalarını için teşvik etmektedir. Bu sayede okullara bir "bir hizmet sürecinin tümünün tek bir müessese tarafından üstlenilmesini" sunabilirler. Zaman içerisinde değişime uğramış çok çeşitli kuruluşlardır, fakat genel olarak konuşmak gerekirse, iki ana gruba ayrılırlar: bir tarafta, yerel eğitim iş ortaklıkları ve diğer tarafta, müfredatın belli bir kısmında ve/veya belirli bir faaliyetinde uzmanlaşma eğilimindeki diğer kuruluşlar. Eğitim-iş bağlantı faaliyetini desteklemeye yönelik hükümet finansmanı, 47 Yerel Öğrenme ve Beceriler Konseyi'yle anlaşmalı olarak çalışan eğitim-iş bağlantı kuruluşları şirketler birliğiyle sağlanmaktadır (5).

İngiltere, Galler ve Kuzey İrlanda'da faaliyet gösteren Ulusal Eğitim İş Ortaklık Ağı (NEBPN), bu kuruluşlar

için bir şemsiye kuruluşudur (6).

Çocuk, Okul ve Aile Bakanlığı'ndaki Gençlerin Bilgi, Danışmanlık ve Rehberlik Takımı, hükümetin 2001'de kurulmuş olan kariyer eğitim destek programından sorumludur. Program, okullarda ve yüksekokullardaki kariyer eğitimini ilerletme, destekleme ve geliştirmek için bilgi ve hizmet geliştirir. İnternet adresi: www.cegnet.co.uk

Galler

Okullar, kariyer eğitimi ve işle ilgili eğitimin planlı bir programını sağlamaktan sorumludur. Okullar Kariyer Galler'den gelen kariyer danışmanlarına, öğrencilere kariyer rehberliği sağlayabilmeleri için erişim vermekle sorumludur. Kariyer Galler, Galler'deki ortaöğretimlerde çalışmak için kariyer danışmanları sağlamaktan sorumludur. Kariyer Galler, Nisan 2001'de Galler'de altı kariyer şirketini bir isim altında toplamak üzere kurulmuştur. Kariyer Galler, bireylere, işverenlere ve okullara ve yüksekokullara destek ve yardım sağlamak üzere Galler Meclisi Hükümetini, eğitim kuruluşlarını, işverenleri, eğitim sağlayıcılarını ve gençlik hizmetlerini içeren bir dizi kuruluşla ortak olarak çalışmaktadır.

İngiltere'de olduğu gibi, okullar, eğitim-iş bağlantı kuruluşu denilen ulusal, bölgesel ve yerel araçların içyapısıyla işle ilgili eğitime yönelik imkanlarını geliştirmek ve dağıtmakla (yaymakla) desteklenmektedir. Şemsiye kuruluş olan Ulusal Eğitim İş Ortaklık Ağı (NEBPN), İngiltere, Galler ve Kuzey İrlanda'da faaliyetlerini yürütmektedir.

Kuzey İrlanda

Okullar, Yaşam ve İş için Öğrenme'nin planlı bir programını sağlamaktan sorumludur. Kariyer eğitimi, bilgi, danışmanlık ve rehberlik programının bir parçası olarak okullar, güncel kariyer bilgileri ve tarafsız danışmanlık ve rehberlik sağlamak için Kariyer Hizmeti Kuzey İrlanda'yla ortak olarak çalışır.

(4) Çocukların Korunması, çocuklara, gençlere ve ailelerine daha entegre ve daha sonuçlandırıcı odaklı hizmetler sağlamak üzere önemli ajansları bir araya getirmeye yönelik yerel bölge ortaklık düzenlemeleridir.

(5) Öğrenme ve Beceriler Konseyi, İngiltere'deki 16 yaşın üzerindeki eğitimini planlamak ve finanse etmekten sorumlu bakanlıkla ilgili olmayan bir kamu organıdır. Yerel Öğrenme ve Beceriler Konseyi (LSC'ler) olarak bilinen bir ulusal büro ve 47 yerel büroyla faaliyetlerini yürütür. Aralık 2008'de yürürlüğe giren 2007 İleri Eğitim ve Öğretim Yasası, Öğrenme ve Beceriler Konseyi'ni mevcut 47 yerel LSC'leri kaldırarak ve yerel ortak takımların işini önceden görerek dokuz bölgesel konsey yaratarak yeniden yapılandıracaktır.

(6) İşverenleri organize eden kuruluşlar hakkında daha fazla bilgi için, bakınız En İyisinin üzerine Kurma: 14-19 İşle İlgili Öğrenme'nin Gözden Geçirilişini Uygulama Planı ve Final Raporu. DCSF 2007. Erişilebilir:

<http://publications.teachernet.gov.uk/default.aspx?PageFunction=productdetails&PageMode=publications&ProductId=DCSF-00780-2007&>

Kariyer Hizmeti, Kuzey İrlanda, İstihdam ve Öğrenme Bakanlığı'nın (DEL) bir parçasıdır ve kariyer danışmanları lisansüstü düzeyde yeterlidir.

İngiltere ve Galler'de olduğu gibi, okullar, eğitim-iş bağlantı kuruluşu denilen ulusal, bölgesel ve yerel araçların içyapısıyla işle ilgili eğitime yönelik imkanlarını geliştirmek ve dağıtmakla (yaymakla) desteklenmektedir. Eğitim Bakanlığı'nın İş Eğitim Strateji Birimi, iş bağlantısı kuruluşlarını, bu kuruluşlara okullarda işle ilgili eğitimi vermeleri için finansman sağlayarak desteklemektedir (7).

MÜFREDATTA MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

İngiltere

Okullar, 7. ve 11. yıllarda (11-16 yaş) müfredatta kariyer eğitiminin ve bütün öğrenciler için 10. ve 11. yıllarda (14-16 yaş) müfredatta işle ilgili öğrenmenin planlı bir programını sağlamak zorundadır.

Kariyer eğitimine yönelik herhangi bir yasal program olmadığından, okulların ne verileceği, nasıl organize edileceği ve müfredatta ne kadar zaman ayrılacağı ve buna ayrılacak diğer kaynaklara karar vermekte büyük esneklikleri bulunmaktadır. Kariyer eğitimi ve rehberlikle ve işle ilgili öğrenmeyle kişisel, sosyal ve sağlık eğitimi (PSHE) ve vatandaşlık gibi diğer müfredat faaliyetleri arasındaki bağlantıları belirleyen yasal olmayan ulusal bir çerçeve bulunmaktadır (8).

Müfredat düzenlemesine yönelik en yaygın şekilde kullanılan yaklaşım, aşağıdakilerin kombinasyonudur:

farklı kariyer eğitimi genellikle kişisel, sosyal ve sağlık eğitimi (PSHE) ve vatandaşlığın bir parçasıdır ve bir modüller “sarmal”ı, entegre bir ders ya da öğretici bir program olarak düzenlenmiştir;

entegre kariyer eğitimi diğer derslerin bir parçası olarak öğretilir, özellikle İngilizce, beşeri bilimler ve ICT; genişletilmiş imkan iş tecrübesi ve ders programını iptal etme günleri gibi özel faaliyetler (9).

Ulusal çerçeve ayrıca bir dizi öğrenme ürünü belirler. Bunlar üç amaç altında gruplandırılır ve bu amaçlar doğrultusunda gençler aşağıdakileri gerçekleştirebilmelidir:

kendilerini ve kendileri üzerindeki etkileri anlama;

öğrenme ve işteki fırsatları sorgulama;

değişim ve değişiklik için planlar yapma ve ayarlama.

(7) İşverenleri organize eden kuruluşlar hakkında daha fazla bilgi için, bakınız DCSF (2007). En İyisinin üzerine Kurma: 14-19 İşle İlgili Öğrenme'nin Gözden Geçirilişini Uygulama Planı ve Final Raporu. Erişilebilir:

<http://publications.teachernet.gov.uk/default.aspx?PageFunction=productdetails&PageMode=publications&Product=DCSF-00780-2007&>

(8) DfES (2003). İngiltere'de Kariyer Eğitimi ve Rehberlik: Ulusal Bir Çerçeve 11-19. Erişilebilir: <http://dev.cegnet.co.uk/resource/content/files/651.pdf>

(9) Normal ders programı “iptal” edilmiş ya da “ertelenmiştir” ve bütün senelik grup ve önemli aşamaya yönelik faaliyetler gün boyunca devam eder.

İşverenler, okullar, yüksekokullar, öğrenciler ve ailelerine yönelik işle ilgili öğrenme hakkında rehberlik bulunmaktadır (10). Bu, iş bağlamının öğrencileri aşağıdakileri gerçekleştirme konusunda yetkin kıldığını göstermektedir:

İstihdam edilebilirlik becerileri ve işverenlerin değer verdiği “yapabilir” eğilimleri geliştirmeyi içeren, öğrencilere işi doğrudan tecrübe etmeleri için fırsatlar sunan iş yoluyla öğrenme (örneğin, iş tecrübesi ya da yarı-zamanlı işler, okullardaki girişim faaliyetleri ve derslerdeki mesleki bağlamlar yoluyla öğrenme sayesinde);

Öğrencilere iş ve girişimi hakkındaki bilgilerini ve anlamalarını geliştirmeye yönelik fırsatlar sunarak iş hakkında öğrenme (örneğin, meslek kursları ve kariyer eğitimi sayesinde);

Girişim ve istihdam edilebilirliğe yönelik beceri geliştirmeyle iş için öğrenme (örneğin, problem-çözme etkinlikleri, iş simülasyonları ve yapay röportajlarla).

İş tecrübesi, işle ilgili öğrenmenin önemli bir unsurudur ve okulların büyük çoğunluğunda, önemli aşama 4'teki öğrenciler (14-16 yaş), genellikle bir ya da iki haftalığına, işverenin önermeleri üzerine bir işe yerleştirme görevini üstlenirler. Okullar için rehberlik bulunmaktadır (11). Girişim eğitimi, işle ilgili öğrenmenin diğer bir özelliğidir. Hükümet rehberliği, okulların, gençlere yenilik, yaratıcılık, risk yönetimi ve işi anlama gibi girişim becerilerini öğretmesine yardımcı olmak amacıyla üretilmiştir (12).

Okulların bütün öğrencilerine kariyer eğitimi ve rehberlik ve işle ilgili öğrenme sağlamaları zorunluluğu bulunmaktadır. Buna ek olarak, bazı öğrenciler için daha belirgin mesleki öğrenme olanakları bulunmaktadır.

14-16 yaşındakiler için olan Arttırılmış Esneklik Programı (IFP), en fazla yararlanabilecek gençlere mesleki öğrenme olanakları sağlamak üzere 2002'de tanıtılmıştır. Gençler, daha ileri bir eğitim yüksekokulunda ya da önemli aşama 4 sırasında haftada bir ya da iki gün bir eğitim sağlayıcısıyla kuruluş-dışında çalışabilir ve mesleki ve işle ilgili yeterliklere yönelik iş fırsatları elde edebilir.

14-16 yaşındakiler için olan Genç Çıraklık (YA'lar) programı, mühendislik, otomotiv sanayi, iş idaresi, sanat ve yaratıcı sanayi ve sağlık ve sosyal bakım gibi belirli bir meslek alanında bilgi ve beceri sağlamak üzere 2004'te tanıtılmıştır. Program, önemli aşama 3'ün (14 yaş) sonunda, iyi davranış ve katılım kayıtlarıyla, değerlendirilmelerinde belirli bir düzeye ulaşmış olan yetenekli ve iyi motive olmuş öğrenciler için tasarlanmıştır. Programda yer alan öğrenciler okulda bulunurlar ve haftada üç günden fazla yasal müfredatı ve yeterlikleri gerçekleştirmeye çalışmaya devam ederler. Öğrenciler, farklı sınıflarda öğrenim görme, eğitim imkanı ve doğrudan iş tecrübesiyle Genç Çıraklık programında çalışarak haftada iki gün geçirirler.

(10) DCSF (2008). İşle İlgili Öğrenme Rehberi Birinci Baskı. Erişilebilir:

<http://publications.teachernet.gov.uk/default.aspx?PageFunction=productdetails&PageMode=publications&ProductId=DCSF-0048-2008>

(11) İş tecrübesi üzerine öğretmen ağı internet sitesi makalesine bakınız:

<http://www.teachernet.gov.uk/management/atoz/w/workexperience/>

(12) Girişim eğitimi üzerine öğretmen ağı internet sitesi makalesine bakınız:

<http://www.teachernet.gov.uk/teachingandlearning/14to19/ks4/enterpriseeducation/guidance/>

Galler

Kariyer eğitimi ve rehberlik (CEG), 9. yıldan itibaren (13-14 yaş) zorunludur ve işle ilgili öğrenme (WRE) 10. ve 11. yıllarda (14-16 yaş) zorunludur.

İngiltere'de olduğu gibi, derslere yönelik herhangi bir yasal program bulunmamaktadır ve okulların ne verileceği, nasıl organize edileceği ve müfredatta ne kadar zaman ayrılacağı ve buna ayrılacak diğer kaynaklara karar vermekte büyük esneklikleri bulunmaktadır. Kariyer eğitimi ve rehberlik (13) ve işle ilgili eğitime (14) yönelik yasal olmayan ulusal bir çerçeve ve tamamlayıcı rehberlik bulunmaktadır.

Kuzey İrlanda

Gözden geçirilmiş bir Kuzey İrlanda Müfredat'ı, hali hazırda aşamalı olarak uygulanmaktadır. Gözden geçirilmiş müfredat, istihdam edilebilirliğiyle birleşen Yaşam ve İş için Öğrenme başlıklı yeni bir alanı içermektedir. Amaç, gençlerin yaşam ve iş için güçlü bir temel alabilmeleri açısından kişisel yeterlik, beceri, bilgi, anlama ve eğilim geliştirmelerini temin etmektir.

İstihdam edilebilirliğin dört boyutu bulunmaktadır:

yerel ve küresel ekonomide çalışma;

kariyer yönetimi;

girişim ve girişimcilik;

iş için beceri ve yetenek.

Yaşam ve İş için Öğrenme müfredatı, ilave yasal olmayan rehberlikle desteklenen asgari bir yasal içerikten oluşmaktadır (15). Önemli aşama 4'teki (14-16 yaş) istihdam edilebilirlik için asgari içerik, aşağıdaki yasal beyannamelerde belirtilmiştir:

Öğrenciler şunları gerçekleştirebilmelidir:

bağımsız çalışmayı keşfetme ve destek için ilgili kaynakları belirleme;

küreselleşmenin istihdam üzerindeki etkisini araştırma;

çalışanların ve işverenlerin hak ve sorumluluklarını göz önünde bulundurarak işe alım ve işi sürdürme süreçlerini soruşturma;

çalışanların ve işverenlerin etkili bir iş ortamını nasıl sürdürebileceklerini düşünme;

toplumdaki artan iş sosyal sorumluluğunu soruşturma;

ilgili bilgi ve rehberliğe dayanan kişisel bir kariyer planı geliştirme.

(13) Bakınız Galler Meclisi Hükümeti internet sayfasında kariyer eğitimi ve rehberlik:

<http://accac.org.uk/eng/content.php?mID=252>

(14) Bakınız Galler Meclisi Hükümeti internet sayfasında işle ilgili eğitim rehberliği:

<http://accac.org.uk/eng/content.php?mID=258>

(15) Bakınız İstihdam Edilebilirlik için Eğitim: Önemli Aşama 4 için Rehberlik:

http://www.nicurriculum.org.uk/docs/key_stage_4/areas_of_learning/guidance/ks4_employability_guidance.pdf

İngiltere ve Galler'de olduğu gibi, müfredat düzenlemesi ve zaman dağılımı okulun konusudur. Ancak, okullara kariyer eğitimi, bilgi, danışmanlık ve rehberlik için farklı müfredat zamanının dağılımının beklendiği ve müfredata dayalı öğrenme ve normal ders programı ertelendiğinde özel günler ya da olaylarla tamamlanabileceği tavsiye edilir.

Okullara Kariyer Hizmeti Kuzey İrlanda tarafından sağlanan hizmetler, sınıf konuşmalarını, grup oturumlarını, bire bir görüşmeleri, psikometrik değerlendirmeyi, iş piyasası bilgisini ve aile akşamlarına ve kariyer olaylarına katılımı içerir.

Gözden geçirilmiş müfredatın yanı sıra, önemli aşama 4 ve daha yukarısındaki (14-18 yaş) öğrenciler için bir hak çerçevesi tanıtılmıştır. Kapsayıcı politika hedefi, 14 yaş ve üzerindeki bütün öğrencilere, nerede yaşadıklarına ve hangi okula gittiklerine bakılmaksızın ihtiyaçlarına, yeteneklerine ve ilgi alanlarına uyabilen geniş çaptaki öğrenme fırsatlarına erişimlerini sağlayarak daha fazla seçim ve esneklik sunmaktır.

Bu da aşağıdakileri gerçekleştirecektir:

bütün öğrenciler için ilerleme ve istihdam ihtimallerini desteklemek üzere geniş çapta genel ve uygulamalı/meslek dersleri arasından seçimi arttıracak;

coğrafi ve sektörler arası bölünmeler için derslere erişime yönelik konuları düzeltecek;

öğrenci ihtiyaçlarına uyan derslerin gelişimini kolaylaştıracak ve ekonomik büyümeyi destekleyecek;

yerel bölgedeki bütün öğrencilerin yararına olacak şekilde işbirliği ayarlamalarını planlamak ve idare etmek üzere okulların kabiliyetini arttıracak;

bütün okul ve alan tabanlı planlama açısından kapasiteyi arttıracak, kaynakların yerel bir bölge ortaklığı/topluluğu içerisindeki etkili kullanımını temin edecek ve okullardaki ve yüksekokullardaki taklitlerden sakınacak.

Hak çerçevesinin tam olarak uygulanması için belirlenen hedef tarih Eylül 2013'tür ve o zaman okullar asgari

sayıda akademik ve meslek dersi/uygulamalı ders sunacaktır. Okullar hali hazırda öğrencilerine sunmak üzere ders çeşitliliğini arttırmak için “öğrenme topluluklarında” ileri düzeydeki eğitim yüksekokulları ve diğer okullarla birlikte çalışmaktadır.

DİĞER FAALİYET TÜRLERİ/REHBERLİK HİZMETLERİ

İngiltere'de, Connexions Direct, 13-19 yaşındakilere çevrimiçi bilgi, danışmanlık ve destek sunarak hizmetleri yüz yüze vererek tamamlamaktadır (16). Galler'de, benzer bir hizmet Kariyer Galler tarafından (17) ve Kuzey İrlanda'da Kariyer Hizmeti Kuzey İrlanda tarafından sağlanmaktadır (18).

(16) Bakınız Connexions Direct internet adresi: <http://www.connexions-direct.com/>

(17) Bakınız Kariyer Galler internet adresi: <http://www.careerswales.com/>

(18) Bakınız Kariyer Hizmeti Kuzey İrlanda internet adresi: <http://www.careersserviceni.com>

REHBERLİK PERSONELİNİN NİTELİKLERİ

Kariyer eğitimi ve rehberliği, genellikle birçok farklı personelin elindedir. Okullarda, kariyer eğitimi ve rehberliğin yönetimi normalde okulda kariyer eğitimi ve rehberlik gelişimini yönetmek ve desteklemekten sorumlu kariyer koordinatörünün elindedir. Geleneksel olarak, bu rol kendi ders öğretimi sorumluluğunun yanı sıra bir öğretmen tarafından üstlenilebilir ve normalde öğretim ve öğrenme sorumluluğu ödemesi alır (Kuzey İrlanda'da Yönetim Harcırahı). Bazı okullar kariyer koordinatörlüğü için sanayi, iş ya da ticari dünyadan kariyer rehberliği ve personel alanında kalifiyesi olanları atarken müfredat liderlik görevini de nitelikli bir öğretmene vermiştir. Kariyer eğitimi ve rehberlikte şu anda herhangi bir başlangıç öğretmeni eğitimi bulunmamaktadır, fakat kariyer eğitimi ve rehberlik personeline yönelik bir dizi akredite yeterlik mesleki gelişimin süregelen bir parçası olarak düşünülebilir (19). Kariyer koordinatörünün gençlere yönelik kariyer eğitimi ve rehberliği yönetmekte ideal olarak akredite bir niteliği olması beklenir, fakat henüz zorunlu değildir.

Kariyer koordinatörü, normalde bütün kariyer eğitimini kendi başına vermez. Bu ders genellikle, kişisel, sosyal, sağlık ve ekonomi eğitiminin geniş bir programı olarak uzman olmayan öğretmen tarafından verilir. Bazı okullarda, bütün öğretmenlerin kariyer eğitimine ve rehberliğe ve işle ilgili öğrenmeye ders öğretmenleri ve/veya sınıf öğretmenleri olarak katkıda bulunmaları beklenir.

Kariyer rehberliği, dış rehberlik hizmetleri tarafından da sağlanır (Connexions Hizmeti, Kariyer Galler ve Kariyer Hizmeti Kuzey İrlanda). İngiltere'de, Connexions kişisel danışmanlarının (PA'lar) kariyer danışmanlığı ve rehberliği, gençler için iş, sağlık hizmeti, sosyal hizmetler, gençler için hukuk ve eğitim gibi farklı geçmişlerden gelmesi olasıdır. Kariyer rehberliğini ayrıntılı olarak veren danışmanların ilgili bir kariyer rehberlik yeterliği olması gerekmektedir.

Kariyer Hizmeti Kuzey İrlanda'daki kariyer danışmanlarının hepsi uzman kariyer danışmanlarıdır ve lisansüstü düzeyde yeterlidirler.

OKULLAR, İŞVERENLER, AİLELER VE DİĞER PAYDAŞLARLA İŞBİRLİĞİ

Okullara istihdam sağlayan aracı kuruluşlar hakkında bilgi yukarıda verilmiştir.

Buna ek olarak, birçok uzman okul, kendi uzman okul statülerinin bir parçası olarak güçlü yerel işveren bağlantıları geliştirmiştir (20).

(19) İngiltere'deki kariyer eğitimi ve rehberlik personeline yönelik akredite yeterlikler listesi CEGNET internet adresinden erişilebilir:

<http://www.cegnet.co.uk/content/default.asp?PageId=1172&sm=1172>

(20) İngiltere'deki birçok ortaöğretim ve Kuzey İrlanda'daki bazı ortaöğretimlerin uzman okul statüleri vardır.

Galler'de uzman okul bulunmamaktadır. Uzman okulların, kendi bütün yasal müfredat gereksinimlerini karşılar ve bütün öğrencilere geniş ve dengeli bir eğitim sağlarken kendi seçilmiş müfredat alanına özel bir ilgileri bulunmaktadır. Ek finansman alırlar ve özel sektör ortaklıklarıyla finansmanı arttırmakla yükümlüdürler.

Önemli aşama 3'ün sonunda, gençler önemli aşama 4 için müfredat kararları alır, okullar kendi önemli aşama 4 tekliflerini ailelere yazılı olarak sunar. Okullar ayrıca öğrenciler ve aileleri için farklı seçeneklerin açıklandığı ve personelle tartışıldığı bir akşam organizasyonu düzenler. Benzer şekilde, zorunlu eğitim sonrası sağlayan okullar ve yüksekokullar kendi tekliflerini sunan tanıtma broşürleri yayınlar ve önemli aşama 4'ün (16 yaş) sonunda öğrenciler ve ailelerle açık akşamlar düzenlerler.

İngiltere'de, gençlere bilgi, danışmanlık ve rehberlik hizmetlerinin (IAG) görevlendirilmesine ve sağlanmasına yönelik yeni kalite standartları, aileleri dahil etmek için IAG hizmetlerinin ihtiyacına vurguda bulunur (21).

(21) DCSF (2008). Gençlere Bilgi, Danışmanlık ve Rehberlik Sağlamaya Yönelik Kalite Standartları (IAG).

http://www.cegnet.co.uk/files/CEGNET0001/ManagingCEG/QualityStandardsforIAG/quality_standards_young_people.pdf

MESLEKİ REHBERLİK HAKKINDA BİLGİYE ERİŞİM

İnternet kaynakları

DCSF kariyer eğitimi destek programı için CEGNET internet adresi:

<http://www.cegnet.co.uk/site/cegnet/home>

Kariyer Hizmeti Kuzey İrlanda:

<https://www.careersserviceni.com/Cultures/en-GB/Homepage.htm>

Kariyer Galler: careerswales.com

Connexions Direct: <http://www.connexions-direct.com/>

Girişim eğitimi üzerine öğretmen ağı internet sitesi makalesi:

<http://www.teachernet.gov.uk/teachingandlearning/14to19/ks4/enterpriseeducation/guidance/>

İş tecrübesi üzerine öğretmen ağı internet sitesi makalesi:

<http://www.teachernet.gov.uk/management/atoz/w/workexperience/>

Kariyer Eğitimi ve Rehberlik hakkında Galler Meclisi Hükümeti sayfası:

<http://accac.org.uk/eng/content.php?mID=252>

İşle ilgili Eğitim hakkında Galler Meclisi Hükümeti sayfası:

<http://accac.org.uk/eng/content.php?mID=258>

Kaynaklar

OKUL VE YÜKSEKOKUL ÖNCÜLERİ DERNEĞİ (2006). İngiltere'de Kariyer Eğitimi ve Rehberliği. Leicester: ASCL. Erişilebilir:

<http://www.cegnet.co.uk/files/CEGNET0001/ManagingCEG/ASCL%20careers%20guidance%20for%20England.pdf>

ÇOCUK, OKUL VE AİLE BAKANLIĞI (2007). En İyisinin üzerine Kurma: 14-19 İşle İlgili Öğrenme'nin Gözden Geçirilişini Uygulama Planı ve Final Raporu. London: DCSF. Erişilebilir:

<http://publications.teachernet.gov.uk/default.aspx?PageFunction=productdetails&PageMode=publications&ProductId=DCSF-00780-2007&>

ÇOCUK, OKUL VE AİLE BAKANLIĞI (2008). Gençlere Bilgi, Danışmanlık ve Rehberlik Sağlamaya Yönelik Kalite Standartları (IAG). London: DCSF. Erişilebilir:

http://www.cegnet.co.uk/files/CEGNET0001/ManagingCEG/QualityStandardsforIAG/quality_standards_young_people.pdf

ÇOCUK, OKUL VE AİLE BAKANLIĞI (2008). İşle ilgili Öğrenme Rehberi: Birinci Baskı: İşverenler, Okullar, Yüksekokullar, Öğrenciler ve Aileleri ve Kariyerler hakkında bir Rehberlik Dokümanı. London: DCSF. Erişilebilir:

<http://www.nebpn.org/pdf/thework-relatedlearningguide-firstedition.pdf>

EĞİTİM BAKANLIĞI (2007). Kuzey İrlanda Kariyer Eğitimi, Bilgi, Tavsiye ve Rehberlik Stratejisi: Danışmanlık Dokümanı. Belfast: DE. Erişilebilir:

http://www.deni.gov.uk/careers_strategy_consultation.pdf

EĞİTİM VE BECERİLER BAKANLIĞI (2003). İngiltere'de Kariyer Eğitimi ve Rehberliği: Ulusal Çerçeve 11-19. London: DfES. Erişilebilir:

<http://dev.cegnet.co.uk/resource/content/files/651.pdf>

EĞİTİM VE BECERİLER BAKANLIĞI (2005). Kariyer Eğitim ve Rehberliğin Baştan başa Gözden Geçirilme Raporu. London: DfES. Erişilebilir:

<http://www.cegnet.co.uk/content/default.asp?PageId=2382&sm=2382>

EĞİTİM VE BECERİLER BAKANLIĞI (2004). İşle-İlgili Öğrenme ve Hukuk: Okullar ve okul-işyerleri bağlantısı uygulayıcılara yönelik rehberlik (DfES/0475/2004). DfES. 2004. Erişilebilir:

http://www.specialistschools.org.uk/uploads/documents/DfES_WorkRelated_195.pdf

NUFFIELD REVIEW (2008). Rehberlik ve Kariyer Eğitimi. (Issues Paper 5, Feb 2008).

Oxford: Nuffield Review. Erişilebilir:

<http://www.nuffield14-19review.org.uk/cgi/groups/groups.cgi?t=template.htm&a=27>

GALLER NİTELİK, MÜFREDAT & DEĞERLENDİRME MAKAMI. Kariyer Eğitimi ve Rehberliği Çerçevesi: Galler'deki 11-19 yaşındakiler için (2001). Cardiff: ACCAC. Erişilebilir:

<http://old.accac.org.uk/uploads/documents/662.pdf>

GALLER NİTELİK, MÜFREDAT & DEĞERLENDİRME MAKAMI. Galler'deki 11-19 yaşındakiler için İşle-bağlantılı Eğitim Çerçevesi (2000). Cardiff: ACCAC. Erişilebilir:

<http://old.accac.org.uk/eng/content.php?CID=3&pID=51>

GENEL MÜFETTİŞ VE DENETLEYİCİ (2004). Tüm gençlere yönelik Connexions Hizmeti Danışma ve rehberliği HC 484 Oturumu 2003-2004: 31 Mart 2004. Norwich: TSO. Erişilebilir:

http://www.nao.org.uk/publications/nao_reports/03-04/0304484.pdf

EURYDICE

EACEA

Eğitim, G3rsel
İşitsel ve K3lt3r
İdari Ajansı

Avrupa'da Tam-Zamanlı Zorunlu Eğitimde Mesleki Rehberlik

Avrupa Komisyonu

TAM-ZAMANLI ZORUNLU EĞİTİMDE MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

BULGARİSTAN

2007/08 Eğitim-Öğretim yılı

Eğitim 7-16 yaş arasındaki öğrenciler için zorunludur. Tek bir yapıdan oluşmuş ve iki aşamaya bölünmüş temel eğitimi kapsamaktadır: ilköğretim düzeyi (4 yıl natchaln utchilishte) ve ortaöğretim I. kademe (4 yıl progimnazialno utchilishte). Öğrenciler, ilköğretimden ortaöğretim I. kademeye otomatik olarak geçer. Müfredat, herkes için aynıdır (seçme şansı bulunmamaktadır). 14 (sanat okulları ve belli bir alanda uzmanlaşmış okullar) ya da 15 yaşında, öğrenciler ilk yılı (ya da ilk iki yılı) zorunlu olan genel ve meslek lisesi eğitiminden birisini seçmek zorundadır.

YASAL ÇERÇEVE VE ULUSAL HEDEFLER

Bilgi, rehberlik ve mesleki danışmanlık bakımından ulusal politikaların başlıca hedefleri, gençlere ve yetişkinlere karar-verme süreçlerinde ve kariyer seçimlerinde yardımcı olmak ve iş piyasasında doyurucu kişisel gelişimi temin etmektir. Bu hedeflerin belirlenmesi ve gerçekleştirilmesi İstihdamın Desteklenmesi'yle ilgili 2001 yasasına bağlıdır. 1999 Meslek Eğitimi ve Öğretimi Yasası da ayrıca mesleki rehberlikle ilgili faaliyetler için yasal bir taban oluşturmaktadır. Bu yasayla uyum içerisinde, rehberlik eğitim ve öğretim sisteminin ayrılmaz bir parçasıdır. Meslek ya da kariyer seçimi hakkında bilgi ve danışmanlık öğrencilere ve iş arayan diğer kişilere sağlanmalıdır.

Bu yasa, bir Bilgi ve Mesleki Danışmanlık Merkezi'nin kuruluşunu öngörmektedir.

SORUMLULUKLAR

Eğitim ve Bilim Bakanlığı, mesleki rehberlik alanında devlet politikasının ilkelerini ve prensiplerini tanımlamakta, öğrencilere gerekli olabilecek rehberlik hizmetlerini sağlamak ve sorumlu birimlerin faaliyetlerini kontrol etmektedir.

Çalışma Bakanlığı'nın iş ve işçi bulma kurumu büroları, iş arayan kişilere ya da meslek değiştirmeyi düşünenlere sağlanan bilgi ve danışmanlık hizmetlerinden sorumludur.

2005'te, Eğitim ve Bilim Bakanlığı bünyesindeki Milli Pedagojik Merkezi ülke genelinde temsilcilikleri bulunmak üzere kurulmuştur (toplamda 32 Bölgesel Pedagojik Merkezi). Bu bölgesel bürolar, öğrencilere mesleki rehberlik hizmeti sağlar.

Ekim 2008'de, Yaşamboyu Öğrenme için Ulusal Strateji, 2008-2013 dönemi için onaylanmıştı. Uygulamalarının sorumlulukları Eğitim ve Bilim Bakanlığı ve Çalışma ve Sosyal Politika Bakanlığı'na verilmiştir. Yeni kabul edilen bir stratejiye göre, yaşamboyu mesleki rehberliğe yönelik ulusal bir sistem belirlenen 2008-2013 dönemi için geliştirilmeli ve uygulanmalıdır.

Elverişli yapılar, bölgesel ve yerel düzeyde mesleki rehberlik sunar ve Çalışma ve Sosyal Politika Bakanlığı altında faaliyetlerini sürdürür. Bilgi yayma ve yetişkinlere danışmanlık hizmeti sağlamalarının yanı sıra, bu kuruluşlar öğrencilere gelecekteki meslek oryantasyonları hakkında da tavsiyelerde bulunur.

MÜFREDATTA MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

Okul ve okul öncesi eğitim için yeni kabul edilen ulusal programla uyum içerisinde 2006-2015, ayrıcalıklı olarak ilköğretim öğrencilerine yönelik mesleki rehberlik oryantasyonu üzerine kısa-dönem modüller geliştirilmiştir. Buna ek olarak, öğretmenlerin, okulların ya da kitap yazarlarının bireysel girişimleriyle faaliyetler de düzenlenebilir.

2007'de, farklı meslekler için tasarlanan, meslek eğitime yönelik ulusal müfredat, gerçekleştirilmeye çalışılan meslekle ilgili olarak, süregelen eğitimle, mesleği icra etmeyle ve kariyer gelişimiyle ilgili konuların anlaşılmasına yönelik ana hatları kapsamıştır.

Müfredat çerçevesinde çıraklık

İlköğretim ve ortaöğretim müfredatı çerçevesinde çıraklığın düzenlenmesine yönelik herhangi bir resmi yönetmelik bulunmamaktadır. Bu faaliyetler, ancak, öğretmenlerin ya da okulların girişimleri sonucu gerçekleştirilebilir.

DiĞER FAALİYET TÜRLERİ/REHBERLİK HİZMETLERİ

Okulda rehberlik hizmetleri

Ortaöğretim I. kademe ve genel ve meslek lisesi eğitiminde (5. yıldan 12. yıla kadar), sınıftan sorumlu öğretmenin mesleki rehberlik eğitimi için haftada bir saati vardır. Bu zamanın bir kısmı, öğrencilerle meslek ve gelecekteki kariyer seçimleriyle ilgili sorunlarına yönelik tartışmalara gitmektedir. Eğitim sistemi içerisinde (I-XII derece) okullarda 800'den fazla pedagojik danışman bulunmaktadır. Görevleri, tavsiyelerde bulunmak ve danışmanlık yapmaktır, bu yüzden mesleki rehberlikle ilgili konularda öğrencileri, aileleri ve öğretmenleri desteklemektedirler. Bu amaca yönelik, toplantılar, karşılıklı konuşmalar, anketler, bilginin yayılması, tavsiye ve danışmanlık hizmetleri, eğitimler, tartışmalar, yarışmalar, vb. bir dizi yaklaşım ve iletişim aracı kullanılır.

Okullarda görev yapan eğitim danışmanları, öğrencilere lise eğitiminin sonunda olduğu gibi 7. ve 8. yıldan sonraki (ortaöğretim I. kademenin sonu) olası eğitim ve meslek süreçleri hakkında bilgi verip tavsiyelerde bulunurlar ve belli yöntemlerle öğrencilere ilgi alanlarını ve meslek becerilerini belirlemelerinde yardımcı olurlar. Bu hizmetler, bireysel ya da grup olarak verilir. Ayrıca, öğrenciler ve aileleri kişisel, sosyal ve psikolojik problemlerle ilgili uzman bireysel yardım alabilir.

Okul dışında rehberlik hizmetleri

Hizmetleri özellikle iş arayan, eleman arayan, vb. diğer kişilerin yanı sıra öğrencileri, aileleri ve öğretmenleri hedefleyen, bölgesel düzeyde, Eğitim ve Bilim Bakanlığı'nın 13 mesleki bilgi merkezi, Bölgesel Pedagojik Merkezlerine dönüştürülmüştür. Başlıca görevleri, ancak, değişmemiştir. Bu merkezler ilk başta "Herkes için okul" başlıklı bir temel proje çerçevesinde bir pilot proje olarak kurulmuştur. Amacı, okulu bırakmayı önlemek, eğitim sistemine geri dönmek, meslek eğitimi ve öğretiminin sunulmasını sağlamaktır. Örneğin, merkezler, konu-tabanlı konferanslar, uzmanlarla grup bilgi oturumları, vb. düzenler.

Eğitim ve Bilim Bakanlığı, özel eğitime muhtaç çocukların ve öğrencilerin eğitime dahil edilmeleri için bir kaynak merkez ağı kurmuştur. Bu kuruluşların önemli görevlerinden birisi, mesleki rehberlik sunmak ve gereken şekilde öğrencileri ve aileleri mevcut ve ilgili tüm olasılıklar hakkında bilgilendirmektir. Eğitim ve Bilim Bakanı, farklı mesleklerde öğrenci rekabeti için yıllık ulusal takvimi (taslak) onaylamaktadır. Bu, meslek eğitimi ve öğretimi sisteminde gerçekleştirmeye çalışılan mesleklerde okul dışı eğitim rekabetleri ulusal, bölgesel ve yerel düzeyde yer almaktadır. Bu türdeki çeşitli okul dışı faaliyetler, eğitim imkanını tamamlamakta, artan farkındalığa katkıda bulunmakta ve öğrencileri meslek olanakları ve imkanları daha yakından takip etmeleri konusunda teşvik etmektedir.

Çalışma Bakanlığı'nın iş ve işçi bulma kurumu büroları, özellikle iş arayan kişiler ya da bazı şehirlerde (örneğin Sofya'da), fiziksel engelli olan kişiler için bilgi ve mesleki rehberlik hizmetleri sunmaktadır. Bölgesel istihdam bürosunun (Sofya'daki) bilgi ve danışmanlık merkezi, iş arayan kişilere, işverenlere ve öğrencilere istihdam, kariyer planlama, işe yerleştirme, vb. konulardaki araştırmalara yönelik hizmetler sunar.

REHBERLİK PERSONELİNİN NİTELİKLERİ

Okulda

Okullarda görev yapan eğitim danışmanlarının psikoloji, eğitim ya da sosyoloji diplomalarının (lisans ya da lisansüstü) olması gerekmektedir. Sürekli artan sayıda yükseköğretim kurumları, özellikle gelecekteki kariyer danışmanlarına, eğitim ve mesleki rehberlikte belirli eğitim dersleri sunmaktadır. Örneğin, Rouse Üniversitesi ve Veliko Turnovo Üniversitesi, bu türde eğitim dersleri sunmaktadır.

Diğer rehberlik hizmetlerinde

İş ve işçi bulma kurumu bürolarındaki personel ekonomi, sosyal bilimler ya da teknik bilimde diploması (lisans ya da lisansüstü düzeyde) olan uzmanlardır ve idari personele yönelik düzenlemelerle atanırlar. Bu kişilerin görev tanımları, gerekli becerileri (meslek dünyası hakkında bilgi ve kariyer gelişimiyle ilgili kuramlar ve iletişim ve organizasyon kapasiteleri) tanımlamaktadır.

Ayrıca, ulusal düzeyde, Eğitim ve Bilim Bakanlığı, mesleki rehberlikte uzmanları hedefleyen kariyer danışmanlığında düzenli eğitimler organize ederek, okul mesleki rehberlik sistemi içerisinde Bölgesel Pedagojik Merkezleri'ndeki personelin gelişimini sağlamanın yanı sıra pedagojik danışmanlarla öğretmenlerin de gelişimini sağlamak için bazı adımlar atmıştır.

2007'de 800 uzman bu eğitimlere katılmıştır ve bu rakam 2008'de 1000'e çıkmıştır. Büyük-ölçekli hizmet-içi eğitimi kamu bütçesinden karşılanmış ve tahsisat Eğitim ve Bilim Bakanlığı'nın yeterlik eğitimi için Ulusal Program tarafından sağlanmaktadır.

OKULLAR, İŞVERENLER, AİLELER VE DİĞER PAYDAŞLARLA İŞBİRLİĞİ

Eğitim ve Bilim Bakanlığı, hem ulusal hem de bölgesel düzeyde, mesleki rehberlik üzerine her sene forumlar düzenlemektedir. Bu forumlara eğitim kurumları, işverenler ve NGO'lar katılmaktadır. Forumların amacı, meslek eğitimi, öğretimi ve istihdamının mevcut olanaklarına yönelik farkındalığı arttırmaktır. Bilgi ve rehberlik sağlamak için gerçekleştirilen bu düzenli olayların biri, işverenlerin, üniversitelerin, NGO'ların yer aldığı ve bilgi materyalleri gösterdikleri ve aday öğrencilere yönelik organize edilen bir eğitim fuarıdır.

MESLEKİ REHBERLİK HAKKINDA BİLGİYE ERİŞİM

İş ve işçi bulma kurumunun bilgi ve yayın merkezi, mesleki rehberlik bakımından (ulusal sınıflandırmada, eğitim programlarında, okullarda, vb. bulunan mesleklere yoğunlaşan) bilginin gelişimi, üretilmesi ve yayınlanmasından sorumludur. Bilgi, basılı bilgi (broşür, klasörler, vb.), videolar, ajansın internet sitesinde ve diğer multimedya ürünleri yoluyla sunulmaktadır. Ajanstan gelen uzman bir komite dağıtılan bilgiyi onaylar. Her yıl, ajans, "İş Piyasası" denilen bir yayın yayımlar, bu yayın pazardaki ulusal ve bölgesel genel verileri sunarken aynı zamanda dinamikler ve eğilimler üzerine analiz ve sonuçları da sunar. Eğitim ve Bilim Bakanlığı, aşağıdaki konular hakkında bilgi sağlayan bir Eğitim Kapısı kurmuştur:

Bulgaristan'daki eğitim kurumları;

eğitim ve öğretimin sunulduğu meslekler listesi;

eğitim ve öğretimin sunulduğu profiller, uzmanlıklar ve meslekler;

kamuya ve yerel yönetime ait okullara kayıt şartlarını belirleyen belgeler;

mesleklerde eğitim ve öğretime yönelik ulusal eğitim gereksinimleri, izlenceler, ulusal müfredatlar, meslek eğitiminde ve öğretiminde sunulan ulusal sınav programları;

zorunlu ve meslek okulu derslerindeki dijital ders içeriği;

İnternet kaynakları

İrtibat bağlantıları

Eğitim ve Bilim Bakanlığı: www.mon.bg

Kültür Bakanlığı: www.mct.government.bg

Tarım ve Gıda Bakanlığı: www.mzgar.government.bg

Çalışma ve Sosyal Politika Bakanlığı: www.mlsp.government.bg

Ulusal Meslek Eğitimi ve Öğretimi Ajansı

Hizmet yapıları

İnsan Kaynakları Gelişimi Merkezi: www.hrdc.bg

Ulusal Bilgi ve Dokümantasyon Merkezi:

<http://mail.nacd.bg/newdesing/bg/inden.php/nacid@naci-bg.net>;

Ulusal Pedagoji Merkezi: <http://www.npc-bg.com/centrove1.htm>

Eğitimde Kalite Kontrolü ve Değerlendirme Merkezi: www.ckoko.bg

Eğitimde Bilgi Güvencesi Merkezi

Kaynaklar

1. Tematik bakış (CEDEFOP)

2. Ülke raporu (CEDEFOP)

3. Guidance policies in the knowledge society. Trends, challenges and responses across Europe. A Cedefop synthesis report. Ronald G. Sultana. Cedefop Panorama series; 85. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2004.

4. Eurybase; Eurydice.

EURYDICE

EACEA

Eğitim, G3rsel
İşitsel ve K3lt3r
İdari Ajansı

Avrupa'da Tam-Zamanlı Zorunlu Eğitimde Mesleki Rehberlik

Avrupa Komisyonu

TAM-ZAMANLI ZORUNLU EĞİTİMDE MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

ÇEK CUMHURİYETİ

2007/08 Eğitim-Öğretim yılı

Eğitim, 6-15 yaş arasındaki öğrenciler için zorunludur. Temel okullarda (základní škola) sunulmakta ve tek bir yapı olarak düzenlenmiştir. Öğrenciler aynı eğitim sisteminde kalırlar ve okul değıştirmezler. Akademik yetenekleri olan bazı öğrenciler, 11 yaşında gymnázium'a (ortaöğretim I. kademe düzeyi) girebilir (bir giriş sınavıyla). Zorunlu eğitim sonrası dönem rehberlik açısından önemli bir dönemdir. Öğrencilerin genel ya da meslek lisesi eğitimine devam etme olasılıkları bulunmaktadır. Giriş, genellikle giriş sınavında alınan sonuçlar olan giriş gerekliliklerini karşılamalıdır.

YASAL ÇERÇEVE VE ULUSAL HEDEFLER

2004 Eğitim Yasası, yönetmelikte belirtilen okulda rehberlik hizmetlerini şart koşar. Mesleki rehberlik alanında, okulda rehberlik hizmetleri, uygun eğitim seçimi ve daha sonraki meslek seçimiyle ilgili eğitim, bilgi ve desteği entegre ederek rehberlik yardımcılığına odaklanmaktadır. 2004 İstihdam Yasası, çalışma bürolarındaki kariyer danışmanlığını içeren devlet istihdam politikasını tanımlar.

SORUMLULUKLAR

Eğitim, Gençlik ve Spor Bakanlığı ve Çalışma ve Sosyal İlişkiler Bakanlığı, mesleki rehberlik eğitimi ve mesleki rehberlik hizmetlerinin uygulanmasına yönelik sorumluluğu paylaşır. Hedefleri, gençler ve yetişkinler için eğitimi ve mesleki rehberliği kolaylaştırmaya yönelik çözümler sunmaktır.

Okulda rehberlik hizmetleri (Eğitim, Gençlik ve Spor Bakanlığı altında), özellikle eğitim süreçlerindeki seçimler ve değışikliklerle ilgili olarak, gençlerin yüzleştığı sorunları çözmeyi amaçlamaktadır. Eğitim, Gençlik ve Spor Bakanlığı, uzmanlaşmış kurumlar kurmuştur. Eğitim ve Psikolojik Danışma Enstitüsü (IPPP), okullardaki rehberlik hizmetlerini koordine eder ve kalitelerini ve verimliliklerini kontrol eder. Ayrıca, rehberlik alanında ve kavramsal, yöntemsel, bilgi ve danışmanlık faaliyetlerinde eğitim personeline hizmet-içi eğitim sunar. Ulusal Teknik ve Meslek Eğitim Enstitüsü (NUOV), mesleki rehberlik hakkındaki bilgi ve yöntemlerin araştırılmasından ve geliştirilmesinden sorumludur. Ayrıca, eğitim personeline e-öğrenme dersleriyle hizmet-içi eğitim sunar. Enstitünün bir birimi, Kariyer Rehberlik Merkezi'dir.

Ulusal İleri Eğitim Enstitüsü (NIDV), rehberliğin kalitesini ve eğitim personelinin kariyer danışmanlığını arttırmayı amaçlayan hizmet-içi eğitim sunar.

Eğitim için Bilgi Enstitüsü, istatistiki verileri toplar ve diğerleri içinden, eğitim olanakları ve lise eğitimi hakkında bilgi sunar.

Ulusal Çocuklar ve Gençlik Enstitüsü ve Bilgi Gençlik Merkezi, çocuklara ve gençlere yönelik her türlü gerekli bilgiyi, bilgi ürünlerini, danışmanlık ve hizmetleri bir araya getirir ve ayrıca en geniş anlamıyla bilgi ve danışmanlık faaliyetleri geliştirir.

Çalışma ve Sosyal İlişkiler Bakanlığı, okullarla iş dünyası arasındaki geçişe odaklanan ve gençlere iş aramalarında yardımcı olan ve istihdam edilebilirlik düzeyini arttırmayı amaçlayan Çalışma Bürolarını (77) kurmuştur. Bu bakanlık, insan kaynaklarını geliştirme ve yaşamboyu öğrenmeyi, istihdam ve sosyal gelişimi destekleme hedefleriyle Ulusal Eğitim Fonu'nu kurmuştur. Diğer pek çok rehberlik hizmeti bulunmaktadır (Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın sorumluluğu altındaki organlar, özel kuruluşlar ve işveren dernekleri).

MÜFREDATTA MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

2002'de, “kariyer seçimlerini öğrenme” eğitim alanı, základní školy için Temel Eğitim Standart'ında içerilmiştir. Öğrencilerin, akademik ve meslek hayatlarına başlamaları ve ilerlemeleri için gerekli olan iş hayatını anlamaları bakımından, bilgi ve kişisel kapasitelerini geliştirmeyi amaçlamaktadır. Okullar, bu konuyu diğer derslerin (vatandaşlık eğitimi gibi) içine entegre edebilir ya da ayrı bir ders (zorunlu okulların %25'indeki durum budur) olarak verebilir. Temel eğitimin son iki ya da üç yılında, en uygun sayıda saat, her biri 45 dakika süren 60 derstir.

2004'te, bir müfredat reformu başlamıştır. Temel Eğitimin Eğitim Programı Çerçevesi, 2007/8'den bu yana yavaş yavaş uygulanmaktadır (ilköğretim ve základní škola'nın ortaöğretim I. kademesinin ilk yıllarından ve gymnázium'un ilgili yılından başlayarak). Temel eğitimin genel amaçlarından biri, öğrencilere gerçek fırsatlar bağlamında kendi yetenek ve becerilerini keşfedip geliştirmelerine ve yetenek ve becerilerini kişisel ve mesleki amaçlarla ilgili kararlar verirken edinmiş oldukları bilgiyle bir kombinasyon içerisinde kullanmalarına yardım etmektir. Temel eğitimin sonunda edinmiş oldukları iş yeterlikleri arasında, öğrenciler çeşitli eğitim alanlarında gelecekleri için kendi gelişim ve hazırlıklarının yararına kendi bilgilerini kullanırlar; ileride alacakları eğitim ve/veya yapacakları işle ilgili iyi verilmiş kararlar alırlar; bir iş planı oluşturmak ve uygulamak için gereken temel faaliyetlerin bir nosyonuna sahip olurlar ve bir girişimci olmanın ne demek olduğunu, bir girişimcinin gerçekleştirmeye çalıştığı hedefleri ve karşılaştıkları riskleri anlarlar.

Bu yeterlikler, “İnsanlar ve İş Dünyası” adlı eğitim alanında edinilebilir. Bu eğitim alanı, iş faaliyetleri ve teknolojilerinin geniş bir görüntüsünü kapsar, öğrencilere insan faaliyetlerinin çeşitli alanlarındaki temel pratik becerilerini kazanmaları için rehberlik eder ve öğrencilerin tutumlarının yaşamlarına ve mesleki kariyerlerine göre şekillenmesine katkıda bulunur. “İş Dünyası” adlı tematik alan, temel eğitimin son iki ya da üç yılında zorunludur. Çerçeve Eğitim Programı, her okul tarafından ayrı olarak hazırlanan bir okul eğitim programıyla okul düzeyinde uygulanmaktadır.

Müfredat çerçevesinde çıraklık

Zorunlu eğitim müfredatı çerçevesinde çıraklık sunulmamaktadır. Gençleri, yetersizlik düzeyleri doğrultusunda, özel eğitim ihtiyaçlarına göre hazırlamanın bazı yolları vardır.

DİĞER FAALİYET TÜRLERİ/REHBERLİK HİZMETLERİ

Meslek dünyasıyla irtibat

Temel Eğitim Çerçeve Eğitim Programı, sadece temel eğitimin yeterliklerini ve içeriğini belirler. Yöntem ve yapılar öngörülmemiştir ve okul müdürüyle öğretmenlere bağlıdır. Okul Eğitim Programı'nda belirlenebilir.

Okulda rehberlik hizmetleri

Okullar, kanunen, rehberlik hizmetleri imkanını temin etmek durumundadır. Genellikle, okuldaki sınıf öğretmenleriyle ve diğer eğitim personeliyle sıkı bir ilişki içerisinde çalışan eğitim danışmanlığı görevini (výchovní poradce) ortaya çıkarırlar. Eğitim danışmanından ayrı olarak, bir okul psikologu ya da özel pedagoğ bazı okullarda çalışır.

Eğitim danışmanlarının rolü, öğrencileri eğitim ve mesleki süreçlerinin seçiminde yönlendirmek, özel eğitime muhtaç öğrencileri saptamak ve okula entegrasyonları için gerekli bakımı ve takibi gerçekleştirmektir. Öğretmenlere kariyer rehberliği alanında ve özel eğitime muhtaç öğrencilerle ilgilenmeleri için yöntemsel destek sağlarlar.

Avrupa Sosyal Fonu tarafından desteklenen VIP Kariéra projesi içerisinde, 2005'te 99 okulda IPPP tarafından okul rehberlik merkezleri (školní poradenská pracoviště) kurulmuştur.

Amaçları, öğretmenlere ve öğrencilere verilen rehberlik hizmetinin kalitesini arttırmaktır. Okul psikologu ya da özel pedagoğ, eğitim danışmanı, tedavi uzmanı ve okuldaki bir eğitim takımından oluşmaktadır.

Okullar, eğitim psikolojisi danışma merkezleri (pedagogickopsychologické poradny PPP) ve özel eğitim merkezleriyle (speciálně pedagogická centra SPC) işbirliği içerisinde. Her şehirde okullara elverişli olan bir eğitim psikolojisi danışma merkezi ağı (PPP) bulunmaktadır. Diğerleri arasında, sorumlulukları öğrencilerin bilgi düzeylerini ve okul için psikolojik açıdan hazırlanmalarına karar vermeyi, öğrencilerin okul ya da sınıf seçimlerine göre ailelerini ya da okul müdürlerini bilgilendirmeyi, okul idaresi prosedürlerinde işbirliği yapmayı, okulu erken bırakma riski olan ya da özellikle üstün yetenekli öğrencilere tavsiyelerde bulunmayı ve öğrencilere kişisel ve kariyer perspektiflerinde rehberlik hizmeti sağlamayı içermektedir. Bu merkezlerdeki danışmanlar (psikologlar, özel pedagoğlar, sosyal hizmet görevlileri) öğrencilerle ve aileleriyle, bireysel ya da grup olarak, çalışırlar. Gençlere, kapasitelerini, kişisel yeterliklerini, ilgi alanlarını ve diğer özelliklerini değerlendirme yoluyla, gelecekte kariyer seçimlerini yapmalarına yardımcı olurlar.

Genellikle okullarda bulunan özel eğitim merkezleri (SPC), farklı türde yetersizlikleri (fiziksel, duyuşal ve zihinsel) olan öğrencilere ve sağıık açısından dezavantajlı öğrencilere danışmanlık hizmeti sağıırlar.

Okul dışında rehberlik hizmetleri

Çalışma ve Sosyal İlişikler Bakanlığı'nın sorumluluğı altındaki çalışma büroları (úřady práce ÚP), iş ya da meslek eğitimi, vb. arayan bütün vatandaşlara (gençler de dahil olma üzere) danışmanlık sunar. Bu bürolar, meslek eğitimi ve ileriye yönelik eğitimle ilgili rehberlik ve bilgi sağıırlar ve eğitim sektöründeki rehberlik hizmetlerini tamamlar. Bütün çalışma bürolarının bir kariyer danışmanlığı merkezi bulunmaktadır ve bu merkez mesleki danışmanlık sağıırlar.

Ulusal Eğitim Fonu ve Rehberlik Hizmet Destek Birimi, bu bakanlığın sektördeki rehberlik hizmetlerini denetler.

Rehberlik hizmetleri, ayrıca Çalışma ve Sosyal İlişikler Bakanlığı tarafından akredite edilmesi gereken özel iş ve işçi bulma kurumu büroları (agentury práce) tarafından da sağıırlar.

REHBERLİK PERSONELİNİN NİTELİKLERİ

Okulda

“Kariyer seçimlerini öğrenme”yi entegre eden derslerden sorumlu öğretmenlerin bir derste uzmanlaşmış yeterlikleri bulunmaktadır. Bu öğretmenlerin başlangıç eğitimleri, özel hazırlık gerektirmez. Öğretmenler, yine de, rehberlikle ilgili çeşitli hizmet-içi eğitim programlarını (IPPP, NUOV, NIDV ve diğer akredite edilmiş kurumlar tarafından sunulan) alabilir ve mevcut yöntembilimsel dokümanlardan yararlanabilirler. Okullar, kalifiye öğretmenleri eğitim danışmanı olarak işe alabilir. Öğretim yükleri, rehberliğe daha fazla zaman ayırabilmeleri için haftada 1-5 saat (okuldaki öğrencilerin sayısına göre) azaltılmıştır. Yükseköğretim kurumları tarafından düzenlenen belirli tamamlayıcı eğitimi tamamlamak zorundadırlar. Okullarda ve rehberlik merkezlerinde (PPP, SPC) çalışan okul psikologları ya da özel pedagoğlar, zamanlarının bir kısmını mesleki rehberliğin bir kısmına ayırırlar. Psikoloji ve özel pedagojide yüksek lisans diplomalarının olması gerekmektedir.

İstihdam sektöründe

Kamu istihdam hizmetindeki danışmanların bir yükseköğretim diplomalarının olması gerekmektedir. Genellikle psikoloji ya da eğitim alanında diplomaları bulunmaktadır.

OKULLAR, İŞVERENLER, AİLELER VE DİĞER PAYDAŞLARLA İŞBİRLİĞİ

Zorunlu eğitimde bilgi, danışmanlık ve öneriler bakımından okullar, aileler ve okul düzeyindeki işverenler arasında bu ortakların faaliyetlerine bağlı olarak işbirliği bulunmaktadır.

MESLEKİ REHBERLİK HAKKINDA BİLGİYE ERİŞİM

Eğitim, Gençlik ve Spor Bakanlığı, IPPP, NUOV ve NIDV'nin katılımıyla ve Avrupa Sosyal Fonu tarafında desteklenen VIP Kariéra projesi, rehberlik ve danışmanlık (hizmet-içi eğitim ve okul rehberlik merkezlerine yukarıda değinilmiştir) için ayrıntılı bir tabanın gelişimine olanak sağlamıştır. Bu projede, NUOV İş Piyasası'nda (ISA) Okulu Bırakanların Başarıları üzerine, www.infoabsolvent.cz portalıyla Bilgi Sistemi'ni yaratmıştır. Geniş bir eğitim seçeneği ve kariyer olanakları, iş piyasası analizleri ve diğer dokümantasyonu sunar. Bu kurum, lise eğitimi düzeyinde eğitim olanakları hakkında yıllık bir anket yayınlar.

Eğitim için Bilgi Enstitüsü, lise eğitimi düzeyindeki (SET) eğitim olanaklarının bir listesini yayınlar ve okullardaki elverişli yerler hakkında bilgi verir.

Bilgi Gençlik Merkezleri (ICM'ler), bütün yaşlara yönelik eğitim süreci olanakları hakkında bilgi toplar. Bu merkezler, Avrupa'daki gençlere yönelik uluslar arası bilgi portalinde kendilerini Çek bölümünde temsil eden bir dernek altında gruplanmıştır; www.infomobil.org.

İstihdam hakkında bir bilgi veritabanı, Çalışma ve Sosyal İlişkiler Bakanlığı'nın internet sitesinde bulunmaktadır (www.portal.mpsv.cz) ve iş arayanlara ücretsiz bilgisayar erişimi sunar.

Ayrıca, meslekler hakkında broşürler, şirket isimleri, CD-ROM'lar, video sunumlarının yanı sıra eğitim hakkında (örneğin, okul listeleri ve eğitim programlarının sunumları gibi) oldukça fazla bilgi bulunmaktadır. Özel sektör, bilginin tedarik edilmesinde, internet sitelerinin yönetilmesinde, vb. önemli rol oynamaktadır.

İnternet kaynakları

Eğitim ve Psikolojik Danışmanlık Enstitüsü: www.ippp.cz

Ulusal Teknik ve Meslek Eğitim Enstitüsü: www.nuov.cz

İleri Eğitim Ulusal Enstitüsü: www.nidv.cz

Eğitim için Bilgi Enstitüsü: www.uiv.cz

Gençler için Bilgi Merkezleri: www.icm.cz

Ulusal Eğitim Kuruluşu: www.nvf.cz

İş Piyasası'nda (ISA) Okulu Bırakanların Başarıları hakkındaki Bilgi Sistemi:

www.infoabsolvent.cz

Dünya Meslekleri Rehberi: <http://www.gwo.cz/>

Avrupa rehberliği: <http://www.naep.cz/>

Kaynaklar

1. Guidance policies in the knowledge society. Trends, challenges and responses across Europe. A Cedefop synthesis report. Ronald G. Sultana. Cedefop Panorama series; 85. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2004. ISBN 92-896-0289-9
2. ETV and Cedefop thematic analysis 'Guidance and counselling for learning, career and employment' on www.trainingvillage.gr/etv/Information_ressources/NationalVet/Thematic (Vocational Education and Training in the Czech Republic. Thematic Overview 2007)
3. Eurybase; Eurydice 2007/08.
4. Career Guidance and Public Policy. Bridging the gap. OECD 2004. ISBN 92-64-10564-6

EURYDICE

EACEA

Eğitim, G3rsel
İşitsel ve K3lt3r
İdari Ajansı

Avrupa'da Tam-Zamanlı Zorunlu Eğitimde Mesleki Rehberlik

Avrupa Komisyonu

TAM-ZAMANLI ZORUNLU EĞİTİMDE MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

DANİMARKA

2007/08 Eğitim-Öğretim yılı

Eğitim 7-16 yaş arasındakiler için zorunludur ama okulda eğitim her zaman zorunlu değildir. Öğrenciler, folkeskole denilen ve gereksinimleri okuldaki eğitime benzeyen bir eğitim almak zorundadır. Folkeskole, herkes için ortak genel eğitim veren entegre bir okuldur. Tek bir yapı olarak düzenlenmiştir ve ilköğretim ve ortaöğretim I. kademe düzeyleri arasında geçiş yoktur ve okul değişikliği de bulunmamaktadır. Bundan dolayı, zorunlu eğitimde farklı süreçlere yönelik ayırım bulunmamaktadır. Öğrenciler, lise eğitimine geçiş yılı olarak düşünülen eğitimin 10. yılına kayıt olabilir: öğrencilerin %60'ı kayıt olmaktadır. 9. (ve/veya 10.) yılın sonunda, öğrenciler folkeskole'ün final sınavına dışarıdan girebilir. Öğrencilerin çok büyük çoğunluğu bu sınava girer (9. yıldan sonra %90-95 ve 10. yıldan sonra %85-90). Folkeskole'dan ayrılan bir yaş grubunun yaklaşık %95'i, ortaöğretime geçer.

YASAL ÇERÇEVE VE ULUSAL HEDEFLER

Yerel yönetim düzeyinde merkezi olmayan rehberlik sistemiyle, hizmet sağlayan farklı kurumların politikaları ve hedefleri, farklı sektör ve kamu türlerini hedefleyen çeşitli yasal dokümanlarla ifade edilir. Farklı rehberlik hizmetleri, iki ayrı perspektife göre işler: hizmetlerin öğrencilere kendi ilgi alanlarına ve yeteneklerine dayalı yaptıkları seçimlerde yardımcı olduğu gençlerin perspektifi; ve Danimarka toplumunda çalışanların yeterliklerini desteklemeyi amaçlayan sosyal perspektif.

Ulusal eğitim çerçevesinde, eğitim ve mesleki rehberliğe yönelik 2004 yasası (Lov om Uddannelses- og Erhvervsvejledning) ve 2007 ve 2008'deki yasa değişikliği, rehberliğin çerçevesini tanımlar ve her bireyi bir eğitim ve mesleki süreci seçmesi için hazırlaması gerektiğine dikkat çeker.

İstihdam politikası düzeyinde, mesleki rehberlik iş piyasasının istikrarında stratejik bir araç olarak düşünülmektedir. Sosyal sektörde, rehberlik hizmetleri iş piyasasına dönüşü çabuklaştırır.

SORUMLULUKLAR

Genel yapı ulusal düzeyde belirlenirken eğitim ve mesleki rehberliğin sağlanmasının sorumluluğu, ya ulusal düzeyde ya da yerel yönetim düzeyinde, eğitim düzeyine göre dağıtılır. Yerel yönetim düzeyinde, gençlik rehberliği, zorunlu eğitimden gençlik eğitimine geçişten sorumlu olan 45 yerel yönetim rehberlik bürosu (Ungdommens Uddannelsesvejledning UU) tarafından sağlanmaktadır. Yükseköğretim rehberliği, eğitim ve mesleki rehberlik için Ulusal Merkez tarafından temin edilmektedir (Landscenter for Uddannelses- og Erhvervsvejledning LUE).

Yedi bölgesel merkez (Studievalg), gerekli hizmeti sağlar: bu merkezler farklı okullarda birlikte gruplaşır ve her bölgeden (okullar, yükseköğretim yüksekokulları, sosyal ortaklar, belediyeler) gelen ortaklarla işbirliği yapmak durumundadır. Çalışma Bakanlığı'nın hizmetleri, başlıca iş arayan kişileri, işsizleri, vb. hedeflemektedir.

MÜFREDATTAMESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

Eğitim ve mesleki rehberlik ve iş dünyasına giriş, eğitimin 1. yılından 9. yılına kadar sunulmalıdır. Kariyer danışmanlığı, zorunlu eğitim süresince birden fazla alanı kapsayan bir yaklaşımla genel olarak kariyer eğitimiyle sağlanmalıdır. Okullar ve öğretmenler, bundan ve ulaşılmaması gereken hedeflerden sorumludur. Genel kariyer eğitimi ya da ders seçimlerinde rehberlik için asgari zaman kısıtlaması bulunmamaktadır.

Müfredat çerçevesinde çıraklık

Çıraklık, genellikle gençlik eğitimine kurulan köprü'nün bir parçası olarak, zorunlu eğitimin 9. ve 10. yıllarında düzenlenmektedir. 1-4 hafta arası değişen sürelerde olabilir ve genellikle gençleri ileriye yönelik eğitimleri ve istihdama yönelik nitelikli seçimler yapmalarına hazırlamak için lise eğitim kurumlarına ziyaretler şeklinde de olabilir. Meslek Eğitimi (lise eğitimi düzeyinde), okul-tabanlı (%25) dönemlerle bir şirkette eğitim görme (%75) arasında alternatif olarak ikili bir eğitime dayanmaktadır.

DİĞER FAALİYET TÜRLERİ/REHBERLİK HİZMETLERİ

Meslek dünyasıyla irtibat

Okuldaki rehberlik faaliyetleri, öğrencilerin günlük hayatları ve yerel çevre üzerine yoğunlaşmaktadır. Yerel şirketlere okul ziyaretleri, gençlere yönelik meslek eğitim merkezlerine ziyaretler ve mesleki bir ortamda bir ya da iki haftalık bir deneyim süreci düzenlenir. Yerel yönetim rehberlik merkeziyle (UU) işbirliği içerisinde her folkeskole, özel şirketlerle, kamu hizmetleriyle ve adı geçen kurumlarla gerekli irtibatların kurulduğunu temin eder.

Okulda rehberlik hizmetleri

Her folkeskole'da, bir öğretmen yarı-zamanlı bir rehberlik danışmanı (çalışma saatinin ortalama %20'si) olarak düşünülür. Rehberlik merkeziyle işbirliği ve denetim içerisinde eğitim psikolojisi ve mesleki rehberlik alanlarında yardım sağlar. Her okulda, okulla yerel gençlik rehberlik merkezi arasındaki işbirliğiyle bir rehberlik planı belirlenmiştir. Öğrencilerin eğitim ve mesleki süreç seçimleri bakımından ihtiyaçları karşılanmalıdır.

Yerel yönetim gençlik rehberlik merkezleri (UU), folkeskole'ün 6. yılından 9. yılına kadar ve genel ve mesleki ortaöğretimleri boyunca bütün öğrenciler için zorunlu faaliyetler düzenler. Rehberlik faaliyetleri, bazen okulda bazen de rehberlik merkezinde gerçekleştirilir ve bireysel faaliyetler ve grup oturumlarını kapsar. Hedef, gençlere eğitim ve kariyer hakkında bilgi sağlamak için optimal bir araştırma içerisinde yardım etmektir. Daha genç öğrenciler için, faaliyetler sadece okul dışında gerçekleştirilir. Rehberlik merkezleri, okullarla sıkı bir işbirliği içerisinde çalışır ve gençlerle doğrudan irtibat kurabilmek için okullarda rehberlik faaliyetleri düzenler. Öğretmenler ve danışmanlar birlikte çalışır ve rehberlik danışmanlarının her okulda bir odaları bulunmaktadır.

Rehberlik merkezlerindeki danışmanlarla yapılan düzenli görüşmelerle, her öğrenci, zorunlu eğitimin sonuna kadar kendine eşlik edecek olan “seyir defteri”ni geliştirir.

Rehberlik, folkeskole'ün 6. yılından itibaren teşvik edilmekte ve zorluk içinde olan öğrencileri hedef almaktadır. Okulu erken bırakanlara (%4), gereksinimlerini açıklamak ve tekrar okula dönmeleri için okul dışındaki faaliyetlere katılma imkanı sunulur. Bireysel rehberlik planları, 9. yıla ve daha sonraki yıllara başlayan öğrenciler tarafından rahat bir şekilde hazırlanır. 10. yıl, zorunlu eğitimle onu takip edebilecek uzmanlık seçimi arasında bir geçiş yılıdır. Bu planlara “köprü kurma” denir ve zorunlu eğitim sonrasında giriş kurslarını içerir. 9. yılda, eğer genç kişi sosyal bağ kurmakta zorlanırsa ya da günlük hayatta sıkıntıları varsa o kişiye bir danışman tarafından eşlik edilme olasılığı da bulunmaktadır. Belediyelerin herhangi bir eğitim sürecine başlamamış ya da bırakmış 25 yaş altındaki gençlere rehberlik hizmeti sunma zorunlulukları bulunmaktadır.

Okul dışında rehberlik hizmetleri

Gençlik rehberlik merkezleri (Ungdommens Uddannelsesvejledning UU), okul rehberlik uygulayıcıları için bir yöntemsel ilham ve içerik gelişimi kaynağıdır.

REHBERLİK PERSONELİNİN NİTELİKLERİ

Okulda

Öğretmenlerin çoğu yarı-zamanlı rehberlik hizmeti sunar. Pek çoğu zorunlu eğitimde çalışır ve haftada ortalama

yedi saat olmak üzere rehberlik hizmeti sunar. Ancak, rehberlik danışmanlığıyla öğretmenliği ayırmak önemlidir. Okullarda bir rehberlik uygulayıcısı olmak için öğretmenin diploma düzeyinde bir eğitim programını tamamlamış olması gerekmektedir. Bu da 12 aylık tam zamanlı çalışmaya ve 60 ECTS puanına eşittir.

Diğer rehberlik hizmetlerinde

Merkezlerde, rehberlik uygulayıcılarının çok farklı geçmişleri olabilir. Büyük çoğunluğu öğretmendir, diğerleri sosyal hizmet görevlisidir ya da sosyal, eğitim ve/veya iş piyasasından deneyimleri vardır. 2004 Yasası'nın 2007'deki değişikliği, rehberlik veren herkesin yukarıda bahsedilen diploma programı için eğitim almaları gerektiğini belirtmektedir. Bu program beş yüksekokul tarafından sunulmaktadır. Bu merkezlere erişim ücretsizdir. Yaklaşık 3000 kişinin tam-zamanlı eğitim ve mesleki rehberlik verdiği tahmin edilmektedir.

Danimarka Eğitim Okulu, rehberlik ve danışmanlıkta bir yüksek lisans programı sunmaktadır. Hem diploma hem de yüksek lisans programı, Danimarka yetişkinlerin eğitim ve öğretim sistemi çerçevesinde sunulan ileriye yönelik eğitim programlarıdır, örneğin, başka bir yükseköğretim diploması olan ve ilgili alanda en az iki yıl tecrübesi olanları hedef almaktadır.

OKULLAR, İŞVERENLER, AİLELER VE DİĞER PAYDAŞLARLA İŞBİRLİĞİ

Zorunlu eğitimden yükseköğretime rahat bir geçişin olabilmesi için okullarla, VET kurumlar, yükseköğretim kurumları ve rehberlik merkezleri arasında sıkı bir işbirliği bulunmaktadır. Okulu bırakmaların önlenmesine çok dikkat edilmektedir. Gerekli durumlarda aileler ve işverenler dahil edilmektedir.

MESLEKİ REHBERLİK HAKKINDA BİLGİYE ERİŞİM

Eğitim Bakanlığı, kariyerler, yaşam şartları ve iş piyasası istatistikleri, her düzeyde eğitim ve öğrenim olanakları ve Danimarka üniversiteleri ve yüksekokullarında İngilizce öğretilen çalışma programları hakkında bilgi veren ulusal rehberlik portalından (www.ug.dk) sorumludur. Bütün ulusal kurumlar ve kuruluşlar da tartışma forumları sunar. Ulusal bir program, ülke genelinde rehberlik hizmetlerinin birlikteliğini ve yayılımını temin eder.

İnternet kaynakları

Eğitim sektöründe rehberlik hizmetleri: <http://eng.uvm.dk/guidance>

Kaynaklar

1. Guidance policies in the knowledge society. Trends, challenges and responses across Europe. A Cedefop synthesis report. Ronald G. Sultana. Cedefop Panorama series; 85. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2004.
2. ETV and Cedefop thematic analysis 'Guidance and counselling for learning, career and employment' on www.trainingvillage.gr/etv/Information_ressources/NationalVet/Thematic
3. Eurybase; Eurydice.
4. Career Guidance and Public Policy. Bridging the gap. OECD 2004.

EURYDICE

EACEA

Eğitim, G3rsel
İşitsel ve K3lt3r
İdari Ajansı

Avrupa'da Tam-Zamanlı Zorunlu Eğitimde Mesleki Rehberlik

Avrupa Komisyonu

TAM-ZAMANLI ZORUNLU EĞİTİMDE MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

ESTONYA

2007/08 Eğitim-Öğretim yılı

Estonya Cumhuriyeti Eğitim Yasası (1992), eğitim sisteminin ilkelerini ve düzenlenmesini sağlar. Temel eğitim, asgari zorunlu genel eğitimidir. Asgari okul bırakma yaşı 17'dir. Temel eğitimden mezun olduktan sonra, ileriye yönelik eğitimle ilgili çeşitli seçenekler bulunmaktadır: bir lisede genel lise eğitimi, bir meslek eğitimi kurumunda meslek lisesi eğitimi ya da en basit şekliyle bir işe girme. Estonya'da rehberlik başlıca, eğitim ve iş piyasa yapıları içerisinde kamu sektörü tarafından sağlanır. Eğitim sektöründeki bu imkan karışık görünme eğilimindedir ve iş piyasası sektörüyle karşılaştırıldığında pek çok kurum arasında bölünmüştür. Eğitim sektöründe, rehberlik hem gençler için işin hem de örgün eğitimin bir parçası olarak verilmektedir. Özel kariyer hizmetleri bulunmaktadır ve başlıca iş arabuluculuğu ve internet-tabanlı kariyer yönetimi kaynaklarıyla ilgili farklı türde bir hizmet sağlama eğilimindedir.

YASAL ÇERÇEVE VE ULUSAL HEDEFLER

Zorunlu eğitimdeki mesleki rehberlik eğitiminin hedefleri, Temel Okulların ve Lise Eğitimlerinin Ulusal Müfredatlarında tanımlanmıştır (2002). Hedef, öğrencilerin farklı mesleklere aşına olmalarına, ilgi alanlarını belirlemeye, meslek hayatlarını planlamaları için gerekli kapasite ve becerileri geliştirmeye ve öğrenmeye, iletişim kurmaya, bir grupla çalışmayı öğrenmeye ve yaşam boyu öğrenme perspektifinde ve ileriye yönelik kariyer seçiminde kararlar almalarına olanak sağlamaktır.

Estonya Cumhuriyeti'nin Eğitim Yasası (1992), çocukların ve gençlerin (7-26) mesleki rehberliklerinin yerel hükümetlerin sorumluluğunda olduğunu şart koşar. Resmi rehberlik ve mesleki bilgi hizmetlerinin yerel özelliklere ve ihtiyaçlara göre bu yetkililer tarafından düzenlenmesi gerektiğini şart koşar ve gençlere ücretsiz olarak sunulmalıdır.

SORUMLULUKLAR

Gençlik Çalışma Merkezi'ne göre, kaymakam, ilçedeki gençlerin rehberlik ve danışmanlığına yönelik ilgili bir kurum ya da uzman organize etmekle yükümlüdür. Bu yükümlülük, eğitimle çalışma sektörleri arasında bölünmüştür. Gençlere yönelik rehberlik ve danışmanlık (7-26 yaş), Eğitim ve Araştırma Bakanlığı'nın yetki alanında yer almaktadır ve Estonya'nın bütün eyaletlerinde devlet finansmanından destek alarak işleyen bilgi ve danışmanlık merkezlerinin hem merkezde hem de okullarda hizmet vermesiyle düzenlenmektedir. Kariyer merkezleri, yükseköğretimin çeşitli kurumlarında faaliyetlerini sürdürmektedir. Sosyal İlişkiler Bakanlığı'na rapor sunan iş piyasası kurulları altındaki istihdam hizmetleri, iş piyasasına giren kişilere ve işsizlere danışmanlık sunar. Son zamanlarda, hizmetlerinin bir kısmını kariyer değişikliği niyetindeki çalışan kişilere kadar genişletmişlerdir.

Yaşamboyu bir rehberlik sistemi geliştirmek için, rehberlik ve danışmanlık hizmetlerinin, ihtiyaçların ve sağlayıcıların farklı türlerinin mevcut durumu 2006'da tanımlanmıştır ve dayanak, Eğitim ve Araştırma Bakanlığı ve Sosyal İlişkiler Bakanlığı hükümetinin alanında danışmanlık sistemlerini entegre bir sisteme entegre etmek üzere olması gerektiğini belirtmektedir.

12 Mart 2008'de bu iki bakanlık arasında bir sözleşme imzalandı. Sözleşme, bütün topluma yüksek kalitede rehberlik ve danışmanlık hizmeti sunmaktaki sorumluluk alanlarına karar vermek ve kariyer uygulayıcıları için birleştirilmiş bir yeterlik ve eğitim sistemi ve kariyer hizmetlerine yönelik birleştirilmiş yöntemi geliştirmenin yanı sıra sağlanan hizmetlerin etkisini ve kalitesini değerlendirmek için imzalandı. Ulusal Rehberlik Kaynak Merkezi Vakfı, yöntem ve kalkınma faaliyetlerini uygulayacaktır. İlgili ESF programı, bu gelişimleri desteklemek üzere 2008-2013'te başlatılacaktır.

MÜFREDATTA MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

Genel eğitimde, bütün okullar Eylül 2004'ten bu yana, zorunlu bir çapraz-müfredat teması olarak Mesleki Kariyer ve Gelişimi'ni uygulamak zorundadır. Ayrıca, kariyer rehberliği, genellikle danışman öğretmenin sınıfında yürütülmektedir.

Buna ek olarak, genel eğitim öğrencilerinin ön meslek eğitimi ve öğretimi (VET) bilgi ve becerilerini kazanma olasılıkları artmıştır. Temel ve ortaöğretimdeki öğrencilere iki seçenek sunulmaktadır:

Ön meslek eğitimi 15 ders haftasına kadar süren VET oryantasyon kursu.

temel eğitim ve lise eğitiminde VET öğrencilerin, bir VET kurumunda yoğunluğu 15-40 ders haftası olan bir VET müfredatı işleyerek, gerçekçi VET becerileri kazanmalarına olanak sağlayan kurslar. Eğer öğrenci bir VET okulunda çalışmalarına devam ederse, almış olduğu kurslar öğrenci adına kredilendirilecektir.

2007/08 akademik yılında, genel eğitim okullarının sadece %13'ü, öğrencilerine bu fırsatı tanımıştır.

DİĞER FAALİYET TÜRLERİ/REHBERLİK HİZMETLERİ

Okulda rehberlik hizmetleri

Pilot proje olarak, okul rehberlik planı modeli geliştirilmiştir. Amaç, okul kaynaklarını öğrencilerin ihtiyaçlarına göre en iyi şekilde düzenleyen iyi şekilde yapılandırılmış bir plan ortaya çıkarmaktır. Okul kariyer eğitimi eylem planı, okulun sunduğu faaliyetleri sistematik olarak tanıttığı ve kaynakların programı sunmak için nasıl düzenlendiğini gösteren belgedir. Plan, hedef grupları, hedefleri, faaliyetleri, kaynakları ve gözden geçirmeleri tanımlamaktadır.

Okul dışında rehberlik hizmetleri

2000'de, gençlere yönelik rehberlik ve mesleki bilgi merkezleri, her bölgenin ihtiyaçlarına ve özelliklerine göre kurulmuştur. Öğrencilere sunulan rehberlik, sadece orada çalışan danışmanların faaliyetlerinin bir parçasıdır. Gençlerin özel ihtiyaçlarını karşılamalı, onlarla randevusuz görüşmeli ve onlara pek çok konuda geniş ölçüde kişiselleştirilmiş ve güvenilir danışmanlık sağlamalıdır. Hizmetler ücretsizdir. Eğer anlaşmalar yerel düzeyde gerçekleşirse, danışmanlar, öğrencilere danışmanlık, deneme ve mülakat hizmetleri sağlamak üzere okullara gidebilir.

REHBERLİK PERSONELİNİN NİTELİKLERİ

Şu anda, Estonya üniversiteleri, kariyer hizmetleri alanında yükseköğretim sağlamaz. Ancak, rehberlik alanında çalışmak için gerekli olan bilgi ve beceriler, Tallinn Üniversitesi, Tartu Üniversitesi ya da Tallinn Teknoloji Üniversitesinde seçmeli bir ders alınarak kazanılabilir. Bu dersler, insan kaynakları yönetimi dersleri içerisinde bir kariyer rehberlik modülü olan kariyer danışmanlığı ve işbirliğini içerir.

Estonya'daki kariyer hizmet sağlayıcılarının büyük çoğunluğu, çeşitli kısa ve uzun vade hizmet-içi kursları almış ve bu alanda çalışmak için temel bilgiyi kazanmıştır. Ayrıca yaygın eğitim ve gayri resmi eğitimle, süregelen bireysel ve mesleki gelişimlerinin önemini onaylayarak bilgilerini de geliştirmişlerdir. Rehberlik uygulayıcılarının çoğunun psikoloji ya da eğitimde altyapıları vardır.

Estonya yeterlik sisteminin bir parçası olarak, kariyer uygulayıcıları için üç mesleki standart bulunmaktadır: kariyer danışmanlığı, kariyer bilgi uzmanlığı ve okulda kariyer koordinatörlüğü (VET kurumları ve yükseköğretim kurumları dahil olmak üzere). Mesleki standartlar, mesleki yeterliklerden ortaya çıkan bilgi, beceriler, deneyim, değerler ve kişisel özellikler için gereksinimleri içerir. Estonya Yeterlik Mercii Aralık 2005'te her üçünü de kabul etmiştir.

Okulda

Birçok durumda, (genel eğitim okullarının 1/3'ü), okulun tümündeki kariyer yönetimi faaliyetlerinin koordinasyonundan sorumlu olması için birisi atanır. Kariyer koordinatörünün görevleri, çapraz-müfredat temasının uygulanmasında ders öğretmenlerini destekleyerek bölgesel bilgi ve danışmanlık merkezleriyle sınıf öğretmenleri arasındaki işbirliğini, işverenlere öğrenci ziyareti, işverenlerin öğrencilere ziyaretlerini ve bazı durumlarda, belirlenmiş bir kariyer dersinin verilmesini içermektedir. Sonuncusu, genellikle rehberlik için ana hedef grup olarak düşünülen ya temel ya da genel lise eğitiminin son yıllarındaki öğrenciler için seçmeli bir ders olarak sağlanır.

Yukarıda belirtilen mesleki standartlara göre, okul kariyer koordinatörlüğü III'ün mesleki yeterliği için başvuru önkoşulları yükseköğretim, kariyer hizmetleri alanında ileriye yönelik eğitim ve okulda iki yıllık iş tecrübesidir (1).

Diğer rehberlik hizmetlerinde

Kariyer danışmanları ve kariyer bilgi uzmanları, örgün eğitim dışında hizmet verir. Altyapıları, buna göre, ağırlıklı olarak psikoloji ya da gençler için iştir. Kariyer danışmanlığı IV'ün mesleki yeterliği için başvuru önkoşulları yüksek lisans diploması ya da buna karşılık gelen bir yeterlik, kariyer danışmanı olarak en az üç yıllık iş tecrübesi, danışmanlıkta temel eğitim ve kariyer hizmetlerinde ileriye yönelik eğitimidir. Kariyer bilgi uzmanlığı III'ün mesleki yeterliği için başvuru önkoşulları bilgi bilimlerinde yükseköğretim ve bir yıllık iş tecrübesi ya da herhangi bir diğer uzmanlık alanında yükseköğretim ve kariyer bilgi çalışanı olarak iki yıllık iş tecrübesidir. Ayrıca, kariyer bilgi uzmanlığı III'ün mesleki yeterliğe başvuran kişinin kariyer hizmetlerinde ileriye yönelik eğitimi geçmiş olması gerekmektedir.

Pilot rehberlik eğitim programı

Kasım 2005 ve Haziran 2006 arasında, üç Estonya devlet üniversitesi, AB Yapısal Fonları kariyer rehberlik projesi çerçevesinde rehberlikte ortak bir 9 ECTS eğitim programını denemiştir. Bunu, 2007 ve 2008'de okullarda, kariyer danışmanları, kariyer bilgi uzmanları ve kariyer koordinatörlerine yönelik üç ayrı ECTS uzmanlık kursu takip etmiş ve sonuç olarak bu durum üç yeterlikten birini kazanmak için (gönüllü) meslek sınavlarına yol açmıştır.

Pilot kurs, okullardan 20 kariyer koordinatörünü içeren 55 mevcut uygulama uzmanı tarafından tasarlanmıştır. Eğitimin hedefi, kariyer uygulayıcılarının temel bilgi ve yeterlik düzeylerini senkronize etmek ve farklı hedef gruplarının ihtiyaçlarına karşılık gelecek şekilde yüksek düzeyde hizmet sağlama amacıyla özel becerilerini geliştirmektir.

OKULLAR, İŞVERENLER, AİLELER VE DİĞER PAYDAŞLARLA İŞBİRLİĞİ

Paydaşlar arasındaki işbirliği, Estonya'da bir sorundur. Konu, son yıllarda ulusal düzeyde gündemdedir. AB tarafından finanse edilen bir proje çerçevesi içerisinde bir faaliyet olarak, Estonya'da Ulusal Rehberlik Politikası Forumu'nu kurmaya yönelik stratejik bir plan 2006'nın sonunda kabul edilmişti. Estonya'daki Ulusal Rehberlik Forumu'nun rolü, farklı paydaşlar için yaşamboyu rehberlik hizmetlerinin anlamı üzerine anlaşmaya varmak için bir fırsat sağlamak ve Estonya'da tutarlı bir yaşamboyu rehberlik sisteminin uygun bir modelini tasarlamaktır. Okullarla işverenler arasındaki işbirliği, bölgeye göre değişmektedir ve genellikle kişisel irtibatlarla dayalıdır. İşveren kuruluşlar, okulların kalkınma stratejilerine ve müfredatlarına dahil olabilir. İş başında eğitim günlerinin organizasyonu, öğrencilerin iş dünyasıyla tanışması için bir fırsat buldukları diğer bir işbirliği organizasyonudur.

(1) Estonya yeterlik sisteminde beş yeterlik düzeyi (IV) bulunmaktadır. Yükseköğretim elde etmeyi gerektiren yeterlikler genellikle üçüncü düzeyden (III) başlar.

MESLEKİ REHBERLİK HAKKINDA BİLGİYE ERİŞİM

Hem Eğitim Bakanlığı hem de Gençlik Çalışma Merkezi ve Rehberlik için Ulusal Kaynak Merkezi Vakfı (NRGC) mesleki rehberlikle ilgili bilgi toplamak ve yaymaktan sorumludur. Birincisi gençlerin kariyer seçimlerine yardım edip genel gelişimlerine yönelik önemli dersler hakkında bilgi toplamaya yoğunlaşmaktadır. NRGC'nin amacı, en iyi Avrupa uygulamasını tanıtarak; rehberlik ve danışmanlıkta ICT uygulamalarını tanıtarak ve geliştirerek; Estonya'daki eğitim, öğretim, rehberlik, gençler için iş ve iş piyasası politikası alanlarındaki kurumsal ağ içerisinde bilgiyi değiştirerek ve işbirliğini güçlendirerek ve eğitim ve rehberlik alanında hem toplum hem de ulusal programlar altında uluslar arası projelere katılarak ulusal rehberlik sisteminin gelişimine katkıda bulunmaktadır.

Rajaleidja (Rehber; www.rajaleidja.ee; sadece Estonya'da), farklı hedef grupları temelinde üç alt bölüme ayrılan bir kariyer planlama internet sitesidir: gençler, danışmanlar ve yetişkinler. Gençlere yönelik alt bölüm, kariyer planlama sürecinin en başında olan öğrencileri hedef almaktadır ve bundan dolayı, kendilerini daha iyi tanımaya yönelik iş dünyasını araştırarak ve hem yurt içindeki hem de yurt dışındaki uygun öğrenme fırsatlarını bularak hem tavsiye hem de bilgi almaları gerekmektedir. Gençler için bilgi de ayrıca üç alt bölüme ayrılmaktadır: Ben kimim? Ne olmak istiyorum? Nerede eğitim göreceğim? Danışmanlar için olan alt bölüm, öğretmenleri, danışmanları ve aileleri hedef almaktadır ve kariyer planlama süreçlerinde gençleri desteklemeye yönelik uygulama ve ana hatlardan oluşmaktadır. Ayrıca, kariyer rehberliği hakkında genel bilgi sahibi olmak isteyenlere yardımcı olabilecek çeşitli materyaller de bulunmaktadır. Yetişkinler için olan alt bölüm, iş piyasasındaki mevcut durumu göz önünde bulundurarak mesleki kariyerlerini gözden geçirmek isteyen her yaştan insana pratik tavsiyelerde bulunur. Ayrıca, insanlar eğitim ve iş hakkında çeşitli müsabakalara ve burslara yönelik haberler bulabilir.

Gençlik bilgi fuarlarına katılımın düzenlenmesi de gençlerle tanışmak ve öğrenme ve çalışma fırsatları, meslekler ve genel olarak rehberlikle ilgili farkındalıklarını, ilgili hizmetlere erişimi de içererek, arttırmaya yönelik iyi bir yoldur.

İnternet kaynakları

Gençlik Çalışma Merkezi: www.entk.ee

Yaşamboyu Gelişim Vakfı, Ulusal Rehberlik Kaynak Merkezi: www.innove.ee

İş Piyasası Kurulu: www.tta.ee

Eğitim ve Araştırma Bakanlığı: www.hm.ee

Sosyal İşler Bakanlığı: www.sm.ee

Kaynaklar

National survey of guidance services Expectations and needs of career guidance providers and users in Estonia. Foundation Innove, 2006.

EURYDICE

EACEA

Eğitim, G3rsel
İşitsel ve K3lt3r
İdari Ajansı

Avrupa'da Tam-Zamanlı Zorunlu Eğitimde Mesleki Rehberlik

Avrupa Komisyonu

TAM-ZAMANLI ZORUNLU EĞİTİMDE MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

FİNLANDİYA

2007/08 Eğitim-Öğretim yılı

Eğitim 7-16 yaş arasındaki öğrenciler için zorunludur. İlköğretimle ortaöğretim I. kademe düzeyleri arasında geçiş olmaksızın, herkes için ortak genel eğitimle, tek bir yapı olarak düzenlenmiştir. Zorunlu eğitimin 7. yılından itibaren, zorunlu derslerle seçmeli derslerin, meslek hayatına başlangıç dönemleri olan fakat rehberlik ve bundan dolayı ayrı süreçleri olmayan, bir kombinasyonu vardır. Her belediye, sunduğu seçenekler ve mevzuat çerçevesi içerisinde müfredata dahil olma konularına karar vermekte özgürdür. Genel eğitimin 10. yılı, belediyeler tarafından istedikleri şekilde düzenlenebilir: ihtiyari olarak (bu yıl %3 kayıt) bütün öğrencilere açıktır. Hedef, öğrenci kendini risk altında ya da kararsız hissettiğinde becerilerini desteklemektir. Verilen dersler temel eğitimdekilerle aynıdır ve sınıf geçmek olasıdır. Ayrıca, iş hayatı ve iş tecrübesine yönelik hazırlık eğitimi de bulunmaktadır.

Zorunlu eğitimin sonunda, ulusal bir sınav bulunmamaktadır. Meslek lisesi eğitimine giriş bu yüzden öğrencilerin temel zorunlu eğitimdeki başarılarına ya da yurtdışındaki eş değer çalışmalarına bağlıdır. Belediyeler ya da okulların kendileri, kabul kriterlerine ve olası giriş sınavlarına karar verirler. Genel eğitim ve meslek eğitimine bölünmüş olan zorunlu lise eğitimi sonrası aynı kurumlar tarafından düzenlenmektedir.

YASAL ÇERÇEVE VE ULUSAL HEDEFLER

Temel Eğitim Yasası 628/1998, her çocuğun uygun danışmanlık alması gerektiğini şart koşar. Eğitim ve mesleki rehberlik, bütün öğrencilerin eğitimlerinin öncesi ve sırasında bir eğitim süreci hakkında tüm yararlı bilgileri almalarının yanı sıra ileriye yönelik meslek hayatı ve istihdam olanakları hakkında da pratik bilgi aldıklarını temin eder: öğrenciler yurt dışındaki eğitim ve istihdam olanakları hakkında bilgilendirilmeli ve eğitim ve kişisel güçlüklerin ortaya çıkması durumunda gerekli yardım sağlanmalıdır. Hedef, onlara ayrıca internette eğitim olanakları ve meslekler hakkında bilgi bulmayı öğrenme fırsatını vermek ve gelişen bir bağlamda eğitim ve kariyer planları yapma ve kararlar almalarına yardımcı olmaktır.

Eğitim ve Araştırma Kalkınma Planı 2007-2012, aşağıdakileri rehberlik alanında öncelikli konular olarak vermektedir: toplumdan dışlanmanın önlenmesi, eğitim sisteminin verimliliğinin ve tüm eğitim düzeylerindeki geçme oranlarının geliştirilmesinin yanı sıra okulu bırakma oranlarının azaltılması. Okulu bırakma oranını azaltmak için rehberlik danışmanlığının yanı sıra eğitimle ilgili iletişim ve danışmanlık, öğrenci seçimleri, burslar, çalışmaların bireyselleştirilmesi, çalışmaların gözlemlenme sistemi, evle okul arasındaki ve okulla öğrenci sağlık bakımı arasındaki işbirliği geliştirilmelidir. Temel eğitimle mesleki temele hazırlıktaki değişken işlemler, belirlenmiş bir görüşle yapılmalıdır.

Öğrenci sağlık bakımı ve destek ve rehberlik hizmetleri, mevzuatın gerektirdiği şekilde ülke genelinde ihtiyacı olan bütün çocuklar ve gençler için güvence altına alınacaktır. Ayrıca, iş hayatıyla temel eğitim arasındaki bağlantıların ortaya çıkması ilerleyecek ve iş yerlerinin kullanımı öğrenme ortamları olarak arttırılacaktır.

SORUMLULUKLAR

Eğitim ve çalışma idareleri, bilgi ve eğitim ve mesleki rehberlik hizmetlerinden sorumlu başlıca iki mercidir. Ulusal düzeyde (Bakanlıklar, Finlandiya Milli Eğitim Kurulu ve İş ve İşçi Bulma Bürosu) olduğu kadar yerel düzeyde de işbirliği içindedir. Bu işbirliğine yönelik şartlar okullar (öğrencilere sağlanan rehberlikten sorumlu) ve yerel iş ve işçi bulma kurumları (çoğunlukla eğitim sistemini terk eden kişilerden sorumlu) tarafından

ortaklaşa tanımlanmıştır. Dersler, kariyerler ve istihdama yönelik rehberlik ve eğitim, kanun tarafından sağlanmıştır. Rehberliğe ayrılan süreyi hükümet belirlemektedir.

Rehberliğin her rolü ve organizasyonu yerel program (yerel merci) tarafından belirlenen planda dağıtılmalıdır. Bu yüzden öneri farklılaşır ve çok az merkezi bilgi rehberliğin her durumda düzenlendiği durumda mevcuttur. Yerel plan, yerel iş piyasasıyla işbirliğini tanımlamalıdır.

MÜFREDATTA MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

Temel eğitimin ilk yıllarında (ilköğretim), mesleki rehberlik eğitimi, eğitim süreci içerisine entegre edilmiştir. Hedefi, çocukları eğitimin farklı aşamaları için hazırlamak ve onlara toplumun temel işlevlerini ve meslek dünyasını öğretmektir. Temel eğitimin yukarı yıllarında (ortaöğretim I. kademe düzeyi), müfredat ayrı bir ders içerir (Fince: oppilaanohjaus, İsveççe: elevhandledning). 7. yıldan 9. yıla kadar zorunludur. Bu derse 7. yıldan 9. yıla kadar yılda iki haftalık süre ayrılır (10. yılda bir haftalık süre, seçmeli olarak). Yerel merciler ya da okul, dersleri farklı şekillere nasıl dağıtacağına karar verebilir.

Müfredat çerçevesinde çıraklık

İş tecrübesi dönemleri temel eğitim boyunca düzenlenmektedir. Hedefleri, öğrencileri iş dünyasına alışmaları için yardımcı olmaktır. 8. ve 9. yıllarda öğrenciler 1 haftadan iki haftaya kadar olan süreyi iş hayatında geçirirler. Perusopetus'un (Fince) ya da grundläddande utbildning'in (İsveççe) (seçmeli) 10. yılında, öğrenciler haftada bir kaç günlük çıraklık olmak üzere kendi kişisel ders planlarını belirleyebilirler.

DİĞER FAALİYET TÜRLERİ/REHBERLİK HİZMETLERİ

Meslek dünyasıyla irtibat

Yerel merciler ve okul, meslek dünyasıyla irtibata karar verir ve uygulamalar bir okuldaki diğerine değişebilir.

Okulda rehberlik hizmetleri

Rehberlikle ilgili faaliyetlerin yanı sıra danışmanlık hizmetleri, temel eğitim süresi boyunca sürekli organize edilmektedir. Belediyelerden rehberlik faaliyetlerinin düzenli okul sistemindeki herkese uygun şekilde yapılma koşullarını belirleyen ve her paydaşın farklı sektör ve mesleğe müdahale etme özelliklerini gösteren global bir plan kurmaları beklenmektedir.

Bu plan, sınıflarda olduğu kadar bireysel ya da grup olarak danışmanlık oturumlarında verilen meslek eğitimi programının içeriğini ve uygulanma yöntemi tanımlamaktadır.

Rehberlik danışmanları (Fince: opinto-ohjaaja, İsveççe: elevhandledare), okul tarafından işe alınır ve öğretim personeldirler. Opinto-ohjaaja/elevhandledare, ortaöğretimlerde topluca ve bireysel olarak eğitim rehberliği danışmanlığı tedarik eder. Öğretmenler, danışmanlarla birlikte rehberlik işine katılırlar. Her sınıfın bir öğretmeni (Fince'de Luokanvalvoja ya da İsveççe'de klassföreståndare) yani, her sınıf için aday gösterilen bir öğretmen vardır ve genel okula katılım konularında (seçmeli derslerin seçimi, iş tecrübesi dönemlerinin düzenlenmesi, vb.) öğrencilerini destekler.

Öğrencilerin, eğitimleri ve eğitim süreçlerinin son aşamalarında (son 3 yılda, yılda asgari iki haftalık rehberlik dersi, en az 45 dakika) rehberlik danışmanlığı almaları garanti edilmektedir. Öğretmenler, öğrencileri çalışmalarında yönlendirir ve öğrenmeyle ilgili problemleri tahmin eder. Öğrenciler ve aileleri, okul işleri

hakkındaki bütün bilgileri ve öğrencinin edindiği bilgiyi ve geleceğe yönelik uygulamalarını almalılar. Herkes aileler, çocuklar, öğretmenler ve eğitim danışmanları öğrencinin rehberliğini tartışmalıdır. İleri eğitim ya da meslek sektörüyle ilgili karar, nihai olarak öğrencinin ve ailesinin kararıdır. Okul psikologları, sosyal yardım sağlar ve davranış ve öğrenme problemleriyle uğraşır.

Okul dışında rehberlik hizmetleri

İş ve İşçi Bulma Büroları'nın rehberlik ve danışmanlık hizmetleri, okul-tabanlı hizmetleri tamamlamaktadır. İstihdam ve Ekonomi Bakanlığı'nın İş ve İşçi Bulma Büroları tarafından işe alınan psikologlar, eğitim danışmanları ve istihdam danışmanları kariyer seçimi bakımından yardıma muhtaç herkese tavsiyelerde bulunur. Bu hizmetler, iş piyasasındaki yetişkinleri olduğu kadar genel ya da meslek okullarındaki gençleri de hedef almaktadır. Eğitim ve meslek seçimlerine yönelik bilgi hizmetleri, bir danışmanla özellikle mesleki gelişim ve eğitimle ilgili konularda yüz yüze konuşma yapma fırsatı sağlar. İş ve İşçi Bulma Büroları ayrıca eğitim ve meslekler hakkında çeşitli uygun ve basılı materyal temin eder.

REHBERLİK PERSONELİNİN NİTELİKLERİ

Okulda

Öğretmenlerin mesleki rehberlik eğitimi vermesine yönelik düzenleme bulunmamaktadır. Bu durum bir kurum ve çalışma programından diğerine değişmektedir (yükseköğretim kurumları içeriğe karar vermekte özerktir).

Temel (ve ortaöğretim) eğitimdeki rehberlik danışmanları, rehberlik ve danışmanlıkta uzman eğitimle eğitimde bir yüksek lisans diplomasına (300 ECTS ve 5 yıl) sahip yeterlikte öğretmenler olmalıdır. Görevlerini tam zamanlı bir esasa dayalı olarak yerine getirirler. Almaları gereken diplomalar, ulusal mevzuatta şart koşulmalı ve kuramsal çalışmaların yanı sıra uygulamalı meslek eğitiminin sonunda verilebilir. İki Fin üniversitesi, daha ileri bir düzeyde, doktora düzeyinde, eğitim sunar.

Diğer rehberlik hizmetlerinde

Çalışma Bakanlığı'nın İş ve İşçi Bulma Büroları'ndaki psikologların psikolojide yüksek lisans diplomalarının olması ve istihdamları sırasında kısa eğitim oturumları almaları gerekmektedir.

OKULLAR, İŞVERENLER, AİLELER VE DİĞER PAYDAŞLARLA İŞBİRLİĞİ

Okullarla yerel topluluklar arasındaki öğrenci değişimleri ve işbirlikleri, ulusal müfredatta teşvik edilmektedir. İş piyasası temsilcilerinin okullara ziyaretleri, işyerlerine ziyaretler ve farklı sektör-tabanlı bilginin kullanımı bu işbirliğinin ana parçalarıdır. Evle okul arasındaki işbirliği, zorunlu eğitimin başından beri bulunmaktadır. İşletimsel yöntemler, öğrencinin yaşı ve gelişimine ve geçiş zamanına göre değişir. Temel eğitimin son aşamasında, ailelerin öğrencinin eğitiminin devamıyla ilgili her konuyu ve olası problemleri tartışma fırsatı olmalıdır. Eğer gerekli olursa, ailelerin çocuğun danışmanı ve okul psikologuyla birlikte bu problemleri çözümleme fırsatları olmalıdır.

MESLEKİ REHBERLİK HAKKINDA BİLGİYE ERİŞİM

Her yıl, Finlandiya Milli Eğitim Kurulu, lise eğitimi ve yükseköğretim için meslek eğitimi önerileri hakkında kitapçıklar yayımlar. Ayrıca, çevrimiçi hizmetleri (www.edu.fi) ve eğitim ağını (Koulutusnetti <http://www.koulutusnetti.fi/>) yönetir ve ortak uygulama sistemiyle eğitim uygulamaları yapan öğrenciler için bir bilgi kaynağıdır.

Çalışma idaresi (Bakanlık ve yerel hizmetler), veritabanlarını ve bilgi hizmetlerini günceller. İstihdam ve Ekonomi Bakanlığı'nun İş ve İşçi Bulma Bürosu'nun internet sitesi (www.mol.fi), istihdam ve eğitim olanakları hakkında bilgi sunar. Eğitim arayışında olan kişilere de benzer hizmetler sunar.

İnternet kaynakları

İstihdam ve Ekonomi Bakanlığı altında İş ve İşçi Bulma Bürosu www.mol.fi/mol/en Koulutusnetti <http://www.koulutusnetti.fi/?file=315>

Kaynaklar

1. Guidance policies in the knowledge society. Trends, challenges and responses across Europe. A Cedefop synthesis report. Ronald G. Sultana. Cedefop Panorama series; 85. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2004.
2. ETV and Cedefop thematic analysis 'Guidance and counselling for learning, career and employment' on www.trainingvillage.gr/etv/Information_ressources/NationalVet/Thematic
3. Eurybase; Eurydice.
4. Career Guidance and Public Policy. Bridging the gap. OECD 2004.

EURYDICE

EACEA

Eğitim, G3rsel
İşitsel ve K3lt3r
İdari Ajansı

Avrupa'da Tam-Zamanlı Zorunlu Eğitimde Mesleki Rehberlik

Avrupa Komisyonu

TAM-ZAMANLI ZORUNLU EĞİTİMDE MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

FRANSA

2007/08 Eğitim-Öğretim yılı

Eğitim 6-16 yaş arasındaki öğrenciler için zorunludur ve ilköğretimi (école élémentaire 6-11 yaş), ortaöğretim I. kademesi (collège 11-15 yaş) ve lise eğitiminin (lycée) ilk yılını kapsar. Zorunlu eğitimin sonu, rehberlik açısından önemli bir andır. Öğrencilerin bir lycée'de genel ya da teknik eğitim alma ya da bir meslek lycée'sinde tam zamanlı genel ve meslek eğitimi alma olasılıkları bulunmaktadır.

Ailelerin (ya da eğer yaşları gelmişse öğrencilerin), lise eğitiminde alınan alternatifleri seçme hakları bulunmaktadır fakat rehberlik ailenin isteği üzerine seçilir. Bu, bir anlaşmazlık durumunun ortaya çıkması durumunda, okul müdürünün kararını hazırlamak için öğretmenler kurulu tarafından tartışılır. Bu tanım, zorunlu eğitimin son yılındaki mesleki rehberlik eğitimini kapsamamaktadır.

YASAL ÇERÇEVE VE ULUSAL HEDEFLER

Eğitim hakkındaki Temmuz 1989 yasası, “rehberlik danışmanlığı hakkı ve eğitim ve kariyer hakkında bilgi, eğitim hakkının bir parçası” olduğunu belirtmektedir. Okulların geleceğine yönelik rehberlik ve program hakkındaki Nisan 2005 yasası şu şekildedir; “öğrenciler ailelerinin, öğretmenlerinin, rehberlik personelinin ve diğer yetkin uzmanların yardımlarıyla eğitim ve mesleki rehberlik projelerini hazırlarlar. İlgili yönetimler, yerel hükümet, meslek kuruluşları, şirketler ve dernekler buna katkıda bulunur”.

Rehberlik bakımından ulusal politikanın hedefleri, yasayla sağlanan yeterli düzeylerini arttırmaya yönelik ana kamu hedefleriyle uyum içerisindedir: birinci düzey yeterlikle %100, bir ortaöğretim diplomasıyla (baccalauréat) %80 ve bir yükseköğretim diplomasıyla %50. Kişinin temel eğitimde kendi yolunu bulabilmesi için daha fazla kişiselleştirilmiş destekle bireyselleştirilmenin geliştirilmesiyle olduğu kadar sağlanan hizmetlerin kalitesi ve erişilebilirliğiyle, güvenilir bilginin üretilmesiyle ve okulda güçlük çeken gençler ya da toplumsal açıdan mağdur bölgelerden gelenler, işsizler, vb. hedef grupların dışlanmasını önlemek için özel önlemlerin alınmasıyla kapasitenin daha iyi şekilde entegre edilmesini içerir. Önem, ayrıca yaşam boyu öğrenme bağlamında (tecrübenin geçerliği, yetişkinlerin becerileri, süregelen eğitim, vb.) rehberlikle ilgili olarak söz konusu halkın ve sosyal paydaşların farkındalığını artırma üzerinedir.

Buna ek olarak, üniversitelerin özgürlük ve sorumlulukları hakkındaki 10 Ağustos 2007 yasası, rehberlik ve öğrencilerin entegrasyonunu yükseköğretim kurumlarının temel görevlerinden biri haline getirmiş ve bu şekilde erken kayıt zorunluluğuna ve “aktif rehberlik” mekanizmasına sebep olmuştur.

SORUMLULUKLAR

Milli Eğitim ve İstihdamdan sorumlu bakanlıklar, eğitim ve mesleki rehberlikle ilgili eğitim ve hizmetlerin belirlenmesine ve politikaların geliştirilmesine en fazla dahil olan bakanlıklardır. Milli Eğitim ve Yükseköğretim ve Araştırma Bakanlıkları'nın sorumluluğu, ortaöğretimdeki ve yükseköğretimdeki gençlere hizmet ve danışmanlık sağlarken Çalışma, Sosyal İlişkiler ve Dayanışma Bakanlığı, iş arayan, kariyer ya da eğitim değişikliği düşünen yetişkinleri hedef alır.

Milli Eğitim Bakanlığı'nın hizmetlerinin çoğu, okullarda ya da bakanlığın sorumluluğu altında Bilgi ve Rehberlik Merkezleri'nde (CIO'lar) ve ajanslarında sağlanır ve öğrencilerin eğitimlerinden sonraki ilk yıllarını takip etmekten sorumludurlar.

Çalışmadan sorumlu bakanlık altındaki rehberlik faaliyetleri, Ulusal İş ve İşçi Bulma Kurumu (ANBE)

tarafından yürütülür.

Ayrıca, önemli sayıda kamu, yarı kamu ve özel organ (örneğin, yerel görevler, gençlik bilgi merkezleri (CIDJ), vb.) mesleki rehberlik açısından önemli rol oynar ya da genellikle zorunlu eğitimi bitirmiş olan gençleri hedef alır.

MÜFREDATTA MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

Mesleki rehberlik eğitimi, zorunlu eğitim ulusal müfredatında içerilmektedir. Ayrıca, mesleki keşif eğitimi, 2004 yılında collège'de rehberlik aşamasında, üçüncü yıla karşılık gelerek, tanıtılmıştır. Öğrencileri meslek dünyasını daha fazla keşfetmelerini sağlamayı ve eğitim süreçlerinde düşündüklerini gerçekleştirmeye çalışmalarına yardımcı olmayı amaçlamaktadır. İki mesleki keşif formülü önerilmiştir:

öğrencilere meslek dünyasına giriş hakkında bilgi sağlamayı amaçlayan haftada 3 saatlik seçmeli bir mesleki keşif kursu. Bütün collèges'lerde ilgili olan tüm öğrencilere sunulmalıdır. Kesintisiz değerlendirmenin sonuçları, ulusal derece ödülü (brevet) olarak düşünülmektedir;

özellikle üçüncü yıllarından sonra bir meslek eğitimi projesine katılmaya gönüllü öğrencileri amaçlayan haftada 6 saatlik bir mesleki keşif modülü.

Ayrıca, kanunen sağlanan bilgi ve becerilerin ortak temelini yavaş yavaş oluşturulması, yaşamboyu kendi kendine rehberliğe yönelik kapasiteyi elde etmek için ve aynı zamanda ulusal dereceye (brevet) yol açan, 7. temel maddedeki hedefleri geliştiren özerklik ve girişim açıkça belirtmektedir.

Son olarak, 2008 okul yılından başlayarak gönüllü okullarda 2009 okul yılının başındaki genel bir uygulama doğrultusunda, 5. yıllarından (12 yaş) lycée'nin son sınıfına kadar bütün öğrenciler için bir "kariyer ve eğitim keşfi süreci" belirlenecektir. "Kariyer aşamaları" uzmanlarla tanışma fırsatı, şirketlere ziyaretler, mesleki bir ortamda gözlem, vb. olarak ve her eğitim düzeyinde "önemli noktalar" bir lycée, LP, CFA'da, vb. 4. yılındaki her öğrenci ve bir yükseköğretim kurumundaki her öğrencinin 1. yılında geçirilen bir gün olarak düzenlenmektedir. Her öğrencinin kendi takviye defteri olacaktır. Bu faaliyetler, akademik şartlara ve okullarla şirketler arasındaki dinamik ilişkiye dayalı olacaktır.

Müfredat çerçevesinde çıraklık

Collège'in 3. yılında, her öğrenci kendi süreci çerçevesinde bir hafta "mesleki bir ortamda gözlem" geçirir ve bu durum 4. yılda da gerçekleşebilir. Toplamda, collège'in sonunda, her öğrenci bir şirkette ya da uzmanlarla irtibat içinde 10 gün geçirir. Öğrencilerin collège'de 4. yıllarında (14 yaş ve üzeri) bulunan alternatif mekanizmalara ek olarak, kariyerlere bir giriş şeklinde, bilgi ve becerilerin ortak temelini kazanımını gerçekleştirmeye çalışırken birbirini izleyen eğitimle bir ya da birkaç kariyer keşfetmeleri için, yeni bir alternatif mekanizması collège'deki (15 yaş ve üzeri) gönüllü öğrencilere önerilmektedir. Ayrıca, teknik ve meslek diploması için bir çıraklık gerekmektedir.

DİĞER FAALİYET TÜRLERİ/REHBERLİK HİZMETLERİ

Meslek dünyasıyla irtibat

Müfredat çerçevesinde çıraklık için yukarıdaki bölüme bakınız.

Okulda rehberlik hizmetleri

Bu hizmetler başlıca iki paydaşa dayanmaktadır:

kişiselleştirilmiş rehberlik görüşmelerinin yürütülmesinden sorumlu başlıca öğretmenler, rehberlik danışmanları/psikologlarla işbirliği içerisinde, collège'in 3. yılında, meslek lycée'sinin yanı sıra genel ve teknik lycée'nin 1. ve son yıllarında, 1. sınıftan başlayarak kişiselleştirilmiş görüşmeler öğrencilere verilen mesleki rehberliğin ve okulu bırakma oranlarının azalması için verilen savaşı hali hazırda en önemli unsurdur. Bu kişiselleştirilmiş görüşmeler, okul yılı içerisinde mümkün olan en erken zamanda gerçekleştirilir ve arzu edilen kişiselleştirilmiş desteğin bir an önce oluşturulması için aileler davet edilir.

Aslında collège ve lycée öğrencileri, mesleki entegrasyon sürecindeki gençler ve daha büyük öğrencilerle çalışan rehberlik danışmanları/psikologlar (CO-P). Yetişkinlerle de çalışırlar. Eğitim ve bütünleşme süreçlerini yavaş yavaş kurmalarına ve farklı tekniklerden (bireysel görüşmeler, grup çalışması, değerlendirmeler, vb.) yararlanmalarına yardım ederler. Tüm faaliyetlerinde, okullardaki ve Bilgi ve Rehberlik Merkezleri'ndeki gençlere doğrudan müdahale ederler (aşağıya bakınız).

Bireysel rehberlik danışmanlığı uzmanları ve collèges ve lycées'de, eğitim takımındaki teknik danışmanlardır. Danışmanlık faaliyetlerinde, rehberlik danışmanları/psikologlar öğrencilerin sürekliliğini de temin eder ve başarıları için şartları sağlamaya katkıda bulunurlar.

Okul dışında rehberlik hizmetleri

Milli Eğitim Bakanlığı altında 700'e yakın Bilgi ve Rehberlik Merkezi (CIO'lar) ve ajans bulunmaktadır. CIO'ların görevi, nüfusun her kesimine, özellikle eğitim alan gençlere ve ailelerine destek sağlamak ve dersler, meslek eğitimi, yeterlik ve kariyerlerin yanı sıra bireysel danışmanlık (insanların kendilerini daha iyi tanımalarına yardımcı olma, kullanılabilir bilgiyi tutma, seçimlerinin unsurlarını organize etme, vb.) hakkında bilgi sağlamaktır. Ayrıca, eğitim takımları ve öğrencilere yönelik özet belgelerin hazırlanmasından olduğu kadar eğitim sistemi, aileler, gençler ve yerel ve ekonomik karar mercilerindeki ortaklar arasındaki alış verişleri ve fikirleri koordine etmekten sorumludur.

REHBERLİK PERSONELİNİN NİTELİKLERİ

Okulda

Öğretmenlerin başlangıç eğitimlerine yönelik ve aynı zamanda süregelen eğitimleri için bir kaynak olarak kullanılan yeni şartlar, öğrencilerine rehberlik sağlamak için bilgi ve kapasitelerin kazanımını açıkça içermektedir. Buna ek olarak, işe alınmalarından önce bir işe yerleştirilmeleri zorunlu olacaktır.

“Kariyer ve eğitim keşfi süreci” çerçevesinde, akademik şartlar, öğretmenlerin özel eğitimlerine yönelik bir mekanizmayı açıkça uygulamak zorundadır.

Diğer rehberlik hizmetlerinde

Halk eğitim hizmetindeki rehberlik danışmanları/psikologlar, rekabet sınavlarını geçmiş ve iki yıllık bir eğitim almış ve bir psikoloji derecesi (ya da yürürlükteki yasa doğrultusunda başka bir psikoloji derecesi) olan, bunun sonucunda ise ulusal rehberlik danışmanlığı/psikologluk derecesine yol açan, adaylar arasından işe alınırlar.

OKULLAR, İŞVERENLER, AİLELER VE DİĞER PAYDAŞLARLA İŞBİRLİĞİ

Bu işbirlikçi çabalar 2005 rehberlik yasasıyla açıkça önerilmektedir (yukarıya bakınız). Akademik yetkililer ve okulların girişimleriyle belirlenmiştir.

MESLEKİ REHBERLİK HAKKINDA BİLGİYE ERİŞİM

Öğrencilere mesleki bilgi toplamak, ortaya çıkarmak ve yaymaktan sorumlu organlar, Eğitim ve Kariyerler hakkında Ulusal Bilgi Bürosu (ONISEP) ve Bilgi ve Rehberlik Merkezleri'dir (CIO'lar).

ONISEP, internet yoluyla azami miktarda alıp verilecek bilgiye izin veren yüksek-hızda bir bilgisayar ağı geliştirmiştir. Eğitim ve istihdam kamu hizmetleri altında bir kamu organı olan ve görevi bütünleşme, mesleki fırsatlar, eğitimle istihdam arasındaki ilişkiler gibi çeşitli alanlarda uzmanlık sağlamak olan Yeterlikler hakkında Çalışma ve Araştırma Merkezi'yle (CEREQ) işbirliği içinde çalışır.

Her CIO'nun, kişilerin ilgi alanları ve eğitim düzeylerine göre danışabilecekleri, eğitim ve kariyerler hakkında bir kendini belgeleme hizmeti bulunmaktadır. CIO'lar, kendilerine önemli belgeleme sağlayan Eğitim ve Kariyerler hakkında Ulusal Bilgi Bürosu'yla işbirliği içinde çalışır.

Geleneksel belgelemeye ek olarak, bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımı (bilgisayarlar, multimedya, internet erişimi, vb.) 10 yıldan fazla bir süredir büyümektedir.

Akademik Rehberlik ve Bilgi Hizmeti (SAIO), her eğitim müdürüne rehberlik üzerine bilgi önerir: açık günler, olaylar, çalışmalar, mevcut olaylar, istatistikler, vb. Ayrıca, ulusal bir uzman bilgi merkezi Inffo Merkez'i (www.centreinffo.fr) yetişkinler için süregelen eğitim hakkında bilgi sağlar.

İnternet kaynakları

4 dilde bilgi ve beceri için ortak kuruluş:

<http://www.education.gouv.fr/cid2770/le-socle-commun-de-connaissances-et-decompetences.html>

Halk için bilgi: <http://www.onisep.fr>

Eğitim takımları için Bilgi: <http://www.onisep-reso.fr>

Kaynaklar

1. Guidance Policies in the Knowledge Society. Trends, challenges and responses across Europe. Cedefop comprehensive report. Ronald G. Sultana. Cedefop Panorama series; 100. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2004.
2. ETV and Cedefop thematic analysis 'Guidance and counselling for learning, career and employment' at www.trainingvillage.gr/etv/Information_resources/NationalVet/Thematic
3. Eurybase; Eurydice.
4. Career Guidance and Public Policy: Bridging the Gap. OECD 2004.

EURYDICE

EACEA

Eğitim, Grsel
İşitsel ve Kültür
İdari Ajansı

Avrupa'da Tam-Zamanlı Zorunlu Eğitimde Mesleki Rehberlik

Avrupa Komisyonu

TAM-ZAMANLI ZORUNLU EĞİTİMDE MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

HOLLANDA

2007/08 Eğitim-Öğretim yılı

Eğitim, 5-17 yaş arasındaki öğrenciler için zorunludur (18 yaşına kadar yeterli olma zorunluluğuyla) ve ilköğretim (basisonderwijs), ortaöğretim I. kademe ve lise eğitiminin ilk iki yılını kapsar. İlköğretimin sonunda (12 yaşında), öğrencilerin çoğu merkezi düzeyde geliştirilen zorunlu olmayan sınavlara girer. Bu sınavların sonuçlarının yanı sıra öğrencilerin genel sonuçları ve motivasyonlarına göre, ailelere ilköğretim okulları tarafından ortaöğretim okul seçimiyle (VWO, HAVO ya da VMBO) ilgili tavsiyelerde bulunulur. Okul seçimine yönelik karar, okul müdürü ve ilköğretim öğretmenlerini içeren yetkili bir merci tarafından alınır. VWO ve HAVO okulları, genel eğitim sunar. VMBO'nun ilk iki yılı da genel eğitimden oluşmaktadır, fakat 14 yaşındaki öğrencilere farklı ön-mesleki seçenekler sunulur. 16 yaşında, bu öğrenciler bir MBO okulundaki meslek lisesi eğitiminin farklı düzeylerine geçebilir.

YASAL ÇERÇEVE VE ULUSAL HEDEFLER

Eğitim, Kültür ve Bilim Bakanlığı'nın mesleki rehberlik politikasının ana hedefi, ortaöğretim ve yükseköğretimdeki öğrencilerin yanı sıra yetişkinlere de tam ve nesnel bilgiye dayalı ileriye yönelik kariyerleriyle ilgili “doğru” seçimleri yapmaları için gerekli becerileri kazanmalarına olanak sağlamaktır. Ortaöğretimle ilgili yasa (31 Ekim 1995), her okulda “bir ya da birkaç öğretim elemanının mesleki rehberliğin başkanının/koordinatörünün görevlerini yapmak üzere görevlendirildiği”ni şart koşar.

Yaşam boyu öğrenme politikalarını koordine etmek üzere, Eğitim, Kültür ve Bilim Bakanlığı, Ekonomik İlişkiler Bakanlığı ve Sosyal İlişkiler ve İstihdam Bakanlığı'nın sunmuş olduğu yapılar uygulanmaktadır. 2005'te, Eğitim Bakanlığı ve Sosyal İlişkiler ve İstihdam Bakanlığı'nın ortak bir eylemi olarak, Öğrenme ve Çalışma Projesi Müdürlüğü kurulmuştur. Proje müdürlüğünün görevi, yaşam boyun öğrenmeye doğru somut adımlar atmaktır. 2005-2007 eylem planları, yeni bir 2008-2011 programında devam etmektedir.

SORUMLULUKLAR

Eskiden okullarla birlikte çalışan bölgesel rehberlik organlarının (Arbeid en opleidingsbureaus AOB) özelleştirilmesini ve neredeyse ortadan kalkmasını takiben, devlet finansmanı, özerk organlar olarak, kendi politika ve hedeflerini kesin ve açık olarak belirten ve sağlanan rehberlik hizmetlerini kontrolünü ve içeriğini sağlayan okullar tarafından alınmıştır. Okullara uygulanan denetimler, rehberlik alanında kalite güvencesi için ana mekanizmayı temsil etmektedir. Ancak, standartlar çok net değildir. Eğitim müfettişi, yıllık raporunda bu ziyaretlere bağlı olan kısa bir genel değerlendirme yayınlar.

Sosyal İlişkiler ve İstihdam Bakanlığı'nın İş ve İşçi Bulma Merkezi (CWI), mesleki rehberlik alan kişilerin eğitim ihtiyaçlarını değerlendirir ve bu mesleki rehberlik daha sonra bir dizi (özel) yeniden bütünleşme ajansı tarafından (bir ücret karşılığında) sağlanır. Bu hizmetler, başlıca, iş arayan kişileri ya da etnik azınlıkları ilgilendirdiği kadar, örneğin okulu erken bırakan gençleri de ilgilendirir.

MÜFREDATTA MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

Amaç, eğitim ve mesleki rehberliği genel ve meslek ortaöğretimindeki bütün derslere entegre etmektir. Sadece ortaöğretimin yukarı yıllarında zorunlu olmasına rağmen, bütün okullar öğrencilere tüm ortaöğretim eğitimleri boyunca kariyer seçimleri için rehberlik dersleri sunar. Teknik eğitimdeki tüm mesleki disiplinler, sektörel mesleki rehberlik için yer açmıştır. Rehberliğin içeriğine karar vermek okulların inisiyatifine bırakılmıştır.

Üst düzey meslek ortaöğretiliyle ilgili olarak, “Öğrenme, kariyer ve vatandaşlık” (Leren, loopbaan en

burgerschap) isimli bir belge, ilgili paydaşlar tarafından tasarlanmıştır ve kurumlara öğrencilerin hangi (kariyer) yeterlikleri edinmeleri gerektiği ve bunları müfredatta nasıl uygulamaları gerektiği konusunda ana hatlar sağlamaktadır.

Öğrencilerden kazanmaları beklenen önemli yeterlikler, nitelikler, dürtüler ve çalışma ağı hakkındaki düşünceleridir.

Müfredat çerçevesinde çıraklık

2001'den bu yana, VMBO okulları, 3. ve 4. yıllarda şirketlerde 640 (80 gün) 1280 (160 gün) saatlik temel meslek eğitim programları sunar. Öğrenciler, kendilerine meslek lisesine giriş hakkı veren bir sertifika alırlar.

DİĞER FAALİYET TÜRLERİ/REHBERLİK HİZMETLERİ

Meslek dünyasıyla irtibat

Bölgesel iş piyasasında istihdama hazırlık olarak çıraklık, okul yetkilileri (Hollandaca ya da bilgi ve iletişim teknolojileri gibi) tarafından seçilen derslerin çerçevesinde ve yerel yönetim yetkilileri ve yerel işverenlerle işiştirare şeklinde organize edilebilmektedir. Okullar (ve sanayiler), öğrencilere, alınan yaygın eğitim ve gayri resmi eğitimi geçerli kılan, becerilerin (ulusal istihdam eylemi çerçevesinde) bir portfolyosunu sunar.

Ortaöğretimin tüm üç sektöründe, öğrenciler tarafından yapılan gönüllü iş periyodunu içererek, yerel yönetim çıraklık kavramı (maatschappelijke stage) tanıtılmaktadır. 2008/09'dan itibaren, finansal teşvikler, okulları bunu uygulamaları için teşvik edecektir.

Okulda rehberlik hizmetleri

Genellikle, bir okul öğrencilere birinci basamak ve ikinci basamak rehberlik sunar. Birinci basamak destek, özel bir eğitimci tarafından sunulur ve ikinci basamak destek, meslek danışmanları (schooldekanen) tarafından sunulur. Neredeyse bütün okullar, mesleki rehberlik başkanının/koordinatörünün görevlerini üstlenmek üzere bir ya da birkaç schooldekanen (öğretim elemanı) işe alır. Her okul, bu görevleri tanımlar ve dağıtmak için süreye ve kaynaklara karar verir. Pek çok okul, öğrencilerin psikolojik ya da sosyal problemlerine odaklanan bir okul danışmanı da işe alır.

Okul dışında rehberlik hizmetleri

Bu hizmetlere genellikle üçüncü basamak destek denir. Bazı kurumlar tarafından sunulur ve piyasanın yönlendirdikleridir. Hizmetlerini belli bir ücret karşılığında sunan İstihdam ve Eğitim Danışmanlık Merkezleri'nin (Arbeid en opleidingsbureaus AOB'lar), geleneksel olarak, rolleri bulunmaktadır. Diğer özel yeniden bütünleşme ajansları, kişiselleştirilmiş danışmanlık sunar. Psikologlar, rehberlik danışmanları, istihdam danışmanları ve yeniden bütünleşme danışmanlarını içeren geniş çapta uzman personeli işe alırlar.

Sosyal İlişkiler ve İstihdam Bakanlığı'nın İş ve İşçi Bulma Merkezi, kariyer planlama programları ve yeniden bütünleşmenin yanı sıra istihdam ve sosyal yardım hizmetleri hakkında bilgi sunar. Bu hizmetler, özellikle yetişkinleri ve iş arayanları hedef almaktadır. CWI'ler, gençlere destek sunmak, özellikle okulun erken bırakılmasını önlemek için faaliyetlerini arttırmaktadır.

REHBERLİK PERSONELİNİN NİTELİKLERİ

Okulda

Mesleki rehberlikten sorumlu olan bazı meslek danışmanları (schooldekanen), iki yıl süren yarı-zamanlı özel bir eğitim almıştır. Bu eğitim, HRD derslerine entegre edilmiştir ve uygulamalı bilimler üniversitelerinde verilmektedir. Diğerleri, iki ya da üç gün süren bir çıraklığı tamamlamıştır ya da özel eğitim almamıştır.

NVS-NVL, okullardaki kariyer rehberliğinin başlıca sağlayıcısıdır. Bir modül normal olarak iki ya da üç gün sürer.

Hollanda, öğretmenler için meslek eğitimi ve öğretiminde (VET) standartlar getirmiştir. Bunlar, WET BIO'da (2004 Eğitim Yasası'ndaki meslekler; internet sitesine bakınız <http://www.lerarenweb.nl/lerarenweb-english.html>) belirtilmektedir. Wet BIO, meslek danışmanlarına yönelik kalite standartları ve kayıt beklemektedir.

Diğer rehberlik hizmetlerinde

AOB'ler ve diğer özel ajanslardaki personelin (psikologlar, rehberlik danışmanları, istihdam danışmanları ve yeniden bütünleşme danışmanları) genellikle kariyer yönetimiyle ilgili alanlarda yükseköğretim diplomaları bulunmaktadır.

Rehberlik danışmanlarını ve ajansları kayıt etmek için Mesleki Rehberlik Danışmanları Derneği (VBA) tarafından bir kuruluş ortaya çıkarılmıştır.

OKULLAR, İŞVERENLER, AİLELER VE DİĞER PAYDAŞLARLA İŞBİRLİĞİ

Çalışma düzenlemeleri ve istihdam edilebilirlik konuları, paydaşlar arasındaki bölgesel işbirliği çabalarıyla daha sık birleştirilmektedir. Ortaöğretimde bu yapılar bulunmaktadır, fakat ana yapıya (okul devamsızlığı ve okulu erken bırakma) daha fazla önem verilmektedir. Bu yapılara, belli bölgesel durumlara bağlı olarak, bazı gruplar dahil edilebilir.

MESLEKİ REHBERLİK HAKKINDA BİLGİYE ERİŞİM

Bilgi yapıları hakkında birkaç veritabanı geliştirilmiştir. Öğrenme ve Çalışma Projesi Müdürlüğü, başlıca veritabanlarını bir portalda koordine etmektedir: www.opleidingenberoep.nl Bu portal, öğrenme ve çalışma hakkında bilgi sunar. Portal, ülke genelindeki birkaç “öğrenme/çalışma masaları”nın kurulmasıyla desteklenmektedir. Vatandaşların öğrenme ve çalışma konuları hakkında ücretsiz bilgi almaları için bir telefon yardım masası da vatandaşlara sunulmaktadır.

İş ve İşçi Bulma Merkezi (CWI) tarafından sağlanan bilgi, tanı araçları (kişisel ilgilere bağlı olarak), meslekler hakkında bilgi (özellikle iş piyasası eğilimleri ve ücretler hakkında veri), eğitim olanakları ve istihdam önerileri veritabanının çevrimiçi bir versiyonuna erişimi içeren www.werk.nl internet sitesinde bulunmaktadır.

Telefon, e-posta, faks ve postayla bir destek merkezinin geliştirilmesine yönelik planlar da bulunmaktadır. Bu internet sitesinin kısımları, [opleidingenberoep](http://www.opleidingenberoep.nl) portaline entegre edilmiştir.

İnternet kaynakları

www.minocw.nl (Eğitim Bakanlığı)

<http://www.leren-werken.nl> (Öğrenme ve Çalışma Proje Müdürlüğü'nün internet sitesi)

www.opleidingenberoep.nl (Öğrenme ve Çalışma Proje Müdürlüğü'nün portalı)

www.werk.nl (CWI'nin internet sitesi)

www.nvs-nvl.nl (Kariyer Rehberlik Danışmanları Birliği)

Kaynaklar

1. Tematik bakış (CEDEFOP)

2. Ülke raporu (CEDEFOP)

3. Guidance policies in the knowledge society. Trends, challenges and responses across Europe. A Cedefop synthesis report. Ronald G. Sultana. Cedefop Panorama series; 85. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2004.

4. ETV and Cedefop thematic analysis 'Guidance and counselling for learning, career and employment' on www.trainingvillage.gr/etv/Information_ressources/NationalVet/Thematic

5. Eurybase; Eurydice.

6. Career Guidance and Public Policy. Bridging the gap. OECD 2004.

EURYDICE

EACEA

Eğitim, Grsel
İşitsel ve Kültür
İdari Ajansı

Avrupa'da Tam-Zamanlı Zorunlu Eğitimde Mesleki Rehberlik

Avrupa Komisyonu

TAM-ZAMANLI ZORUNLU EĞİTİMDE MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

İRLANDA

2007/08 Eğitim-Öğretim yılı

İrlanda'da eğitim, 6-16 yaş arasındaki çocuklar için zorunludur. İlköğretim müfredatı 8 yıllık bir programdır ve çoğu okul çocuklara dört yaşından itibaren ilköğretim sunar. İkinci düzey eğitim beş yıllık bir süreçtir. İlave bir seçenek yılı Geçiş Yılı (TY) ikinci düzey okulların sadece %70'inde bulunmaktadır ve ilk üç yılı tamamlandıktan sonra alınır. Tipik olarak, öğrenciler, ikinci düzey eğitime 12 yaşında geçer. Ortaöğretimin alt aşaması, öğrencilerin bir devlet sınavını (Alt Sertifika), verdikten sonra üç yıllık bir programdır. İkinci düzey eğitimin son iki yılında, öğrenciler üç üst aşama programından birini alır Onaylı Çıkış Belgesi (LC), Mesleki Program Çıkış Belgesi (LCVP) ya da Uygulamalı Çıkış Belgesi (LCA). Bu programların her biri, her öğrenci için bir Çalışma İzni almaya yol açan bir devlet sınavı ile son bulur. Yüksek ve ileriye yönelik eğitim ve öğretim yerleri, öğrencilerin Çalışma İzni sınavındaki performansları doğrultusunda tahsis edilir.

Geçiş Yılı'nı sunan her okul, Eğitim ve Bilim Bakanlığı tarafından şart koşulan müfredat çerçevesine göre kendi programını tasarlar. Yıl, genel, mesleki ve akademik becerilerin gelişimi üzerine olduğu kadar kişisel gelişim üzerine de odaklanır. Öğrencilere geniş ölçüde kişisel ilgilerini keşfetmeleri ve iş tecrübesi ve toplum hizmetiyle meşgul olmaları için fırsat tanır. 2007/08'de, yaklaşık 540 ikinci düzey okulu, bir Geçiş Yılı programı sunmuş ve 27000'den fazla genç katılmıştır.

YASAL ÇERÇEVE VE ULUSAL HEDEFLER

Eğitim Yasası 1998'in 9 (c) bölümü, okulların öğrencilerin eğitim ve kariyer seçimlerine yardım edebilecek uygun rehberlik yardımı almalarını garanti edeceğini beyan eder. Okullara, yasa altında zorunluluklarını karşılamak için yardım etmek üzere, Eğitim ve Bilim Bakanlığı, ikinci düzey okullara rehberliğin verilmesi için önceki kota saatlerinin ilave bir payını sunar. Her okulun hissesi, kayıt sayısı ile bağlantılıdır.

SORUMLULUKLAR

Eğitim ve Bilim Bakanlığı Müfettişi'nin okullarda verilen eğitimle ilgili yasal bir kalite güvence zorunluluğu bulunmaktadır. Bu, Eğitim Yasası 1998'in bölüm 13'te belirlenmiştir. Bir müfettişin görevleri, okullar ve eğitim merkezlerindeki eğitimin kalitesini değerlendirmeyi, okulları ve öğretmenleri desteklemeyi ve Bakan'a tavsiyelerde bulunmayı içermektedir. Rehberlik müfettişleri, teftişleri yürütür ve Bakan'a rehberlikle ilgili konularda önerilerde bulunur. Eğitim (Sosyal Hizmet) Yasası 2000 gibi, diğer mevzuatın da teftiş kurulunun çalışmasına tam bir etkisi vardır.

Ulusal Eğitimde Rehberlik Merkezi (NCGE), Eğitim ve Bilim Bakanlığı'nın bir ajansıdır. Başlıca görevi, eğitimin bütün alanlarında rehberlik uygulamalarını geliştirmek ve desteklemektir. 2004'te, NCGE, Ulusal Rehberlik Forumu'nun yönetimini üstlenmiştir. Forum, 2004'te Avrupa Birliği İrlanda Başkanlığı'ndaki etkinliklerin programının bir parçası olarak kurulmuştu. Eğitim ve Bilim Bakanlığı ve Girişim, Ticaret ve İstihdam Bakanlığı'nın ortak girişimidir. Forumun politika yapıcıları, eğitim ve iş piyasası sektöründen gelen rehberlik uygulayıcıları, rehberlik danışmanları eğitimcileri, işverenler, sendikalar, eğitim yöneticileri, aileler ve tüketicileri temsil eden 34 üyesi vardır. Forum, final raporunu İrlanda'da Yaşamboyu Rehberlik için Entegre bir Çerçeve Ekim 2007'de başladı (rapor için bakınız www.ulusalrehberlikforum.ie).

MÜFREDATTA MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

İrlanda'da, ikinci düzey okullardaki rehberlik, kişisel ve sosyal gelişim, eğitim rehberliği ve kariyer/mesleki rehberlik, üç ayrı fakat birbirleriyle bağlantılı alanları kapsar. Eğitim Yasası 1998 (bölüm 21), okulların bir okul

planına sahip olmalarını gerektirir. Her okuldan tüm okul planı içerisinde bir parça olarak bir rehberlik planı geliştirmeleri beklenmektedir.

Hemen hemen bütün ikinci düzey okullar, rehberliğin verilmesi için Eğitim ve bilim Bakanlığı'ndan önceki kota saatlerinin ilave bir payını alır. 350 öğrenciden daha az öğrencisi olup ücret ödeyen bazı özel okullar istisnadır. Ayrılan zaman kayıt olan öğrenci sayısına bağlıdır ve haftada sekiz saatten elli beş saate kadar değişmektedir. Okullardaki rehberlik hizmeti, çoğunlukla rehberlik danışmanları tarafından verilmektedir.

Ek bir mesleki rehberlik unsuru olan programlar

Çalışma İzni Meslek Programı (LCVP), Çalışma İzni'nin mesleki boyutunu arttırmak için tasarlanmıştır. Program, 1994'te İrlanda'nın eğitim sistemine iş değişimi ve iş çevresiyle yerleştirilen soruna yanıt olarak tanıtılmıştı. Program, onaylı Çıkış Belgesi'nin (LC) akademik güçleriyle öz-yönetimli öğrenme, yenilik ve girişimlere özel bir odaklanmayla birleşmektedir. Bu iki yıllık program, üst düzey aşama öğrencilerin farklılaşan ihtiyaçlarını karşılamak için mevcut eğitimin bir genişlemesi olarak tanıtılmıştı.

LCVP'nin birinci hedefi, gençleri, hızla değişen çevre içerisinde çabalama ve üstesinden gelme becerileriyle en geniş anlamda eğitildiklerini sağlayarak yetişkin hayata hazırlamaktır. Katılımcılar hem akademik hem de mesleki başarı için temel olan beceri ve yeteneklerin geliştirilmesi için teşvik edilirler. LCVP'nin güçlü mesleki odağı, Çıkış Belgesi derslerinin Mesleki Ders Gruplandırılmalarıyla (VSG'ler) düzenlenerek ve Bağlantı Modülleri olarak bilinen iş hazırlığı ve girişimlerdeki ilave kursların verilmesiyle başarılmaktadır. Rehberlik danışmanları, bu modüllerin verilmesinde içerilmektedir. Öğrencilere, sağlanan fırsatların kullanımını en üst düzeye getirmelerine ve uygun seçeneklerin gelişme aralığını keşfetmelerine yardımcı olular. İki Bağlantı Modülü vardır.

Bir Bağlantı Modülü, İş Dünyasına Hazırlık'tır. Bu Link Modülü, öğrencileri yerel istihdam fırsatlarını araştırmaları ve soruşturmaları ve mektup yazma, CV sunusu ve mülakat teknikleri gibi iş-arama becerileri geliştirmelerine olanak sağlar. İş dünyasında uygulamalı deneyim kazanırlar ya da ilgi alanlarından olan bir kariyer alanında bir kişiyi iş başında eğitebilirler.

Diğer Link Modülü Girişim Eğitimi'dir. Tipik olarak, bunu alan öğrenciler, yerel iş ve ticari kurumlara ziyaretlerin düzenlenmesinde, girişimcilerle işyerinde ve sınıfta tanışma ve görüşmelerde ve öz-güven, yaratıcılık, girişimcilik oluşturmak ve takım çalışması, iletişim ve bilgisayar becerilerini geliştirmek için tasarlanan faaliyetleri planlamada ve üstlenmede içerilmektedirler.

Uygulamalı Çıkış Belgesi (LCA), güçlü bir mesleki önemle, uygulamalı bir programı takip etmek isteyen öğrenciler için düşünülen iki-yıllık bir Çalışma İzni programıdır. İş tecrübesine ek olarak, öğrenciler bir Meslek Hazırlık ve Rehberlik Modülü alırlar. Okulun rehberlik danışmanı tarafından verilen bu modül, öğrencilerin mesleki gelişimlerini, menfaatlerini ve yeteneklerinin farkındalığını arttırarak, iş arama becerilerini geliştirerek, kariyer, eğitim ve öğretim seçeneklerini araştırarak ve kişisel kariyer eylem süreçleri tasarlayarak kolaylaştırır.

Geçiş Yılı'nın (TY) bir hedefi, işle ilgili becerilerin geliştirilmesidir. Öğrencilere, okul dışındaki dünya hakkında daha fazla farkındalık geliştirmek için fırsatlar sağlanır. TY'deki birçok öğrenci, iş tecrübesini, iş başında eğitimi üstlenir ya da küçük-şirketler kurar.

DİĞER FAALİYET TÜRLERİ/REHBERLİK HİZMETLERİ

Okul dışında rehberlik hizmetleri

Gençlere Ulaşım, okulu bırakmış olan 15-20 yaş grubundaki gençlere yönelik bir girişimdir. Ulusal Kalkınma Planları 2000-2006 ve 2007-2013'ün bir parçası olarak, Avrupa Sosyal Fonu'nun yardımıyla Eğitim ve Bilim Bakanlığı ve Girişim, Ticaret ve İstihdam Bakanlığı tarafından finanse edilmektedir. Eğitim ve Bilim Bakanlığı, Gençlere Ulaşım Programı'nı Meslek Eğitim Komiteleri (www.ivea.ie) tarafından yönetilen merkezlerle sağlar. Program ayrıca, FÁS (İrlanda Ulusal Eğitim ve İstihdam Mercisi) tarafından finanse edilen kırk beş

Toplum Eğitim Merkezi'nin ve FÁS (www.fas.ie) ve Adalet, Eşitlik ve Hukuk Reformu Bakanlığı tarafından finanse edilen on “Hukuk Çalıştayı”nın bir ağında verilmektedir. Kültürel olarak uygun bir ortamdaki paralel bir program, ülke çapında otuz üç olan Yetişkinlere Yönelik Seyahat Eğitim Merkezleri'nde verilmektedir (www.sttc.ie).

Eğitim kursları hakkında bilgiye ulaşmak isteyen yetişkin öğrenciler, Yetişkin Eğitim Rehberliği Girişimciliği (AEGI) tarafından sağlanan rehberlik hizmetlerinden yararlanabilirler. Eğitim ve Bilim Bakanlığı tarafından finanse edilen ve NCGE tarafından yönetilen bu hizmet 2002'de kurulmuştur. AEGI, şu anda, Meslek Eğitimin'deki katılımcılara kaliteli bir yetişkin eğitim rehberliği sunma amacındaki ülke genelindeki otuz sekiz rehberlik projesinden oluşmaktadır.

Okuryazarlık ve diğer yetişkin ve ülke genelindeki toplum eğitim programlarının yanı sıra Fırsatlar Şeması (VTOS)

REHBERLİK PERSONELİNİN NİTELİKLERİ

İkinci düzey okullardaki rehberlik danışmanları, lisans-üstü düzeyde mesleki rehberlik eğitimi almış kalifiye öğretmenlerdir. Rehberlik dersleri, birkaç İrlanda üniversitesi tarafından verilmektedir. Bazı dersler bir akademik yıl için tam zamanlı iken iki yıldan fazla olanlar için ise yarı zamanlıdır. Onaylanmış uygun dersler, Yeterlikler'in Ulusal Çerçevesi'nde 7. ya da 8. düzey'de rehberlikte bir diplomaya, rehberlikte bir yüksek lisans derecesine ya da ana bir modül bileşeni olarak rehberliği içeren eğitimde bir yüksek lisans derecesine götürür. Rehberlik Danışmanları Enstitüsü'nün (IGC) üyelerinin çoğu rehberlik danışmanlarıdır. IGC, ikinci düzey okullarda, üçüncü düzey yüksekokullarda, yetişkin rehberlik hizmetlerinde, özel uygulamalarda ve diğer durumlarda 1200'den fazla rehberlik uygulayıcısını temsil eden mesleki bir organdır. Eğitim ve Bilim Bakanlığı, IGC'ye üyelerinin mesleki gelişimlerinin devam etmesi için finansman sağlamaktadır. Mesleki gelişim faaliyetleri, yerel branş düzeyinde ve yıllık bir konferansta organize edilir ve tarafsız edilir.

OKULLAR, İŞVERENLER, AİLELER VE DİĞER PAYDAŞLARLA İŞBİRLİĞİ

2001'de, yeni bir üç yıllık girişim, Rehberliği Arttırma Girişimi (GEI), okullardaki mevcut rehberliğin üzerine inşa etmek için tanıtılmıştı. Bu girişimle, aşağıdakilerden bir ya da daha fazlasını nasıl yapacaklarına dair öneriler sunmaları için okullardan GEI'ye katılmak üzere başvurmaları istenmiştir:

okullarla sanayi, yerel ajanslar ve toplumla olan bağlantıları geliştirme ve destekleme;

üst aşamada fen derslerinin anlaşılmasını arttırma;

okulda kalma oranını arttırma / erken okulu bırakmayla savaşıma.

170'ten fazla okul GEI'ye katılmıştır. Her okul, önerilerini uygulamak üzere yetkilendirilmeye yönelik rehberlik için önceki kota saatlerinin ilave bir payını alır. Okullar bu ek payı almaya devam eder.

Eğitim ve Bilim Bakanlığı, 2005 yılında okulların tüm öğrencilerine uygun rehberliğin verilmesine yardımcı olmak için ana hatlar belirlemiştir. Ana hatlar, okul bağlamında rehberliğin verilmesini belirtmesinde ve okulun rehberlik planının geliştirilmesinde, bütün ilgili personeli, aileleri, öğrencileri ve yerel toplum temsilcilerini, özellikle yerel iş ve diğer ilgili ajansları dahil etmek için okullara ihtiyacın önemini vurgulamaktadır.

MESLEKİ REHBERLİK HAKKINDA BİLGİYE ERİŞİM

Bütün okullar şimdi teknolojik altyapıyla donatılmıştır. Rehberlik amaçları için bilgi ve iletişim teknolojisine (ICT) erişim, rehberlik programının önemli bir unsuru olarak düşünülmektedir.

Eğitim ve Bilim Bakanlığı, Qualifax'ı, öğrenenlerin ileri ve yükseköğretim ve eğitim kursları ulusal veritabanını

finanse eder. Qualifax'ı İrlanda Ulusal Yeterlik Mercisi yönetmektedir ve yaşam boyu öğrenme ve eğitim fırsatları hakkında bilgi arayanlar için kariyer ve eğitim süreçleri hakkında bilgi içermek için geliştirilmektedir. İnternet sitesinin (www.qualifax.ie) diğer ilgili sitelerle ve hizmetlerle bağlantısı bulunmaktadır.

Kariyer Yönlendirilmesi, yetişkinlere ve gençlere yaklaşık 700 kariyer hakkında ayrıntılı güncel bilgi sunan FÁS tarafından geliştirilmiş bir interaktif multimedya programıdır. Ayrıca, bireyleri uygun potansiyel kariyerlerle eşleştirmeye yardım eden öz-yönetimli bir ilgi envanteri de sunmaktadır. (www.careerdirections.ie) sitesinde çevrimiçi olarak ya da CD Rom versiyonu olarak da bulunmaktadır.

İnternet kaynakları

Eğitim Yasası 1998'in, öğrencilerin uygun rehberliği almalarıyla ilgili, 9 (c) Bölümü'ndeki Uygulamalar hakkındaki İkinci Düzey Okullar'a yönelik ana hatlar, Müfettişlik, Eğitim ve Bilim Bakanlığı (2005'te yayınlanmıştır) - <http://www.education.ie> adresinde Raporlar ve Yayınlar bölümünde bulunmaktadır.

İkinci Düzey Okullar'da Rehberliğin Gözden Geçirilmesi, Müfettişlik, Eğitim ve Bilim Bakanlığı (2006'da yayınlanmıştır) - <http://www.education.ie> adresinde Raporlar ve Yayınlar bölümünde bulunmaktadır.

Yaşam için Rehberlik İrlanda'da Yaşamboyu Rehberlik için Bütünleşik bir Çerçeve, Ulusal Rehberlik Forumu (2007'de yayınlanmıştır) <http://www.nationalguidanceforum.ie> adresinde bulunmaktadır.

EURYDICE

EACEA

**Eğitim, G3rsel
İşitsel ve K3lt3r
İdari Ajansı**

Avrupa'da Tam-Zamanlı Zorunlu Eğitimde Mesleki Rehberlik

Avrupa Komisyonu

TAM-ZAMANLI ZORUNLU EĞİTİMDE MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

BİRLEŞİK KRALLIK (İSKOÇYA)

2007/08 Eğitim-Öğretim yılı

Eğitim 5-16 yaşlarındaki öğrenciler için zorunludur. Yedi yıl süren ilköğretimin yanı sıra genel ortaöğretim I. kademe düzeyine karşılık gelen ortaöğretimin ilk dört yılını kapsar. Zorunlu eğitimin sonu rehberlik açısından önemli bir zamandır. Öğrenciler, ilk ulusal sınavlarını olurlar (ulusal yeterlik sınavları) ve seçenekler arasından seçmek zorundadırlar (akademik ya da meslek lisesi eğitimi).

YASAL ÇERÇEVE VE ULUSAL HEDEFLER

İskoç bakanların 1973 İstihdam ve Eğitim Yasası'nın 8-10 bölümleri altında gençlere kariyer hizmeti sağlama görevleri bulunmaktadır.

Mükemmellik Müfredatı, eğitimin gençleri okuldan sonraki hayata daha iyi hazırlaması gerektiğini temin eder. Bu yaklaşım öğrencilerin daha başarılı öğrenciler, kendilerine güvenen bireyler, sorumlu vatandaşlar ve etkili iştirakçiler olmalarını hedeflemektedir.

İskoçya Eğitim Yasası (1996) ve Eğitim İskoçya (Öğrenmeye yönelik Ek Destek) (2004), zorunlu eğitim içerisinde mesleki rehberliğin sağlanmasından söz eder.

Daha Fazla Seçim, Daha Fazla Şans İskoçya'daki 16-19 yaşındaki işsizlerin sayısını azaltmak için vizyon ve önlemleri belirleyen önemli bir politika ve strateji dokümanı. İngiltere ve Galler'de benzer bir sorun bulunmaktadır, fakat yukarıdaki doküman İskoç hükümetini ve yerel eylemi gençlerin iş ve eğitim alanlarında fırsat bulup sürdürmeleri için yönlendirir.

Bu stratejinin merkezinde yerel mercilerin ortaklıkları bulunmaktaydı ve bunlar hep birlikte işsizlerin sayısının düşmesine ve iş arayan gençleri desteklemeye katkıda bulunan bir dizi ajans getirmiştir. Temsilciler, yerel mercilerden, iş ve işçi bulma merkezinden, ileri düzeydeki eğitim yüksekokullarından ve diğer eğitim sağlayıcılardan önemli insanları içermektedir. Temsilciler ayrıca sağlık sektöründen ve gönüllü sektörden gelmektedir.

İskoç ekonomisinin önemli bir sorunu, İskoçya Hükümeti'nin son zamanlarda yayınladığı beceriler stratejisi "İskoçya'ya Yönelik Beceriler Yaşamboyu Beceriler Stratejisi"nde belirtildiği üzere, işverenlere uygun olan yeterlik düzeylerinin ve yüksek becerilerin etkili bir şekilde kullanılmasıdır. Daha fazla bilgi için aşağıdaki linke bakınız:

<http://www.scotland.gov.uk/Publications/2007/09/06091114/0>

İskoç iş piyasası içerisinde ve daha geniş bir İskoç ekonomisi için bir diğer sorun, uzun süredir sabit kalan ve nispeten UK'nin geri kalan yerlerinden yukarı düzeyde olan gençler arasındaki işsizlik düzeyidir. Geleceğe yönelik beceriler İskoçya tarafından yürütülen diğer araştırma, işverenlerin birçok genç insanın iş dünyası için yeterince hazırlanmadığı ve başarılı çalışanlar olmak için gereken istihdam edilebilirlik becerilerine sahip olmadıkları konusunu düşündüklerini ortaya çıkarmıştır.

Genellikle yerleşmiş ekonomik durgunluğun yüksek düzeyleri, hem İskoç hem de Westminster hükümetleri tarafından tanınan ısrarcı bir sorun olarak kalmaktadır. Yeni yayınlanan Yeşil Rapor "Çalışmak, Daha iyi durumda Olmak", beceriler gündemiyle işsizliği ve durgunluğu birbirine bağlamaya çalışmakta ve bu sorunu "doğrudan" karşılayan yollar bulmaya çalışmaktadır. İş piyasası ve İskoç ekonomisi üzerinde bazı önemli sorunların etkileri hakkında daha fazla bilgi için, bakınız "Daha Zeki ve Başarılı bir İskoçya'ya Doğru İlerlemeyi Ölçme" (<http://www.scotland.gov.uk/Publications/2006/12/19161336/9>).

İskoç Yükseköğretim İstihdam Edilebilirlik Ağı (SHEEN)

Yükseköğretim kurumları, hali hazırda istihdam edilebilirliği kendi rotalarına entegre edebilecekleri yollar aramaktadır. Yeni bir gelişme, İskoç Finansman Konseyi'nin himayesi altında kurulan SHEEN'dir. SHEEN, yükseköğretim kurumlarından bir sorumlulukla gelen ve aşağıdakileri gerçekleştirmeyle sorumlu olan bir temsilciler ağıdır:

İskoç HEI kurumsal öncülere yönelik bir arena sağlayarak kurumları kendi istihdam edilebilirlik stratejilerini uygulamaları, izlemeleri ve değerlendirmeleri konusunda desteklemek;

Çalışmak için Öğrenme'ye yönelik uygulama planını ilerletmek için İskoç Finansman Konseyi'ne yardım etmek;

bu alandaki yaklaşımlarını tartışmaları ve paylaşımları için yükseköğretim kurumlarına bir olanak sağlamak.

Daha fazla bilgi için, bakınız:

http://www.heacademy.ac.uk/resources/detail/resources/other/web0507_sheen_meetingreport_jan_2007

SORUMLULUKLAR

Bakanlar, Kariyer İskoçya'da (CS) kariyer hizmeti sağlamak için görev kararlarını bozarlar. 2002'de kurulan Kariyer İskoçya (CS) hizmeti, her yaştaki kişiler için bilgi ve eğitim ve kariyer rehberliği sağlamakla yükümlüdür. Şu anda, 1 Nisan 2008'de işletimsel olan İskoçya Beceriler Gelişimi'nin (İskoçya'nın yeni beceriler organı) bir parçası olarak, evrensel olarak tanınan markası altında işlemeye devam etmektedir. Hizmet, yerel merkezlerin ağı yoluyla veya interaktif internet adresleriyle sağlanmaktadır;

<http://www.careersscotland.org.uk/home/home.asp>

Kariyer İskoçya, özellikle gençleri hedef alan kariyer rehberliği ve istihdam edilebilirlik hizmetlerinin sağlanmasında uluslar arası en iyi uygulamalara karşı kıyaslandırılmıştır. Bu kıyaslanma uygulamasının raporu "İlerleme ve Potansiyel", Kariyer İskoçya'nın bu alanda bir dünya lideri olma potansiyelinin bulunduğu altını çizmektedir. Bütün okulların (devlet ve özel) öğrencilerine uyacak şekilde eğitim ve mesleki rehberlik sağlama zorunlulukları bulunmaktadır.

Okullar, mesleki rehberliği desteklemek için bir dizi fırsat sağlayıcısıyla ve kurumla ortak bir şekilde çalışır. Bunun bir örneği Okul Yüksekokul İşbirliği dayanışmalarıdır, burada zorunlu okul yaşında olan öğrenciler, genellikle 14 yaş yukarısı, mesleki öğrenme hedeflerini tecrübe etmek için yarı-zamanlı ya da esnek bir esasa göre yüksekokula giderler. Ortaklık etkinliği ayrıca gönüllü sektörden, gençlik gelişim ajanslarından, sosyal girişim ağlarından, özel eğitim sağlayıcılarından, işverenlerden ve Sektör Beceriler Konseyi gibi işveren organlardan okullara gelen girdiyi içermektedir. Bu, okuldan okula değişmektedir.

MÜFREDATTA MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

Müfredatta mesleki rehberlik eğitimi, yeni Mükemmellik Müfredatı'nın bir parçasıdır ve gençlerin gelecekte değişiklikler yapabilmelerine yönelik gereksinim, yeni müfredatın Sağlık ve huzurluluk bölümlerinde bulunmaktadır.

Okul bazında, rehberlik eğitimi hedeflerinin karşılandığını sağlamak için esnek yaklaşımlar alınmıştır. Bu, ayrı kişisel ve toplumsal gelişim oturumlarıyla çapraz-müfredatı, çapraz ders tabanlı girdileri içerir. Mükemmellik Müfredatı politikasının gelişiminin tanıtımı, kariyer rehberliği ve mesleki öğrenmeyi sağlamanın sağlıklı ve huzurlu özellikleri içerisine sıkı sıkıya yerleştirir. Bu, rehberlik eğitimi bireyler için kariyer planlamasının önemini yaşam becerileri ve istihdam edilebilirlik ihtimallerine entegre eden bütüncül bir yaklaşıma entegre etmeye yönelik çok hoş karşılanan bir istektir.

Kariyer İskoçya, kariyer planlaması ve kariyer eğitiminin müfredatta ait rehberlikle müfredatta yerleştirildiğini temin etmek için Öğrenen ve Öğreten İskoçya'yla çalışmaktadır;

(<http://www.ltscotland.org.uk/curriculumforexcellence/index.asp>).

Kariyer İskoçya'nın kariyer rehberliği sağlamadaki önemli bir unsuru, her yaştaki müşteriyle günümüzdeki iş piyasası eksikliği hakkında bilgiyi ve gençleri içeren iş piyasası zekasını anlama ve yorumlamadır. Kariyer Planlaması Seyahati'nin önemli bir unsuru bireyleri daha bilinçli kariyer kararları alabilmeleri için destekleyen bir araç fırsat ve iş dünyasını ve insanların işten istediklerinin ne olduğunu anlamadır. Kariyer İskoçya internet adresinde, beceriler eksiklikleri ve beceriler boşlukları hakkında bilgi içeren her yaştaki kişiye ve müşteriye yönelik geniş çapta bilgi bulunmaktadır.

Müfredat çerçevesinde çıraklık

Hükümetin (İskoçya idari makamı) "Eğitimde Girişim Başarmaya Kararlı" stratejisi, öğrencilere yönelik girişimci deneyimler düzenlemeleri için yerel mercileri sorumlu kılar. Bu deneyimler, müfredatları ve rehberlik eğitimleri çerçevesinde, 14 ve üzeri yaşındaki öğrencilere yönelik çıraklığı içermektedir.

Bir dizi mesleki öğrenme fırsatı müfredatta yerleştirilmiştir. Bunlar, iş tecrübesini yerleştirme, işbaşı eğitimi, girişim faaliyetleri ve belli konularla ilgili etkinlikler şeklinde okul dışındaki diğer organlar ve işverenlerin de etkisiyle iş tabanlı öğrenmeyi içerir. Yine de, bunlar okullar, yerel mercileri ve ortaklarıyla geliştirilmiş bağlantılara bağlı olarak değişir. İş Becerileri dersi, öğrencilere yüksekokulları ve işveren bağlantılarını yararlı hale getiren tanınmış bir yeterlik kazanmalarına izin verir. Okulların dahil olma durumları değişmekte ve zaman sorumlulukları esneklik. Bütün öğrencilere tam bir asgari girdi olarak ya S3 ya da S4'te en azından bir haftalık iş tecrübesi sunulacaktır.

DİĞER FAALİYET TÜRLERİ/REHBERLİK HİZMETLERİ

Meslek dünyasıyla irtibat

İşverenler, işveren organlar ve temsilciler, ileri ve yükseköğretim kurumları ve meslek organlarının hepsi,

fırsatlar, kariyer süreçleri ve kendi sektörleri içerisinde seçim ve işe alım uygulamaları hakkında okullara bilgi ve danışmanlık vermek üzere değişken girdi sağlar. Girdinin çeşitliliği, sayısı ve boyutu, yerel bir bölge içerisindeki her okulun ve uygun desteklerin ortaklık faaliyetinin kalitesi, faaliyetin zamanı ve koordinasyonu gibi faktörlere bağlıdır. Ayrıca, gençlerin işverenlerle ve diğer fırsat sağlayıcılarıyla tanışabilecekleri bölgesel ve ulusal fuarlar ve kariyer toplantıları da bulunmaktadır. Fırsat sağlayıcıların, gelecekteki adayların daha fazla bilgiye ulaşmaları için çevrimiçi topluluklarda, kendi meslek alanlarının ayrıntılarını sundukları sanal iş fuarları için yeni bir girişim başlatılmıştır.

Okulda rehberlik hizmetleri

Bütün okullarda (ilköğretim ve ortaöğretim düzeyi), öğretmenler öğrencilere verilen rehberlikten sorumludur. Ortaöğretimde, öğrenciler rehberlikte becerisi ve kişisel eğitimliliği olan öğretmenler tarafından sağlanan ek yardım alırlar. Bu kişiler kişisel, eğitsel ve mesleki rehberlik tedarik eder. Öğrencilerle bireysel olarak görüşür ve eğitimlerindeki geçişlerde seçenekler arasından seçim yapmalarına yardım ederler. Ayrıca, genellikle dış katılımcıların yardımıyla, rehberlikle ilgili dersleri (sosyal eğitim müfredatı çerçevesinde) organize ederler. Pek çok sayıda okulda, rehberlikten sorumlu kişiler öğrencilerin kariyer planlama sürecinde uygun desteği aldıklarını temin etmek için Kariyer İskoçya hizmetiyle işbirliği içerisinde. Bu kişiler ayrıca yerel endüstri ve diğer okullarla bağlantı kurar. Her durumda, öğrenciler, ailelerin ve öğretmenlerin/danışmanların yardımıyla, eğitim ve mesleki rehberlikle ilgili son kararları alırlar.

Okul dışında rehberlik hizmetleri

Kariyer İskoçya hizmeti, iş piyasası ve kariyer ve eğitim olanaklarıyla ilgili bilgi ve danışmanlık sağlar. Burada çalışan danışmanlar öğrencilere meslek seçimleriyle ilgili danışmanlık sağlar ve potansiyellerini ve kariyer planlarını değerlendirmelerine yardım eder. Kariyer İskoçya personeli, öğrencileri bilgilendirici, gerçekçi kariyer kararları alabilmeleri için çeşitli araçlar, teknikler ve yaklaşımlar kullanır. Bunlar, Kariyer İskoçya internet adresinde bulunmaktadır.

REHBERLİK PERSONELİNİN NİTELİKLERİ

Kariyer rehberliğinde bir yeterlik elde etmek için, Kariyer İskoçya danışmanlarının yükseköğretim diploması ve lisansüstü yeterliği ya da eşdeğeri olmalıdır. Rehberlik rolünü üstlenen öğretim elemanları kapsamlı bir süregelen mesleki gelişim destek paketiyle arttırılmış beceri gelişimi tamamlar.

OKULLAR, İŞVERENLER, AİLELER VE DİĞER PAYDAŞLARLA İŞBİRLİĞİ

Kariyer İskoçya, işletimsel ve stratejik hedeflere odaklanan bir dizi farklı ortaklık anlaşmaları kurarak okulların, ailelerin, işverenlerin, işveren organlarının, eğitim sağlayıcılarının ve diğer paydaşların yükümlülüğünü kolaylaştırır. Bunlar, yıllık bir esasa göre izlenmektedir.

MESLEKİ REHBERLİK HAKKINDA BİLGİYE ERİŞİM

Kariyer İskoçya internet adresi, eğitim seçenekleri bolluğuna ve olası yeterlikler çeşitlerine yöneliktir: <http://www.careers-scotland.org.uk/Education/Education.asp>
Learndirect internet adresi, öğrenme fırsatları hakkında bilgi içermektedir: <http://www.learndirectscotland.com>
SCQF internet adresi, akademik ve meslek eğitimi seçenekleri arasındaki benzerliği açıklamaktadır: <http://www.scqf.org.uk/>
www.planitplus.net internet adresi, okul ortamında, yüksekokul ve üniversitelerde ve toplumda bilgi vermesinin yanı sıra kariyer ve diğer yararlı internet adreslerine bağlantılar hakkında bilgi vermektedir.

İnternet kaynakları

<http://www.careers-scotland.org.uk/Education/Education.asp>
<http://www.learndirectscotland.com>
<http://www.scqf.org.uk/>
www.planitplus.net

Kaynaklar

1. Ülke raporu genel bakış (CEDEFOP)
2. Guidance Policies in the Knowledge Society. Trends, challenges and responses across Europe. Cedefop comprehensive report. Ronald G. Sultana. Cedefop Panorama series; 100. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2004.
3. Eurybase; Eurydice.
4. Career Guidance and Public Policy: Bridging the Gap. OECD 2004.
5. http://europa.eu/youth/studying/index_uk_fr.html

EURYDICE

EACEA

Eğitim, G3rsel
İşitsel ve K3lt3r
İdari Ajansı

Avrupa'da Tam-Zamanlı Zorunlu Eğitimde Mesleki Rehberlik

Avrupa Komisyonu

TAM-ZAMANLI ZORUNLU EĞİTİMDE MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

İSPANYA

2007/08 Eğitim-Öğretim yılı

1990 Eğitim reformundan beri, İspanya'daki zorunlu Eğitim 6-16 yaş öğrencileri ve 6 yıllık ilköğretimi (her biri ki yıl süren üç kura bölünmüş) ve 4 yıllık genel ortaöğretimin birinci kademesini (ESO) kapsamaktadır. ESO'nun üçüncü ve dördüncü yılında öğrenciler, seçmeli dersler almaya ve seçmeli derslerin seçimiyle kendi ilgi alanlarına göre uyarlanan bir müfredat oluşturmaya başlarlar. Ortaöğretim birinci kademenin sonu rehberlik bakımından önemli bir dönemdir. Öğrenciler genel ortaöğretimin ikinci kademesinin üç farklı şekline devam etme olanağına sahiptir Sanat, Fen ve Teknoloji veya İnsan ve Toplum Bilimleri meslek eğitimi veya iş piyasası.

YASAL ÇERÇEVE VE ULUSAL HEDEFLER

Eğitim Sistemi Genel Organizasyonu 1990 Yasası (LOGSE), eğitim ve mesleki rehberliğin öğrencilerin temel hakkı ve eğitimin kalitesinin ve eşitliğinin temel prensibi olarak belirtmiştir. Bu Kanun bilgi ve mesleki rehberlik hizmetlerinin eğitim sistemi ile sağlanmasını gerektirmektedir.

Nitelikler ve Meslek Eğitimi 2002 Yasası mesleki bilgi ve rehberliğin iş pazarında mesleki hareketliliğin yanı sıra hem işe katılma hem de tekrar katılmayı sağlamak için mesleki bilgi ve rehberliğin farklı eğitim seçenekleri ve olası yolların değerlendirilmesini sağlamayı amaçlar.

Son olarak, 2006 Eğitim Yasası (LOE) İspanya eğitim sisteminin temel ilkeleri arasında, kişiselleştirilmiş zorunlu eğitimi bilgi, beceri, ve değerler bakımından mümkün kılmak için, mesleki rehberliği gerekli bir tedbir olarak içine alır. Ortaöğretim birinci kademesine ilişkin bu ilke desteklenmiştir, burada öğrencilerin eğitim ve mesleki rehberliğine özel ilgi gösterilmektedir. LOE rehberliğinin yürütülmesinin sağlanmasını kendi yetki alanları dahilinde Özerk Toplulukların sorumluluğunda olmasını şart koşmaktadır. Bu nedenle, Özerk Topluluklar, zorunlu eğitiminin gerekli elemanları olarak, rehberlik mekanizmalarının tanıtımından sorumludur. Dolayısıyla, rehberliğin düzenlenmesi hakkındaki belirli konular; hedefler, yönetim ilkeleri, yapılar, rehberlik takımlarının organizasyonu, ve tüm öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılayacak olan belirli tedbirler, özerk topluluklar tarafından geliştirilen düzenlemede yer alır. Daha önceden belirtilmiş olan eğitim ilkelerine göre, gelecekteki eğitim hakkında bir karar alınacağına, okul hem öğrencilere hem de ailelere rehberlik konusunda özel dikkat göstermelidir.

SORUMLULUKLAR

Merkezi düzeyde, hükümetin görevi bilgi ve rehberlik hizmetlerinin koordinasyonunu sağlamaktır. İspanya'da meslek eğitiminden sorumlu iki farklı bakanlık bulunmaktadır: Bir yanda, Eğitim, Sosyal Politika ve Spor Bakanlığı ve diğer yandan, Çalışma ve Göçmenlik Bakanlığı. Her iki bakanlığın da koordinasyonu kolaylaştıran özel kuruluşları bulunmaktadır. Eğitim, Sosyal Politika ve Spor Bakanlığı'na bağlı olan Ulusal Mesleki Rehberlik Kaynakları Merkezi, İspanya'daki meslek eğitimini sağlayan, sosyal ve eğitim kurumlarının arasındaki işbirliğini teşvik eden ve Avrupa ülkelerinde okumak veya çalışmak isteyen İspanyol öğrencilere veya bunu İspanya'da yapmak isteyen vatandaşlarına istihdam sağlamaktan sorumlu olan organdır. Buna ek olarak, aynı bakanlığa rapor edilen, Ulusal Nitelikler Enstitüsü (INCUAL), meslek eğitiminden sorumlu olan ve dönüşümlü olarak Çalışma ve Göçmenlik Bakanlığına bağlı olan kurum olarak Meslek Eğitimi Genel Konseye teknik destek sağlamaktadır. Özerk Topluluklar düzeyinde, Meslek Eğitimi Bölgesel Konseyleri katılımcı tüm paydaşların (bölgesel eğitim ve iş bölümleri) faaliyetlerini koordine ederler.

MÜFREDATTA MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

Öğrenci rehberlik hizmeti, zorunlu eğitim boyunca sunulmaktadır. Okul düzeyinde, organizasyon eylemleri sırasıyla Eğitim Eylem Planı ve Akademik Rehberlik planını içeren Rehberlik Eylem Planı içerisinde yer alır. Eğitim Eylem Planı, Rehberlik bölümü ve çalışmaların başkanı ile işbirliği içerisinde, çoğunlukla sınıf öğretmenleri tarafından haftalık ders saatinde yürütülen tüm eğitim rehberliğinin düzenlenmesini ve işlenmesini içeren bir dokümandır. Ortaöğretimde bu plan, sınıf öğretmenlerinin önerilerine dayalı olarak Rehberlik Bölümü tarafından belirlenir ve müfredat okulun Pedagoji Koordinasyon Kurulu tarafından düzenlenirken, İlköğretimde bu plan form öğretmenler tarafından belirlenir. Eğitimlik okul rehberliğinin temel süreçlerinden biri olarak düşünülür. Eğitimlik, bir veya bir grup öğrenciye, aynı zamanda grubun öğretmenliğini de yapan

sınıf öğretmeni tarafından yardım ve rehberlik sağlamayı içerir. Bu rehberlik, zorunlu eğitim boyunca uygulanır ve ana hedefleri şunlardır: akademik başarının daha iyi olmasına, öğrencinin kendini tanımasına ve özsaygısının gelişmesine, okuldaki zorlukların üstesinden gelmesine, toplumda yaşamak için gerekli olan becerileri kazanmasına ve karar almasına yardımcı olmak. Genel hedef, öğrencilerin eğitim-öğretim sürecine yardım etmek ve kişisel, mesleki ve sosyal gelişimlerine katkıda bulunmaktır. Eğitim Eylem Planı ile geliştirilen özel meslek eğitimi eylemleri arasında şunlardan bahsedilebilir: öğrencilerin kendini tanımalarına (anketler, öz bildirim, faaliyetler, karar verme konusunda eğitim), ve eğitim sistemi ve öğrencilere bireysel ilgi ile sağlanan çeşitli akademik yollar hakkında bilgi verme konusundaki diğer konularda yardımcı olmaktır.

Hem ilköğretim hem de ortaöğretimde, her öğrenci grubuna, okul müdürü tarafından ilgili gruplara öğretmenlik yapanlar arasından bir sınıf öğretmeni atanır. Ortaöğretim birinci kademedede, sınıf öğretmeni öğrencilerin sosyal ve kişisel gelişimlerine bağlı özel bakış açılarının ele alındığı haftalık eğitim boyunca kendi grubundan sorumludur ve mesleki rehberlik bu dönemde çok önemlidir. Eğitime ayrılan bu saat öğrencilerin haftalık ders programının bir parçasıdır.

Mesleki ve Akademik Rehberlik Planı, mesleki ilgi envanteri ile kariyer seçimi eğitimi, öğrenciler ve aileler ile bilgilendirici toplantılar, çeşitli ekonomik sektörlerle yuvarlak masa tartışmaları, sanayilere ziyaretler gibi yürütülecek olan belirli mesleki rehberlik eylemlerini içeren bir dokümandır. Tüm bu girişimlerin amacı, öğrencilere gelecekteki meslek seçiminde rehberlik etmek ve yetişkin hayatına geçişte yardımcı olmanın yanı sıra onlara mesleki deneyimler sağlamaktır. Bu sebeple, amaç çeşitli eğitim süreçlerine giriş için gerekli bilgi ve kapasiteyi sağlamak, gençleri kendi kariyerlerini veya kişisel mesleki projelerini yönetmelerine hazırlamak ve Avrupa'daki hareketlilik olanakları konusunda onlara tavsiyede bulunmaktır.

Müfredat konuları göz önünde bulundurulduğunda, öğrenciler ortaöğretim birinci kademenin üçüncü veya dördüncü yılında okul tarafından sunulan seçmeli derslerden bir tanesini seçebilirler. Seçmeli derslere ilişkin, okullar, okul tarafından sunulan meslek eğitimiyle ya da ekonomik çevreyle ilgili bir başlangıç meslek eğitimi dersini dahil edebilir.

Bu derslerin ders programı dağılımı seviyeye göre değişiklik gösterir. ESO'nun üçüncü yılında bu derslere haftada üç saat ayrılır. Bu, dördüncü yılda bir öğretmen gözetiminde öğrenci tarafından seçilen bir derste monografik görev yürütmeyi içermektedir.

Müfredat çerçevesinde çıraklık

Çıraklık, ilköğretim ve ortaöğretim birinci kademedede müfredata dahil değildir. Sadece meslek eğitim programları müfredatının bir parçasıdır. Meslek Eğitimi Ortaöğretim Okulları veya Meslek Eğitimi Özel Okulları tarafından sunulan Orta ve İleri Eğitim Programları halinde düzenlenmiştir. Bu programların temel özelliği, farklı meslek alanları ile ilgili modüllerin organizasyonu, değişkenlik süresi (1 300 - 2 000 saat) ve işyerindeki zorunlu eğitim süresinin dahil edilmesidir. Bu programlara erişmek için, bir önceki akademik eğitimi belgelemek gereklidir. Meslek eğitimi durumunda, ESO'yu başarılı bir şekilde tamamlamış olmak gerekmektedir. İleri meslek eğitimine giriş için, Bachillerato derecesine sahip olmak veya giriş sınavını geçmek zorunludur.

Şu anda, 26 - mesleki ailelerde gruplandırılmış, 64 orta eğitim imkanı ve 78 ileri eğitim imkanı, olmak üzere 142 mesleki döngü mevcuttur. Bu döngülerin özellikleri ve müfredat içeriği ilk olarak INCUAL tarafından belirlenir.

Bu imkanı sunan eğitim kurumları iş-bağlantılı eğitim ve rehberliğe dayanır. Bu bölümlerin öğretmenleri meslek eğitiminde çapraz-müfredat çeşidini (Orta ve İleri Eğitim Döngüleri ve Başlangıç Mesleki Yeterlilik Programları) öğretir. Bu modüllerin içeriğinde, sosyal ve işgücü ile ilgili mevzuat, iş ilişkileri, iş arama ve serbest meslek, iş organizasyonu ve iş sağlığı ve güvenliği de yer almaktadır.

Tüm eğitim döngüleri, belirli bir meslek profiline karşılık gelen pratik tabanlı faaliyetler etrafında düzenlenen, iş başında eğitim modülleri içerir. Bu imkanın en önemli özelliği, öğrencilerin işyeri ve eğitim kurumunda özel eğitimlerin rehberliğinde, bir yandan farklı işlere karşılık gelen faaliyet ve fonksiyonları izlemesi ve yürütmesi diğer yandan da üretim süreçleri, hizmet veya iş ilişkilerini gerçek üretken bir ortamda (şirket) tanımasını sağlamaktır.

Aynı şekilde, okulu erken bırakmayı çözmek ve sosyal, eğitim ve işe girişte tamamlayıcı bir önlem olarak, 16 yaş üstü olanlar (ve istisnai olarak 15'ini aşmış ve Graduado en Educación Secundaria Obligatoria Sertifikası'nı (ESO'da başarı belgesi) almayanlar Başlangıç Mesleki Yeterlilik Programlarını alttan alabilmektedir. Bu programlar hem genel modülleri (temel yeterlilikler genişletmek için) hem de özel olanların (mesleki yeterliliklerle ilgili) yanı sıra çalışmak için kişisel ve sosyal becerileri yeterli düzeyde olsa bile, herhangi bir kaynaştırma şekline dahil olamayan özel eğitim ihtiyacı olan gençler için özel bir imkanı içerir.

DİĞER FAALİYET TÜRLERİ / REHBERLİK HİZMETLERİ

Meslek dünyasıyla irtibat

Hem ilköğretimde hem de ortaöğretimde, okul dışı faaliyetler öğrencilerin eğitimini tamamlamak için her yıl farklı alanlarda düzenlenmektedir. Bu faaliyetler, öğrencilerin sosyo-kültürel ve iş çevreleriyle ilişkilerini güçlendirmelerinin yanı sıra sosyalleşme, katılım ve bir arada yaşama ilişkin değerleri geliştirmelerine yardımcı olmak amacıyla okullar tarafından tasarlanmıştır. Bu faaliyetler okul müfredatının bir parçasıdır.

Okulda Rehberlik Hizmetleri

İspanya, eğitimde geçiş yetkisinin son zamanlarda tamamlanmış olduğu merkezi olmayan bir ülkedir. Bu kapsamda, hepsi için rehberlik hizmetlerinin ortak sınıflandırmasını oluşturmak hala mümkün olmasına rağmen, bazı Özerk Topluluklar mevcut rehberlik modelinde bazı değişiklikler sunmaktadır. Bu hizmetler üç düzey halinde yapılandırılmıştır: sınıf düzeyi, kurumsal düzey ve sektör düzeyi (Koordinasyon Rehberlik Hizmetleri okullarda hariç tutulmuştur).

Sınıf düzeyinde, okul planında yer alan ve sınıf öğretmenleri tarafından geliştirilen tüm eylemler yer almaktadır. Rehberlik öğretim görevlerinin bir parçasıdır ve bu nedenle ilköğretim ve orta öğretim boyunca geliştirilmiştir. Ayrıca, ortaöğretim birinci kademe ve lise eğitimi okul müfredatında haftada 1 saat (yılıda 36) mesleki ve kariyer rehberliğe tahsis edilmiştir.

Kurumsal düzeyde, öğrenciler, öğretmenler ve ailelerle doğrudan çalışan tüm rehberlik yapıları, okuldan olup olmamalarına bakılmaksızın içerilmektedir.

Yaygın olan rehberlik yapıları, eğitim psikologları ve kariyer rehberlik takımı gibi okullara dışarıdan gelenlerdir.

Bu takım, özel eğitim ihtiyaçları olan öğrencilerle çalışma konusunda uzmanlaşmış danışmanlar, öğretmenler, sosyal hizmet uzmanlarından v.b oluşur. Şu anda, rehberlik hizmetinin (yani Rehberlik Üniteleri) okullara Özerk Toplulukların yerleştiği bir geçiş süreci yer almaktadır. Bu Birimler özel eğitim ihtiyaçları olan öğrencilerle çalışma konusunda uzmanlaşmış danışmanlar ve öğretmenlerden oluşmuştur. Her iki hizmet tipi de, okul topluluğunun ve ailelerin çeşitli üyelerine tavsiyede bulunmak; öğrencilerin zorluklarıyla ilgili önleyici, tanıtıcı ve müdahale etme ölçütleri oluşturmak; ve çeşitli ders öğretmenleri, uzmanlaşmış öğretmenler, özel eğitim öğretmenleri ve sosyal hizmetlerle bağlantı kuran Topluluk Hizmetleri Teknik öğretmenlerini içererek, öğrenci çeşitliliğiyle ilgilenmek için mevcut araçlarla işbirliği içinde bulunma gibi işlevler yürütür.

Ortaöğretimde, en etkili rehberlik hizmetleri okulda verilir; örneğin; Danışmanlık Bölümleri. En az bir danışman, özel eğitim ihtiyaçları konusunda uzmanlaşmış öğretmenler, eğitimci ve sosyal hizmet uzmanlarından oluşur. Her ortaöğretim okulunda bir bölüm kurulmuştur. Bu bölümlerin faaliyetleri Özerk Topluluklara göre değişir, ama her okul yılı başında dört ana alan üzerinde durularak formüle edilmelidir: öğretim süreci için destek, özel eğitim desteğine ve SEN'e bağlı eğitim ve mesleki rehberlik danışmanlığına yardımcı olmak. Bazı okullarda, okul danışmanları da az sayıda derse girer.

Son olarak, okullarda dolaylı ya da belirli müdahale düzeyinde, orta düzeydeki okullara destek, tavsiye ve kaynak sağlayan yapılardan söz edilebilir. Kullanıcılarla doğrudan çalışmazlar, ama onlarla doğrudan çalışan yapılarla çalışırlar, örneğin; İlköğretim düzeyindeki Danışmanlık Takımları ve Birimleri ile orta öğretim düzeyindeki Danışmanlık Bölümü. Bu hizmetler her zaman okullardan hariç tutulur ve genellikle kaynak merkezleri veya özel danışma merkezleri olarak oluşur.

Öğrencilere rehberlik etmeye yardımcı olabilen bilginini önemli bir ögesi olarak, Eğitim hakkındaki 2006 Yasası zorunlu eğitim sırasında yapılacak iki tanıtıcı test belirtmiştir. Bu testler, ilköğretimin 4. yılında ve zorunlu ortaöğretimin 2. yılında öğrenciler tarafından edinilen temel yeterlilikleri değerlendirir. Bir yandan, okul için bir eğitim ve rehberlik alırlar, diğer yandan, aileleri ve eğitim topluluğuna bilgi sağlarlar; ancak karar verirken yardımcı olabilecek de olsa öğrencilerin eğitim sürecine doğrudan bir etkiye sahip değildirler.

İstihdam sektöründe

Mesleki rehberlik için kamu hizmetleri, Kamu İstihdam Hizmetlerinde bir iş için resmi olarak kayıt yaptıran adayların sosyal ve iş bütünleşmesini hedefler. Bu tür hizmetler zorunlu eğitimi (ilköğretim veya ortaöğretim) taahhüt eden öğrencilere hitaben önlemler almamaktadır.

REHBERLİK PERSONELİNİN NİTELİKLERİ

Genel bir kural olarak, rehberlik danışmanları bir yükseköğretim diplomasına sahip olmalıdır. Gereken

diplomanın, ilköğretimde ya da ortaöğretimde çalışıp çalışmadıklarına bakılmaksızın, eğitim alanında çalışan herkes için aynı olmasına rağmen rehberlik danışmanlarının üstlenmeleri gereken çalışma türü çalıştıkları alana (ya eğitim ya da işle ilgili) bağlıdır.

Rehberlik danışmanları psikoloji, eğitim veya eğitim psikolojisinden (içeriğinin mesleki rehberliğe bağlı olması gerekmemektedir) mezun olması gerekmektedir ve genellikle beş yıl sürer. Ayrıca, olası kariyer ve ticaret bilgisinin yanı sıra eğitim ve öğretim programında da detaylı bilgiye sahip olmalıdır. Aynı zamanda, bilgi toplamak ve analiz etmek ve bireysel veya grup olarak iletişim kurmak ve danışmanlık sağlamak için gerekli olan teknikleri kullanabilmelidirler. Farklı kamu ve özel kuruluşlar tarafından sunulan sürekli eğitime de katılabilirler. Bu sürekli eğitim aile, ebeveyn-okul ilişkileri, ortaöğretim öğrencilerinin davranış sorunları, özel öğretmenlik desteği, problem çözme ve birlikteliğin geliştirilmesi ile ilgili faaliyetleri kapsar.

Rehberlik organizasyonda yer alan, özel eğitim öğretmenleri bir üniversiteden kısa döngülü lisans eğitimi yapmış olmalıdır. Bu çalışmalar genellikle uzmanlaşma dahil üç yıl sürer. Buna ek olarak, sürekli eğitime de katılabilirler. Kamu İstihdam Hizmetleri'nde, rehberlik personelinin psikoloji veya pedagoji gibi alanlarda üniversite mezunu veya eşdeğeri olması gerekir. Mesleki rehberlik kursları kurum içinde düzenlenmektedir.

OKULLAR, İŞVERENLER, AİLELER VE DİĞER PAYDAŞLARLA İŞBİRLİĞİ

Ortaöğretimle ilgili mevzuat rehberlik hizmetlerine aile derneklerinin katılımını sağlar. Okullar aileleri, eski öğrencileri ve istihdam sektör temsilcilerini bu alanda işbirliği yapmak için teşvik eder. Özerk Topluluklar, yerel yönetimler ve işveren örgütleri arasında öğrenciler için yerinde ziyaret organizasyonu gibi eylemlere şirketlerin katılımı ile ilgili bir anlaşma bulunmaktadır.

MESLEKİ REHBERLİK HAKKINDA BİLGİYE ERİŞİM

Eğitim Bakanlığı ve Özerk Topluluklar, olası eğitim ve mesleki süreçler hakkında bilgi üretiminde rol almaktadır. Her Özerk Topluluk, kendi bilgi sistemini geliştirmek konusunda özgür olduğundan, eğitim ve öğretim hakkında bilgi erişimi sağlayacak ürünler farklı Özerk Topluluklar tarafından ayrı olarak yayınlanmaktadır. Çalışma ve Göçmenlik Bakanlığının organları işgücü piyasası ya da kariyerler ile ilgili (www.mtas.es) mevcut bilgiler üzerinde periyodik çalışmalar organize etmektedir. Destek malzemesi basılı veya elektronik ortamda (broşürler, raporlar, CDROM, internet siteleri, vb.) mevcuttur. Bu kaynakların bazıları öğrenciler ya da iş (mesleki rehberlik bilgisayar programları ve rehberlik için internet uygulamaları) bulmak için çalışan gençler gibi kullanıcılara yöneliktir. Diğer kaynaklar danışmanlığa (web portalları aracılığıyla bilgisayar kaynakları) ayrılmış uzmanlara yöneliktir. Yukarıda belirtilen destek malzemesi, ya eğitim ve iş kurumları tarafından ya da malzeme ve fikirleri paylaşan danışmanlar tarafından (kendi inisiyatifleri doğrultusunda) tasarlanmıştır.

İnternet kaynakları

Mesleki rehberlik hakkında Milli Eğitim Sosyal Politika ve Spor Bakanlığı internet sitesinden bilgiye erişim: <http://www.mepsyd.es/educa/formacion-profesional/index.html>

Çalışma ve Göçmenlik Bakanlığı: www.mtas.es

Meslek Eğitimi Genel Kurulu: http://www2.inem.es/legis/asp/ley_19.htm

Ulusal Mesleki Rehberlik Kaynakları Merkezi:

<http://www.mepsyd.es/educa/cnrop/index.html>

Ulusal Nitelikler Enstitüsü: www.mepsyd.es/educa/incual/ice_incual.html

Kaynaklar

1. Tematik bakış (CEDEFOP)
2. Ülke raporu (CEDEFOP)
3. Guidance policies in the knowledge society. Trends, challenges and responses across Europe. A Cedefop synthesis report. Ronald G. Sultana. Cedefop Panorama series; 85. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2004.
4. ETV and Cedefop thematic analysis 'Guidance and counselling for learning, career and employment' on www.trainingvillage.gr/etv/Information_ressources/NationalVet/Thematic

5. Eurybase; Eurydice.
6. Career Guidance and Public Policy. Bridging the gap. OECD 2004.
7. CIDE. Orientación educativa: marco teórico, modelos institucionales y perspectivas de futuro. Madrid: MEPSYD-CIDE, 2008. (Baskıda)

Mevzuat

1. 3 Ekim Yasası 1/1990, Eğitim Sisteminin Genel Organizasyonu
2. 3 Mayıs Yasası, 2/2006 (LOE), Eğitim
3. 7 Aralık Kraliyet Kararnamesi 1513/2006, ilköğretim için minimum çekirdek müfredat oluşturulması.
4. 29 Aralık Kraliyet Kararnamesi 1631/2006 ortaokul eğitimi için minimum çekirdek müfredat oluşturulması.
5. 26 Ocak Kraliyet Kararnamesi 82/1996, okul öncesi ve ilköğretim okulları için örgütün üzerinde düzenlemeler oluşturulması.
6. 26 Ocak Kraliyet Kararnamesi 83/1996, ortaöğretim okulları için örgütün üzerinde düzenlemeler oluşturulması.
7. 15 Aralık Kraliyet Kararnamesi 1538/2006 eğitim sistemi içinde meslek eğitimi genel örgütü oluşturulması.

EURYDICE

EACEA

Eğitim, G3rsel
İşitsel ve K3lt3r
İdari Ajansı

Avrupa'da Tam-Zamanlı Zorunlu Eğitimde Mesleki Rehberlik

Avrupa Komisyonu

TAM-ZAMANLI ZORUNLU EĞİTİMDE MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

İSVEÇ

2007/08 Eğitim-Öğretim yılı

Eğitim, 7-16 yaş arasındaki çocuklar için 9 yıl boyunca zorunludur. Eğer aileler isterse, çocuk okula bir yıl erken, 6 yaşında başlayabilir. Zorunlu eğitim, tek bir yapı (Grundskola) içinde düzenlenmiştir. Zorunlu okul öğrencilerinin hemen hemen tümü (%98), 13'ü daha mesleki bir oryantasyon sunan, geniş-tabanlı bir genel eğitimi hedefleyen ülke genelinde belirlenmiş 17 program sunan lise eğitimine (3 yıl) devam eder.

YASAL ÇERÇEVE VE ULUSAL HEDEFLER

Zorunlu eğitim ulusal hedefleri, İsveç Parlamentosu ve Eğitim Yasası'ndaki Hükümet, Zorunlu Okul Sistemi Müfredatı, Okulöncesi Sınıf ve Boş-vakit Merkezi (Lpo94) ve zorunlu okul ders müfredatı tarafından belirlenir. Bu hedefler doğrultusunda, her belediyenin Yerel Yönetim Konseyi tarafından kabul edilen bir okul planında (skolplan) okullara yönelik genel hedefleri belirlemesi gerekmektedir.

Her okulun ulusal hedefler ve yerel yönetim okul planı doğrultusunda yerel bir çalışma planı (arbetsplan) kurmaları gerekmektedir. Çalışma planı, ders içeriği, organizasyon ve öğretim yöntemleri gibi ulusal belgelerde belirlenmemiş konuları tanımlamalıdır.

Eğitim Yasası (Skollagen 1985), İsveç okul sistemi içerisinde danışman olarak kimin alınacağını düzenler.

İsveç rehberliğini geliştirmek için eylemler gerçekleştirilmektedir. 2006'dan bu yana, "Kariyer seçimi ve rehberlik" denen ana bir araştırma projesi hareket halindedir. Kariyer danışmanlığında lisans düzeyinde diploma sunan İsveç'teki üniversitelerden gelen bir araştırmacılar ağına dayanmaktadır. Bu ağ, acil araştırma alanlarını belirleme ve kariyer gelişimi ve danışmanlık üzerine araştırma başlatmayı hedeflemektedir. 2007'de, hükümet, İsveç Ulusal Okul Kalkınma Ajansı'na belediyeleri meslek eğitimi ve eğitim rehberliğinde kaliteyi arttırmaya yönelik çalışmalarında destekleme görevini vermiştir. Bu görev, 2008'de tamamlanacaktır. Ajans, diğerleri için iyi örnek teşkil edebilecek özellikle seçilmiş pilot belediyelerle çalışmaktadır. İsveç ayrıca, 2007'de Avrupa Yaşamboyu Rehberlik Politikası Ağı'na katılmış ve Eğitim Bakanlığı, ulusal düzeyde politika geliştirilmesi ve uygulanması desteklenmek üzere seçilmiştir.

SORUMLULUKLAR

Eğitim ve Araştırma Bakanlığı, kapsamlı eğitimden sorumludur

(<http://www.sweden.gov.se/sb/d/2063>).

İsveç'in karar-vermeye yönelik merkezi olmayan bir sistemi vardır ve rehberlik faaliyetlerini koordine eden ve yöneten hiç bir merkezi organizasyon bulunmamaktadır. Bu, yerel ya da bölgesel tabanda yapılmaktadır. Yerel yönetim yetkilileri, rehberlik ve danışmanlık hizmetlerini uygun belgeler (kamu hizmetinin yönlendirildiği işle ilgili olan belgeler, örneğin bütçe uygunluğu) ve okul müfredatlarıyla uyum içerisinde, ayrı ayrı planlamaktadır. Rehberlik hizmetlerinin finanse edilmesi, yerel belediye için toplam finansmanın bir kısmıdır ve özellikle tasarlanmıştır.

MÜFREDATTA MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

Grundskola, eğitim ve mesleki rehberlik (syo) sağlamalıdır. Kariyer eğitiminde zorunlu ders yoktur fakat okulda çalışan danışmanlar, ara sıra hem genel okulda hem de ortaöğretimde, özellikle öğrencilerin kariyer seçimi yapmak zorunda oldukları zaman, ders/bilgi oturumları temin ederler.

Zorunlu Okul Sistemi (Lpo94) müfredatı şunları belirtmektedir:

"Öğretmen, öğrencilerini ileriye yönelik eğitim seçimlerinde desteklemeli ve öğrencileri alacak okulların yanı sıra kuruluşlar, şirketler ve okulun faaliyetlerini zenginleştirecek ve toplumda belirleyecek olan diğerleriyle bağlantı kurmalarına yardımcı olmalıdır".

"Öğrenci rehberlik danışmanları ve mesleki rehberlik personeli ya da buna benzer görevleri olan personel, eğitimleri ve mesleki oryantasyonlarından önceki aşamada öğrencileri bilgilendirmeli ve yönlendirmeli ve özellikle yetersizlikleri olan öğrencilere yönelik fırsatlara odaklanmanın yanı sıra diğer personelin eğitim ve mesleki rehberlik çabalarına da yardımcı olmalıdır".

Okul müdürü, "okullarla okul dışındaki iş hayatıyla işbirliği, öğrenciler ileriye yönelik eğitimleri ve mesleki oryantasyonlarıyla ilgili seçimler yaparken önemli olabilecek somut deneyimler kazanabilsinler diye geliştirilmesi" ve "eğitim ve mesleki faaliyetlerin, öğrencilere ileriye yönelik eğitimlerinden önce okul

tarafından sunulan olanaklar arasından seçim yapmadan önce rehberlik alabilsinler diye düzenlenmesi” gerektiğini temin eder.

Müfredat çerçevesinde cıvraklık

Çalışma deneyimi programının ya da PRAO'nun (praktisk arbetslivsorientering) amacı, öğrencilere iş hayatıyla ilgili gerçek deneyimler vermek ve büyümeleri için bir fırsat sunmaktır. PRAO'nun iki haftası aynı zamanda öğrencilere çeşitli meslekler ve eğitim/öğretim programlarıyla ilgili fikir sahibi olmaları için önemli bir fırsat sunar. 8. yıllarında bütün öğrenciler, çeşitli mesleklerde ne olduğu hakkında fikir sahibi olabilsinler diye o alandaki istihdam alanlarını ziyaret ederler. Mesleki rehberlik, PRAO'nun genişlediği ve öğrencilerin bir fabrikada, büroda ya da diğer yerlerde üç haftadan altı haftaya kadar çalışabilecekleri, 9. yıllarında vurgulanmaktadır. Eğitim ve mesleki rehberlik danışmanları, PRAO'nun amaçları ve eğitim gören kişilere yönelik pozisyonların seçim ilkesi hakkında her sınıfı bilgilendirmek üzere ders verir ve uygulamalı detaylar sağlar. Gotland'da, örneğin, eğitim gören kişiye yönelik pozisyonlara, Yerel Eğitim Departmanı'ndaki Eğitim Gören Kişi Meslek Kazanımı Merkez Ajansı tarafından aracılık edilmektedir.

DİĞER FAALİYET TÜRLERİ/REHBERLİK HİZMETLERİ

Meslek dünyasıyla irtibat

Bu irtibatlara yerel merciler ve okullar karar vermektedir ve bir okuldan diğerine değişmektedir.

Okulda rehberlik hizmetleri

Destek sayısı ve türleri ve rehberlik personeli, merkezi olarak düzenlenmemektedir; her okul, ihtiyacı olan personeli işe almaktan sorumludur. Daha büyük grundskola, gymnasieskola ve yerel yönetime ait yetişkin eğitimi okullarında (kommunal vuxenutbildning), genellikle bir eğitim ve meslek danışmanı (studie- och yrkesvägledare (syokonsulent)) bulunmaktadır. Bu danışmanlar, öğrencileri ve ailelerini farklı lise eğitimi programlarının içerikleri ve lise eğitiminin amacı hakkında bilgilendirir. 9. yıllarındaki öğrencilerin çoğu, ileriye yönelik planları ve lise eğitimindeki program seçimiyle ilgili konularda danışmanlarıyla kişisel görüşmelerde bulunmaktadır. Birçok öğrenci aynı zamanda, 8. ve 9. yıllarındaki iş deneyimlerine başlamadan önce danışmanlarıyla tanışır.

2003/04 eğitim-öğretim yılından bu yana, tüm eğitim ve mesleki rehberlik danışmanları hakkında veri toplanmıştır. 2005 baharında, zorunlu okullarda 984 aktif eğitim ve mesleki rehberlik danışmanı bulunmaktaydı ve bunların %73'ü kadındı. Bu da demektir ki, yerel yönetime ait okullarda 7-9. yıllarda 500 öğrenci başına bir tam zamanlı görev düşmekteydi ve bağımsız okullarda 1000 öğrenci başına ise bir tam zamanlı görevden biraz daha fazlası düşmekteydi. Yerel yönetime ait okullardaki eğitim ve mesleki rehberlik danışmanlarının %64'ü, mesleki açıdan yeterliydi ve bağımsız okullardakilerin %31'i mesleki açıdan yeterliydi.

Okul dışında rehberlik hizmetleri

Bazı daha küçük belediyelerin her okulda rehberlik sunmak yerine merkezi bir rehberlik ya da bilgi merkezi bulunmaktadır. Genellikle yerel bir iş piyasası bürosuyla gerçekleştirilen işbirliğinin sonucu olarak ortaya çıkmıştır.

Kariyer fuarları, İsveç'in farklı yerlerinde düzenli olarak organize edilmektedir. Genellikle yerel işverenlerle liselerin ortaklıkları sonucunda düzenlenmektedir ve 9. yıl öğrencileriyle lise öğrencilerini hedef almaktadır. Örneğin, yıllık olarak düzenlenen Gotland Bölgesel Eğitim ve Meslek Fuarı (<http://www.framtidsdagen.se/>) ve SACO, bağımsız meslek kuruluşlarının sendika konfederasyonu tarafından düzenlenen büyük öğrenci fuarları (http://www.valjajyrke.se/sacomassan/utlandska_utstallare/startside_utlandska.htm).

REHBERLİK PERSONELİNİN NİTELİKLERİ

Okulda

Mesleki açıdan yeterli bir danışman, üniversite eğitilmiş bir uzmandır. Eğitime kayıt için, sosyal bilimlerde geçme notuyla ve en az bir yıllık iş tecrübesiyle bir okul çıkış belgesi (slutbetyg från gymnasieskolan) gerekmektedir. Eğitim, üç üniversitede (Malmö, Stockholm, Umea) verilmektedir ve rehberlik danışmanlığı diplomasına (studie-och yrkesvägledarexamen, ya da kariyer eğitiminde lisans eğitimi) götüren üç-yıllık bir kurstan oluşmaktadır. Rehberlik danışmanları (öğretmenler gibi) okullara, açık ihalelerle alınır ve belediye

tarafından daimi bir sözleşmeyle işe alınır.

Rehberlik danışmanlarına yönelik süregelen eğitim fırsatları da bulunmaktadır. İsveç'teki bazı belediyeler, uygulayıcıların mevcut ilgi alanları hakkında düzenli bilgi toplantıları ayarlar. İki iyi örnek şu şekildedir:

Läraryttbildning AB (Öğretmenlere yönelik İleri Eğitim), Stockholm belediyesi tarafından rehberlik uzmanlarına yılda yaklaşık yedi defa düzenli konularla ilgili konferans ayarlaması için görev verilen bir şirkettir. Buna Vägledarkalendariet (Rehberlik danışmanlığı takvimi) denmektedir <http://www.lararforbundet.se/web/lfort.nsf?OpenDatabase>

Skåne Yerel Merciler Derneği (Skåne, İsveç'in güneyindedir ve 33 belediyeden oluşmaktadır), Vägledarkompetensen'i (Rehberlik Danışmanlığı Yeterliliği) düzenler, İsveç ve Danimarka'da konferans ve inceleme ziyaretleri her yıl düzenlenmektedir (<http://www.kfsk.se/vagledarkompetensen/>).

Diğer rehberlik hizmetlerinde

Okullarda, İş ve İşçi Bulma Büroları'nda, yüksekokullarda ve üniversitelerde, rehabilitasyon merkezlerinde ve özel ve kamu hizmet kuruluşlarında eğitim ve mesleki rehberlik danışmanları bulunabilir.

Sveriges Vägledarförening, İsveç Rehberlik Danışmanları Derneği (SAGC), yaklaşık 1800 İsveç rehberlik uygulayıcısını koordine eder: <http://www.vagledarföreningen.org/>

För vägledare (rehberlik danışmanlarına yönelik), özellikle rehberlik uygulayıcılarını günlük işlerinde desteklemek üzere geliştirilen Skolverket internet sitesi Utbildningsinfo'nun bir bölümüdür.

Studie- och yrkesvägledarna inom Lärarnas Riksförbund, LR, Ulusal Öğretmenler Sendikası'ndaki eğitim ve meslek danışmanlarına yönelik bir forumdur:

<http://forening.proventek.net/vagledarna/>

Avrupa rehberliği İsveç (İsveç Ulusal Rehberlik Kaynakları Merkezi), rehberlik alanındaki uygulayıcılara ve diğer uzmanlara bir dizi hizmet sağlar:

<http://www.programkontoret.se/euroguidance>

OKULLAR, İŞVERENLER, AİLELER VE DİĞER PAYDAŞLARLA İŞBİRLİĞİ

Ortaklaşa Karar Verme Yasası doğrultusunda, öğretmenlerin ve diğer işveren kuruluşlarının olması yakın kararlar hakkında bilgi vermeye, katılmaya ve bu kararlar üzerinde söz söyleme hakları bulunmaktadır. Öğrenci haklarıyla ilgili kararlılık, Eğitim Yasası'nda (Skollag) saygın bir yere konmaktadır, fakat uygulamaya konması yerel olarak belirlenmektedir. Okulların yönetimindeki aile ve öğrenci etkisi, yerel okul kurullarının katılımıyla artırılmıştır (www.sweden.se).

Öğrencileri, öğretmenleri ve işverenleri, arz talep dengesini gözeterek, birbirlerine bağlamaya yönelik <http://www.praktikplatsen.se> iş tecrübesi internet sitesi, işbirliğine bir örnektir. Projenin sahibi, batı İsveç'teki 13 belediyenin birleşmesinden oluşan işbirlikçi bir kuruluş olan Gothenburg Bölgesi Yerel Merciler Derneği'dir ve bu dernek tarafından yürütülmektedir.

MESLEKİ REHBERLİK HAKKINDA BİLGİYE ERİŞİM

İnternet kaynakları

<http://www.utbildningsinfo.se> eğitim alanında, öğrenciler, aileler ve uzmanlara yönelik bir Skolverket (İsveç Ulusal Eğitim Ajansı) internet sitesi. Site, İsveç'teki eğitim hakkında toplanmış, son ve tarafsız bir bilgi kaynağıdır ve devlet tarafından finanse edilmekte ya da denetlenmekte/izlenmektedir. İnternet sitesi, İsveç'te eğitim hakkında bir araştırma aracı, internet-tabanlı bir kariyer rehberlik aracı, İsveç okul sisteminin bir tanımı, kişisel bir dosya, rehberlik uygulayıcıları için özel bir bölüm ve internet tabanlı bir kariyer rehberlik programı olan Välj och Planera'yı (Seç ve Planla) içermektedir. Bu program, iyi-yapılandırılmış bir şekilde düzenlenmiş pedagojik metinler, alıştırmalar ve örnekler gibi farklı araçları içerir ve kariyer seçiminde önemli olabilecek çeşitli konular hakkında farkındalık uyandırır. Program, tek başına ya da bir kariyer danışmanı ile birlikte kullanılabilir.

<http://www.syoguiden.com/> İsveç'te ve yurtdışında eğitim ve çalışma hakkında İsveç'in en büyük portalı.

<http://www.arbetsformedlingen.se/> Kamu İstihdam Hizmeti'nin internet sitesi, ayrıca iş arayanlar için bilgi de sunmaktadır.

www.avstamp-nu Kamu İstihdam Hizmeti'nin fikir veren sitesidir ve gençlere iş arama ipuçları, mülakat simülasyonu, ve interaktif bir CV oluşturucu sunar.

www.nystartsjobb.se İşverenler ve iş arayanlar için bilgi.

Farklı belediyelerin iletişim bilgileri, İsveç Yerel Merciler ve Bölgeler Derneği'nin internet sitesinde bulunabilir; http://www.skl.se/startpage_en.asp?C=6390
İsveç etrafındaki okullardaki rehberlik danışmanlarının iletişim bilgileri, her okulun internet sitesinde bulunabilir. İsveç'teki okulları arama aracı: <http://www.skolverket.se/sb/d/244>
<https://www.studera.nu/> Yükseköğretim ve kariyerler hakkında bilgi sunar.
<http://www.arbetsformedlingen.se/go.aspx?C=223> İsveç Kamu İstihdam Hizmeti (Ulusal İş Piyasası Yönetimi altında sınıflandırarak) iş arayanlar için boş pozisyonlar ve mesleki rehberlik hakkında bilgi.

Kaynaklar

1. Euroguidance Sweden. The National Recourse Centre for guidance in Sweden.
<http://www.programkontoret.se/euroguidance>
2. Educational and Vocational Guidance and Counselling in Gotland, Sweden, 2004.
http://www.tjelvar.org/framtid/vagledning_E.htm
3. Eurybase; Eurydice.
4. Cedefop review of career guidance policies report on Sweden, 2002.
http://www.trainingvillage.gr/etv/Projects_Networks/Guidance/Career_Guidance_survey/national_responses.asp
5. ETV and Cedefop thematic analysis 'Guidance and counselling for learning, career and employment'.
www.trainingvillage.gr/etv/Information_ressources/NationalVet/Thematic
6. Skolverket, the Swedish National Agency for Education:
<http://www.skolverket.se/sb/d/190> (English) & report 283 Descriptive data on pre-school activities, school-age childcare, schools and adult education in Sweden 2006.

EACEA

**Eğitim, G3rsel
İşitsel ve K3lt3r
İdari Ajansı**

Avrupa'da Tam-Zamanlı Zorunlu Eğitimde Mesleki Rehberlik

TAM-ZAMANLI ZORUNLU EĞİTİMDE MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ TAM-ZAMANLI ZORUNLU EĞİTİMDE MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

İTALYA

2007/08 Eğitim-Öğretim yılı

2007/08 okul yılından bu yana, zorunlu eğitim artık 10 yıl sürmektedir ve 6-16 yaş arasındaki öğrencileri ilgilendirmektedir. Bunun 5 yılı ilköğretim ve 3 yılı ortaöğretimi kapsar. 14 yaşında, öğrenciler zorunlu eğitimin son iki yılında eğitim süreçlerini seçmelidir; ya ortaöğretim ikinci kademe ya da üç yıllık süreçte başlangıç meslek eğitimi (FPI) (2008/09'a kadar, 2. eğitimin döngüsünün reformunun gerçekleşeceği zaman). Bu nedenle, en az 12 yıllık eğitim ve öğretim hakkı/görevine göre ya da bir mesleki yeterlilik alana kadar, 16 yaşındaki gençler çalışmalarını terk edemez ve ortaöğretimde (5. yıl tamamlanincaya kadar) veya üç-yıl boyunca eğitim ve meslek eğitiminde (3. yıl mesleki yeterlilik edininceye kadar) kalmak zorundadırlar. Ayrıca bir şirket dışında eğitim için yıllık kota toplantısı sonrasında, nitelik edinmeye giden çıraklık yolunu seçebilirler. Zorunlu eğitimin ardından iki yıl, 16 yaşına gelmiş olan bu gençler daha önceden başka bir yolda kazandıkları kredilerini geçerli kılarak yollarını değiştirmeyi seçebilirler.

Bu açıklama, zorunlu eğitimle ilişkili olarak rehberlik görevleri ve faaliyetlerinin zorunlu eğitimle ilgili analizini sunacaktır, 14 yaşındaki gençlerin iki süreçle (genel ortaöğretim ya da FPI) 16 yaşındaki gençlerin hak/görevleri (ortaöğretim, FPI, çıraklık) arasında yapmak zorunda oldukları seçim.

Ayrıca bu, yalnız öğrencilerin seçim yapmak zorunda olduğu kilit zamanlarda değil, süreçleri değiştirmek isteyebilecekleri zaman da rehberliğin sağlandığı yolları sunacaktır: diğer bir deyişle, bu açıklama İtalya'da geçiş aşamaları, eğitim süreçleri ve eğitim sırasında rehberliğin alacağı şekli inceleyecektir.

Yukarıda belirtildiği gibi, bu seçimler eğitim ve başlangıç meslek eğitim sistemlerini göz önünde bulundurmaktadır. Ayrıca, bu açıklama yerel yönetimlerin istihdam hizmetleri tarafından olduğu kadar, okullar ve meslek eğitim merkezleri tarafından da belirlenen rehberliği kapsayacaktır.

YASAL ÇERÇEVE VE ULUSAL HEDEFLER

Zorunlu eğitim süresi, n° 296/2006 yasının getirdiği bir reformun bir parçası olarak 10 yıla çıkarılmıştır ve Eğitim Bakanlığı'nın n° 139/2007 kararnamesi ile düzenlenmiştir.

Zorunlu eğitim sonrası, gençler, daha önceki n° 53/2003 (Moratti Reformu) yasada belirtildiği üzere, genel eğitimde eğitim ve öğretim hak/görevleri doğrultusunda kendi eğitim süreçlerini üç-yıllık eğitim sürecinde ya da çıraklıkta takip etmelidirler. Bu yasa ayrıca, eğitim ve öğretim hak/göreve bağlı kalmayı temin etmek için, okulu erken terk ile savaşmak amacıyla, rehberlik destek planının hazırlanmasını sağlar.

Ancak, kamu yönetimi reformu konusunda n° 59/97 kanununda, okulların kendi özerkliğinde okulu erken terki önlemek için, özellikle meslek dünyasıyla eğitim sistemi arasında bağlar kurmak için dış çevreyi kullanarak girişimler kurması gerektiği ifade edilmektedir.

Okullar ve üniversiteler için rehberlik hakkında n° 487/1997 bakanlık emri ile rehberlik girişimleri müfredatın ve daha geniş bir anlamda, diğer önlemlerin (yasal kararname n° 469/97 ve n° 112/98) bir parçasıdır. Yukarıda belirtilen n° 59/97 kanununun uygulamasında, diğer önlemler (yasal kararname) rehberlik faaliyetlerinin organizasyonunu içererek, iş piyasasına bağlı bölgelere ve yerel yönetime, görev ve zorunluluklar iletmektedir. Bu bağlamda, 2 Mart 2000 Eyalet-Bölge Anlaşması eğitim ve öğretim hak/görev ile yönetilen zorunlu eğitimdeki gençlerin, rehberlik hizmetleri, destek ve danışmanlıktan yararlanmaları için istihdam servislerine erişimleri olması gerektiğini savunur.

Meslek eğitimi açısından bölgeler tarafından akredite etme işlemini yürüten meslek eğitim merkezlerinin parametrelerini belirleyen n° 166/2001 kararnameye gerekli etkinlikleri ortaya koyabilmek için bağlı kalınmalıdır. Bunların yanı sıra, Eğitim ve Çalışma Bakanlığı'nın (Kasım 2007) son kararnamesi ile, asıl rehberlik faaliyetleri gibi zorunlu eğitimle bağlantılı, eğitim süreçleri ve faaliyetler sunabilmek için bu organların artık merkezi düzeyde akredite olmaları gerekmektedir.

Okullar, yerel istihdam hizmetleri ve meslek eğitim merkezleri, bu nedenle zorunlu eğitimdeki gençlerin rehberlik sisteminin paydaşlarıdır.

Ulusal düzeyde rehberlik girişimleriyle ilgili olarak, yerel ihtiyaçların yanı sıra gençlerin ve ailelerin de ihtiyaçlarını karşılayan pilot projeleri ve girişimleri desteklemek için farklı paydaşların (okullar, eğitim kurumları, yerel yönetimler) deneyimlerini ve projelerini bir araya getirmeye yönelik 2004 yılında Ulusal Rehberlik Komitesi (Eğitim ve Çalışma Bakanlıkları, bölge, il, belediye ve işveren sendikalarının temsilcileri) ortaya çıkarılmıştır. Komite ayrıca 2004/05 yılında başlatılan bir Ulusal Yönlendirme Planı'nı detaylandırmıştır. Bu ulusal planın belli başlı hedefleri sürdürme görevi vardır. Bu hedefler, eğitim ve öğretimde

başarıyı teşvik etmeyi amaç eden rehberliğin güçlendirilmesi; iş dünyasına katılım ve daha geniş anlamda, gençlerin vatandaşlık hakkı, özellikle okulu erken terk ile savaşmak; girişimlerin ve projelerin dağılmasının üstesinden gelmeyi amaçlayan birleşik rehberlik sisteminin oluşturulması; ve paylaşılan seçim ve yöntemlere göre tüm katılımcılar için birleşmiş eğitimin ilerlemesini içermektedir.

SORUMLULUKLAR

İtalyan eğitim sistemini daha iyi anlamak için, okulun özerkliğine saygı duyarak okul sisteminin temel hizmet ve standartlarını tanımlayan Eğitim Bakanlığı'nın altında geldiğini unutmamakta fayda vardır. Çalışma Bakanlığı, temel hizmet düzeylerine ilişkin olarak, otoritesini kullanmasına rağmen, eğitim sistemi bölgelerin yetkisi dahilindedir.

2000'in 257 no'lu düzenlemesine uygun olarak, her okul öğrenciler için eğitim ve mesleki rehberliği sağlamak için gerekli girişimleri başlatmaktan sorumludur. Bu girişimler yerel yönetimlerle işbirliği içinde olmalıdır ve zorunlu eğitimin son iki yılını tamamlamak amacıyla FPI üç-yıllık eğitim sürecine veya ortaöğretim ikinci kademeye geçen gençlerin seçimlerine dayanarak, okullar tarafından birinci eğitim döngüsünün sonunda (14 yaşında) sağlanmaktadır. Okullar ve meslek eğitim merkezleri tarafından yürütülen faaliyetler, aynı eğitim sürecine devam etmek ya da eğitim sürecini değiştirmek için (bakınız "Müfredatta mesleki rehberlik eğitimi" başlıklı bölüm), her iki sistemdeki eğitim süreçlerinde olduğu kadar, iki yılın sonunda da gereklidir.

İstihdam hizmetleri çerçevesinde, eyaletlerin sorumlulukları altında, eğitimlerini terk eden 14-17 yaşındaki gençlerin geri kazanımıyla bağlantılı önemli faaliyetler oluşturmak için onlara özel bir hizmet verme amacıyla oluşturulmuştur (bakınız "Okul dışı rehberlik hizmetleri" başlıklı bölüm).

Gençler için, belediyeler tarafından gençlere daha büyük bir oranda rehberlik sağlayan Informagiovani gibi diğer rehberlik merkezleri kurulmuştur. Bu yapıların özellikleri hakkında daha fazla bilgi için, bakınız "Okul dışı rehberlik hizmetleri" başlıklı bölüm.

MÜFREDATTA MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

Zorunlu eğitimi tamamlama açısından ele alındığında, en önemli zaman eğitim yılının ilk döneminin sonunda öğrenciler 14 yaşına geldiği zamandır. Bu dönemde öğrenciler, zorunlu eğitimin son iki yılını genel mi yoksa meslek eğitimi okullarında mı tamamlayacaklarına karar vermelidirler. Rehberlik faaliyetleri okullara göre farklı şekillerde sunulmaktadır. Bu faaliyetlere ayrılan saat sayısı bir okuldan diğerine farklılık gösterir ve genellikle eğitim yılının ilk döneminin üçüncü yılı sonunda, okul yılı içinde belirli bir zamanda okullar tarafından başarılmış projelere bağlıdır. Rehberlik faaliyetleri okullar tarafından detaylandırılır ve kurulur veya bölgesel eğitim ofisleri (Eğitim ve Bakanlık merkezi olmayan bölümler) veya bölgeler, dolayısıyla çapraz müfredat işbirliğiyle yürütülmektedir. Nasıl yürütüldüğü hakkında daha fazla bilgi için , "Okulda Rehberlik Hizmetleri" başlıklı bölümüne bakınız.

Ayrıca öğrencilerin önemli seçimler yapmak zorunda olduğunda sağlanan rehberlik, tekrar okula kazandırma faaliyetleri, zorunlu eğitimin son iki yılının sonunda olmasının yanı sıra öğrenciler eğitim süreçlerine başladığında aynı süreçte devam etmeleri veya eğitim süreçlerini değiştirmeleri amacıyla okullar ve eğitim merkezleri tarafından yürütülmektedir. Bu bağlamda, 2004 yılında, Devlet-Bölge Anlaşması ile eğitim kredisinin doğrulanması için ulusal mekanizmalar tarafından geliştirilmiştir; bu öğrencilerin genel eğitim sürecine veya tam tersine devam etmelerine izin verir ve öğrencilerin eğitim seçimlerini 18 yaşına kadar değiştirmeleri olasılığını temin eder.

İlk meslek eğitimi sürecinde, rehberlik her yıl için müfredatın bir parçasıdır ve değişken ama önemli sayıda bir saati temsil eder. Rehberlik faaliyetleri gençlerin bu süreçlere uyumunun teşvikini amaçlayan destek önlemlerinin parçasıdır ve onlara iş arama için destek sağlamaktadır. Belirli eylemler öğrenme süreci ve zor durumlardaki gençlerin (göçmenler, engelliler ve okulu erken terk edenler) gerekçeli süreç seçimlerini kolaylaştırmak için yapılmaktadır.

Rehberlik girişimleri doğası ve hedefleri meslek eğitim merkezlerinin açıklamasında "Okulda Rehberlik Hizmetleri" başlıklı bölümünde anlatılan, bir dizi tedbirden oluşmaktadır.

Müfredat çerçevesinde çıraklık

Ortaöğretim ikinci kademe döngüsünün eğitim süreciyle ilgili olarak, pratik ve laboratuvar faaliyetleri meslek enstitüsü ve sanat kurumlarındaki müfredatın artan esnekliğinin çerçevesinde, takip edilecek referansın mesleki sektörünün üretken süreçlerine izin vererek kurulmuştur. Çıraklık bu kurumlara özgüdür ve ilk yıl içinde birçok mevcut seçenekler doğrultusunda başlayabilir.

Daha az laboratuvar ve uygulamalı faaliyetler sunan diğer eğitim süreçleriyle (ortaöğretim okulları ve teknik kurumlar) ilgili olarak, n° 77/2005 kararname hükmü, meslek eğitimi sistemindeki yanı sıra ortaöğretim okullarındaki ikinci döngüdeki dersler için bir çalışma metodu olarak “alması eğitimi” tanıtmıştır. Alması süreçler, “gençlere kendi kişisel mesleklerini, çıkarlarını ve bireysel öğrenme stillerini teşvik ederek sağlanan rehberliği” teşvik amacıyla uygulanır. Öğrencilerin alması bir yol istemek için 15 yaşında olması gerekir. Alması süreçler, eğitimleri sırasında öğrencileri işyerlerine kabul eden şirketler, meslek kuruluşları ya da kamu ya da özel organlarla yapılan anlaşmalara dayalı olup okulların ve eğitim enstitülerinin sorumlulukları altında hazırlanır, başlatılır ve değerlendirilir, fakat iş sözleşmesine dayalı değildir. Alması, okul içinden bir denetleyici (her şeyin yolunda gittiği konusunda teminat vermek için öğrencilere yardım ve rehberlik eden) ve öğrencileri işyerinde denetleyen, onlara öğrenme süreçlerinde yardım eden ve iç danışman ile birlikte süreç verimliliğini doğrulayan işyeri harici bir danışman içerir.

FPI bölgesel süreçler de alması eğitimle uyumludur. Ancak, her zaman mesleki süreçler için karakteristik bir rehberlik tedbiri olan çıraklık, şirketler tarafından ilk yıldan itibaren yapılmaktadır. Yerel farklılıklar göz önünde bulundurulduğunda, çıraklık yılda asgari 100 saat ve azami 300 saatlik bir süreyi içerir. Çıraklık süresi, bölgeler tarafından kazanılacak mesleki yeterliklere göre ayrı olarak tanımlanır. Üç yıllık FPI süreci için, ilk yıldaki çıraklık, her şeyin ötesinde bir rehberlik şekli olarak (şirketlere yapılan ziyaretlerin düzenlenmesi aracılığıyla) amaçlanır. Diğer yandan sonraki yıllarda çıraklık doğal oluşumun bir parçasıdır ve şirketlerde yer almaktadır. Bu durumlarda da çıraklık, öğrenciyi, eğitim merkezini (iç danışmanı aracılığıyla) ve şirketi (dış danışman aracılığıyla) içeren bir eğitim projesi anlaşması gerektirir.

DİĞER FAALİYET TÜRLERİ/REHBERLİK HİZMETLERİ

Meslek dünyasıyla irtibat

2004 yılından bu yana, Ulusal Rehberlik Komitesinin oluşumunu takiben, Eğitim Bakanlığı okulları, İtalyan sanayilerini temsil eden bir organ olan Confindustria tarafından düzenlenen ulusal Orientagiovani gününe katılmaları için teşvik etmektedir. Bu olay şu an 14. düzenlenmekte yerel Confindustria dernekleri tarafından bölgesel düzeyde düzenlenen bir dizi birleşmeyi temsil etmektedir. Her İtalyan eyaleti, sanayi dernekleri, okullar, eğitim merkezleri ve üniversiteler, okullarla işbirliği içinde öğrenciler ve öğretmenlere girişimciler ile tanışma fırsatı sağlar ve beceri ve mesleki seçimleri yansıtır.

Okulda Rehberlik Hizmetleri

Zorunlu eğitime göre rehberliği belirlemek için birinci döngüde okullar tarafından kullanılan metotlar bir okuldan diğerine değişiklik gösterdiği ve yıl içinde (genel olarak ilk döngünün son yılı sonunda) sıklıkla belirli bir noktada yer alan belirli çapraz-müfredat projeler ile bağlantılı olduğundan dolayı belirli bir modeli takip etmez. Ancak rehberlik faaliyetleri genellikle tanıtıcı kitapçığı istişare eden veya internetteki diğer bilgi kaynaklarını ararken destek alan öğrencilerin istekleri, becerileri ve ihtiyaçlarına dayanmaktadır. Bilgi ortaöğretim ikinci kademe okulların özelliklerinin yanı sıra okulların yerel dağılımı ile de ilgilidir. Müfredatta yer alan dersler, çeşitli süreçlerin takvimleri, mesleki veya eğitim olanakları doğrulanmaktadır.

Rehberlik faaliyetleri ayrıca ilk meslek eğitim sisteminin, örneğin bölgesel meslek eğitim merkezleri tarafından sunulan mesleki süreçlerin bilgisini sağlar. Mesleki süreçler hakkındaki bilgi, konular, takvimler ve kullanılan farklı yöntemlerle de ilgilidir.

Ancak son yıllarda yapılan çalışmalarda (ISFOL) ve 14 yaşındaki gençler ve ailelerinin genel olarak kendi bölgelerindeki meslek eğitim merkezlerinin sunduğu eğitim programlarının yanı sıra, FPI sistemi hakkında zayıf bir bilgiye sahip olduğu gerçeğini gözler önüne sermiştir. Meslek eğitim merkezleri eğitim süreçleri boyunca farklı yöntemlere göre geniş bir yelpazede rehberlik faaliyetleri sunar. Rehberlik müfredatın bir parçasıdır ve saatleri belirli bir sayıya karşılık gelir ve uzman rehberlik uzmanları (rehberlik danışmanları, danışmanlar, psikologlar, öğretmenler) tarafından sağlanmaktadır. Rehberlik süreçler boyunca sağlanan bir dizi önlem tarafından geliştirilmiştir: sınıftaki algı; zor durumlarda öğrencilerin danışmanlığı; öğrencilerin seçimlerini yeniden değerlendirmek amacıyla destek sağlamak için eğitime tekrar dönmeleri; eğitim sürecinin sonunda iş yerinde destek; eğitim süreçleri boyunca öğrencilere destek vermek için danışmanlık; ve başka bir eğitim veya eğitim sürecine geçiş sırasında destek. Bu rehberlik tedbiri, öğrencileri bireysel olarak bir eğitim sürecinden başka bir eğitim sürecine geçişe hazırlayan Öğrenme Geliştirme ve Kurtarma (LARSA) laboratuvarlarında yürütülmektedir. Kullanılan araçlardan bir tanesi öğrenci ve öğretmenler tarafından derlenen portfolyodur. Bu, öğrencinin eğitim kendi sürecinde geliştirdiği becerileri, bilgiyi ve yeteneği vurgulayan malzeme, ürün belge ve sertifikanın tanımlanarak toplandığı bir çeşit dosyadır.

Okul dışında rehberlik hizmetleri

İstihdam hizmetleri, ülkenin her yerindedir ve yetişkin ve 14 ve 17 yaşları arasındaki gençlere hizmet vermektedir. Görevleri şunlardır:

Ulusal düzeyde tüm eğitim süreçleri dışındaki 14 ve 17 yaşları arasında kaç tane gencin okullara, meslek eğitimine kayıt olduğu ve çıraklık sözleşmeli olduğunu bulmak için veri elde etmektir. Şu anda bu veriler zorunlu okul çağındaki öğrencilerin bir ulusal kaydını oluşturmak amacıyla bir eyalet veya bölgesel kayıta toplanmaktadır;

tüm süreçlerin dışında bulunan gençlere merkezde sağlanan hizmetleri uygulamak; farklı eğitim ve öğretim yapıları tarafından sağlanan olasılıklar konusundaki bilgi; eğitim ve iş projelerini belirlemek için rehberlik; ve bu projeleri yürütme aşamasında gençlere sağlanan destek ve danışmanlık.

İstihdam hizmetleri belirli gruplardaki gençlere (özellikle engelliler ve göçmenler) bağlı hassas ve sorunlu durumlarda ücret alır.

Yukarıda belirtildiği gibi, Informagiovani olarak adlandırılan diğer rehberlik merkezleri de mevcuttur ve belediyeler tarafından yönetilir. Informagiovani ve istihdam hizmetleri arasındaki fark Informagiovani'nin ana işlevinin gençlere eğitim, eğitim ve çalışmanın yanı sıra, sağlık, eğlence faaliyetleri, hobiler ve bölgedeki kültürel olaylarla ilgili olarak genel bilgi sağlamak olmasıdır.

REHBERLİK PERSONELİNİN NİTELİKLERİ

Okulda

1990'dan bu yana, her ilköğretim ve ortaöğretim öğretmeninin sorumluluk ve mesleki profili öğrenciler için rehberlik imkanını içerir. Üniversite öğrenimleri ve öğretim uzmanlıkları sırasında okul öğretmenleri rehberlik dersinin hazırlığı ve çalışmasına ayrılan eğitim alırlar.

Ancak, 2004 yılında Ulusal Komite tarafından geliştirilmiş olan Ulusal Rehberlik Planı, tüm katılımcılar için entegre eğitim faaliyetlerinin uygulanmasının sağlanmasını ana hedeflerinden biri olarak görmektedir.

Rehberlik projelerini koordine eden ve rehberlikte uzmanlaşan okul öğretmenlerine, “etkili” fonksiyonlarının bir parçası olarak eğitim kurumları tarafından belirli sorumluluklar verilmiştir. Bu sorumluluklar, “iş-takibi, rehberlik ve danışmanlık faaliyetlerinin koordinasyon ve yönetimi”ni içeren “öğrenciler için müdahaleler ve hizmetler”le ilgili görevleri içerir.

Ancak, meslek eğitimi sürecine ilişkin, rehberlik alanında bulunan paydaşlar genellikle eğitim yapılarının kendileri tarafından veya üniversitede yüksek lisans yoluyla verilen kurslar yoluyla yetişkinler için rehberlik faaliyetlerinde bir uzmanlık kazanmış olan eski öğretim üyeleridir. Genellikle sosyo-eğitim almışlardır.

Ayrıca “süre gelen çevrimiçi eğitim sistemi”nin yakın zamanda gerçekleşmiş olduğundan bahsedelim, halka ücretsiz olan süre gelen ulusal eğitim projesi yeni teknolojilere göre (e-öğrenme) hazırlanmış ve rehberlik ve eğitimi destekleme amacıyla Çalışma Bakanlığı'nın genel müdürlüğü tarafından desteklenip Italia Lavoro ve ISFOL'un teknik yardımlarıyla yürütülmektedir. Bu proje eğitim/öğretimin entegre sistemindeki katılımcılara yöneliktir: mesleki rehberlik ve eğitim sağlayan ortaöğretim ikinci kademe öğretmenleri; ve istihdam hizmetlerindeki personel. Bu hizmet için kayıt olduktan sonra, ayrıca kişisel danışmanlığın da sunulduğu, ders kataloğuna ve eğitime çevrimiçi erişilebilir. Göz önünde bulundurulmuş ders alanları, örneğin, rehberlik/değerlendirme ve bireysel becerilerin analizi hakkında özel kurslar; zor durumlardaki insanlar (dezavantajlı ve göçmenler) için yardım ve eğitim; iç uyum ve alması eğitim; ve istihdam hizmetleri, çıraklık ve danışmanlık. Bu hizmete erişim için <http://www.xformare.it> adresinden kayıt olmak gerekmektedir.

Rehberlik alanındaki paydaşların eğitimi için ilginç web sitelerinin listesi aşağıda sunulmuştur:

<http://www.consortioineco.it>: Bilgi ve İletişim Konsorsiyumu internet sitesi. Gençler için bilgi ve danışmanlık hizmetlerinin oluşturulması için bir rehber içerir.

<http://www.centrotransizioni.it>: Rehberlik uzmanları için Bologna Üniversitesi tarafından tasarlanmış bir araştırma ve işletim detaylandırma laboratuvarı.

<http://www.orientamento.it>: İtalyan rehberlik katılımcıları için bir “ev yapımı” internet sitesi.

<http://www.jobtel.it>: sektörteki kullanıcılar ve profesyonellere yönelik bir rehberlik internet sitesi.

Profesyonellerin sürekli eğitimi için yıllardır eğitim, iş ve rehberliğin temel temalarının ele alındığı süreli yayınlar aşağıda sunulmuştur:

Magellano - iki aylık, 2000, Floransa, İter.

Orientamento scolastico e professionale (Eğitim ve mesleki rehberlik) İtalya eğitim ve mesleki rehberlik derneği, üç aylık, 1960, Roma, AIOSP.

Professionalità (Profesyonellik) - Hizmet içi eğitimde kültür, deneyim ve yenilik, iki aylık, Brescia, La Scuola Editions.

Rassegna CNOS (CNOS Değerlendirme) - Meslek eğitiminde sorunlar, deneyim ve perspektifler, dört aylık, 1984, Roma, CNOS.

Diğer rehberlik hizmetlerinde istihdam hizmetlerindeki rehberlik danışmanları genellikle rehberlik açısından farklı nitelikli insanlardır. Bazıları psikolog, sosyolog, istatistikçi ve araştırmacıdır. Diğerlerinin yüksek lisans diploması yoktur, ancak yıllarca iş sahibi olmayanlarla sağlam bir deneyim elde etmişlerdir.

OKULLAR, İŞVERENLER, AİLELER VE DİĞER PAYDAŞLARLA İŞBİRLİĞİ

Okullar ve Rehberlik merkezleri yerel rehberlik hizmetlerinin yanı sıra diğer organlar (yerel şirketler gibi) ile ilişkiler kurar. Genel olarak, amaç rehberlik oturumlarını ve özellikle, almaşık süreçleri ve çıraklığı (“Müfredatta Mesleki Rehberlik Eğitimi” başlıklı bölüme bakınız) organize etmektir.

Yerel rehberlik projeleri belediyeler, eyaletler ve bölgeler tarafından desteklenen ve aynı zamanda eğitim alanındaki (okullar, eğitim merkezler, gönüllü dernekler) ve yerel olarak var olan farklı paydaşlar (istihdam hizmetleri ve şirketler) arasındaki etkileşimi içermektedir. Diğer durumlarda projeler, zorunlu eğitimdeki gençlerin arasında eğitim ve yerel düzeyde eğitim açısından eğitim ve öğretim olanakları ve düzenlemelerin yayılmasını teşvik eder.

Ulusal düzeyde, Orientagiovani günü (“diğer faaliyet türleri” başlıklı bölüme bakınız) girişimcilik kültürünü tanıtmak amacıyla okullar ve şirketler arasındaki etkileşimi teşvik eder.

MESLEKİ REHBERLİK HAKKINDA BİLGİYE ERİŞİM

Gençlerin ve ailelerinin yerel ve ulusal düzeyde rehberlik hakkında bilgiye erişimi vardır. Belediyelerin, eyaletlerin ve bölgelerin internet siteleri ve özellikle eğitim ve meslek eğitiminin sağlanması için ayrılmış bölümlerde, zorunlu eğitimdeki gençler için yerel eğitim süreçleri ve okullara ilişkin veritabanlarına erişmek mümkündür. Eğitim Bakanlığı tarafından incelenmekte olan proje, sadece okul yılı başında planlanan eğitim imkanını ve okul isimlerini değil, ayrıca meslek eğitim merkezleri ve eğitim önerilerini içeren bir ulusal veritabanı oluşturulmasını tavsiye eder. Rehberlik, bazı eyaletler, bölgeler ve istihdam hizmetleri hakkında basılı belgelere ilişkin olarak, gençlere ve ailelerine zorunlu eğitim için standartları, eğitim ve öğretim hak/görev kavramını açıklamaya ve seçimleriyle ilgili daha uygun bilgi sağlamaya yönelik broşürler sağlar.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından oluşturulan Europa Lavoro internet sitesi (<http://www.lavoro.gov.it/Lavoro/EuropaLavoro>), tamamen Avrupa Sosyal Fonunun (ESF) faaliyetlerine ayrılmıştır: meslek eğitimi ve rehberlik alanında ESF tarafından sektördeki profesyoneller için ve vatandaşlara güncel fırsatlar sağlar ve aynı zamanda profesyonel dünyaya uyum için araçlar sunar. Desteklenen girişimlerden bir tanesi Circuml@vorando'dur (www.circumlavorando.it), meslek eğitimi dünyası, rehberlik, iş ve sosyal uyum hakkında bir bilgi servisi.

Europa Lavoro yayınları arasında, başyazı ürünlere ayrılmış olan bölümde Orientamento al lavoro Vademecum per i genitori'den (işyerinde rehberlik ebeveynler için Vademecum) bahsedelim. Üniversite veya üniversite olmayan yükseköğretimi veya meslek eğitimi bitirmiş olan veya kariyer seçiminde bilgi isteyen 16-25 yaşları arasındaki gençlerin aileleri hedeflenmektedir.

Söz edilmesi gereken diğer bir hizmet, Çalışma Bakanlığı, Rehberlik ve Eğitim Genel Müdürlüğü'nün Orientaonline projesidir ve ISFOL'un teknik yardımı ve ESF finansmanı sayesinde gerçekleştirilmiştir. Orientaonline (<http://www.isfol.it>) rehberlik ve meslek eğitimine ayrılmış entegre bir veri tabanıdır: İtalya'daki tüm üretimi kapsamaya teşebbüs eden mesleki sektörlerin bir haritasında sunulan kariyerler hakkında ayrıntılı veri ve bilgi içerir.

İnternet kaynakları

<http://www.comune.belediyeninismi.it> örneğin: www.comune.fiumicino.it

<http://www.provincia.eyaletinismi.it> örneğin: www.provincia.firenze.it

<http://www.regione.bölgeninismi.it> örneğin: www.regione.toscana.it

Belediyelerin, eyaletlerin ve bölgelerin (yukarıda gösterildiği gibi) internet sitelerinde, eğitim ve meslek eğitimine ayrılan bölümlerde okullara ve meslek eğitimine bağlı yerel girişimler ve veritabanlarını bulabilirsiniz.

<http://www.istruzione.it>: Eğitim Bakanlığının internet sitesi özellikle www.pubblica.istruzione.it/dgstudente/orienta.shtml bölümünde eğitim girişimlerinin ve projelerin güncellemesinin yanı sıra rehberlik üzerine eğitim mevzuatını da içermektedir.

<http://www.indire.it>: Okul Özerkliği Geliştirme Ulusal Ajansı internet sitesi, İtalya ve yurtdışında öğretmen eğitimiyle ilgili belgelerin yanı sıra rehberlik projeleri ve okulu erken bırakmayla ilgili mücadeleyi amaçlayan projeleri de sunmaktadır.

<http://www.lavoro.gov.it>: Bu internet sitesi iş ve işe giriş ile ilgili çalışmalarını içerir. Europa Lavoro (<http://www.lavoro.gov.it/Lavoro/EuropaLavoro> başlıklı bölümde rehberlik hakkında başyazı ve multimedya belgelerinin yanı sıra Avrupa Birliği tarafından finanse edilen eğitim projeleri hakkında da bilgi bulabilirsiniz.

<http://www.isfol.it>: Çalışanların Meslek Eğitimi Geliştirme Enstitüsü internet sitesi, istihdam üzerine bilgi ile birlikte bir veritabanı, kariyerler üzerine çok sayıda dosya, ve Orientaonline bölümünde eğitim süreçlerine ayrılmış bir rehber içerir. Rehberlik bölümünde ise mesleklerin çok yararlı bir listesini bulabilirsiniz.

<http://www.cosavuoifaredagrande.it>: Bu site öğrencilerin gelecekteki okul, üniversite ve kariyer seçimleri açısından kendi kişisel yetenek ve ilgi alanlarını bulmalarına yardımcı olmak için yararlı bilgi ve yöntemsel araçlar sağlar.

<http://www.jobtel.it>: Bu rehberlik internet sitesi, sektördeki kullanıcılar ve mesleklerle ilgilenenler içindir.

Kaynaklar

1. Tematik bakış (CEDEFOP)
2. Ülke raporu (CEDEFOP)
3. Guidance Policies in the Knowledge Society. Trends, challenges and responses across Europe. Cedefop comprehensive report. Ronald G. Sultana. Cedefop Panorama series; 100. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2004.
4. Eurybase; Eurydice.
5. Strutture dei sistemi di istruzione, formazione professionale e Educazione degli adulti in Europa (Education, vocational training and adult education systems in Europe): Italy, 2007/08 (Eurydice).
6. Partecipazione e dispersione. Settimo rapporto di monitoraggio dell'obbligo formativo (Participation and early school leaving. Seventh monitoring report on compulsory education), November 2007 (ISFOL).
7. La sperimentazione dei percorsi di istruzione e formazione professionale. II Rapporto di Monitoraggio (Educational and vocational training experimentation. Monitoring report), June 2006, (ISFOL).
8. La Regolamentazione dell'obbligo di istruzione/diritto-dovere (The regulation of compulsory education/the right-duty to education and training), February 2008 (ISFOL).
9. Skills and Competences Development and Innovative Pedagogy, Isfol Cedefop, 2007.

EURYDICE

EACEA

**Eğitim, G3rsel
İşitsel ve K3lt3r
İdari Ajansı**

Avrupa'da Tam-Zamanlı Zorunlu Eğitimde Mesleki Rehberlik

Avrupa Komisyonu

TAM-ZAMANLI ZORUNLU EĞİTİMDE MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

İZLANDA

2007/08 Eğitim-Öğretim yılı

Eğitim, 6-16 yaş arasındaki öğrenciler için zorunludur. Zorunlu Eğitim, ilköğretim ve ortaöğretim I. kademe düzeyleri arasında fark gözetmeksizin tek bir yapı (grunnskóli) olarak düzenlenmiştir. Zorunlu eğitim sonrası dönem rehberlik bakımından önemli bir dönemdir.

Öğrencilerin genel ya da meslek lisesine devam etme olasılıkları bulunmaktadır. Giriş koşulları, seçilen branşa göre farklılık göstermektedir.

YASAL ÇERÇEVE VE ULUSAL HEDEFLER

Zorunlu düzeydeki eğitim, 1995'ten bu yana Zorunlu Okul Yasası'yla (Lög um grunnskóla) yönetilmektedir. Bu yasaya göre, yerel belediyeler, bu okul düzeyindeki okulların işlemlerinden sorumludur.

Eğitim, Bilim ve Kültür Bakanlığı, Zorunlu Okul Yasası'nı uygulamak için gerekli olan daha ayrıntılı hedefleri sağlamak üzere düşünülen Ulusal Müfredat Ana hatları (NCG) düzenler. Yasaya göre, her okul NCG doğrultusunda olması gereken kendi okul çalışma rehberini yazmak zorundadır, fakat her okulun kendi özel koşullarını ve durumlarını göz önünde bulundurma olasılıkları da vardır.

Zorunlu Okul Yasası'na göre, bütün belediyelerin gençlere eğitim rehberliğini organize etme ve sunma zorunluluğu bulunmaktadır. Öğrencilerin eğitim ve mesleki süreç seçimlerindeki kararlarını kolaylaştırmak üzere bütün okullar öğrencilere eğitim ve kariyer olanakları hakkında kariyer rehberliği ve bilgi sunmalıdır.

Yaşamboyu öğrenmenin önemi, mesleki rehberlik alanında yeni zorluklar tanıtmıştır. 1998'te, Eğitim Bakanlığı, tüm vatandaşların bilgi ve mesleki danışmanlık hizmetlerine ve yeni bilgi teknolojilerine erişimi için çok önemli eylemleri vurgulayan bir rapor yayınlamıştır. Rehberlik uygulayıcılarının beceri ve yeterliklerin güncellenmesi de ayrıca bu zorlukların bir parçasıdır.

SORUMLULUKLAR

Eğitim, Bilim ve Kültür Bakanlığı ve Sosyal İlişkiler Bakanlığı, eğitim ve mesleki rehberlik hizmetlerinin belirlenmesi sorumluluğunu paylaşır. Yerel merciler, alan uzmanları, işveren kuruluşları, Eğitim ve Mesleki Rehberlik Derneği (Félag náms- og starfsráðgjafa <http://fns.is>), vb. diğer paydaşlar da bu hizmetlerin geliştirilmesinde önemli rol oynar.

İstihdam sektöründe, Sosyal İlişkiler Bakanlığı (Çalışma Departmanı) tarafından denetlenen kamu hizmetleri ağı, iş arayanlara, özellikle özel ihtiyaca muhtaç kişilere (engelliler) ve diğer hedef gruplarına, bazen yerel merciler, okullar ya da yaşamboyu öğrenme merkezleriyle işbirliği içerisinde bilgi ve danışmanlık sağlar.

MÜFREDATTA MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

Ulusal müfredat ana hatlarına göre, kariyer rehberliği “Yaşam Becerileri” denen zorunlu derse entegre edilebilir fakat aynı zamanda diğer seçmeli derslerin de bir parçası olabilir. Ana hatlar doğrultusunda, her okul kariyer rehberliğinin öğretileceği yollar hakkındaki ayrıntıları içermekle yükümlü oldukları kendi programlarını hazırlar. “Yaşam Becerileri”, zorunlu eğitimin 4. yılından 10. yılına kadar (haftada bir ders) zorunlu bir derstir. Genel hedef, öğrencilere kendi sosyal ve kişisel becerilerini geliştirmede, kendilerine ve başkalarına saygı duymanın yanı sıra değişen çevreye ve toplumda karşılaşılan zorluklara adapte olmak için girişimcilik, yaratıcılık ruhlarını ve kapasitelerini teşvik etmeye yardımcı olmaktır.

Seçmeliler, zorunlu eğitimin parçasıdır. Zorunlu okullar, sundukları seçmelilerin amaçlarını tanımlamalı ve açıklamalıdır. Ayrıca, öğretim taslakları, öğretilecek konuların listesini ve değerlendirmenin doğasıyla ilgili kararları bildirmeli ve bu planları yerel merciler tarafından onaylanır onaylanmaz öğrencilere ve ailelerine tanıtılmalıdır. Okullar, toplam öğretim zamanının %30'una kadar olan zamanı 8., 9. ve 10. yıllardaki seçmelilere ayırmalıdır. Bu yıllarda, okullar öğrencilerine dersler ve eğitim alanları arasında seçim yapma olasılığını sunmak zorundadır. Bu arttırılmış serbestliğin arkasındaki amaç, öğrencilere eğitimlerini ihtiyaçlarına göre ayarlamalarına ve eğitimlerinde neye ilgileri olduğunu bulmak ve aileleri, öğretmenleri ve eğitim danışmanlarıyla işbirliği içerisinde geleceklerini planlamak için neyi uygun gördüklerine olanak sağlamaktır.

Öğrencinin, ailelerinin ve öğretmenlerinin o öğrenci için en iyi eğitim çözümünü elde etmek üzere araştırmalarına ortaklaşa karar verdikleri zorunlu eğitimin son yılında çeşitli ders seçenekleri bulunmaktadır.

8., 9. ve 10. yılda sunulan seçmeliler üç ana gruba ayrılabilir. İlk olarak, öğrencileri ortaöğretimin akademik eğitim programlarına sistematik bir şekilde hazırlayan seçmeliler gelir. İkinci sırada, mesleki bir kariyere ya da sanat ya da teknoloji alanında ileri eğitime yönelik özel hazırlıkla ilgili olan seçmeliler vardır. Üçüncü olarak ise, öğrenciler ufuklarını genişleten ya da hayatlarını daha anlamlı hale getiren derslerden seçebilirler.

Müfredat çerçevesinde çıraklık

Zorunlu eğitimdeki seçmeli derslerle ilgili düzenlemelere göre (No 387/1996), okul, söz konusu öğrenciler ve aileleriyle işbirliği içerisinde, seçmeli bir ders olarak çıraklık ya da meslek eğitimini geçerli kılabilir.

DiĞER FAALİYET TÜRLERİ/REHBERLİK HİZMETLERİ

Meslek dünyasıyla irtibat

Bu irtibatlar, yerel merciler ve okullar tarafından belirlenir ve bir okuldan diğerine farklılık gösterebilir. Bu, başlıca 9. ve 10. yıllarda olmak üzere, ortaöğretim I. kademe düzeyinde uygulanmaktadır.

Okulda rehberlik hizmetleri

Bir okuldaki rehberlik danışmanının başlıca dört görevi vardır: koruyucu bir görev (araştırma, diğer hizmetlere yönlendirme, kurumsal değişiklikler ve danışmanlık için öneriler); iyileştirici bir görev (öğrencilere, eğitim deneyimlerinden faydalanmalarını önleyen ve gelişimlerini engelleyen kişisel sorunlarına çözüm aramak için yardım sağlama); bilgilendirici bir görev (eğitim ve meslek olanakları hakkında bilgi toplama ve yayma; okul rehberlik programlarıyla ya bireysel olarak ya da topluca); ve gelişim görevi (öğrencilere okul sonuçlarını ve mesleki ilgilerini aksettirmelerine yardım etmek için bireysel danışmanlık sağlama ve bu unsurları eğitim seçimlerinde ve kariyer planlarında nasıl göz önünde bulunduracaklarını anlamalarına yardımcı olma).

Tüm zorunlu okulların ya yarı-zamanlı ya da tam-zamanlı çalışan danışmanlara erişimi bulunmaktadır. Bazı durumlarda, bir danışman birkaç okuldan sorumlu olabilir. Kırsal bölgelerde, bütün bir bölge için, birçok küçük okulda çalışan genellikle bir danışman bulunmaktadır.

Okul dışında rehberlik hizmetleri

Kamu istihdam hizmetleri çerçevesinde sunulan bilgi ve danışmanlık hizmetleri, zorunlu eğitimdeki öğrencileri doğrudan hedef almamaktadır.

REHBERLİK PERSONELİNİN NİTELİKLERİ

Rehberlik danışmanları için gereken yeterlik düzeyi, sadece liselerde çalışanlar için tanımlanmıştır (eğitim rehberliğinde bir üniversite diploması ve lise düzeyinde öğretim tecrübesinin olması gerekmektedir). Zorunlu eğitimde, eğitim, sosyoloji ya da psikoloji diplomaları olabilir. Büyük okullarda, uzman bir rehberlik derecelerinin olması gerekirken küçük okullarda öğretmen ya da diğer personelden birisi olabilirler.

Eğitim rehberliğinde bir yüksek lisans programı, İzlanda Üniversitesi'nin Sosyal Bilimler Fakültesi tarafından sunulmaktadır. Dokuz ay sürer ve 34 krediden (bir kredi 40-60 saate karşılık gelir) oluşmaktadır. Her yıl, eğitim, psikoloji ya da benzer bir alandan lisans diploması olan on iki öğrenci bu programa kabul edilir.

Eğitim, Bilim ve Kültür Bakanlığı'yla Sosyal İlişkiler Bakanlığı tarafından ortaklaşa düzenlenen ve beş sömestre süren uzaktan eğitim, istihdam sektöründeki rehberlik personeline sunulmaktadır.

Süregelen eğitim programları, Avrupa programları, kurslar (Akademia programı) ya da inceleme ziyaretleri çerçevesinde, örneğin, yurtdışında çıraklık şeklinde bulunur.

İstihdam sektöründe, rehberlik uygulayıcılarına yönelik kalite standartları merkezi düzeyde tanımlanmıştır.

OKULLAR, İŞVERENLER, AİLELER VE DiĞER PAYDAŞLARLA İŞBİRLİĞİ

Mevzuat, okullarla toplumdaki diğer paydaşlar arasındaki işbirliğini teşvik eder. Aileler, okul faaliyetlerinde (özellikle ailelere sağlanan danışmanlıklarda) yer almaları için davet edilir. Yerel merciler, şirketler ve diğer kurumlarla işbirliği içerisinde eğitim ve inceleme ziyaretleri düzenleme olasılığıyla zorunlu eğitim okullarına rehberlik danışmanları temin eder. Birçok okulda, özellikle eski öğrencilerin de olduğu, Akran Eğitimi bulunmaktadır.

MESLEKİ REHBERLİK HAKKINDA BİLGİYE ERİŞİM

Eğitim ve mesleki süreç olanakları hakkında bilgi içeren çevrimiçi veritabanlarına sahip birkaç proje, çeşitli bakanlıklar, sosyal ortaklar ve okul temsilcileriyle ortaklaşa yürütülmektedir. Örneğin, yaşamboyu eğitimi içeren eğitim süreçleri olanakları hakkında interaktif bir program, www.mennt.is internet sitesinde sunulmaktadır. Diğer bir proje (www.idan.is), iş piyasası tarafından sunulan olanaklarda uzmanlaşmaktadır. Kamu istihdam hizmetlerinin eğitim olanakları hakkında bilgiye erişime olanak sağlayan bilgisayarların bulunduğu odaları da bulunmaktadır.

İnternet kaynakları

www.frae.is
www.mimir.is
www.nordvux.net
www.fns.is
www.raf.is
www.mennt.is
www.idan.is
www.menntamalaraduneyti.is

Kaynaklar

1. Ülke raporu (CEDEFOP)
2. Guidance policies in the knowledge society. Trends, challenges and responses across Europe. A Cedefop synthesis report. Ronald G. Sultana. Cedefop Panorama series; 85. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2004.
3. Eurybase; Eurydice.
4. Náms- og starfsráðgjöf. Skýrsla starfshóps. Reykjavík 2007.

EURYDICE

EACEA

**Eğitim, G3rsel
İşitsel ve K3lt3r
İdari Ajansı**

Avrupa'da Tam-Zamanlı Zorunlu Eğitimde Mesleki Rehberlik

Avrupa Komisyonu

TAM-ZAMANLI ZORUNLU EĞİTİMDE MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

KIBRIS

2007/08 Eğitim-Öğretim yılı

Eğitim, 4 yaş 8 ayla 15 yaş arasındaki öğrenciler için zorunludur ve okul öncesini (prodimitiki ekpaidefsi 4 yaş 8 aydan 6 yaşa kadar), ilköğretimi (dimotiko scholeio 6 12 yaş arası) ve ortaöğretim I. kademesi (gymnasio 12 15 yaş arası) kapsamaktadır. Zorunlu eğitim sonrası dönem rehberlik açısından önemli bir dönemdir. Öğrencilerin genel, teknik ya da meslek lisesine devam etme olasılıkları bulunmaktadır.

YASAL ÇERÇEVE VE ULUSAL HEDEFLER

Öğrenciler için bilgi hizmetleri, danışmanlık ve eğitim ve mesleki rehberlikle ilgili özel bir mevzuat bulunmamaktadır. Farklı bakanlıklar tarafından yapılan düzenlemelere dayalı olarak Bakanlar Kurulu tarafından belirlenen ana hatlar, bu hizmetler için yasal bir taban oluşturmaktadır. Ayrıca, farklı rehberlik uygulayıcıları için ayrıntılı tanımlar da (Hizmet Dökümleri) bulunmaktadır.

Eğitim rehberliği alanındaki ulusal politikaların ana hedefi, gençlere gerekli yardımı sağlamak ve ileriye yönelik çalışmaları ve kariyerleriyle ilgili daha bilinçli ve makul seçimler yapmalarına olanak sağlamaktır.

İstihdam sektöründe, mesleki rehberlik alanındaki politikanın hedefi, başlıca iş piyasasındaki durumu hedef almaktadır (işsizlik düzeyinde azalma).

SORUMLULUKLAR

Danışmanlık ve rehberlik hizmetlerinin belirlenmesine dahil olan ana paydaşlar şunlardır; Eğitim ve Kültür Bakanlığı (Ypourgeio Paideias kai Politismou YPP), Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (Ypourgeio Ergasias kai Koinonikon Asfaliseon YEKA) ve İnsan Kaynakları Gelişimi Makamı (Archi Anaptyxis Anthropinou Dynamikou AnAD).

Danışmanlık ve Kariyer Eğitimi Hizmeti Eğitim ve Kültür Bakanlığı

Danışmanlık ve Kariyer Eğitimi Hizmeti (CCES), Kıbrıs kamu ortaöğretim sistemi içerisinde işler ve okullardaki Danışmanlık ve Kariyer Eğitimi Büroları'nda ve Eğitim ve Kültür Bakanlığı'ndaki merkezi hizmet bürolarında (MOEC) öğrencilere ve diğer gençlere yardım sağlar.

CCES'in amacı, öğrencilere ve diğer gençlere karşılaşılabilecekleri kişisel, eğitim, mesleki ve sosyal sorunlarla etkili bir şekilde başa çıkmaları için danışmanlık yaparak uzman yardım sağlamaktır.

Çalışma Bakanlığı düzeyinde, bilgi ve mesleki rehberlik hizmetleri, Kamu İstihdam Hizmeti (Dimosies Ypiresies Apascholis is DYA) tarafından sunulmakta ve başlıca iş arayanları hedef almaktadır (bazı durumlarda öğrencileri de).

MÜFREDATTA MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

Danışmanlık ve Kariyer Eğitimi Hizmeti Eğitim ve Kültür Bakanlığı

“Kariyer ve Sosyal Eğitim” dersi, ortaöğretim I. kademenin (gymnasium) 3. yıl örgün müfredatında bulunmaktadır. Dersi, akademik yılın birinci döneminde haftada bir kere olmak üzere okul danışmanları vermektedir ve eğitim hedefleri aşağıda tanımlanmıştır:

Kariyer Eğitimi (hedefler):

Dersin sonunda öğrenciler:

mesleki rehberlik ve danışmanlık ihtiyacının farkına varacak;

Danışmanlık ve Kariyer Eğitimi Hizmeti'nin amaçlarını bilecek;

uygun eğitim/mesleki seçimler yapabilmek için gereken öz-bilgiyi kazanacak;

kendilerini iş dünyası, farklı meslekler, mesleklerin bilimsel sınıflamaları, çalışma değerleri, çalışma şartları, Kıbrıs ve Avrupa iş piyasasındaki son değişimlere, vb. alıştıracaklar;

ortaöğretim I. kademenin (gymnasium) tamamlanmasından sonraki mevcut eğitim seçimleri hakkında özel önemle Kıbrıs eğitim sistemini bilecekler;

Kıbrıs, Yunanistan ve diğer yabancı ülkelerdeki ortaöğretim sonrası kurumlar hakkında bilgilendirilecekler; uygun eğitim/mesleki seçimler yapabilmek için gerekli olan karar-verme becerilerini geliştirecekler.

Sosyal Eğitim dersi (hedefler):

Dersin sonunda öğrenciler:
uygun öz-bilgi kazanacaklar;
kendi kendini onaylamayı geliştirecekler;
öz-güven geliştirecekler;
okul ve sosyal çevreye normal uyum için gereken becerileri geliştirecekler;
kendilerini farklı sosyal tehlikelerden koruyacak zorlukları yenme gücü becerilerini geliştirecekler;
problem-çözme ve sosyal beceriler geliştirecekler;
karar-verme becerileri geliştirecekler;
CCES'nin yukarıda belirtilen dersin öğretilmesiyle ilgili iki eğitici kitap (“Kariyer Eğitimi” ve “Sosyal Eğitim”) yayınladığının da vurgulanması gerekmektedir.
Kitaplar, kuramın yanı sıra kitaptaki konularla ilgili öğrenci faaliyetlerini de içermektedir. Ders notlandırılmamaktadır.

Müfredat çerçevesinde çıraklık

Eğitim ve Kültür Bakanlığı

Lise eğitiminin (lyceum) ikinci yılında, öğrencilerin ilgi alanlarına giren bir işte bir-haftalık çıraklıkları olur. Bu faaliyet, okullarla iş dünyası arasındaki işbirliğiyle düzenlenir ve denetlenir. Okul danışmanları, öğrencilere ilgi alanları, becerileri ve yeteneklerine göre uygun iş ortamına karar vermelerinde yardımcı olur. Ayrıca, teknik eğitimdeki öğrencilerin (öğrenciler, ortaöğretim I. kademeyi ya da gymnasium'u, 12-15 yaş, bitirdikten sonra teknik eğitimi seçebilirler) müfredatları çerçevesinde seçimlerinin ihtisasına göre çıraklıkları olur.

DİĞER FAALİYET TÜRLERİ/REHBERLİK HİZMETLERİ

Meslek dünyasıyla irtibat

Danışmanlık ve Kariyer Eğitimi Hizmeti Eğitim ve Kültür Bakanlığı

Eğitim ve Kültür Bakanlığı'nın (MOEC) Danışmanlık ve Kariyer Eğitimi Hizmeti (CCES), özellikle ortaöğretim I. kademenin (gymnasium) 3. sınıfındaki ve lise eğitiminin (lyceum) 2. ve 3. sınıflarındaki öğrenciler için öğrencilere meslek dünyasıyla tanışmalarına, farklı meslekler ve üniversite eğitimlerinin doğasına olduğu kadar farklı mesleklere girmek, farklı mesleklerle ilgili iş piyasası taleplerini yerine getirebilmek için gereken beceriler ve görüşlere aşina olmalarına yardım etmek amacıyla farklı faaliyetler düzenler (Yukarıda söz edilen faaliyetlere bir örnek olarak, meslek kuruluşlarının öğrencilere ve diğer gençlere temsil ettikleri meslekler hakkında daha fazla bilgi vermek amacıyla yardım etmek üzere davet edildikleri dört-günlük bir eğitim/meslek fuarının organizasyonu verilebilir. Diğer bir örnek, CCES tarafından farklı mesleklerle ilgili bilgilendirici bir eğitimin verilmesidir).

Okulda rehberlik hizmetleri ve Okul dışında rehberlik hizmetleri

Danışmanlık ve Kariyer Eğitimi Hizmeti Eğitim ve Kültür Bakanlığı

MOEC'nin CCES'nin başlıca amacı, öğrencilere ve diğer gençlere danışmanlık yaparak Eğitim ve Kültür Bakanlığı'nın genel hedeflerini karşılamak üzere uzman yardım sağlamaktır ve bu hedefler şu şekilde sıralanabilir:

öğrencilerin kişiliklerinin sağlıklı gelişimi;

kişisel, eğitim, mesleki ve sosyal sorunlarıyla etkili bir şekilde başa çıkabilmeleri için problem-çözme becerilerinin geliştirilmesi.

Özellikle, danışmanlar öğrencilere ve diğer gençlere etkili kişisel, eğitim ve mesleki seçimler yapabilmeleri için yardım sunar. Aşağıdaki alanlar vurgulanmaktadır:

kendini tanıma;

kendini onaylama ve öz-güven;

öz-gerçekleştirim;
karar-verme becerileri/problem-çözme becerileri;
okula ve sosyal çevreye sağlıklı uyum;
eleştirel düşünme ve uygun bilginin etkili kullanımı.

Tüm dünyada teknolojik gelişmelerin sebep olduğu çoklu sosyo-ekonomik ve kültürel değişiklikler, gençleri ilgilendiren konuların karmaşıklığını arttırmıştır (örneğin, kişisel, eğitim, mesleki ve sosyal). Bu çaba gerektiren değişikliklerin sonucu olarak, danışmanlar öğrencilerin etkili kişisel, eğitim ve mesleki seçimler yapabilmeleri için gereken becerilerle donatılmalarına yardımcı olmak üzere aşağıdakileri özel önemle yerleştirir:

kişisel, grup ve aile danışmanlığı;

danışmanlık seanslarında kişiliklerinin, menfaatlerinin, yeteneklerinin, çalışma değerlerinin vb. derinliğine araştırmalarını yapmak için insanlara yardım etme amacıyla sunulan özel testlerin uygulanması.

Kariyer Eğitimi ve Sosyal Eğitim dersinin (ortaöğretim I. kademenin 3. yılında sunulmaktadır) öğretilmesi;

mesleki, eğitim ve diğer ilgili konular hakkında seminer ve konferansların düzenlenmesi;

kariyer eğitimi filmlerinin yapımıcılığı;

eğitici ve bilgilendirici kitapların yayınlanması.

Ayrıca, CCES'nin en önemli amacı, modern dünyanın zorluklarıyla etkili bir şekilde başa çıkabilmeleri için öğrencilerin kişiliklerini güçlendirmek olan farklı kurullardaki MOEC'te stratejik bir düzeyde yer almaktır.

Ayrıca, özel ihtiyaca muhtaç çocuklara aynı yaştaki diğer çocuklarla beraber kendi topluluklarındaki/mahallelerindeki ortaöğretim devlet okullarında okumaları için eşit fırsat sağlama ilkesi doğrultusunda, danışmanlar özel ihtiyaca muhtaç çocuklara kişisel eğitim danışmanlığı sağlar ve bu öğrenciler için bireysel eğitim programlarının gelişimine katkıda bulunur.

Yukarıda değinildiği üzere, CCES eğitici ve bilgilendirici kitaplar yayımlar:

Çocukların Eğitim Seçimlerinde Ailenin Rolü.

Kıbrıs'ta Ortaöğretim I. kademe (gymnasium sonrası) Eğitimi.

Kariyer eğitimi.

Lise (lyceum sonrası) Eğitimi bursu.

Danışmanlık ve Kariyer Eğitimi Hizmeti hakkında Bilgilendirici Broşür.

Kıbrıs'taki Devlet Yükseköğretim Kurumları.

Şu anda, CCES'nin başlıca hedeflerinden biri, Kıbrıs'ın da bir üyesi olduğu, yeni kurulan Avrupa Yaşamboyu Rehberlik Politikası Ağı'nda (ELGPN) da desteklenen yaşamboyu rehberliğin sunulmasıdır.

Özellikle, CCES halka uygun olan saatlerde çalışacak bölgesel düzeyde danışmanlık ve rehberlik merkezlerinin çalışmasını önermiştir. Merkezler, tüm Avrupa vatandaşları için erişilebilir olacak ve yaş, cinsiyet, din, ırk, etnik köken ve yetersizliğe bakılmaksızın tüm vatandaşlara danışmanlık/rehberlik sağlayacaktır. Bu merkezlerde çalışacak danışmanlar ve genellikle CCES'de çalışan tüm danışmanlar, müşterilerine hayatları boyunca uygun kariyer becerileri geliştirebilmelerine yardım etmek üzere özel olarak odaklanan hizmet-içi eğitimden geçecektir. Ayrıca, ihtiyaçlarına göre belli grup insanlara (hali hazırda belirlenmiş) etkili bir şekilde danışmanlığın sağlanmasının yanı sıra sağlanan hizmetlerin değerlendirilmesi, personele verilen uygun hizmet-içi eğitimin sağlanması ve CCES'nin özel ilgi alanlarında bilimsel araştırmaların yapılabilmesi için özel önem verilecektir.

Ayrıca, CCES, şu anda, Kıbrıs'ta rehberlik ve danışmanlık veren tüm hizmetlerin güncellenmesi için temel bir öncelikli hedef olarak düşünülen Yaşamboyu Rehberlik üzerine Ulusal bir Forum'un kurulmasını desteklemektedir.

REHBERLİK PERSONELİNİN NİTELİKLERİ

Danışmanlık ve Kariyer Eğitimi Hizmeti Eğitim ve Kültür Bakanlığı

Okul danışmanlarının Ortaöğretim Danışmanlık ve Kariyer Eğitimi Öğretmeni olarak resmi statüleri bulunmaktadır. MOEC'nin CCES'inde danışman olarak (Ortaöğretim Danışmanlık ve Kariyer Eğitimi Öğretmeni) işe girebilmek için ortaöğretimde verilen bir derste üniversite diplomasının olması ve ya danışmanlıkta ya da kariyer eğitimi/kariyer rehberliğinde, en az bir yıllık lisansüstü diplomasının (yüksek lisans diploması) olması gerekmektedir.

Kıbrıs'ta yukarıda belirtilen alanlarda lisansüstü eğitim sağlayan bir yükseköğretim kurumu olmadığından iş için gerekli olan bu alanlarda lisansüstü eğitim almak isteyenler başlıca İngiltere, Amerika ve Yunanistan'a giderler. Diplomalarının Kıbrıs Akademik Derecelerin Değerlendirilmesi Konseyi (KYSATS) tarafından onaylanması gerekmektedir.

İnsan Kaynaklarının Gelişimi Makamı (Archi Anaptyxis Anthropinou Dynamikou AnAD), danışmanlara yönelik, özellikle iş piyasası durumunun evrimi hakkındaki çalışmaların sonuçlarıyla ilgili bilginin yayılmasını

içeren seminerler ve konferanslar düzenler. Süregelen eğitim de aynı zamanda Danışmanlar Derneği ve Eğitim Bakanlığı'nın Eğitim Enstitüsü tarafından sunulmaktadır.

OKULLAR, İŞVERENLER, AİLELER VE DİĞER PAYDAŞLARLA İŞBİRLİĞİ

Danışmanlık ve Kariyer Eğitimi Hizmeti Eğitim ve Kültür Bakanlığı

CCES, öğrencilere etkili bir şekilde yardımda bulunmak için aileler, işverenler ve diğer paydaşlarla olan işbirliğini ciddi şekilde göz önünde bulundurmaktadır. Bu yüzden, danışmanlar, hem okul hem de Eğitim Bakanlığı düzeyinde bu kişilerle resmi ve gayri resmi olarak işbirliği içindedir.

MESLEKİ REHBERLİK HAKKINDA BİLGİYE ERİŞİM

Danışmanlık ve Kariyer Eğitimi Hizmeti Eğitim ve Kültür Bakanlığı

Mesleki rehberlikle ilgili bilgilendirici kitaplar yayınlama ve eğitici filmler yapılmasına ek olarak, MOEC'nin CCES'i, öğrencilerin ve diğer ilgili kişilerin güncel bilgiye erişebilmeleri için ortaöğretim okullarında kütüphane hizmetleri düzenlemesinin yanı sıra MOEC'nin merkez bürosunda ana bir kütüphaneyi de hizmete sokmuştur.

Ayrıca, okullardaki hemen hemen bütün danışmanlık bürolarında internet bulunmaktadır ve öğrencilerin çevrimiçi mesleki rehberlik hakkında bilgiye ulaşmalarına olanak sağlanır. Buna ek olarak, mesleki rehberlikle ilgili çevrimiçi bilgi, CCES tarafından sunulan hizmetler hakkında bir internet sitesi de geliştirilmiş olan merkez bürolarda da kullanıma açıktır.

Kaynaklar

1. Ülke raporu (CEDEFOP)
2. Guidance policies in the knowledge society. Trends, challenges and responses across Europe. A Cedefop synthesis report. Ronald G. Sultana. Cedefop Panorama series; 85. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2004.
3. Eurybase; Eurydice.
4. Dr. Terpsa Constandinidou, Counselling and Careers Education Service Ministry of Education and Culture

EURYDICE

EACEA

**Eğitim, G3rsel
İşitsel ve K3lt3r
İdari Ajansı**

Avrupa'da Tam-Zamanlı Zorunlu Eğitimde Mesleki Rehberlik

Avrupa Komisyonu

TAM-ZAMANLI ZORUNLU EĞİTİMDE MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

LETONYA

2007/08 Eğitim-Öğretim yılı

Eğitim, 5-16 yaş arasındaki öğrenciler için zorunludur. 9 yıllık temel eğitimin (ilköğretim ve ortaöğretim I. kademe düzeyleri arasında ayırım gözetmeksizin tek bir yapı olarak) okul-öncesi döneminin son iki yılında (5-6 yaşındaki çocuklar) başlar. 16 yaş, rehberlik açısından önemli bir dönemdir. Öğrencilerin genel ya da meslek lisesine devam etme olasılıkları bulunmaktadır.

YASAL ÇERÇEVE VE ULUSAL HEDEFLER

Eğitime yönelik yasa, mesleki rehberliği, öğrencinin ilgileri ve yetenekleriyle uyum içerisinde mesleki ve yükseköğretimde eğitim fırsatı elde edebilmesine yönelik bilginin tedarik edilmesi olarak tanımlanmaktadır.

2002 İşsizlere ve İş-Arayanlara Yardım Yasası, bu kişilerin iş piyasasında rekabet edebilirliklerini geliştirme ve meslek seçimlerinde onlara yardımcı olma hedeflerini şart koşar. Yasa, rehberlik ve danışmanlık hizmetlerini işsizlik oranını düşürmeye yönelik önemli tedbirler olarak görmektedir.

Eğitim sektöründe meslek danışmanlığı ve kariyer eğitiminin ulaşılabilirliğini ve kalitesini arttırmak için Eğitim Bakanlığı, mesleki rehberlik hizmetleri ve kariyer eğitimi teşvik etmek için 2005'te ESF Ulusal Eğitim Programı altında hassas bir proje başlatmıştır (Eğitim Sektöründe Mesleki Rehberlik ve Kariyer Eğitiminin Sağlanmasına Yönelik Uygulamanın Teşvik Edilmesi). Bu proje, özellikle kariyer eğitimi verebilsinler diye sınıf öğretmenlerinin hizmet-içi eğitimine, rehberlik uygulayıcılarının mesleki standartlarının geliştirilmesine ve bunu takiben, bir yüksek lisans diplomasına odaklanmaktadır. Ayrıca, eğitim materyali ve bilgi kaynaklarının arttırılmasına da odaklanmaktadır. Proje, Devlet Eğitim Kalkınma Ajansı (Valsts izglītības attīstības aģentūra VIAA) tarafından yürütülmektedir.

2006'da, Kariyer Rehberlik Sistemi'nin Geliştirilmesine Yönelik Beyaz Bülten, rehberlik sisteminde kullanılan terimlerin açıkça tanımlanması ve ulusal düzeyde rehberlik paydaşları arasındaki faaliyetlerin koordinasyonunu arttırılması amacıyla Letonya Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu tarafından geçmişti.

SORUMLULUKLAR

Mesleki rehberlik ve danışmanlık hizmetlerinden Eğitim ve Bilim Bakanlığı (Izglītības un zinātnes ministrija IZM) ve Sosyal Hizmet Bakanlığı (Labklājības ministrija) sorumludur.

1998 eğitim Yasası doğrultusunda, yerel merciler çocuklar ve gençler için hizmet düzenler. 1999 Meslek Eğitimi Yasası'na göre (en son 2007'de değiştirildi), Eğitim ve Bilim Bakanlığı meslek eğitimi sektöründe mesleki rehberlik ve kariyer eğitiminin uygulanmasını organize eder.

2000'de, Devlet Eğitim Kalkınma Ajansı (Eğitim ve Bilim Bakanlığı'nın denetimi altında bir organ), Letonya'yı Avrupa Komisyonu Avrupa Rehberlik Ağı'nda temsil etmek üzere Ulusal Mesleki Rehberlik Kaynakları Merkezi'ni (Profesionālās orientācijas informācijas centrs POIC) kurmuştur.

2007 itibariyle, Devlet Kariyer Danışmanlığı Ajansı (Profesionālās karjeras izvēles valsts aģentūra PKIVA), Kariyer Hizmetleri Departmanı olarak Devlet İş ve İşçi Bulma Kurumu'na entegre edilmiştir. Departman, Sosyal Hizmet Bakanlığı'nın rehberlik politikasının uygulanmasından sorumludur. Departman, gençlere ve yetişkinlere (iş sahibi olan ya da olmayanlar), öğretmenlere ve öğrenci ailelerine danışmanlık hizmeti sunar.

MÜFREDATTA MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

2005'te, temel eğitimin bütün dokuz yılı için öğrencilere müfredatta “sosyal bilim” adlı birden fazla alanı kapsayan yeni bir ders eklendi. Bu ders dört konuyu içermektedir: etik, sağlık eğitimi, ekonomi ve vatandaşlığa giriş. Hedef, öğrencilere kendilerini ve toplumsal süreçleri daha iyi anlamalarının yanı sıra diğer kişilerle işbirliğine girmelerine, kararlar almalarına olanak sağlayacak becerileri kazanmalarına yardımcı olmaktır. Birden fazla alanı kapsayan bu derste, kariyer rehberliğiyle ilgili bazı öğrenme hedeflerini içeren “Ben ve zamanım” gibi konular bulunmaktadır. Her konuya ayrılan zaman belirlenmiştir fakat her öğrenme hedefine ayrılacak zamana karar vermek öğretmene kalmıştır. Kariyer seçimi de öğrenciler araştırma ve grup çalışması yöntemlerini uyguladıklarında yıllık proje haftası için popüler bir başlıktır.

Müfredat çerçevesinde çıraklık

Çıraklık, meslek eğitimiyle sınırlandırılmıştır ve zorunlu eğitim düzeyinde önemli bir rolü bulunmamaktadır. Çıraklık, eğitim görülen yeterliğin türü ve düzeyine bağlı olarak müfredatın 480-960 saatini alır. Bilginin

kavranmasını genişletme ve arttırmanın yanı sıra mesleki standartlara göre mesleki becerilerin de arttırılması düşünülmektedir. Çıracılık, uygulamalı iş tecrübesi sağlar ve ayrı bir ders olarak değerlendirilir.

DİĞER FAALİYET TÜRLERİ/REHBERLİK HİZMETLERİ

Meslek dünyasıyla irtibat

Her yıl, 1-12. yıldaki öğrenciler için ulusal düzeyde Letonya Gençlerin Başarısı (Dünya Çapında Gençlerin Başarısı'nın bir üye kuruluşu) tarafından “iş başında eğitim” “işyerinde gözlem günü” düzenlenmektedir. Öğrenciler, bir şirket, kamu organı ya da kuruluşunun bir çalışanına bir iş gününde en az dört saat eşlik ederler. Okulların, bu faaliyetlerde yer alabilmek için Letonya Gençlerin Başarısı'yla senelik ortaklık anlaşması imzalamaları gerekmektedir. “İş başında Eğitim”in hedefi, öğrencilerin meslek dünyasıyla doğrudan irtibat geçmelerine olanak sağlamaktır.

Okullarda, sınıf öğretmenleri ve müdür yardımcıları, okul-dışı faaliyetler olarak şirketlere geziler düzenler ya da şirket temsilcileriyle okulu ziyaret etmeleri ya da kariyer günlerine katılmaları için anlaşma yaparlar.

Okulda rehberlik hizmetleri

Genel eğitim sektöründeki mesleki rehberlik yerel hükümetlerin sorumluluğunda olduğundan, farklı bölgelerdeki okullarda değişen düzeylerde rehberlik hizmetleri bulunmaktadır. Birçok durumda, eğitim ve mesleki rehberlikle ilgili kariyer seçimi ve diğer dersler, öğrencilerle öğretmene verilen zaman içerisinde öğretmenin sınıfında tartışılmaktadır. Öğretmenler, öğrencilerin becerilerini, ilgilerini, tercihlerini ve eğilimlerini belirlemek üzere Devlet İş ve İşçi Bulma Kurumu'nun temsilcilerini davet edebilir. Temel eğitimin son üç yılında (7-9. yıllar) eğitim ve mesleki rehberliğe çok önem verilmektedir.

Ayrıca, eğer gerekli görülürse, okullar öğrencilere, ailelere ve öğretmenlere psikolojik yardım sağlayabilir; öğrenme güçlüğü olan öğrenciler sağaltıcı sınıflara alınabilir.

Eğitim Bakanlığının ESF Ulusal Programı altında Devlet Eğitimi Kalkındırma Ajansı tarafından hali hazırda uygulanmakta olan projesi, genel eğitim (7-9. ve 10-12. yıllar) ve meslek okullarındaki kariyer eğitimine yönelik yöntembilimsel materyalin (öğrenciler için çalışma kitapları, öğretmenler için malzeme) hazırlanmasını ve denemesini organize eder.

Okul dışında rehberlik hizmetleri

Devlet İş ve İşçi Bulma Kurumu, gençlere ve yetişkinlere (iş sahibi olsun olmasın), öğretmenlere ve öğrenci ailelerine danışmanlık yapar. Burada çalışan danışmanlar, eğitim ve mesleki süreç seçimleri ya da kariyer planlama üzerine olduğu kadar her öğrenciye karşılık gelebilecek olası meslekler, ya da bireysel özellikleri belirlemeye yönelik danışmanlıklar hakkında da bireysel ya da grup danışmanlıklarını içeren farklı yöntemler kullanırlar. İş arama teknikleri ve özgeçmiş yazma hakkında çalıştaylar düzenlerler. 2008'de, ajansın yapısında 26 yerel büro bulunmaktaydı.

Özel ihtiyaca muhtaç kişilere yönelik rehberlik, Devlet Toplumsal Bütünleşme Ajansı tarafından sağlanmaktadır ve bireylerin fiziksel ve zihinsel zorluklarını göz önünde bulundurmalarının yanı sıra kariyer menfaatlerini ve yeteneklerini de göz önünde bulundururlar. Bu hizmetler, en az temel eğitimi tamamlamış olanlar içindir.

REHBERLİK PERSONELİNİN NİTELİKLERİ

Okulda

Devlet Eğitimi Kalkındırma Ajansı tarafından hali hazırda uygulanmakta olan ESF Ulusal projesi, öğretmenlerin kariyer eğitimi verebilmelerine yönelik yeterliklerini geliştirmek için dört eğitim modülünün (72 saat) belirlenmesini düzenler: temel bir modül ve üç özel modül (7-9. ve 10-12. yıllarda ve meslek okullarında öğrencilerle çalışan öğretmenlere yönelik). 40 öğretmen eğiticisi ve 5000 öğretmenden fazla öğretmen için eğitim organize etmiştir.

Ulusal bir yeterlik çerçevesinin geliştirilmesi ve rehberlik danışmanlarının eğitimine yönelik yüksek lisans diploma programı (derslerin belirlenmesi için ayrıntılı içerik ve yöntem desteğini de içeren), bu ESF projesinin kısımlarındandır.

Eğitim programı, 2007 sonbaharında beş yükseköğretim kurumunda uygulanmaktaydı. Mezunlar, 2 yıllık tam-zamanlı ya da 2.5 yıllık yarı-zamanlı çalışmalarının ardından bir yüksek lisans diploması (mağistra grāds) ve mesleki bir yeterlik alırlar.

Şu ana kadar, okullarda özellikle kariyer danışmanlığı için ayrılan belli bir personel pozisyonu bulunmamaktadır.

Sınıf öğretmenleri ve sosyal bilimler öğretmenleri, derslerinde kariyer seçimi ve eğitim süreçleri konularını içerirler. Okul kütüphanelerinde öğretmenler ve öğrencilerin erişebilecekleri bilgi materyalleri bulunmaktadır. Kariyer rehberliği danışmanlarının öğretim personeli ya da okullarda yardımcı personel olarak düşünülüp düşünülmedikleri konusuna karar vermeye yönelik tartışmalar ulusal politika düzeyinde tartışılmaktadır. Bu statü, ücretlerinin Eğitim ve Bilim Bakanlığı tarafından mı ya da yerel merciler tarafından mı ödeneceği konusunu da belirleyecektir.

Diğer rehberlik hizmetlerinde

Devlet İş ve İşçi Bulma Kurumu'nun kariyer danışmanlığı personelinin psikoloji ya da eğitim alanında ya lisans ya da lisansüstü diplomasının (akademik ya da mesleki) olması gerekmektedir. Ajansın Kariyer Hizmetleri Departmanı, personel için farklı kariyer rehberlik yöntemleri ve araçları hakkında hizmet-içi eğitimler düzenler.

OKULLAR, İŞVERENLER, AİLELER VE DİĞER PAYDAŞLARLA İŞBİRLİĞİ

“Kariyer Rehberlik Sistemi'nin Gelişimi” (2006) hakkındaki Beyaz Bülten, hem bakanlıklar hem de sosyal ortakların temsilcilerini içeren ulusal düzeyde bir politika düzenleme organının kurulması ihtiyacını öngörmektedir. Kariyer Destek Sistemi İşbirliği Konseyi'nin kalkınması 2007'de başlamıştı. Uygulama düzeyinde, okullarla, işverenler ve aileler arasındaki irtibatlar resmi değildi, sınıf dışı faaliyetler, proje haftaları ya da kariyer günleri bağlamında, düzenli bir esasa dayanmamaktaydı. Bu alandaki faaliyet düzeyi, okulların inisiyatifine bırakılmıştı, bazı okullar diğerlerinden çok daha aktiftir.

MESLEKİ REHBERLİK HAKKINDA BİLGİYE ERİŞİM

Devlet Eğitimi Kalkındırma Ajansı tarafından hali hazırda uygulanmakta olan ESF Ulusal projesi, eğitim olanaklarına yönelik arama motorlu elektronik bir veritabanı kurmasının yanı sıra çevrimiçi kendini-değerlendirme testleri de hazırlamıştır. Proje, beş sanayi sektöründeki iş grupları hakkında bir dizi DVD ve 9. ve 12. yıldan sonra bir eğitim süreci seçmeye yönelik üç öğrenci rehberi çıkarmıştır.

Devlet İş ve İşçi Bulma Kurumu'nun Kariyer Hizmetleri Departmanı, rehberlik danışmanları için kaynak araçlar çıkaran Yöntem Destek Bölümü'nü içermektedir. Departman, basılı ve elektronik format halinde bir meslekler katalogu çıkarmıştır. Departman ayrıca, öğrenciler için kariyer araştırmasını desteklemeye yönelik sorular ve uygulamalar içeren günlük izlenceler de çıkarmıştır. Departmanın internet sitesi, kayıtlı kullanıcılara, kariyer seçimlerini kolaylaştırmaya yönelik çeşitli elektronik araçlara erişmelerine olanak sağlar.

Birçok kuruluş, hem devlet hem de özel, eğitim olanakları için çeşitli türde basılı ya da elektronik katalog çıkarmaktadır.

Devlet İş ve İşçi Bulma Kurumu'nun Kariyer Hizmetleri Departmanı içerisinde bulunan Avrupa rehberliği Letonya, Letonya ve Avrupa'daki mesleki ve eğitim rehberliği konuları hakkında bilgi toplamaktadır. Bu bilgi, politika üreticileri ve rehberlik uygulayıcıları için olduğu kadar son kullanıcılar için de basılı ve elektronik materyal hazırlamak için kullanılmaktadır.

İnternet kaynakları

Eğitim Olanakları Ulusal Veritabanı: www.niid.lv

ESF Ulusal Projesi, “Eğitim Sektöründe Mesleki Rehberlik ve Kariyer Eğitiminin Sağlanmasına Yönelik Uygulamanın Teşvik Edilmesi”:

<http://www.viaa.gov.lv/Euroguidance/kipnis/index.htm>

Devlet Eğitimi Kalkındırma Ajansı: www.viaa.gov.lv

Devlet İş ve İşçi Bulma Kurumu: www.nva.gov.lv

Müfredatın Geliştirilmesi ve Sınav Merkezi: <http://isec.gov.lv/en/index.shtml>

Letonya Gençlerin Başarısı: <http://www.pirmaismiljons.lv/parjal/Lapas/default.aspx>

Kaynaklar

1. Izglītības likums (Law on Education), last amended 1 January 2007.
2. Profesionālās izglītības likums (Law on Vocational Education), last amended 1 September 2007.
3. Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likums (Law on Support to Unemployed Persons and Job-seekers),

last amended 1 January 2008.

4. Konceptija "Karjeras attīstības atbalsta sistēmas pilnveidošana" (White Paper on the 'Improvement of the Career Guidance System'), approved by the Cabinet of Ministers on 29 March 2006.

5. MK Noteikumi par valsts standartu pamatizglītībā un pamatizglītības mācību priekšmetu standartiem Nr. 1027 (Cabinet Regulation No. 1027 on the National Standard of Basic Education and Standards for Teaching Subjects in Basic Education), last amended 3 March 2008.

6. Sociālās zinības 1.-9. klasei mācību programmas paraugs (Social Sciences for Years 1-9 Sample Curriculum); Centre for Curriculum Development and Examinations, Riga 2007.

Ulusal Avrupa Rehberliği Merkezi

Avrupa rehberliği dış uzmanı: Ms. Ilze Astrīda Jansone

EURYDICE

EACEA

**Eğitim, G3rsel
İşitsel ve K3lt3r
İdari Ajansı**

Avrupa'da Tam-Zamanlı Zorunlu Eğitimde Mesleki Rehberlik

Avrupa Komisyonu

TAM-ZAMANLI ZORUNLU EĞİTİMDE MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

LİHTENŞTAYN

2007/08 Eğitim-Öğretim yılı

Eğitim, 6-15 yaş arasındaki öğrenciler için zorunludur. 5 yıl süren ilköğretimi (Primarschule) ve bir Gymnasium'da 3 yıl ya da bir Oberschule ya da bir Realschule'de 4 yıl süren ortaöğretimin ilk düzeyini (Sekundarstufe I) kapsar. Okulun çeşidine göre, öğrenciler daha sonra liseye (Gymnasium Sekundarstufe II'de genel eğitim ya da diğer okullarda meslek eğitimi) devam ederler.

YASAL ÇERÇEVE VE ULUSAL HEDEFLER

Yasal kaynaklar:

Meslek eğitimine yönelik 7 Temmuz 1976 Yasası (1 Ağustos 2008'den itibaren gözden geçirilmiş yasa yürürlükte olacak) http://www.gesetze.li/get_pdf.jsp?PDF=1976055.pdf

Meslek eğitimine yönelik kararname (büyük olasılıkla 1 Eylül 2008'den itibaren geçerli olacak)

Ulusal hedefler/mevcut tartışmalar: 2009/10 okul yılının başlangıcı için planlanmış olan ortaöğretim reformu da büyük olasılıkla zorunlu eğitimde mesleki rehberlik eğitimini etkileyecektir.

SORUMLULUKLAR

Eğitim Bakanlığı (Regierung, Ressort Bildung)

Meslek Eğitimi ve Kariyer Rehberliği Bürosu (Amt für Berufsbildung und Berufsberatung)

Eğitim Bürosu (Schulamt)

MÜFREDATTA MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

Sekundarstufe I düzeyi müfredatında yer alan “yaşam becerileri” dersinin hedefleri, öğrencilere iş dünyasının talepleri ve özelliklerine göre kendi ihtiyaç ve becerilerini değerlendirme kapasitelerini geliştirme olasılığını vererek kariyer seçimleri için öğrencileri hazırlamayı içerir. Öğrenciler eğitim ve mesleki süreçlerini planlamak için yeterli olmalıdırlar.

“Yaşam Becerileri” dersinde yer alan kariyer seçimi hazırlığı, 8. ve 9. yılda (14-15 yaşındaki ortaöğretim öğrencileri) bulunmaktadır. Bu sırada, okullarla mesleki rehberlik merkezleri arasında güçlü bir işbirliği bulunmaktadır.

Müfredat çerçevesinde çıraklık

Şu ana kadar, çıraklık zorunlu eğitim müfredatında bulunmamaktadır. Okul yasasının, ortaöğretim düzeyi reformlarıyla (yukarıya bakınız) birlikte tekrar gözden geçirilmesiyle, çıraklık, en sonunda, 9. yılda yer alacak.

Seçmeli olan 10. yılda (Freiwilliges 10. Schuljahr), çıraklık “geleceğe köprü”yle (Zukunftsbrücke) “çalışanlar sınıfı” (Werkklasse) derslerinde müfredatın bir parçasıdır. Zukunftsbrücke dersi, bir şirkette haftada bir kere (her Çarşamba) bir çıraklık günü önerir. Her biri 7 hafta olan dört dönemlik çıraklıklar öngörülmektedir.

Werkklasse dersinin uygulamalı bir oryantasyonu bulunmaktadır: 19 hafta için, haftada iki gün şirketlerde çıraklığa ayrılmıştır. 22 hafta için, projeler, temel dersler ve işe yerleştirmeler bulunmaktadır. Söz konusu yaş grupları, 16-17 yaşındaki öğrencilerdir.

DİĞER FAALİYET TÜRLERİ/REHBERLİK HİZMETLERİ

Meslek dünyasıyla irtibat

İki günden beş güne kadar süren çıraklıklar (Schnupperlehren), 8. yıldan sonra, 14 yaşından itibaren öğrenciler için düzenlenir. Amaç, gençlere mesleğin hedefini ve tam bir vizyonunu sağlamanın yanı sıra gelecekteki kariyer seçimlerini kolaylaştırmak için bunu uygulama olasılığı da sağlamaktır. 14 yaş ve üzerindeki gençler, kısa süreliğine işe alınabilirler. Çıraklıkları sırasında, gençler öğretmenlerinin gözetimindedir.

Okulda rehberlik hizmetleri

Okullarda rehberlik hizmetleri bulunmamaktadır.

Okul dışında rehberlik hizmetleri

Ulusal düzeyde, Eğitim Bakanlığı altındaki mesleki rehberlik hizmeti, mesleki rehberlik alanında bilgi ve danışmanlık isteyen herkese açıktır. Bu hizmetin personeli, zorunlu eğitimdeki öğrencilere kariyer seçimleri ve rehberlikle ilgili diğer konular hakkında danışmanlık ve rehberlik sağlar. Bu hizmetin danışmanları, okullara gidebilir.

REHBERLİK PERSONELİNİN NİTELİKLERİ

Bir meslek danışmanı olmanın farklı yolları bulunmaktadır:

Psikoloji alanında üniversite eğitimi ve mesleki danışmanlar için uzmanlık.

Psikoloji alanında lisans diploması, örneğin, Zürih'te Hochschule für Angewandte Psychologie'nin yanı sıra uzmanlık (Yüksek lisans araştırmaları ve çalışmaları).

Psikoloji alanı dışında bir alanda (eğitim, ekonomi, vb.) lisans diplomasının yanı sıra bir İleri Araştırmalar Yüksek lisansı, örneğin, Zürih'te Hochschule für Angewandte Psychologie.

OKULLAR, İŞVERENLER, AİLELER VE DİĞER PAYDAŞLARLA İŞBİRLİĞİ

Kariyer seçimi sürecinde, okullar, öğretmenler, aileler, işverenler ve mesleki danışmanlar arasında resmi olmayan esasa dayalı işbirliği bulunmaktadır (örneğin, bilgilendirici günler/akşamlar, vb.).

MESLEKİ REHBERLİK HAKKINDA BİLGİYE ERİŞİM

Meslek Eğitimi ve Kariyer Rehberlik Merkezi Bürosu, mesleki ve eğitim seçimleri hakkında, internet sitesinde, gazeteler, kişisel rehberlik, dokümantasyon (meslekler hakkında dosyalar), bilgi günleri, iki-günlük seminerler yoluyla bilgi sağlamaktadır.

İnternet kaynakları

<http://www.llv.li/amtsstellen/llv-abb-home.htm>

<http://www.llv.li/amtsstellen/llv-sa-home.htm>

<http://www.llv.li/amtsstellen/llv-aiba-home.htm>

Kaynaklar

1. Eurybase; Eurydice.

Ulusal Avrupa Rehberliği Merkezi
Agentur für Internationale Bildungsangelegenheiten AIBA
Nationalagentur Lebenslanges Lernen LLP
LEONARDO DA VINCI
Dipl. Ing. Stefan A. Sohler, MBA
Leiter Leonardo da Vinci
Postgebäude
Postplatz 2 / PF 22
FL-9494 Schaan
Tel: +423/236 72 23
Fax: +423/236 72 24
e-mail: stefan.sohler@aiba.llv.li
Www.aiba.llv.li

EURYDICE

EACEA

**Eğitim, G3rsel
İşitsel ve K3lt3r
İdari Ajansı**

Avrupa'da Tam-Zamanlı Zorunlu Eğitimde Mesleki Rehberlik

Avrupa Komisyonu

TAM ZAMANLI ZORUNLU EĞİTİMDE MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

LİTVANYA

2007/08 Eğitim-Öğretim yılı

Eğitim 7-16 yaşları arasındaki öğrenciler için zorunludur. Bir çocuk 6/7 yaşına geldiğinde ilköğretim imkanı başlar. Dört yıllık ilköğretim müfredatı anaokulları, ilköğretim okulları ve diğer okullar tarafından yürütülmektedir. İlköğretim çocuklara kültürel, ahlaki ve sosyal olgunluk ve temel okur-yazarlık temellerini vermek ve onları temel eğitim müfredatı doğrultusunda çalışmalarını için hazır hale gelmelerini sağlamayı hedeflemektedir. İlköğretim müfredatının süresi dört yıldır (sınıflar 1-4). İlköğretim müfredatının tamamlanması ile kişi ilköğretim eğitimini kazanmış olur.

İlköğretili tamamladıktan sonra, 10/11 yaşındaki çocuklara lise ve ortaokullar, temel, gençlik, mesleki ve diğer tür okullar tarafından yürütülen temel eğitim müfredatına göre eğitim verilir. Temel öğretimin amacı bireye ahlak temelleri ve toplumsal olgunluk, genel okuma-yazma ve teknolojik okuryazarlığını sağlamak; ulusal bilinci yükseltmek; öğrenmeye devam, karar verme ve seçim yapma yeteneğini geliştirmektir. Temel eğitim müfredatının süresi altı yıldır (sınıflar 5-10). Bu müfredatın tamamlanması ile kişi temel eğitim kazanmış olur.

Başlangıç meslek eğitimi, temel eğitimi olan ve en az 14 yaşında olan kişilere verilebilir. Başlangıç meslek eğitimi müfredatının tamamlanması ve/veya yeterlilik sınavlarının geçilmesi üzerine, öğrenciler başlangıç mesleki yeterliliği alır ve/veya temel eğitimi tamamlar.

YASAL ÇERÇEVE VE ULUSAL HEDEFLER

Eğitim hakkındaki kanun (2003) (Švietimo įstatymas), mesleki bilgi ve danışmanlık hizmetlerinin, öğrenme fırsatları (meslek eğitimi ve yükseköğretim eğitim programları) hakkında bilgi ve danışmanlık imkanını, diğer ülkelerdeki eğitim imkanını ve Litvanya işgücü piyasası hakkında istihdam beklentilerini içerdiğini belirtmektedir. Bu hizmetler okullar, bilgi merkezleri, danışmanlık ofislerinde sağlanmaktadır. İş alışverişi ise Eğitim ve Bilim Bakanı ve Sosyal Güvenlik ve Çalışma Bakanı yönetmeliklerine uygun olarak sağlanmaktadır.

Mesleki Bilgi ve Danışmanlık hizmetlerinin sağlanma gereksinimleri (2005) (Profesinio informavimo ir konsultavimo paslaugų teikimo reikalavimų aprašas), Eğitim ve Bilim Bakanı ve Sosyal Güvenlik ve Çalışma Bakanı tarafından onaylanmıştır. Bu belge mesleki bilgi ve danışmanlık hizmetleri sağlayan ana kurumları ve işlevlerini tanımlar: genel eğitim okulları, meslek okulları, kariyer bilgi noktaları ve kariyer rehberlik merkezleri. Yukarıda belirtilen hizmetlerin tedarik koordinasyonundan sorumlu kurumlar, Eğitim ve Bilim Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik ve Çalışma Bakanlığı'dır. Rehberlik malzemeleri ve rehberlik personelinin eğitiminden sorumlu kurumlar ise Litvanya Gençlik Bilgi ve Teknik Yaratıcılık Merkezi, Litvanya İşgücü Piyasası Eğitim Kurumu ve Litvanya Çalışma Borsası'dır (Lietuvos darbo birža).

Meslek Eğitimi (2007) kanunu (Profesinio mokymo įstatymas), mesleki rehberliğin meslek eğitimi sisteminin ayrılmaz bir parçasını oluşturduğunu belirtir. Rehberlik hizmetleri genel eğitim okulları, meslek okulları, kariyer rehberlik merkezleri tarafından ve işgücü alışverişi Eğitim ve Bilim Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik ve Çalışma Bakanlığı tarafından onaylanan talimata göre sağlanmaktadır. Mesleki Rehberliği belediyeler planlar, düzenler ve yönetir. Mesleki rehberlikte sosyal ortakların rolü de tanımlanır.

2003 yılında, Mesleki Rehberlik Stratejisi (Profesinio orientavimo strategija) ve 2004 yılında, kendi eylem planı (2005'de değiştirilen), Eğitim ve Bilim Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik ve Çalışma Bakanlığı tarafından ortaklaşa onaylanmıştır. Bu stratejinin temel amacı, ekonomik gelişmeler ve bireysel ihtiyaçlara göre rehberlik ve uygun bir hizmet sistemi geliştirmektir. Eylem planı, rehberlik uygulayıcıları için yasal bir çerçeve, gerekli altyapı oluşumu ve eğitim sistemi, finansman sisteminin iyileştirilmesi ve yöntembilimin geliştirilmesini içerir. 2005'den 2008'e kadar, Litvanya'daki Mesleki Rehberlik Stratejisi, Avrupa Birliği Yapısal Fonları kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Ulusal düzeyde birbiriyle ilişkili iki ulusal proje, Eğitim ve Bilim Bakanlığı ve ortakları olan Litvanya Gençlik Bilgi ve Teknik Yaratıcılık Merkezi, Litvanya İşgücü Piyasası Eğitim Kurumu ve Eğitim ve Bilgi Teknolojileri Merkezi: "Kariyer Rehberlik Sistemi Geliştirme ve Uygulama" ve "Açık Bilgi, Danışmanlık ve Rehberlik Sistemi (AIKOS) Kalkınma ve detaylandırılması" tarafından uygulanmıştır. Bu projelerden dolayı, rehberlik uygulayıcıları (kariyer danışmanları, öğretmenler, meslek eğitimi öğretmenleri, sosyal pedagoglar, okul psikologları ve kariyer danışmanları) için çeşitli eğitim programları ve yöntembilimin yanı sıra, kariyer bilgisi ve danışmanlığı (Kariyer danışmanlığı vs. için standartlar, kariyer bilgisi sağlanması için standartlar) için önemli yasal belgeler (standartlar ve metodolojik öneriler) geliştirilmiştir. Bu Eğitim programları kapsamında, genel ve meslek okullarında 1800 öğretmen, 1280 kariyer danışmanları, 480 sosyal pedagoğu ve okul psikologu, 30 Kariyer Bilgi Noktaları (CIP) değerlendiricileri ve 10 kariyer danışmanlığı kalite uzmanları eğitim almıştır. Çeşitli hedef grupların ihtiyaçlarını karşılamak için Açık Bilgi'nin yeni bir

sürümü, Danışmanlık ve Rehberlik Sistemi (AIKOS) portalı (www.aikos.smm.lt) geliştirilmiştir. Bu, çalışma ve eğitim programlarının, niteliklerin, eğitim ve bilim kurumlarının ve diğer öğelerin Litvanyaca ve İngilizce olarak yaklaşık 4000 açıklamasını içerir. Teknik donanım sağlanan 640 Kariyer Bilgi Noktası(CIP) kurulmuştur. 2007 yılında Eğitim ve Bilim Bakanlığı Eğitim Sisteminde (Nacionalinė profesinio orientavimo Programa švietimo sistemoje) Ulusal Kariyer Rehberlik Programını onayladı. Bu programın amacı kariyer rehberlik sisteminin daha da geliştirilmesi için şartları yaratmak ve kariyer rehberlik yönetim, altyapı, içerik ve personel eğitimi alanlarında geliştirmektir. Program, kariyer rehberlik sisteminin bütünlüğünü, genel okullardan meslek eğitim okullarına ve yüksek okullara geçişlerde rehberlik hizmetlerinin sürekliliğini sağlamanın gerekliliğini vurgulamaktadır. Bu amaçla, öğrencilerin kariyer izleme araçlarının yanı sıra, genel, meslek ve yükseköğretim okullarındaki öğrenciler için altyapı ve kariyer eğitimi (ugdymas karjera) oluşturmak için planlar yapılmaktadır. Ayrıca, kariyer rehberlik uzmanları yetiştirmek, yeni metodolojik malzemeleri oluşturmak ve daha fazla AIKOS sistemi geliştirmek için de planlar vardır.

SORUMLULUKLAR

Eğitim ve Bilim Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı rehberlik politikası ve uygulamalarının geliştirilmesi ve oluşturulması sorumluluğunu paylaşırlar.

Eğitim ve Bilim Bakanlığı eğitim sistemindeki rehberlik hizmetlerinin (kariyer bilgi ve kariyer eğitimi) yöntemini oluşturur, yani öğrencilere rehberlik hizmetleri sağlanmasını koordine eder. Bakanlık rehberlik alanında alt bir kurumun Litvanya Gençlik Bilgi ve Teknik Yaratıcılık Merkezi çalışmalarını koordine eder.

Sosyal Güvenlik ve Çalışma Bakanlığı işgücü piyasasında sistemindeki rehberlik hizmetlerinin yöntemini belirler, yani iş arayanlara, çalışanlara, özel ihtiyaçları olan bireylere, eğitim ve istihdamda olmayan bireylere, vb rehberlik hizmetleri sağlanmasını koordine eder. Bakanlık rehberlik alanındaki alt kurumların çalışmalarını koordine eder: Litvanya İşgücü Piyasası Eğitim Kurumu ve Litvanya İş ve İşçi Bulma Kurumu.

2006 yılında, Litvanya Mesleki Rehberlik Kurulu (Lietuvos profesinio orientavimo taryba) kurulmuştur. Rehberlik sisteminin geliştirilmesinden sorumlu iki bakanlığa yardımcı bir denetim organıdır. Kariyer Rehberlik Kurulu, Eğitim ve Bilim Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik ve Çalışma Bakanlığı temsilcileri, belediye kuruluşları, sosyal ortaklar (çalışanların çıkarlarını temsil eden işverenler ve kuruluşlar), genel ve yükseköğretim kurumlarını temsil eden dernekler, öğrencileri, gençleri ve yetişkinleri, Avrupa rehberliği projesini ve diğer paydaşları temsil eden kuruluşları içermektedir. Konseyin temel görevi ulusal düzeyde rehberlik sisteminin gelişimine ilişkin çeşitli konularda analiz yapmak ve Mesleki Rehberlik Stratejisi'ni uygulayan kurum ve kuruluşlara önerilerde bulunmak, rehberlik hizmeti sağlamak ya da bu hizmetlerin sağlanmasına ilişkin başka yollarla rehberlik hizmetleri sağlamaktır.

MÜFREDATTA MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

Mesleki rehberlik ayrı bir ders olarak müfredatta dahil değildir. Genel eğitim veren okullar için, Eğitim ve Bilim Bakanlığı bütünleşmiş teknoloji dersi, teknoloji ve sanat teknolojisi (tekstil ve giyim, işletme ve yönetim, sinematografik sanat ve güzel sanatlar, vb.) kariyer rehberlik konularına dahil olan genel programları (2007) onaylamıştır.

DİĞER FAALİYET TÜRLERİ/REHBERLİK HİZMETLERİ

Meslek dünyasıyla irtibat

Bütünleşik teknoloji dersi, teknoloji ve sanat teknolojisi (tekstil ve giyim, işletme ve yönetim, sinematografik sanat ve güzel sanatlar, vb) ve genel programlar (2007), öğrencileri çeşitli mesleklere alışmalarına, Litvanya ekonomisinin hangi dallarının gelecek vaat ettiği ve bunların gelişme eğilimlerini öğrenmelerine ve iş dünyası, iş ortamı ve araçları hakkında bilgi edinmelerine yardım edecek kariyer rehberlik konularını içermektedir. Bu ders öğrencilere (14-19 yaş) genel eğitim okullarında sunulmaktadır. Bazı genel eğitim okulları öğrencilerin kişisel niteliklerini keşfetmesine yardımcı olmak, öğrenme fırsatları hakkında bilgi almaları ve ayrıca meslek seçimi ve kendi çalışma ve kariyerlerini planlama konusunda sorumluluk almalarına teşvik etmek için, kariyer rehberlik hizmetleri sağlayan diğer kurumlar, eğitim ve öğretim kurumları, şirketler ve kuruluşlarla aktif olarak işbirliği halindedir.

Okulda rehberlik hizmetleri

Bazı genel eğitim okullarının müdür yardımcıları tarafından koordine edilen özel kariyer rehberlik çalışma

grupları bulunmaktadır. Bu çalışma grupları okullarda kariyer bilgisi imkanı ve kariyer eğitim hizmetleriyle ilgili sorunları çözer. Çalışma grupları öğrenci değerlendirmesi, sosyal pedagoglar ve okul psikologları tarafından bireysel danışma, çeşitli tematik etkinlikler, vb için planlar içeren kariyer rehberlik programları hazırlar. Okullar rehberlik sağlayan tüm kurumlar ve şirket ve kuruluşlarla (işbaşı eğitimi yapmak için) doğrudan bağlantılar sağlar.

2003 yılından bu yana, genel eğitim okullarında Eğitim ve Bilim Bakanlığı tarafından yaklaşık 500 Kariyer Rehberlik Noktası (CIP) kurulmuştur. CIP'lerde kariyer danışmanı olarak çalışan okul uzmanlarının eğitimi yürütülmektedir.

Bu okullarda rehberlik faaliyetleri Kariyer Bilgi Noktaları esas alınarak düzenlenir. Bazı okullarda, CIP'ler hizmetlerin okul uzman ekipleri tarafından sağlandığı kariyer merkezleri veya benzeri alt bölümler olarak yeniden organize edilmiştir. Takımlar genellikle kariyer danışmanları (öğretmenler, sınıf başkanları), bir okul psikologu, bir sosyal pedagog, vb.den oluşur.

Kariyer Bilgi Noktaları, çeşitli kurumlar (okul, iş ve işçi bulma kurumu, kütüphaneler vb.) bir alt bölüm olarak kurulabilir ve internet, Ulusal Eğitim ve İşgücü piyasası veri tabanlarına ücretsiz erişimleri vardır. CIP'lerin yayınları, CD'ler gibi Kariyer Bilgi malzemeleri vardır. Kariyer Bilgi Noktalarındaki hizmetler kariyer danışmanları tarafından sağlanır. Kariyer Bilgi Noktaları tarafından sağlanan hizmetlerin kalitesini sağlamak amacıyla Litvanya Gençlik Bilgi ve Teknik Yaratıcılık Merkezi CIP'lerin akreditasyonunu düzenler. Başarılı akreditasyon durumunda (yani bilgi hizmetlerinin sağlanmasının tanınması yüksek kalitesinin tanınması), CIP'lere akreditasyon belgesi ve bazı çıkarlar sağlanır. Akreditasyon prosedürü mevcut aşamada zorunlu değildir. 2007/08 yılında genel eğitim okulları, 12 eğitim merkezi, 4 meslek okulu ve 9 diğer kurumda 285 Kariyer Bilgi Noktası akredite edilmiştir.

Kariyer Merkezi bir genel, meslek ya da yükseköğretim okulunun bir alt kuruluşudur ve burada öğrencilere kariyer eğitim hizmetleri verilir. Kariyer merkezlerinin çoğunluğu yükseköğretim okullarında faaliyet göstermektedir. Bazı genel eğitim okulları da öğrencilerin kariyer gelişimleri için alt bölümler kurmuştur. Gelecekte, genel eğitim ve meslek eğitimi okullarında Kariyer Bilgi Noktaları temelinde kariyer merkezlerin kurulması planlanmaktadır.

Genel eğitim okulları, sorumlulukları meslek seçme konusunda öğrencilere danışmanlık sağlamak olan psikologları istihdam etmektedir.

Okul dışında rehberlik hizmetleri

Litvanya Gençlik Bilgi ve Teknik Yaratıcılık Merkezi (Eğitim ve Bilim Bakanlığı altında) kariyer bilgi ve kariyer eğitiminde önemli işlevleri yerine getiren eğitim sisteminin merkezi kurumudur: Kariyer Bilgi Noktalarının (CIP) akreditasyonunu ve geliştirilmesini, kariyer bilgi ve kariyer eğitimindeki uzmanların niteliklerini daha da geliştirmeyi ve rehberlik malzemelerinin (programlar, yöntemler vb.) hazırlanması ve yayınlanmasını planlar ve koordine eder. 2003'den bu yana, Kariyer Planlama Birimi Merkezde faaliyet göstermektedir. Merkezin hedefleri, Kariyer Bilgi Noktalarının ağının ve Kariyer Merkezleri ile birlikte belediye kurumlarını geliştirmek; akreditasyon düzenlemek, yardım sağlamak, Kariyer Bilgi Noktalarında görev yapan uzmanların (kariyer danışmanları, sosyal pedagoglar, okul psikologları, vb) yeterlilik gelişimlerini düzenlemek ve kariyer bilgi ve meslek eğitimi için metodolojik materyal yayınlamaktır. Merkez Mesleki Bilgi Noktası fonksiyonlarının uygulanmasında Kariyer Planlama Birimi öğrencilere, ailelere ve okul uzmanlarına bilgi hizmetleri sağlar ve kariyer planlama üzerine seminerler verir ve kariyer bilgi araştırmaları düzenler. Kariyer bilgisi ve kariyer eğitimi, eğitim kurumlarının çeşitli alt bölümlerinde sağlanabilir. 2003 yılından bu yana, Eğitim ve Bilim Bakanlığı tarafından genel eğitim ve meslek eğitimi okullarında, eğitim merkezlerinde, kütüphanelerde, iş ve işçi bulma kurumu bürolarında ve diğer kurumlarda 700 Mesleki Bilgi Noktası kurulmuştur. CIP'lerin %59'u kırsal yerlerde, %18'i ilçe merkezlerinde ve %29'u Litvanya'nın en büyük kasabalarında kurulmuştur.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı altındaki Litvanya İşgücü Piyasası Eğitim Kurumu, kariyer danışmanlığında önemli fonksiyonlar gerçekleştiren, işgücü piyasası sisteminin merkezi bir kurumdur. Bu kurum, Kariyer Rehberlik Merkezleri'nin akreditasyonunu ve gelişimini koordine eder ve Kariyer Rehberlik Merkezleri'ndeki faaliyetlerin kalite değerlendirmesini yapar. Buna ek olarak, mesleki rehberlikteki uzman yeterliliklerinin daha da geliştirilmesini sağlar ve yöntembilimsel ve bilgi malzemelerini (programlar yayınlanması, yöntembilim, vb.) geliştirir ve yayımlar. Kariyer Planlama Birimi, yetkili makam olarak faaliyet gösterir. Bu birimin yetkisi, altındaki Yedi Bölgesel İşgücü Piyasası Eğitim ve Danışmanlık Büroları Litvanya'nın önemli kasabalarında bulunmaktadır. 2007 yılı sonunda, ülkedeki bölgesel ofisler akreditasyon almış ve kariyer rehberliği faaliyetleri sağlama hakkı kazanmıştır.

Bölgesel ofisler, işsizlere, iş arayanlara, istihdam edilen kişilere, öğrencilere ve bireysel özelliklerine uyacak ve işgücü piyasasının ihtiyaçlarını karşılayacak pazarlanabilir bir meslek elde etmekle ilgilenen herkese danışmanlık hizmeti sunmaktadır. İş arayanlara, çalışanlara ve özel ihtiyaçları olan ve eğitimde veya istihdam

edilmeyen bireylere sağlanan rehberlik hizmetlerinin yanı sıra, bölgesel ofisler genel eğitim okullarındaki öğrencilere ders dışı rehberlik hizmetleri de sunmaktadır. Bölgesel ofisler, danışmanları uzun süredir istihdam edilmemiş kişiler, meslek eğitimi almamış gençler, askerler, mahkumlar, özürllüler vb. ile çalışarak kapsamlı deneyim toplamıştır. Bireysel danışmanlık, internet ve telefon üzerinden meslek seçimi, kariyer planlama ve iş araştırmanın çeşitli yönleri üzerine danışmanlık alma imkanı ile birlikte verilir.

Eğitim Değişimleri Destek Vakfı Litvanya'daki Avrupa rehberliği projesini yürütür. Projenin temel amacı Litvanya'daki kariyer rehberliği fikirlerini teşvik etmek ve Avrupa'daki kariyer planlama, çalışmalar ve hareketlilik fırsatları hakkındaki bilgi sağlamaktır. Avrupa rehberliği Projesinin hedef grupları, kariyer rehberliği uygulayıcıları, kariyer rehberliği alanında çalışan kurumlar, öğrenciler ve aileleridir. Proje koordinatörleri de kariyer bilgisi için eğitim seminerleri ve meslek danışmanlığı ve bir meslek seçen gençlere yönelik bilgi olayları düzenler ve mesleki rehberlik için çeşitli elektronik araçlar hakkında bilgi yönetir ve yayar.

REHBERLİK PERSONELİNİN NİTELİKLERİ

Rehberlik uygulayıcıları için asgari nitelikler kesin olarak düzenlenmemiştir. Kuruma bağlı olarak, kariyer rehberlik hizmeti veren uzmanlara kariyer bilgi danışmanları, kariyer danışmanları, kariyer müşaviri, vb denir. Yükseköğretimde görev yapan, çeşitli uzman eğitim kurslarıyla mesleki yeterliliğini geliştiren psikologlar, sosyal pedagoglar, öğretmenler ve diğer uzmanlar genellikle yukarıda belirtilen uzmanlar olarak çalışır. Birkaç Litvanya üniversitesi yüksek lisans çalışma programları (Kariyer Tasarımı, Kariyer Eğitimi gibi), program uzmanlığı (Kariyer Danışmanlığı gibi) ya da kariyer bilgisi, kariyer danışmanlığı veya kariyer eğitimi alanında tek ders sunmaktadır. Rehberlik uygulayıcılarının eğitim ve nitelik gelişimi genellikle Avrupa Birliği yapısal fonu tarafından desteklenen çeşitli projeler kapsamında yürütülür.

2005 yılında, Litvanya'da Kariyer Danışmanlığı Uzmanları Derneği kurulmuştur. Bu Dernek kariyer bilgi ve danışmanlık, kariyer planlama ve kariyer eğitimi uygulayan insanların ve tüzel kişilerin bağımsız bir gönüllü birliğidir.

OKULLAR, İŞVERENLER, AİLELER VE DİĞER PAYDAŞLARLA İŞBİRLİĞİ

Okullar, işverenler ve diğer paydaşlar arasındaki işbirliği genellikle gayri resmi bir temel üzerine kurulmuştur ve öğrencilere işbaşı eğitim olanakları veren okullar ve işveren kuruluşları arasındaki işbirliği şeklini alır. Ebeveyn ve toplum genellikle genel eğitim okullarındaki kariyer eğitim programlarının uygulanmasına katılmaktadır.

İşveren ve diğer paydaşların rehberlik politikasının geliştirilmesine ve uygulanmasına katılımı Litvanya Kariyer Yönlendirme Kurulu (2006) tarafından sağlanmaktadır. Kariyer Rehberlik Konseyi sosyal ortakların temsilcilerini (işveren ve çalışanların çıkarlarını temsil eden kuruluşlar), genel ve yükseköğretim kurumlarını temsil eden dernekler, rehberlik hizmetleri ve rehberlik uygulayıcıları sağlayan kuruluşları, öğrencileri, gençleri ve yetişkinleri temsil eden organizasyonlar, Avrupa rehberliği projesi ve diğer paydaşları içerir.

MESLEKİ REHBERLİK HAKKINDA BİLGİYE ERİŞİM

Mesleki rehberlikle ilgili bilgilere rehberlik hizmetleri sağlamadaki kurumların internet sitelerinin yanı sıra uzman rehberlik portalları kullanarak da erişilebilir.

Özel rehberlik portalları

Açık Bilgi, Danışmanlık ve Rehberlik Sistemi (AIKOS) www.aikos.smm.lt

Açık Bilgi, Danışmanlık ve Rehberlik Sistemi (AIKOS) Litvanya'da genel eğitim okullarındaki, öğrencilere, meslek okullarına veya yükseköğretim okullarına giren bireylere, niteliklerini yükselten insanlara, kariyer bilgi danışmanlarına, işverenlere ve Litvanya'daki eğitim programları hakkında bilgi arayan herkese, eğitim ve bilim kuruluşlarına, öğrenme fırsatları hakkında temel bilgi sağlayan bir sistemdir. İnternet sitesi, aynı zamanda meslekler, meslek okullarına ve yükseköğretim okullarına kabul kuralları, işgücü piyasası eğilimlerini sınıflandırılması, Europass sertifika takviyeleri vb gibi konularda bilgi içermektedir. Portal, meslek seçmek, eğitim veya çalışmalar veya kişisel kariyer planlama için gerekli olan bilgiyi sağlar. 2008 yılı sonunda, AIKOS ve PLOTEUS portalı <http://europa.eu.int/ploteus/portal> arasında bir bağlantı kurulacaktır. PLOTEUS II portalı üzerinden Litvanya'daki eğitim fırsatları hakkında AIKOS bilgisine erişmek mümkün olacak.

Meslekler dünyasına bir rehber www.profesijupasaulis.lt

Bu site bir meslek seçen veya işe alınmaya çalışan bireyler için ortaya çıkarılmıştır. Ayrıca, yükseköğretim

mezunları, eğitim ve meslek eğitimi okullarındaki öğrenciler, iş arayanlar, meslek değiştirmeyi düşünenler, işsizler ve engelliler için özel bilgi sunmaktadır. İlgi ve yetenekleri değerlendirmek için anketler de ayrıca mevcuttur.

Kariyer Rehberi yayınının internet sitesi - www.euroguidance.lt/profesijosvadovas Bu internet sitesi, Kariyer Rehberi yayının elektronik bir sürümünü içerir. Kariyer Rehberi meslekler ve meslek edinme yollarıyla ilgili bir yayındır. Öğrencileri, aileleri, kariyer danışmanlarını ve mesleklerle ilgilenen diğer kişileri hedefler. Rehber, mesleklerin tanımlarını içerir, özel bir meslek ve kariyer eğitimi için gereken kişisel nitelikleri belirtir. Aynı zamanda, meslek eğitimini ve kabul şartlarını sağlayan eğitim kurumları hakkında en son bilgileri de içerir. Rehber, yurtdışındaki eğitim fırsatlarını ve kariyer planlama prensiplerini tanıtır. Engelliler için eğitim fırsatlarına ayrı bir bölüm ayrılmıştır.

Senin meslek okulun <http://www.karjerosmokykla.europass.lt/>

Bu internet sitesi bir kariyerle ilgilenen herkes içindir: gençler ve yaşlılar, öğrenciler, istihdam edilen insanlar veya iş arayanlar. Avrupa rehberliği ve Europass projelerinin tüm yayınlarını ve diğer yararlı sayfalara bağlantıları içerir. İnternet sitesindeki bilgi üç kategoriye ayrılmıştır: eğitim, iş ve kariyer.

EUROPASS <http://www.europass.lt/>

Bu internet sitesi, beş belgeden oluşan Europass klasörünü (Europass CV, Europass Dil Pasaportu, Europass Hareketlilik belgesi, Europass Diploma Eki ve Europass Sertifika Eki) tanıtır. Europass'ın amacı istihdama erişimi, çalışma uygulamasını, veya hem kişinin anavatanındaki hem de AB'nin geri kalanındaki çalışmaları kolaylaştırdığı için bu belgelerin kullanımını teşvik etmekte ve eğitim, mesleki beceriler, yetkinlikler ve eğitim veya standart bir şekilde yurtdışında uygulama sırasında kazanılan yetenekler hakkında bilgi sağlamaya yardım etmektedir.

EURODESK Litvanya <http://www.eurodesk.lt>

İnternet sitesi 29 Avrupa ülkesinde faaliyet gösteren bilgi hizmetlerinin Avrupa ağı hakkında bilgiler içermektedir ve özellikle genç ve gençlerle çalışanlar için bilgi sağlar. Site, eğitim ve öğretim ve gençlik çevresiyle ilişkili Avrupa Birliği programları hakkında bilgi içerir. Bağımlılık davranışı (uyuşturucu ve alkol bağımlılığı) ve sağlık üzerindeki etkisi, gençlik hareketliliği sorunları (yurtdışında çalışan, yaşayan ve okuyan) ve diğer konular hakkında bilgiler de ayrıca bu sitede mevcuttur.

Kariyer Rehberliği <http://www.career-guide.eu>

Kariyer rehberliği internet sitesi (bu sitenin Litvanya sürümü de ayrıca mevcuttur) genel eğitim okullarında kariyer danışmanlığı için tasarlanan proje ve sonuçları (malzeme üç bölüme ayrılır: “Kendinizi Tanıyın”, “İş Piyasasını Tanıyın” ve “Kariyer Yolunda Kendinizi Geliştirin”) hakkında bilgi sağlar. Rehberlik hizmetlerinin sağlanması ile ilgili kurumların web siteleri

Litvanya Cumhuriyeti Eğitim Bilim Bakanlığı: www.smm.lt

Litvanya Cumhuriyeti Sosyal Güvenlik ve Çalışma Bakanlığı: www.socmin.lt

Litvanya Gençlik Bilgi ve Teknik Yaratıcılık Merkezi: www.lmitkc.lt

Litvanya Gençlik Bilgi ve Teknik Yaratıcılık Merkezi'nde Kariyer Planlama Birimi: <http://kpc.rmtkr.lt>

Litvanya İşgücü Piyasası Eğitim Kurumu: www.ldrmt.lt

AVRUPA REHBERLİĞİ: www.euroguidance.lt

İnternet Kaynakları

Rehberlik hizmetlerindeki kurumların internet sitelerinin listesi için yukarıya bakınız.

Kaynaklar

1. Tematik bakış (CEDEFOP)
2. Ülke raporu (CEDEFOP)
3. Guidance policies in the knowledge society. Trends, challenges and responses across Europe. A Cedefop synthesis report. Ronald G. Sultana. Cedefop Panorama series; 85. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2004.
4. Eurybase; Eurydice.

EURYDICE

EACEA

**Eğitim, G3rsel
İşitsel ve K3lt3r
İdari Ajansı**

Avrupa'da Tam-Zamanlı Zorunlu Eğitimde Mesleki Rehberlik

Avrupa Komisyonu

TAM-ZAMANLI ZORUNLU EĞİTİMDE MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

LÜKSEMBURG

2007/08 Eğitim-Öğretim yılı

Eğitim, 4-16 yaş arasındaki öğrenciler için zorunludur. İlk iki yıl okul öncesinde, sonraki altı yıl ilköğretimde ve kalan üç yıl da ortaöğretimde (lycée général ya da technique) geçer. İlköğretimden ortaöğretime geçiş öneriler doğrultusunda gerçekleşmektedir.

Öğrenciler, genel ve teknik ortaöğretimdeki farklı sistemler, bölümler ve uzmanlıklardan seçebilir.

YASAL ÇERÇEVE VE ULUSAL HEDEFLER

Farklı hizmetlerin yasal çerçevelerinden ve görevlerinden ayrı olarak, Lüksemburg'un rehberlik stratejisini tanımlayan belli bir mevzuatı bulunmamaktadır. Haziran 2002'de Lüksemburg'da OECD uzmanları tarafından yürütülen bir analizin sonuçları göz önünde bulundurulduğunda, mevcut hükümet, yaşamboyu rehberlik konusundaki fikirlerinin bir parçası olarak eğitim rehberliğiyle mesleki rehberlik arasında bir sinerji ortaya çıkarmıştır.

Psikoloji merkezinin yeniden oluşturulmasıyla ilgili 13 Temmuz 2006 Yasası, iki görevi şu şekilde tanımlamaktadır:

özellikle meslek dünyasıyla eğitim dünyası arasındaki ilişkilerin faaliyete geçirilmesiyle ilgili olarak öğrencilere bilgi ve eğitim ve mesleki rehberliğin sağlanmasını uygulamak için atılacak adımları bakana bildirmek;

görevleri öğrencilere rehberlik ve bilgi sağlamak olan hizmetlerle dış organlar arasındaki ilişkileri koordine etmek.

Bu bakımdan iki yapı oluşturulmuştur, birinci görev için Ulusal Bilgi ve Rehberlik Komisyonu, ikincisi için de Bilgi ve Rehberlik Koordinasyon Komitesi.

Buna benzer şekilde, rehberlik alanındaki Avrupa'daki son gelişmelerin (Avrupa Yaşamboyu Rehberlik Politikası Ağı) çerçevesinde, görevi, seçime, ayırtırmaya ya da birleştirmeye, dayalı değil de, bireysel gelişime dayalı modern bir rehberlik danışmanlığı önermek olan ulusal bir forum oluşturulmuştur. Bu forum, 2008'in son çeyreğinde ilk raporunu sunmuştur.

SORUMLULUKLAR

Eğitim ve mesleki rehberlik alanında, dört faal yapı bulunmaktadır; ikisi Ulusal Eğitim ve Meslek Eğitimi Bakanlığı'na bağlı olan Psikolojik ve Eğitim Rehberliği Merkezi (CPOS) ve Gençler için Yerel Eylem (ALJ), biri Kültür, Yükseköğretim ve Araştırma Bakanlığı'na bağlı olan Yükseköğretim Dokümantasyon ve Bilgi Merkezi (CEDIES) ve dördüncüsü de Çalışma ve İstihdam Bakanlığı'nın denetimi altında olan İş ve İşçi Bulma Bürosu'nun Mesleki Rehberlik Hizmeti'dir (OP).

Yeterli hizmet sağlamak için, bu kurumlar arasında yakın ve devam eden bir işbirliği bulunmaktadır.

CPOS'un okullarda Psikolojik ve Eğitim Rehberlik Hizmetleri'yle (SPOS) olan faaliyet alanıyla CEDIES'in faaliyet alanı, bir okul ya da üniversite ortamındaki rehberliğe odaklanmıştır. Fakat, OP ve ALJ'nin müdahaleleri okul ortamında, gençlere sağlanan mesleki rehberlik ya da rehberlikle sınırlı değildir ve vasıfsız kişilere de danışmanlık ve destek sağlar.

İş ve İşçi Bulma Bürosu'nun ve Mesleki Rehberlik Hizmeti'nin (ADEM-OP) ajansları, yetişkinlere ve özel ihtiyaca muhtaç kişileri hedef alan istihdam sektöründe oluşturulmuş mesleki rehberlik tedbirleri çerçevesindeki ana organlardır.

MÜFREDATTA MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

Mesleki rehberlik eğitimi zorunlu değildir. Ancak, bazı lycées (7. yıldan 9. yıla kadar) haftada iki saate kadar mesleki rehberlik eğitiminin verilebileceği pilot projeler başlatmıştır. Bu program, gençlere, çevreyi keşfetmelerine, daha iyi anlamalarına ve eğitimlerine anlam verebilmelerine olanak sağlayan araçlarla rehberlik sağlamaya yönelik bir eğitim yaklaşımına dayanmaktadır. Hedefleri ya da sorunları, gençlere değişken, kararsız ve gittikçe karmaşık hale gelen bir dünyada yollarını, bireysel ve topluca, bulmalarını öğrenmelerine yardım etmektir. Öğretmenler, okul psikologlarının desteğiyle bu programdan sorumludur. Program, işe başlamayı, iş durumlarını gözlemlemeyi, eski öğrencilerden desteği ve kişisel projelerin farkına varılmasını içermektedir.

DİĞER FAALİYET TÜRLERİ/REHBERLİK HİZMETLERİ

İleriye yönelik kariyer seçimleriyle ilgili hazırlıkların çerçevesinde, sayıya ve amaca göre, rehberlik alanında diğer paydaşlarla işbirliği içerisinde Psikolojik ve Eğitim Rehberlik Hizmetleri (SPOS) tarafından gençler için bir dizi faaliyet organize edilir.

Müfredat çerçevesinde çıraklık

Müfredatın parçası olan işe yerleştirmeden ayrı olarak, meslek dünyasına bir giriş olan çıraklık, mesleki bir eğitim projesine karar vermesi gereken gençler için düzenlenebilmektedir. Sınıftaki hazırlıktan sonra, gençler kendilerini meslek dünyasına alışmalarına yardımcı olabilecek bir şirket ararlar. Bu çıraklık, iki haftaya kadar sürebilir. Çıraklık sırasında, öğrenciler okullarındaki bağlantı kurulacak kişiyle (öğretmen, eğitmen, vb.) irtibat içerisinde olur. Çıraklığın sonunda bir rapor hazırlanır.

Bu işe yerleştirmeler, farklı topluluklara adapte olmak için çeşitli şekillere bürünebilir.

Okul dışında rehberlik hizmetleri

Geleceğe yönelik kariyer seçimini aynı mantıkla hazırlamanın ardından, okul dışında bir dizi faaliyet yer alabilir ve öğretim zamanına dahil edilmeyebilir.

İş ve İşçi Bulma Bürosu ve Mesleki Rehberlik Hizmeti'nin (ADEMOP) rehberlik hizmetleri, gençlere kariyer planlarını oluşturmada ve iş aramalarına yardımcı olur. Buralarda çalışan danışmanlar, örneğin meslek dünyasıyla ilgili bilgi oturumları ve ders dışı kurslar düzenler. Bu faaliyetler, Kariyer Bilgi Merkezi'nde ya da OP bürolarında bireysel görüşmeler, bilgi faaliyetleri ya da sınıflarda bilgi oturumları şeklinde olabilir.

Okulu erken bırakanlara yönelik, Gençler için Yerel Eylem, sistematik bireysel destek sunar. Bu yardım yetkin eğitmenler tarafından sağlanır ve özellikle bireysel rehberlik, bir eylem planının ayrıntılı şekilde hazırlanması ve iş arama tekniklerinde eğitim gibi çeşitli şekillere bürünebilir. Bu son yardım türüyle ilgili olarak, OP'yle işbirliği içerisinde, teknik ortaöğretimlerdeki sınıflarla oturumlar da düzenlenebilir.

ALJ ayrıca, işsizlik riskiyle en çok karşı karşıya kalan en zayıf öğrencilerin en yoğun olduğu teknik ortaöğretimlerdeki sınıflarla önleyici faaliyetleri yürütmek üzere işbirliği içerisinde.

REHBERLİK PERSONELİNİN NİTELİKLERİ

Okulda

Psikolojik ve Eğitim Rehberlik Hizmetleri personelinin (psikologlar, sosyal hizmet görevlileri ve yetkin eğitmenler) rehberlik ya da meslek danışmanlığı alanında belirli gereksinimler olmadan psikoloji ya da eğitim alanında üniversite diplomalarının olması gerekmektedir.

Rehberlik alanında işbirliği yapan öğretmenlerin süregelen eğitimleri çerçevesinde, rehberlikle ilgili rehberliği tanıtıcı dersleri bulunmaktadır.

Diğer rehberlik hizmetlerinde

İş ve İşçi Bulma Bürosu ve Mesleki Rehberlik Hizmetleri (ADEM-OP) personeli, genellikle bütün devlet çalışanlarına uygulanan şartlara göre işe alınır ve mesleki rehberlik alanında özel yeterliklere ihtiyaçları yoktur. Kimi personelin ise eğitim ya da sosyal bilimlerde yükseköğretim diplomaları bulunmaktadır.

ALJ personeli, başlangıç eğitimlerinde eğitmen/rehberlik danışmanları olarak özel eğitimden geçen ya da süregelen eğitimlerinde uzmanlaşan yetkin eğitmenlerdir. Teknik ortaöğretim öğretmenleri, ALJ tarafından işe alınır.

Genelde, rehberlik danışmanlarının belirli yeterlik gereksinimleri bulunmamaktadır.

Yine de, bu durum yukarıda adı geçen politikaların çerçevesinde tekrar gözden geçirilmelidir.

OKULLAR, İŞVERENLER, AİLELER VE DİĞER PAYDAŞLARLA İŞBİRLİĞİ

Okullar, aileler ve eski öğrenciler arasında işbirliğine dayalı bazı çabalar bulunmaktadır fakat bireysel girişimlere bağlıdır. Örneğin, işverenler ve aileler öğrencilere kariyerler anlatılırken çağrılabilir. Bu hizmetler, belirli olaylar şeklinde ya da yukarıda tanımlanmış ileriye dönük kariyer seçimleriyle ilgili hazırlıklar sırasında ortaya çıkar.

MESLEKİ REHBERLİK HAKKINDA BİLGİYE ERİŞİM

Eğitim süreçleri ve kariyerler hakkında kamu organları tarafından yayınlanan bilgi, broşürler, rehberler ve internet siteleri şeklinde sunulmaktadır: “9. Okul yılından sonra ne yapılmalı” ve “Lise Eğitimi” ya da lise öğrencileri için “Kariyer raporları” ve “...’de yükseköğretim”.

Mesleki Rehberlik Hizmetleri'nin Alman “Berufsbilgizentrum”dan bilgi de içeren, eğitim ve kariyerler hakkında geniş çapta dokümantasyonu bulunmaktadır.

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından finanse edilen ve ticari kurumlar tarafından desteklenen kariyerler hakkındaki veritabanına (www.bif.lu), Almanca ve Fransızca olarak erişilebilir. Eğitim ve mevcut kariyerler hakkında çok kriterli arama motoru da bulunmaktadır.

Ticari kurumlar ve Lüksemburg Üniversitesi tarafından da bilgi sağlanmaktadır.

Bu bilginin büyük bir kısmına internetten de ulaşılmaktadır.

İnternet kaynakları

www.men.public.lu

www.cpos.lu

www.alj.lu

<http://www.cedies.public.lu/>

<http://adem.public.lu>

www.bif.lu

Kaynaklar

1. Ülke raporu (CEDEFOP)
2. Guidance Policies in the Knowledge Society. Trends, challenges and responses across Europe. Cedefop comprehensive report. Ronald G. Sultana. Cedefop Panorama series; 100. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2004.
3. Eurybase; Eurydice.
4. Career Guidance and Public Policy: Bridging the Gap. OECD 2004.

EURYDICE

EACEA

**Eğitim, G3rsel
İşitsel ve K3lt3r
İdari Ajansı**

Avrupa'da Tam-Zamanlı Zorunlu Eğitimde Mesleki Rehberlik

Avrupa Komisyonu

TAM-ZAMANLI ZORUNLU EĞİTİMDE MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

MACARİSTAN

2007/08 Eğitim-Öğretim yılı

Eğitim, 5-18 yaş arasındaki öğrenciler için zorunludur. Okul öncesinin son yılında başlar ve 8 yıl süren ilköğretimi ve ortaöğretim I. kademeyi kapsar, tek bir yapı (általános iskola) olarak düzenlenmesinin yanı sıra 4 yıllık lise eğitimi (gimnázium, szakközépiskola, szakiskola) de kapsar. Ancak, ilköğretimin 4. yılından sonra, ya alternatif bir ya da yapılandırılmış bir genel lise eğitim kurumuna (gimnázium) (6-8 yıl) devam etme olasılıkları bulunmaktadır. Eğitim ve öğretim, altı-yıllık gimnázium için yedi yaşında ve sekiz-yıllık gimnázium için beş yaşında başlar, her ikisi de 12. yılda biter. 16 yaşına kadar tüm okullar genel eğitim sunar; öğrenciler sadece 16 yaşına geldiklerinde meslek seçiminde bulunabilir.

YASAL ÇERÇEVE VE ULUSAL HEDEFLER

Mesleki rehberlik eğitimi ve kariyer seçimiyle ilgili ulusal politikaların başlıca hedefi, okullardaki başarısızlık ve bırakma oranlarını indirmeye işsizliği azaltma ve önlemedir. Kariyer seçimi eğitimi, eğitim sürecinin ayrılmaz bir parçasıdır ve öğrencileri yaşamboyu öğrenmenin istihdam edilebilirliği için çok önemli olduğu gerçeği konusunda haberdar olmaları amacını gütmektedir.

Zorunlu eğitimde, mesleki rehberlik sunma zorunluluğu, aşağıdaki kanunlarla yönlendirilmektedir:

Kamu eğitimi üzerine 1993 LXXIX Yasası'nın 2003 yasa değişikliği; §34 meslek eğitimi hizmetlerinin ortaya çıkmasını öngörür, bunların arasında ileri eğitime yönelik rehberlik ve kariyer seçimleri bulunmaktadır; meslek eğitimi ve öğretimi üzerine 1993 LXXVI Yasası; §1 ve 29, her öğrencinin mesleki rehberliği almaya hakkı olduğunu belirtir. Aynı yasa, eğer yetişkin bir kişinin meslek hayatında kariyer değişikliği olursa o kişinin de mesleki rehberlik almaya hakkı olduğunu da belirtir.

SORUMLULUKLAR

Eğitim ve Kültür Bakanlığı ve Sosyal İşler ve Çalışma Bakanlığı, mesleki rehberlik eğitimi ve mesleki rehberlik hizmetlerini belirleme sorumluluğunu paylaşır. Eğitim ve Kültür Bakanlığı, öğrencileri ve eğitim sistemindeki yetişkinleri hedefleyen hizmetleri belirlemekten sorumludur. Okulla meslek dünyası arasındaki geçişle kariyer seçimlerini kolaylaştırma görevi bulunmaktadır. Sosyal İşler ve Çalışma Bakanlığı ise, iş arayan kişilerle toplumsal olarak mağdur olan grupların iş piyasasına geçişleriyle eğitim arayan kişilerin entegrasyonundan sorumludur.

Ulusal Mesleki Rehberlik Konseyi, kamu yetkilileriyle diğer paydaşların temsilcilerinin yanı sıra sunulan hizmetin önemli ortaklarının temsilcilerinden oluşur.

Ulusal Mesleki Rehberlik Konseyi, çalışmalarına 1961'de Çalışma Bakanlığı'nın gözetimi altında başladı. 1969'da, ilgili okullarda kariyer rehberliğinden sorumlu olabilecek öğretmenler ağını geliştirdi. Bu öğretmenler, kariyer rehberliğinden sorumlu tutularak yarı-bağımsız olarak çalıştılar. Bu arada, ağ aynı zamanda Macaristan'ın her eyaletinde kariyer rehberlik merkezi de kurdu. Bu merkezler çoğunlukla ilköğretimin sonunda ve ortaöğretimde olan öğrencilere kendileri için en uygun meslekleri ya da işleri bulmalarına yardımcı olmak amacıyla kurulmuştu. Şimdi, mesleki rehberliğe yönelik bu kurumlar Macaristan'da neredeyse yok oldu. Bunların yerini iki çeşit olan mesleki rehberlik enstitüsü almıştır:

Ağları bütün ülkeyi kaplayan çalışma merkezleri, yetişkinlere yönelik kariyer ve mesleki rehberlik görevleriyle ilgilenir (çoğunlukla iş sahibi olmayanlar ya da vasıfsız kişiler); Sosyal İşler ve Çalışma Bakanlığı'nın gözetimi altındadır;

Ağları bütün ülkeyi kaplayan eğitim merkezleri, 18 yaşın altındaki öğrencilerle ilgilenir; Eğitim ve Kültür Bakanlığı'nın gözetimi altındadır.

Bu programların idaresi, Ulusal Kariyer Rehberliği Birliği'nin görevidir ve Ulusal Kariyer Bilgi Merkezi, gerekli bilgiyi temin eder. (Ulusal Kariyer Bilgi Merkezi Szeged'dedir).

MÜFREDATTA MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

Mesleki rehberlik eğitimi, eğitimin tüm düzeylerinde (ilköğretim de dahil olmak üzere) “günlük yaşam ve pratik beceriler öğrenme” adlı birden fazla alanı kapsayan bir yaklaşım olarak Ulusal Çekirdek Müfredatı'nın bir parçasıdır. Bu yaklaşımın hedefleri, öğrencilere becerileri öz-değerlendirmede bulunmalarına ve meslek dünyasına alışık hale gelmelerine ve kendilerine farklı meslek alanları hakkında bilgilendirilmelerine olanak tanımaktır. Eğitimin tüm düzeylerindeki bütün öğretmenlerin öğrencileri ileriye yönelik kariyer seçimleri için hazırlama görevleri bulunmaktadır.

Eğitim kurumlarının tümünde, 13-14 yaşındaki öğrenciler için “kariyer danışmanlığı” denen ayrı bir ders bulunmaktadır. “Günlük yaşam ve pratik beceriler öğrenme” adlı birden fazla alanı kapsayan yaklaşımının

çerçevesi içerisinde öğretilmektedir. Bu dersin hedefi, öğrencileri ileriye yönelik okul ve kariyer seçimleri konusunda yardımcı olmaktır. Öğrenciler, bireysel ilgilerini kesin ve açık olarak belirtmede ve tanımlamada, kendi kariyer hedeflerini belirlemede ve kendi eğitim süreçlerini planlamada yardım alırlar.

Lisede, farklı sanat ve kariyerlerin sunumunu içeren kurslar, öğrencilerin ileriye yönelik eğitim süreçleri ve kariyerleri seçiminde karar almalarına yardımcı olmayı hedeflemektedir. Meslek ortaöğretiminde, (szakközépiskola) 8. ve 9. yıllarda, meslek eğitimine başlamadan önce mesleki oryantasyona yönelik programlar bulunmaktadır. Szakiskola'da (meslek eğitimi okulu), bu türde eğitim, haftada 8 derslik bir program olarak ortaya çıkar. Lise eğitiminin diğer türlerinde, faaliyetler daha az resmidir, örneğin, sınıftan sorumlu olan öğretmenler, derste hangi konuların anlatılacağına, okul psikologunun ne kadar dahil olacağına ya da aile birliğinin rolüne karar verir.

Müfredat çerçevesinde çıraklık

Çıraklık, meslek lisesi eğitim programının (zorunlu eğitimin 9. yılından itibaren) bir parçasıdır. Kuram ve uygulamaya ayrılan zaman yaklaşık olarak eşittir. Çıraklık, genel eğitim müfredatına dahil değildir.

DİĞER FAALİYET TÜRLERİ/REHBERLİK HİZMETLERİ

Meslek dünyasıyla irtibat

Şirketlere ve işverenlere ziyaretler ve iş piyasası deneyimi liseler tarafından organize edilir.

İş dünyasıyla doğrudan iletişim kurmak ve geliştirmek, meslek okullarında olan bir uygulamadır, ancak genel ortaöğretimde kolaylıkla gerçekleştirilemez.

Okulda rehberlik hizmetleri

Öğrencilere müfredat çerçevesinde verilen mesleki rehberlik eğitime ek olarak, kendilerine eğitim süreçlerinin seçimlerinin yanı sıra kariyer seçimleriyle de ilgili kararlar almalarına yardımcı olmayı amaçlayan bireyselleştirilmiş danışmanlıktan oluşan dersler (haftada bir saat), genellikle bir öğretmen/danışman ya da sınıftan sorumlu öğretmen tarafından verilir (osztályfőnök).

Kariyer rehberliğinden yarı-bağımsız olarak sorumlu olan öğretmenler okullarda artık görev yapmadığından sınıflardan sorumlu olan öğretmenlerin görevleri artmıştır. Öğretmen, kendi ileriye yönelik okul ya da işlerini seçmekte sorun yaşayan öğrencileri tespit etmeli ki uzmanlardan yardım alabilsinler. Ayrıca, işle ilgili beklentiler ve olasılıklar hakkında gerekli bilgiyi sağlayıp sağlamamak da öğretmene kalmıştır. Karar-vermeye yardımcı olabilecek hizmetleri bilmelidirler, örneğin, “Haydi birlikte başlayalım” bilgisayar program paketi ya da öğrencileri Çalışma Merkezleri tarafından düzenli olarak organize edilen sergilere götürmelidirler. Özellikle ortaöğretimin tüm düzeylerinde, hali hazırda tüm eğitim düzeylerinde kendi müfredatı olan “Girişimcilik bilgisi” dersini öğretmek çok önemlidir.

Diğer eğitim türleri ve mesleki rehberlik, eğitim türüne göre uygun hale getirilmektedir. Örneğin, meslek okullarında bir kaç yıl önce, çok önemli bir meslek gelişim programı (Szakiskolai Fejlesztési Program) başlatılmıştı.

Bu programın çerçevesi içerisinde geliştirilen faaliyetler ve diğer mekanizmalar (beceriler, kitapçıklar ve multimedya araçlarına yönelik müfredat, öğretmenlere yönelik süregelen bir eğitim programı, konferanslar, vb.), kariyer danışmanlığının kalitesini geliştirmeyi, sonunda ise öğrencilere daha fazla genel bilgi kazandırmayı ve daha bilgili ve makul kariyer seçimleri yapmalarına yardımcı olmayı hedeflemektedir. İlgilenen herkes rahat ve ücretsiz olarak bunlara erişebilecektir.

Okul dışında rehberlik hizmetleri

İl eğitim kurumları (megyei pedagógiai intézet) ve pedagojik meslek hizmetleri (pedagógiai szakszolgálatok) (Eğitim ve Kültür Bakanlığı'nın gözetimi altında) her eyalette bulunmaktadır. Buralarda çalışan danışmanlar, öğrencilere yetenekleri, becerileri ve entelektüel oryantasyonları hakkında tanılarını sunar ve eğitim süreçleri ve okul seçimleri konusunda tavsiyelerde bulunurlar. Bazı durumlarda, bu hizmetler okulla ilgili sorunları, bütünleşme ya da davranış, olan gençleri ya da özel yetenekleri olan gençleri hedef almaktadır.

Çalışma Merkezi ağına ek olarak (173 alt bürosu bulunan 20 Çalışma Merkezi bulunmaktadır), kamu istihdam merkezinin (Állami Foglalkoztatási Szolgálat ÁFSZ) yönetimi altında 9 bölgesel yeniden eğitim merkezi (Regionális Átképző Központok) bulunmaktadır. Yerel şubeleri de aynı zamanda özellikle iş sahibi olmayanlara mesleki rehberlik hizmeti sunar.

Her ikisi de yetişkinlere (bazen de engelli kişiler için) yönelik eğitim programları sunar bu sayede yetişkin eğitimi çerçevesinde, iş piyasasında yeterli ve yararlı yeterlikler kazanabilirler. Okulu bırakan gençler ya da zorunlu eğitime katılma yaşını geçenler de bu hizmetlerden yararlanabilir. Bu merkezler ayrıca, meslek eğitimi ve öğretimi üzerine 1993 LXXVI Yasası'na göre yetişkinler için zorunlu olan, öğrenmeyi değerlendirme ve tanıma öncesi denen araştırmaları yürütür (29.§.). Bu programlarda kullanılan eğitim yöntemleri, öğrencilerin

kişiliklerine göre farklılaşmakta ve bireyselleşmektedir ve programlar eğitim modülleri olarak düzenlenmektedir.

REHBERLİK PERSONELİNİN NİTELİKLERİ

Rehberlik uygulayıcılarının yeterliklerine yönelik gereksinimler, rehberlikten sorumlu öğretmenler için olduğu kadar kamu istihdam hizmeti danışmanları için de düzenlenmektedir.

Öğretmenlere yönelik bir rehberlik eğitim programı, öğretmen eğitiminde uzman olan birkaç yükseköğretim kurumu ve bir üniversite tarafından sunulmaktadır.

Son zamanlara kadar, öğretmenler üniversitelerde ya da yüksekokullardaki eğitimlerinde kariyer rehberliği hakkında çok az bilgi bulabiliyordu. Artık, doğrudan bu konularla ilgili çoğu yüksek okullarda zorunlu kurslar bulunmaktadır ve ayrıca ileriye yönelik eğitim ve öğretim programlarında bu konulardan haberdar olmak da olasıdır. (Hizmet-içi eğitim, çoğunlukla eğitim hizmetleri tarafından düzenlenmektedir). Mesleki rehberlik alanında çalışan psikologlar, üniversitede iş psikolojisi alanında eğitim görmektedir.

İstihdam sektöründeki danışmanların yeterlikleri, kanunen tanımlanmıştır ve işin türüne göre, mesleki rehberlik ve kariyer danışmanlığı, sosyal eğitim, vb. alanında bir yükseköğretim diploması gerektirmektedir.

Danışmanlar, kendi yeterliklerini geliştirebilmelerine fırsat tanıyan süregelen ve belli bir alanda uzmanlaşmış eğitimlere ve diğer faaliyetlere katılabilirler.

OKULLAR, İŞVERENLER, AİLELER VE DİĞER PAYDAŞLARLA İŞBİRLİĞİ

Ortak olaylar organize etmeyi içeren farklı paydaşlar (yerel merciler, işverenler, okullar, vb.) arasındaki en iyi işbirliği örnekleri belirli aralıklarla yerel düzeyde gerçekleşmektedir.

Az sayıda okulu kapsayan bazı pilot projeler son birkaç yılda başlatılmıştır. En iyi örnekler, Ulusal İstihdam Kuruluşu'nun yardımıyla Tempus Kamu Kuruluşu tarafından organize edilen uluslararası Avrupa Birliği programlarının (örneğin, Leonardo da Vinci projeleri) desteğiyle geliştirilmiştir. Bu programların sonucu olarak, bazı okullar uluslararası paydaşlarla işbirliği içerisinde bir şirketler birliği kurmuştur, örneğin, Szombathely'de BAUEXTRA eğitim okulunda yeni yeterlikler geliştirerek ya da yurt dışında eğitim ziyaretleri gerçekleştirerek, çoğunlukla okul ortaklıkları çerçevesinde, vb.

MESLEKİ REHBERLİK HAKKINDA BİLGİYE ERİŞİM

İstihdam merkezleri tarafından yürütülen kariyer danışmanlığı hakkında bilgi sağlayan bir kuruluşlar ağı (Foglalkozási Információs Tanácsadó, FIT szervezetek és bázisok) geliştirilmiş ve kariyer seçimleriyle ilgili olarak yardımcı olabilecek çeşitli modern araçlar hazırlanmıştır (veritabanları, yazılımlar, vb.).

Ulusal Mesleki Rehberlik Kaynaklar Merkezi'nin (Nemzeti Pályainformációs Központ www.npk.hu) internet sitesi, eğitim ve mesleki rehberlik alanındaki organların yanı sıra eğitim sistemi, iş piyasası, istihdam olanakları, vb. hakkında bilgi sağlar. İstekler, telefonla ya da e-postayla yapılabilmektedir.

İnternet siteleri (www.epalya.hu, www.palyainfo.hu gibi), eğitim ve iş piyasası, kariyer planlama yardım programları, vb. hakkında bilgi ve veritabanları sunar.

İnternet kaynakları

Ulusal Mesleki Rehberlik Kaynakları Merkezi: www.npk.hu
Sosyal İşler ve Çalışma Bakanlığı: <http://www.szmm.gov.hu/>
Eğitim ve Kültür Bakanlığı: <http://www.okm.gov.hu/>
Tempus Kamu Kuruluşu: <http://www.tpf.hu/pages/forum>
Új Pedagógiai Szemle'de yayınlar: <http://www.ofi.hu>

Kaynaklar

1. Tematik bakış (CEDEFOP)
2. Ülke raporu (CEDEFOP)
3. Guidance policies in the knowledge society. Trends, challenges and responses across Europe. A Cedefop synthesis report. Ronald G. Sultana. Cedefop Panorama series; 85. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2004.
4. Eurybase; Eurydice.

EURYDICE

EACEA

**Eğitim, G3rsel
İşitsel ve K3lt3r
İdari Ajansı**

Avrupa'da Tam-Zamanlı Zorunlu Eğitimde Mesleki Rehberlik

Avrupa Komisyonu

TAM ZAMANLI ZORUNLU EĞİTİMDE MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

MALTA

2007/08 Eğitim-Öğretim yılı

Eğitim 5-16 yaş arasındaki öğrenciler için zorunludur ve ilköğretimi (5-11 yaşlar) ve ortaöğretim I. kademeyi (junior lyceum ve ortaöğretim 11-16 yaşlar) kapsar. Bu ortaöğretim okulları ve junior lyceums, şu anda kolej oluşturmak için birleştirilmişlerdir. Bu kolejler, Devlet kız ve erkek okulları ile ağ şebekesi oluşturacak ve erken çocukluk yaşından başlayacak ve ilköğretim ve ortaöğretim boyunca (2006 XIII Yasası paragraf 49 tarafından değiştirilen Eğitim Yasası XXIV (1988)) devam edecek tam ve sürekli eğitim deneyim ve hizmetlerini temin edecek olan Devlet okullarındaki nitelik, standartlar, çalışmalar, girişimler ve eğitim başarılarını iyileştirmek amacıyla kurulmuştur.

Rehberlik ve danışmanlık hizmetleri son zamanlarda kurulmuş olan kolejlerin eğitim ortamındaki önemli kısımlarıdır. Rehber öğretmen ve danışmanlar tarafından düzenlenen çeşitli aktiviteler ve öğrencilere bütün kişilik gelişiminde yardımcı olmak ve onlara okuldaki farklılıklara ve hayatlarında karşılaşılabilecek geçişlere uyum sağlayabilmelerinde gerekli olan becerileri aşımak için düzenlenmiştir. Okul hayatları boyunca öğrencilere kişisel ve sosyal gelişimleri ve karşılaşılabilecek sorunlu durumları halletme konusuna daha fazla odaklanan sürekli rehberlik hizmeti sağlanır. Zorunlu eğitim sonunda, okul rehberliği öğrencilerin ortaöğretimden genel veya meslek yüksekokullarına veya bazıları için iş hayatına geçişlerine hazırlayan kariyer özellikleri üzerinde daha fazla durur. Öğrenciler, aslında çeşitli mevcut liselere, Malta Sanat, Bilim ve Teknoloji Koleji, Genç Kolej, Giovanni Curmi Yüksek Ortaöğretim Okulu, Turizm Çalışmaları Enstitüsü ve diğer özel eğitim kurumlarına katılmak üzere tercih yapabilirler. Diğer öğrenciler daha ileri bir düzeyde eğitimlerini sürdürmeksizin doğrudan iş dünyasına girmeyi seçebilirler.

YASAL ÇERÇEVE VE ULUSAL HEDEFLER

Meslek ve kariyer rehberliği hizmetlerinin sağlanması için yasal yetki 2006 XIII yasası tarafından değiştirilmiş haliyle 1988 Eğitim Yasası'nda bulunmuştur. Bu yasa, bir Genel Müdürün sorumluluğu, rehberliği ve idaresi altında bir Eğitim Hizmetleri Müdürlüğü kurar. Bu Müdürlüğün amacı sorumluluğun dağıtılması ve özerklik çerçevesinde (XIII Yasası ile değiştirilen, 2006 Eğitim Yasası 1988) kurulan Kolej ve Devlet okullarına etkili ve yararlı işlem ve hizmet sağlamaktır. Eğitim Hizmetleri Müdürlüğü'nün (kolejler ve okullarla işbirliği) ana işlevlerinden biri de meslek ve kariyer rehberliği hizmetlerinin, okul işyeri ilişkisini sağlamayı ve geliştirmeyi amaçlayan programların uygulanması ve okul hayatından işe geçiş aşamalarında öğrencilere yardımcı olmak üzere koordinasyonu sağlamaktır. Müdürlük ayrıca, öğrencilerin ve ailelerin ihtiyaçlarına göre, danışmanların sosyal çalışanların, psikolog ve diğer profesyonelin etkin hizmetler sağlanması için kendisini sorumlu tutar. Müdürlüğün yaşamboyu öğrenme kapsamında eğitim ve kültürel faaliyetleri teşvik etme görevi vardır (XIII Yasası 2006 ile değiştirilen Eğitim Yasası 1988).

Eğitim Hizmetleri için yeni bir Müdürlüğün yasal uygulaması Ulusal Asgari Müfredatının girişinden bu yana yer alan çalışmayı güçlendirmektedir (Eğitim Bakanlığı, 1998). Eğitim, Gençlik ve İstihdam Bakanlığı, Malta eğitim sektöründe “eğitim sistemini çocuklarımızın, ailelerimizin ve ülkemizin ihtiyaçlarıyla daha ilişkili, etkili ve zamanında cevap verecek yeni bir çerçeveye dönüştürerek” (p.xii) güçlendirmek için önemli bir reform süreci yönetmektedir. Bu dönüşümün bir parçası olarak, Eğitim Bakanlığı kariyer rehberliğinin gözden geçirilmesine karar vermiştir. Bu inceleme “Okul için kariyer rehberliği politikası” (Eğitim Bakanlığı, Malta, 2007) başlıklı politika belgesinin yayınlanmasıyla sonuçlanmıştır. Bu politik belgenin amacı Malta zorunlu eğitim sistemi içinde kariyer rehberliğinin rolünü açıklayarak, yeterli bir kariyer rehberliği altyapısının kurulması konusunda tavsiyeler sunarak ve bu hizmetlerin daha profesyonel bir şekilde nasıl yürütüleceğini anlatarak kariyer rehberliğini yeniden başlatmak olmuştur.

2006 yılında Eğitim Yasasında (1988) yapılan değişiklikler ve yeni kariyer rehberliği politikasını başlatılması sonrasında, Malta Hükümeti ve Malta Öğretmenler Birliği arasında okullarda kariyer rehberliğinin etkili bir şekilde verilmesini sağlayan yeni görevleri tanıtan ve oluşturan yeni bir toplu iş sözleşmesi imzalanmıştır. Anlaşma, okullarda öğrencilerin bir dizi öğrenci destek hizmetleri tarafından desteklenmesini sağlamaktadır. Kariyer rehberliği politikası (Eğitim Bakanlığı, 2007) içinde danışmanlar, eğitim danışmanları, kolej danışmanları, kariyer danışmanları, stajyer kariyer danışmanı ve kolej kariyer danışmanı gibi nitelikli personelin bulunduğu bir dizi istihdam önermektedir.

“Eğitim hizmetleri müdürlüğü bünyesinde öğrenci hizmetleri: bir operasyon çerçevesi”(2007) başlıklı sonraki bir belge, Eğitim Yetkililerinin kariyer rehberliği imkanlarını geliştirmek için yürürlüğe koymak niyetinde olduğu öğrenci hizmetlerinin yeni çerçevesini özetlemektedir.

SORUMLULUKLAR

Eğitim ve mesleki bilgi, rehberlik ve danışma sağlama sorumlulukları çoğunlukla Eğitim Bakanlığı ve Sosyal Politika Bakanlığı arasında paylaşılır.

Eğitim Bakanlığı bu alanda önemli bir rol oynar. Eğitim Hizmetleri Müdürlüğüne örgütsel görevler yetkisi verir. Sosyal Politika Bakanlığı düzeyinde, İstihdam ve Eğitim Şirketi (ETC), iş arayan gençlere ve yetişkinlere ve özel ihtiyaçları olan kişilere yönelik rehberlik hizmetlerinden sorumludur. ETC istihdama ilişkin önemli bir veri geliştirir (İstihdam Barometresi gibi). 2004 yılında, ETC çok kullanışlı olan 'Cinsiyet Duyarlı Mesleki Rehberlik için Elkitapçığı'nı yayınlamıştır.

Ulusal Hedefler

Kariyer rehberliği hizmetleri, etkili ömür boyu kariyer kararları almak için gerekli bilgi ve becerilere sahip olan tüm bireylerle donatılmalıdır. Okullar için Mesleki Rehberlik Politikası (2007) politika dokümanında özetlenen Kariyer rehberliği için Ulusal Hedefler mesleki rehberlik hizmetlerine erişimini genişletmek ve eğitim ve istihdam alanlarındaki imkanın tutarlılığını sağlamak amacıyla; rehberlik uygulayıcılarının işlevlerini ve rollerini ortaya koyan net bir rehberlik yapısı kurmak; çocukluktan ergenliğe ve yetişkinliğe geçişe yaşamboyu öğrenmeyi teşvik eden bir rehberlik yapısı ile yumuşak bir geçiş sağlamak; hizmet sağlamaktan beklemeden hizmet odaklı bir hizmete geçmek; geniş bir yelpazede hizmet verme seçenekleri sunmak; kariyer rehberliği alanında araştırma toplamak, derlemek ve yayımlamak; kariyer rehberliği hizmetlerinin etkili sonuçları ile sonuçlanması için daha fazla sorumluluk sağlamak için kurulmuştur. Böyle bir kariyer rehberliği organizasyon yapısı ile öğrencilere kendilerini ve kendilerini etkileyen etkenleri anlamak; öğrenme ve çalışmada fırsatlar araştırmak; değişim ve geçiş hakkında bilgi edinmek; işlere bağlı kalıplaşmış sorunları araştırmak; deneysel öğrenmeye maruz kalmak; yaşamboyu sürekli eğitimin önemini anlamak konularında fırsatlar tanıyabiliriz.

MÜFREDATTA MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

Okullarda kariyer rehberliği, büyük ölçüde öğrencilere zaman içerisinde belli anlarda önemli eğitim kararları vermelerine özellikle bir dizi ders arasından seçim yaptıkları ve ortaöğretim sonrası eğitim kurumları ya da iş olanakları hakkında bilgi aramaya başladıkları zaman olan ortaöğretimlerinin sonunda, yardımcı olmaya odaklanmıştır (Sultana, 2004). Rehberlik ve Danışmanlık Hizmetlerinin bir parçası olarak ortaöğretim kurumlarında çalışan iki çeşit personel vardır; rehber öğretmen ve okul danışmanları. Rollerini bazı açılardan farklılık gösterir. Bir okula rehberlik öğretmeni her 300 öğrenci için atanır. Bu personelin rolü ise öğrencilere eğitim ve mesleki rehberlik sağlamaktır. Rehber öğretmenler zamanlarının yarısını kendi derslerine, diğer yarısını ise rehberlik görevlerine tahsis etmiştir.

Öğrenciler ile bireysel olarak gruplar halinde çalışırlar. Eğitim süreci ve mevcut kariyer olanakları (okulların yaklaşık olarak yarısında bulunan) bilginin yayılmasına ayrılmış bir odanın yönetiminden sorumludurlar. Ayrıca, toplam kart kayıt sistemini yönetmek, öğrenciler, öğretmenler ve ebeveynler için seminerler ve meslek dünyasının ve lise vb. öğrencilerinin temsilcileriyle tanışma fırsatları düzenlemek de görevleri arasındadır. Zorunlu eğitimin sonunda, liseye geçişte, zorunlu eğitimdeki alternatifler arasından seçim yaptıklarında ve bir eğitim düzeyinden bir diğerine ve eğitimden iş hayatına geçiş sırasındaki gibi okul dönemlerinin kritik anlarında öğrencilere özel bir dikkat gösterilmektedir.

Merkezi düzeyde, Rehberlik ve Danışmanlık Hizmet Birimi içinde, okul danışmanları çeşitli okullarda öğrencilere sunulan rehberlikten sorumludur. Görevleri rehber öğretmenlerinkinden farklıdır ve öğrencilerin (özellikle onlara öğretmenler, okul müdürleri, rehber öğretmenler ve hatta ebeveynler tarafından gönderilen) kişisel gelişimleri üzerinde odaklanırlar. Öğrencilere daha iyi yardım etmek için ihtiyacı olan öğrenciler ve bazen ebeveynler veya tüm aile ile danışmanlık oturumları düzenlerler. İhtiyaç doğduğunda, öğrencileri diğer kurum ve/veya profesyonellere sevk ederler. Koruyucu programlarının bir parçası olarak, özellikle söz konusu okulun ihtiyaçlarına göre çeşitli konularda görüşmeler düzenlerler. Danışmanlar ayrıca rehber öğretmenler ile işbirliği halinde destek ve çalışma sağlar ve denetler. Okul danışmanları rehber öğretmenlerin mesleki gelişimi için seminerler düzenler ve eğitim sağlarlar.

Okul danışmanları merkezi birime bağlıdır fakat her danışman bir dizi okuldan sorumludur ve bir veya birkaç okulda asgari olarak haftada üç gün geçirirler. İlköğretim ve ortaöğretimde öğretim görevleri bulunmamaktadır.

Rehberlik faaliyet ve programları

Malta okullarındaki öğrencilere özel rehberlik faaliyetleri sağlanır. Okullar için Kariyer Rehberlik Politikası (2007) belgesinde tanımlandığı üzere, bu temel faaliyetler şunlardır:

6. yılda geçiş görüşmeleri ve seçenek kullanma

Her yıl rehber öğretmen ve okul danışmanları tüm yıl 6. sınıf öğrencileri ve velileri için toplantılar düzenler. Bu toplantıların amacı şunlardır:

öğrenci ve velilerin ilköğretim sektöründen ortaöğretim sektörüne geçişte ortaya çıkacak eğitim etkilerinin farkında olmalarını sağlamak;

öğrenci ve velilerin okul danışmanı ve rehber öğretmenlerin farklı rolleri ve rehberlik ve danışmanlık fonksiyonlarının farkında olmalarını sağlamak;

öğrenci ve velileri ders seçenekleri hakkında bilgilendirme ve öğrencilerin bilinçli seçim yapmalarını sağlamak amacıyla onlara tüm ilgili bilgiyi vermektir (bazı kolejler konu seçenekleri konusunda ayrıca velilere ve öğrencilerle konuşmaları için ders öğretmenlerini davet ederler).

Form 2'de seçenek kullanma

Form 2'de öğrencilerden ilgilerine, yeteneklerine ve başarılarına göre ders seçeneklerini tekrar dikkate almaları istenir. Her okuldaki rehber öğretmenler öğrencilerin mümkün olan en iyi seçeneği yapabilmelerine yardım etmek amacıyla grup ve bireysel olarak görüşmeler düzenlemek için çok fazla zaman ayırır. Rehber öğretmenler ayrıca ders öğretmenleri ile işbirliği yapar, veli ve öğrencilerle görüşmelere onları da dahil ederler.

Kariyer oryantasyon faaliyetleri

Zorunlu eğitimin son yılında öğrenciler için seminerler, kariyer bilgi günleri ve şirketlere yapılan ziyaretler düzenlenir. Bu faaliyetler genellikle okul rehber öğretmen / danışmanları tarafından organize edilir. Rehberlik ve Danışma Hizmetleri merkezi birimi, Kariyer Oryantasyon Ziyaretleri programı ve okul düzeyinde düzenlenen tamamlayıcı faaliyetleri organize eder. Tüm faaliyetler diğer paydaşlarla işbirliği içerisinde gerçekleştirilir.

Seçim programı

Malta Turizm Kurumu (MTA) konaklama sektöründe kariyer teşvik amacı ile “Seçim” programı organize etmiştir. Program otellere, restoranlara, seyahat acentelerine ve tarihi yerlere ziyaretleri içerir. MTA ortaöğretim öğrencileri için bu tür ziyaretler düzenlemek amacıyla rehber öğretmenler ile çalışır ve işbirliği yapar.

İzleyici çalışması

Rehber öğretmenler, bilgi derler ve zorunlu eğitimi terk eden öğrencileri izler. Bu bilgiler zorunlu eğitim sonrası çalışmaya devam eden öğrencilerin sayısına ve yapılan seçimlere veri sağladığından dolayı eğitim planlamacıları için önemlidir.

Bire bir müdahale

Rehberlik öğretmenleri, ihtiyaç doğduğunda bire bir müdahalede bulunur. Bu türde müdahaleler öğrencilerin duygularını ve düşüncelerini keşfetmelerine yardımcı olmaya çalışır. Ayrıca bir ders seçerken ya da bir kariyer kararı alırken karşılaşılabilecek duygusal zorluklar hakkında toplamış ve üzerinde çalışmış olabilecekleri bilgileri yansıtırlar. Bunun yanı sıra, okulda günlük olarak meydana gelebilecek kişisel sorunlarla örneğin; zorbalık, okuldan kaçma, devamsızlık, motivasyonsuzluk ve okul ortamında karşılaşılan diğer zorluklarla uğraşırlar.

İşle ilgili programlar

Okul Projelerinde Ortaklık (Scoops)

Okulla iş arasında bağlantı kurmaya çalışan girişim, yani Ekim 1995'de başlatılan Okul Projeleri Ortaklıkları (Scoops), resmi rehberlik sektörü dışında bir girişimdir. Bu etkinlik müfredat dışı eğitim programlarının bir parçasıdır ve girişimcilik ve serbest mesleğin önemini vurgular.

Böyle bir projenin amacı, öğrencilerle eğitimciler arasındaki işbirliği bilincinin artırılması; öğrencileri arasında girişimcilik becerilerinin oluşturulması ve öğrencilerin kişisel ve sosyal becerilerinin geliştirilmesidir.

İşbaşı deneyimi

İşbaşı deneyimi için hiçbir resmi gereksinim olmamasına karşın, bazı rehberlik öğretmenleri, zorunlu eğitimlerinin son yılında, öğrencileri bir haftalık işbaşı deneyimi yapmaları için girişimlerde bulunur.

Böyle bir girişimin amaçları öğrencilerin iş dünyasına alışmalarına; herhangi bir işte çalışmak için gerekli olan içsel ve kişilerarası becerilerin farkında olmalarına; çalışmalarına devam etmek ve seçtikleri kariyere başlamalarına yardımcı olmaktır.

Genç girişim

Zorunlu eğitim sonrası, özellikle lise düzeyinde, öğrenciler Genç Girişim'e katılabilirler. Malta Genç Girişim, yaşamboyu öğrenme ve istihdam edilebilmede mesleki başarı için tutum ve beceriler geliştiren tatbiki iş projeleri ile gençleri iş rolünü anlamaları ve ona değer vermeleri için eğitmek ve onlara ilham vermek gibi bir vizyona sahiptir. Bu program özel sektör tarafından desteklenmektedir. Genç Girişim'in genç öğrencilerin de işyerinde işletme, ekonomi ve eğitimin önemini anlamaları amacıyla ilköğretim çocukları için ilköğretim programı tanıtımaya yönelik planları vardır.

Bu programlar müfredatta sunulan, öğrencilere insanların, bireylerin, tüketicilerin ve çalışanların rollerini nasıl üstlendiğini anlamalarını öğreten temalara dayalı her akademik yılda bir tane olmak üzere 6 sıralı program içerir. Genç öğrenciler, hikaye kitapları, rol oynama, saha gezileri, eğlenceli faaliyetler, teknolojinin kullanımıyla, çok küçük yaşlarına uygun olabilecek girişimleri tanıtan iş terimlerini ve kavramları anlamalarına yardımcı olan iş gönüllülerine tanıtılır.

Müfredat çerçevesinde çıraklık

Zorunlu eğitim çerçevesinde, çıraklık organize etme alanında resmi tavsiyeler mevcut değildir; ancak bu tür çıraklık programları zorunlu eğitim sonrasında ayrılmaz bir parçasıdır.

FAALİYET/REHBERLİK HİZMETLERİNİN DİĞER TÜRLERİ

Meslek dünyası ile iletişim

İstihdam ve Eğitim Şirketi (ETC) gençlere ve iş arayan yetişkinlere bilgi ve danışmanlık sağlama amacı gütmektedir. Zorunlu eğitimin son yılındaki öğrenciler sunulan hizmetlere aşına olmak için ETC ofislerine davet edilebilirler. ETC bünyesindeki Gençlik Kolu, özellikle 16 ve 24 yaşları arasındaki genç yetişkinlere hizmet vermektedir ve istihdam, mesleki bilgi, öneri ve rehberlik sunmaktadır.

ETC eğitici bir temel üzerine kurulmuştur ve temel amacı genç yetişkinlere destek olmak ve onların iş hayatına başarılı bir geçiş elde etmesine yardımcı olmaktır.

Aynı zamanda sağlanan hizmetlerden faydalanmak isteyenlere eğitim ve iş deneyimi sunmaktadır. ETC son zamanlarda ulusal düzeyde bir Gençlik İstihdam Stratejisi başlatmıştır ve bu stratejinin tedbirleri arasında kişisel eylem planlama ve belirleme, mesleki rehberlik, iş arama becerileri kursu, iş arama imkanları, iş deneyimi kazanma şemaları, eğitim kursları, çıraklık programları, çıraklık ve eğitim yardımları gibi mevcut girişimler listelenmiştir.

Ayrıca, İstihdam Yardımı Programı (ESF 2007-2013 tarafından ortaklaşa finanse edilen), istihdam edilebilme ve işgücü piyasasıyla bütünleşmeyi arttırmak için tasarlanmış bir Gençlik İstihdam Programı, İş Rotasyon Programı, İşten Anlama Programı, Temel İstihdam Eğitimi (zorunlu eğitimi erken yaşta hiçbir vasıf kazanmadan terk edenlere temel istihdam becerileri sağlayan) içeren planlı listelenmiş tedbirler de vardır. Okullarla işbirliği içinde yürütülen bir diğer proje de Yetişme Projesidir. Yetişme Projesi, okullarda yer alır ve düzenli olarak devamsızlık yapan 15-16 yaşları arasındaki gençleri hedefleyen ve bu tür öğrencileri okula geri getirmek için düzenlenmiş özel bir programdır.

Okulda rehberlik hizmetleri

Okullar için Mesleki Rehberlik Politikası (2007), Malta'daki okullarda kariyer rehberliği açısından bir sürü işin zaten yapıldığını, fakat çoğu kariyer rehberliği etkinliklerinin öğrencilerin hayatlarındaki geçiş dönemlerine bağlı olduğunu ifade etmektedir. Politika belgesi (2007), Malta'daki kariyer rehberliğinin yaşamboyu süren bir bakış açısı benimsemesi gerektiğini ve öğrencilerin büyük ölçüde acil kararlar almalarına yardım etmeye odaklanmasından çok becerilerinin geliştirilmesini kapsayan daha geniş bir yaklaşıma bilinçli bir değişim yapılması gerektiğini ifade eder.

Bu türde beceriler, öğrencilere tüm hayatları boyunca etkili kariyer kararları almalarına yardım eder. Belge, bu nedenle, 1) Organizasyonel yapılar, 2) Mesleki eğitim, 3) Kalite standartlarıyla ilgili olarak üç ana öneriyi özetler.

Organizasyon yapılarıyla ilgili olarak, Okullar için Mesleki Rehberlik Politikası (2007) belgesi, kariyer rehberliğinin biri eğitim sistemiyle diğeri bağımsız çalışan birbirini tamamlayıcı iki ana yapıdan oluşması gerektiğini vurgulamaktadır.

Eğitim sistemi içinde, kariyer uzmanları için yeni bir yapı oluşturulmalıdır. Bu, farklı insanlara farklı hizmetler sunulacağı ve bu yüzden, kariyer danışmanlarının, yalnızca kariyer rehberlik faaliyetlerinin ulaştırılması ve organizasyonu üzerinde odaklanırken, danışmanların kişisel meselelere odaklanacağı anlamına gelmektedir. Bu öneri zaten göz önünde bulundurulmaktadır ve yeni toplu iş sözleşmesi bir adım daha ileri gitmekte ve stajyer danışman ve stajyer kariyer danışmanlarını tanıtmaktadır. Bunlar, bu türdeki kariyerlere başlamayı seçen

kişilerin mesleki gelişimini sağlayacak ve aynı zamanda orada her zaman böyle bir hizmet veren insan topluluğu olduğu konusunda teminat verecektir.

Politika belgesinde bağımsız merkez (2007), Ulusal Kariyer Rehberlik Merkezi'nin (NCGC) araştırma, kariyer bilgisinin sunulması ve kaliteli bir denetimi içeren çeşitli fonksiyonlarının olması gerektiğini önermektedir. NCGC, Malta'daki kariyer rehberliği için bir mükemmeliyet merkezi olmalıdır. Bu, öğrenciler başta olmak üzere, tüm nüfusun eğitim, eğitim ve istihdam geçişlerini kolaylaştırmalı ve böylece kariyer rehberliğe yaşamboyu süren bir bakış açısı vermelidir. Daha belirgin bir şekilde, NCGC'nin görevleri, kariyer rehberlik hizmetleri yüksek kalitede sağlamak ve teşvik etmek; politika gelişimi üzerine hükümete tavsiyelerde bulunmak; ulusal kariyerle ilgili girişimleri yönetmek; tamamlayıcı, yardımcı ve bütünleşmiş kariyer rehberlik hizmeti sağlamak; İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurumu ve sosyal ortaklarla birlikte hareket etmek; eğitim ve meslek sektörü arasındaki etkileşimi arttırmak; uygulayıcılar için rehberlik desteği geliştirmek ve sunmak; kariyerle ilgili bilgi araştırmak, derlemek ve yaymaktır.

Kariyer eğitimi, öğrencilere işgücü piyasası bilgisi; eğitim/öğretim, hayat ve iş seçimlerinde bulunma becerisi sağladığı için kariyer rehberliğinin önemli bir parçasıdır.

Kariyer eğitimi dersleri, öğrencilerin rehberlik hakkının olduğunu temin eder. Her ne kadar Malta eğitim sistemi içindeki iş konuları çeşitli derslerde (örneğin; Sosyal Bilgiler, Kişisel ve Sosyal Gelişim, Avrupa Çalışmaları ve İş Araştırmaları) ön plana çıksa da, ilköğretimden ortaöğretimin sonuna kadar, öğrencilerin iş dünyası hakkındaki becerilerini ve inançları yansıtmaya başlamasını sağlayan ve bundan dolayı da kendi kariyer seçimlerinde önemli bir yer tutabilecek gerekli bilgi ve becerileri geliştirebilecekleri kapsamlı bir program bulunmamaktadır.

Okullar için Mesleki Rehberlik Politikası (2007) bu nedenle şunu önermektedir:

kariyer eğitimi Kişisel ve Sosyal Gelişim (PSD) dersi içinde desteklenen bir program olarak verilmelidir. PSD, kariyer eğitiminin daha büyük bir bileşenini içermek için gözden geçirilmelidir ve bu nedenle adı Kişisel, Sosyal ve Kariyer Geliştirme (PSCD) olarak değiştirilmelidir. PSD, diyalog, demokratik öğrenme, deneyimsel öğrenme ve eleştirel düşünme gibi kariyer eğitimindeki temel bileşenler için müfredatla ilgili alan sağlar; erken çocukluktan başlayan ve hayat boyu devam eden bir gelişim kariyer eğitim programı olmalıdır. Bu belge, her yıl olması gereken saat sayısını vurgulamaktadır;

kariyer rehberliği çerçevesi içinde çalışan farklı meslekler arasında işbirliği olmalıdır ve bu nedenle PSCD öğretmenlerinin kolej kariyeri koordinatörü ve kariyer danışmanlarıyla kariyer eğitimi derslerinin okuldaki rehberlik imkanlarını tamamlaması için çalışmasını önerir;

Yüksek kalite standartları, bireylerin mümkün olan en iyi hizmeti almasını temin etmek için gereklidir ve bu nedenle kalite önlemleri, yeterlikleri güncellemeyi ve mesleki kariyer rehberliği şekillendiren sınırları oluşturmayı hedeflemelidir.

Okullar için Mesleki Rehberlik Politikası (2007) politika belgesi, kariyer rehberliği uygulayıcısının yeterince nitelikli olması ve süregelen mesleki gelişimde bir bağlılık göstermesi gerektiği gerçeğini vurgulamaktadır. Ahlaki değerler yasının şekillendirilmesi ve kalite standartlarının geliştirilmesi, mesleki davranış için asgari standartları oluşturacak ve bireylerin mümkün olan en iyi hizmeti almalarını sağlayacaktır.

Yüksek kalite standartları, hizmet etkisini değerlendirmek için uyarlanan uygun veri göstergeleri aracılığıyla elde edilebilir ve sürdürülebilir. Bu türde kanıt dayanma, hizmet kullanıcılarının özelliklerinin yanı sıra sayıları gibi konular hakkında detaylı bilgiyi; farklı türdeki bireylerin farklı ihtiyaçlarını ve bireylerin özellikleri tarafından bireylerin memnuniyet oranlarını ve değişkelerini içerebilecektir.

Danışmanlıkta lisansüstü bir diplomanın onayı ve Malta Üniversitesi bünyesindeki Yaşamboyu Mesleki Rehberlik ve Gelişimi'nde bir lisansüstü diploma, rehberlik uygulayıcılarının bilgi ve becerilerinin güncellenmesine katkıda bulunur ve iyi kalitede hizmet sağlar.

REHBERLİK PERSONELİNİN NİTELİKLERİ

Okulda

Tüm rehber öğretmenleri, eğitim alanında en az lisans eğitiminden bir yıl daha fazla eğitim gören mesleki açıdan eğitilmiş öğretmenlerdir. Ancak, rehber öğretmenlerin özel rehberlik vasfına sahip olma zorunlulukları yoktur. Bununla birlikte, bu personelin bir kısmı Malta Üniversitesi'nde rehberlik eğitim programı almıştır. Bu, Malta Üniversitesi'nde Rehberlik ve Danışmanlık alanında Diploma almalarını sağlayan iki yıllık yarım zamanlı bir derstir. 2002 ve 2004 yılları arasında, üniversite Mesleki Rehberlik ve Kariyer Danışmanlığı alanında bir Diploma düzenlemiştir. Şubat 2006'da, üniversite, Malta'da mesleki kariyer rehberliği güçlendirmek amacıyla Yaşamboyu Kariyer Rehberliği ve Gelişim'de lisansüstü Diploma sunmaya başlamıştır. Bu kurs, kariyer rehberlik alanında profesyonel düzeyde çalışmayı arzu eden üniversite eğitimine sahip adaylar için tasarlanmıştır. Kursu kabul edilmek için, adayın (a) tercihen eğitim, psikoloji ve diğer ilgili alanlardan

onaylanmış derecesinin olması; ve (b) aday, kursu takip etmek için (i) mesleki uygunluk ve eğilimi ve (ii) tercihen ilgili bir alanda iş tecrübesini içeren gerekli niteliklere sahip olduğunu bir mülakatla Kurula göstererek Kurulu memnun etmelidir.

Rehber öğretmenler yaz boyunca hizmet-içi kurslara ve ayda bir kez mesleki gelişim oturumlarına katılır. Bu pozisyona başvuran rehberlik vasfı olmayan öğretmenler nitelikler, mesleki deneyim, tavsiyeler ve kişiliğin dikkate alındığı mülakata alınır. Rehberlik konusunda vasfı olan, ilk kez başvuran adaylar da mülakata alınır. Rehberlik vasfı olan ve rehberlik öğretmeni olarak çalışmış olan öğretmenler mülakata alınmaksızın otomatik olarak atanırlar. Adaylık her iki yılda bir yenilenebilir.

Bazı rehber öğretmen ve okul danışmanları, mesleki alanda yüksek lisans yaparak mesleki gelişimlerine yurtdışında devam etmişlerdir. Okul danışmanı olmak için adaylar gerekli mesleki niteliklerin yanı sıra on yıllık öğretmenlik ve beş yıllık rehber öğretmen deneyimine sahip olmalıdırlar. Bu nitelikler Malta Üniversitesi'nden ya da yurtdışındaki diğer üniversitelerden (bazılarının yüksek lisansı vardır) elde edilmiş lisans veya yüksek lisans diplomasını içerir.

Bir Kolej ağı içindeki eğitim sistemi reformunun bir parçası olan ve Hükümet ve Malta Öğretmenler Birliği arasındaki 2007 anlaşmasını yansıtarak rehberlik ve danışmanlık hizmetleri yeniden organize edilecektir. Okul Danışmanlığı görevi, aşamalı olacak ve daha sonra Danışmanlık ve Kolej Danışmanlığı pozisyonlarıyla yer değiştirilecektir. Danışmanlık pozisyonu için adaylar, eğitim, sosyal hizmetler, gençlik çalışmaları, psikoloji ve diğer ilgili alanlarda bir diplomaya ve danışmanlık alanında bir lisansüstü diplomaya ya da yüksek lisans diplomasına ya da yükse yeterliğe sahip olmalıdır. Ayrıca çocuklar ve gençlerle çalışan bir kurumda iki yıl denetimli uygulama yapmış olmalıdırlar. Danışman, öğrenci, personel ve aileleri destekleyerek kolej temelinde dayalı olarak faaliyet göstermek için hem ilköğretim hem de ortaöğretim düzeyinde, görevli Kolej Danışmanı'na karşı sorumlu olacaktır. Kolej Danışmanı, danışman vasfına sahip ve lisanslı bir okulda dört yıl Danışman olarak çalışmış olan kişilerden istihdam edilir. Oluşturulacak olan diğer iki pozisyon Kariyer Danışmanı ve Koleji Kariyer Danışmanı olacaktır. Kariyer Danışmanı, öğrencilerin eğitimsel gelişiminin sürekliliğinin ve mesleki uygulamanın daha iyi olmasını sağlamak için öğrenci, okul personeli ve aileleri desteklemek amacıyla ilköğretim ve ortaöğretimde faaliyet gösterecektir. Pozisyon, sosyal hizmetler, gençlik çalışmaları, psikoloji ve diğer alanlarda diplomaya sahip ve kariyer rehberliği alanında diploma veya benzer niteliklere sahip olan adayların başvurularına açık olan başvuru çağrılarını vasıtasıyla doldurulacaktır. Kolej Kariyer Danışmanı, görevde en az dört yıllık tecrübeye sahip Kariyer Danışmanları arasından ya da lisanslı bir okulda kariyer rehberliği ve danışmanlığı alanında en az dört yıl deneyimi olan kariyer rehberliği diplomasına sahip öğretmenler arasından istihdam edilecektir. Eğitim adayı kariyer danışmanları ve Eğitim, Kültür, Gençlik Bakanlığı ve stajyer danışmanların da ayrıca istihdam edilmesi öngörülmüştür.

Diğer rehberlik hizmetlerinde

Malta Halk İş Kurumu (PES), yani İstihdam ve Eğitim Şirketi'ndeki (ETC) istihdam danışmanlarının, ilgili bir alandan, esasen sosyal hizmet, psikoloji, insan kaynakları, sosyoloji ve gençlik çalışması gibi sosyal bilimlerden diploma veya derece almış olmaları gerekmektedir. İstihdam danışmanlarının çoğu, 2002 yılında Mesleki Rehberlik ve Kariyer Danışmanlığı alanında Diploma sunulduğunda kaydolmuştur. Diğer istihdam danışmanları, 2006 yılında sunulan Yaşamboyu Kariyer Rehberliği ve Gelişimi'nde lisansüstü diplomalarını son zamanlarda almışlardır.

OKULLAR, İŞVERENLER, AİLELER VE DİĞER PAYDAŞLARLA İŞBİRLİĞİ

Öğrencilere sağlanan rehberlik eğitimi alanında değişik paydaşlar arasında işbirliği yer almaktadır. Örneğin, okullar, aileler ve eski öğrencilerle öğrencilerin meslek seçimini görüşmek üzere toplantılar düzenlenir. Seminerler, meslek dünyası temsilcilerini içeren şirketlere ziyaretler vb. bu işbirliğinin bir parçasıdır (bakınız yukarıdaki bölümler).

MESLEKİ REHBERLİK HAKKINDA BİLGİYE ERİŞİM

Rehberlik ve danışmanlık alanında internet kullanımı çoğunlukla eğitim süreci olanakları ve eğitim fırsatları hakkındaki internet sitelerindeki bilginin yayınlanmasıyla sınırlıdır. Rehberlik ve Danışmanlık Hizmetlerinin eğitim ve istihdamla ilgili daha fazla bilgi ve bağlantı sağladığı kendi internet portalı vardır; <http://schoolnet.gov.mt/guidance/default.html>

Çok sayıda zorunlu eğitim sonrası kurumların kendi internet siteleri vardır. Milli eğitime erişim için ulusal bir portal henüz geliştirilmiş değildir.

Kamu istihdam hizmetinin de istihdam ve eğitim olanakları hakkında bilgi veren kendi internet sitesi

(www.etc.gov.mt) bulunmaktadır. ETC ayrıca EURES Malta internet sitesini de yönetir (www.euresmalta.com.mt). Her iki site de işveren ve iş arayanlara hizmet vermektedir. Mesleki bilgiye erişim hususunda en ilgili bağlantı bireylerin 100'ü aşkın kariyer sürecine erişebilecekleri EURES Malta internet sitesinde bulunan Kariyer Süreçleri veritabanıdır. ETC internet sitesi ayrıca iş arayanlar için tasarlanmış geniş bilgi ve iş arama konusunda rehberlik ve danışmanlık içeren Kişisel Eylem Planı Kitapçığı'nı da içerir.

İnternet kaynakları

<http://schoolnet.gov.mt/guidance/default.html>
<http://www.youngenterprise.org.mt>
<http://www.scoops.org.mt/>
<http://www.etc.gov.mt>

Kaynaklar

CEDEFOP, (2003). Guidance policies in the knowledge society. Trends, challenges and responses across Europe. Thessalonica: Cedefop.

Employment and Training Corporation, (2008). Youth Strategy 2008-2009. Malta: Unpublished Document.

Eurybase; Eurydice.

Malta: Government of Malta.

Ministry of Education, Youth and Employment (2007). Career Guidance Policy for Schools. Malta: Salesian Press.

Ministry of Education, Youth and Employment (2007). Student Services within the Directorate for Educational Services: A Framework of Operation. Malta: Ministry of Education.

Ministry of Education, Youth and Employment (1994). Agreement between the Government and the Malta Union of Teachers. Malta: Ministry of Education.

Ministry of Education, Youth and Employment (2007). Agreement between the Government and the Malta Union of Teachers. Malta: Ministry of Education.

Directorate for Educational Services (2008). Letter Circular SSD 12/08 Applications for Guidance Teachers in State Schools. Malta: Ministry of Education, Culture, Youth and Sport.

Education Act (1988). Chapter 327 of the Laws of Malta. Website: www.education.gov.mt/ministry/doc/pdf/edu_laws_2007/chapt327.pdf

Sultana, R.G. (2003). Lifelong guidance and the European challenge Issues for Malta. Malta: Euroguidance Malta.

Sultana, R.G. (2003). Review of career guidance policies in 11 acceding and candidate countries. Italy: European Training Foundation.

Sultana, R.G. (2004). Guidance policies in the knowledge society trends, challenges and responses across Europe. Luxembourg Office for official publications of the European Communities.

EURYDICE

EACEA

**Eğitim, G3rsel
İşitsel ve K3lt3r
İdari Ajansı**

Avrupa'da Tam-Zamanlı Zorunlu Eğitimde Mesleki Rehberlik

Avrupa Komisyonu

TAM-ZAMANLI ZORUNLU EĞİTİMDE MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

NORVEÇ

2007/08 Eğitim-Öğretim yılı

Eğitim, 6-16 yaş arasındaki öğrenciler için zorunludur. Tek bir yapı olarak (Grunnskole) ilköğretimde ve ortaöğretim I. kademedede verilmektedir. Bundan dolayı, zorunlu eğitim iki düzeyden oluşmaktadır, yani, ilköğretim (1-7 yıllar arası) ve ortaöğretim I. kademe (8-10 yıllar arası). Öğrenciler temel ulusal müfredata göre aynı eğitim sisteminde kalırlar. Zorunlu eğitimin sonuna ulaşma, rehberlik açısından önemli bir dönemdir. Bu noktada, öğrencilerin genel ya da meslek lisesine devam etme olasılıkları bulunmaktadır.

YASAL ÇERÇEVE VE ULUSAL HEDEFLER

1998 Eğitim Yasası, 2000'deki değişikliklerle, öğrencilerin “yeterli eğitim, sosyal ve mesleki rehberlik” alma hakları bulunduğunu belirtmektedir (§9.2). Öğrenciler, becerileri, ilgileri ve bilgileri doğrultusunda eğitim alırlar (§ 1.2).

İş sektöründe, kamu istihdamı ve sosyal hizmetin (NAV), kanunen, bu hizmetlerin gerekeceği kişilere mesleki rehberlik hizmetlerini sunma zorunluluğu bulunmaktadır. 2003'te, bu hizmet, daimi bir koordinasyon ortaya çıkarma olasılığını da kapsayarak iş sektörünün yanı sıra eğitim sektöründeki tüm rehberlik hizmetlerinin ulusal ve yerel koordinasyonunu temin edecek araçları belirlemeyi hedefleyerek ikinci bir iş grubu kurmaktan sorumludur. 2008'de, olası bir ulusal organın rolü ve konumu hakkında tartışmalar olacaktır. Bölgesel düzeyde, 2009 yılından itibaren kariyer rehberliğine yönelik 19 ortaklık işleyecektir.

Uluslararası ilişkiler

Kariyer rehberliği içerisindeki uluslar arası ilişkiler, aynı zamanda yaşamboyu öğrenme programları Ulusal Ajansı da olan Yükseköğretimde Norveç Uluslar arası İşbirliği Merkezi (SIU) tarafından yürütülmektedir. Norveç Eğitim ve Öğretim Müdürlüğü'nde, uluslar arası ilişkiler Norveç Avrupa rehberliğinin sorumluluğundadır. Eğitim sektörü ve iş sektörünün Norveçli bir temsilcisi, Avrupa Yaşamboyu Rehberlik Politikası Ağı'nda temsil edilmektedir.

SORUMLULUKLAR

Eğitim ve mesleki rehberliği sunma sorumluluğu, ulusal, bölgesel ve yerel düzeylerdeki (belediyeler) eğitim yetkilileri ve kamu istihdam hizmetleri tarafından paylaşılmaktadır. Norveç Eğitim ve Araştırma Bakanlığı (Kunnskapsdepartementet) ve Norveç Eğitim ve Öğretim Müdürlüğü'nün ülke genelinde sorumluluğu bulunmaktadır. Her ilçede, merkezi yetkilileri temsil eden bir eğitim bürosu bulunmaktadır. Kaymakamların bürolarına entegre edilen eğitim bürosu, ulusal yetkililerle belediyeler ve ilçeleri birbirine bağlar.

Eğitim bürolarının başlıca sorumlulukları, mevcut mevzuatı rapor etme, denetleme, yönetim, kaliteyi yükseltme, bilgi ve rehberliktir. Pedagojik araçlar arasında seçim yapmadaki geniş özerklikle beraber, belediyelerin ilköğretim ve ortaöğretim I. kademe düzeylerinde eğitim sorumlulukları bulunmaktadır. İlçeler, tamamen lise eğitim düzeyinden sorumludur. İlköğretimdeki özel okullarla ilişkili olarak, yerel topluluğun sorumluluğu bulunmamaktadır.

Eğitim sektörüyle iş sektörü arasındaki ilişki, her ülkede 2009'dan itibaren “kariyer rehberliği ortaklığı” tarafından sağlanmaktadır. Bu ortaklıklar, eğitim, kamu eğitimi, yükseköğretim, işveren kuruluşları ve kariyer rehberliğindeki diğer paydaşların temsilcilerinden oluşmaktadır.

MÜFREDATTA MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

Eğitim ve mesleki rehberlik, müfredatta “disiplinler arası özelliğe sahip ve okul sistemindeki tüm paydaşların sorumluluğu” olarak tanımlanmaktadır. Teorik olarak, ilköğretimlerin ulusal müfredatlarında her yıl iş hayatına giriş dahil edilmektedir. Ders, ortaöğretim I. kademedede “eğitim seçimleri” müfredatında (utdanningsvalg) toplam 113 saatlik bir ders olarak şekil almaktadır.

Rehberlik portfolyo sistemleri

Ulusal bir rehberlik portfolyo sisteminin uygulanması da sürmektedir. Web-tabanlı portfolyo, Eylül 2009'dan

itibaren pilot program olarak işleyecek ve 2011 itibarıyla ulusal düzeyde uygulanması beklenmektedir.

DİĞER FAALİYET TÜRLERİ/REHBERLİK HİZMETLERİ

Meslek dünyasıyla irtibat

Okullarla işyerleri arasındaki bağlantılar teşvik edilmektedir. Öğretmenler, işyerlerine ziyaretler düzenlemektedir. Bu irtibatların çoğu, ayrıca kariyer rehberlik dersi “eğitim seçimleri”nde de yer almaktadır. İş hayatıyla diğer irtibatlar, “Kariyer Rehberliği Ortaklıkları”, eğitim sektörüyle iş sektörü arasındaki bölgesel işbirliği, tarafından ayarlanabilmektedir.

Daha fazla bilgi için, internet kaynaklarına bakınız.

Okulda rehberlik hizmetleri

Okulda rehberlik hizmetleri, Eğitim Yasası'nda öğrencilerin hakkı olarak düzenlenmektedir. Ortaöğretim I. kademe ve lise eğitiminin kendi rehberlik danışmanları bulunmaktadır. Rehberlik hizmetleri, kariyer rehberliğinin sağlanmasındaki gelişmelere yer açmak için kariyer rehberliği ve sosyal danışmanlığa bölünmüştür. Rehberliğe ayrılan zaman 25 öğrenci başına asgari bir saattir. Bu süre genellikle standart olarak görülmektedir.

Her ilçenin bir rehberlik koordinatörü (genellikle ilçe eğitim bürosunda) bulunmaktadır. Bu koordinatör, eğitim ve öğretim müdürlüğüyle uygulayıcılar arasında bağlantı görevi görür. Ülke genelindeki ağdan gelen rehberlik koordinatörleri, müdürlük tarafından finanse edilmektedir ve yılda iki kere toplanırlar.

Rehberlik hizmetlerine ek olarak, okulu erken bırakanlara yoğunlaşan özel bir hizmet bulunmaktadır.

Bu hizmetler, ilçe idaresi tarafından organize edilmektedir. Yönetim bölgeseldir ve merkezler arasında bazı ulusal ağ iletişimi bulunmaktadır (www.ks.no).

Okul dışında rehberlik hizmetleri

Norveç'te, başkent ve çevresinde olmak üzere, çok az özel kariyer rehberlik hizmeti bulunmaktadır. Bu özel hizmetler için sınırlı bir Pazar bulunmaktadır.

REHBERLİK PERSONELİNİN NİTELİKLERİ

Okulda

Okullardaki rehberlik personelinin genelde öğretmen olmasına karşın, bunun için resmi bir yaptırım bulunmamaktadır. Genellikle hem işverenler hem de çalışanlar tarafından tercih edilmektedir.

Okullardaki rehberlik uygulayıcılarının yeterliklerine yönelik önerilen asgari gereklilikleri belirten yeni bir düzenleme hazırlanmaktadır.

Birkaç yüksek okul, kariyer rehberliği için özel kurslar sunmaktadır. Bu kursların 15-60 arası değişen Norveç eğitim puanları vardır, örneğin 15-60 ECTS puanı.

Geleneksel olarak, okullardaki rehberlik danışmanlarının yaklaşık yarısı özel eğitim almıştır ve bu sayı şu anda da artmaktadır.

Diğer rehberlik hizmetlerinde

Kamu istihdam hizmetlerindeki rehberlik uygulayıcılarının yeterliklerine yönelik hiçbir resmi gereklilik bulunmamaktadır. Bazı eyaletler yerel olarak asgari gereklilikleri tanıtmıştır. Personel için çevrimiçi ve hizmet-içi eğitim bulunmaktadır.

OKULLAR, İŞVERENLER, AİLELER VE DİĞER PAYDAŞLARLA İŞBİRLİĞİ

Ulusal Eğitim Konseyi ve İstihdam Müdürlüğü, “YoU” internet veritabanıyla eğitim ve mesleki rehberlik hakkında bilgi değişimi için işbirliğinde bulunur. Bu değişimlerdeki ana ortaklar, yerel merciler ve ticari kuruluşlardır.

Sanayinin her iki tarafı da projelerin geliştirilmesinde okullarla işbirliği kurmak için çağırılır.

MESLEKİ REHBERLİK HAKKINDA BİLGİYE ERİŞİM

Norveç e-öğrenme stratejisi çerçevesinde, kariyer rehberliği alanında elektronik ortamda bilgi sunma çalışmaları yapılmaktadır. İnternette elektronik veritabanları bulunmaktadır. En bilinen ve kullanılan iki tanesi: www.utdanning.no, tüm eğitim sistemi düzeyleri hakkında ulusal bir veritabanı ve www.vilbli.no, lise eğitiminde uzmanlaşmış ulusal bir veritabanı.

PLOTEUS veritabanının Norveç kısmı ve Yurtdışındaki Norveçli Öğrenciler Derneği'nin (ANSA) internet sitesi, yurtdışındaki eğitime yönelik rehberlikle ilgili bilgi verir.

Mayıs 2008, Eğitim Müdürlüğü Rehberlik Departmanı tarafından, Norveçli rehberlik danışmanlarına yönelik özel bir internet sitesi (radgiver) başlatılmıştı (www.udir.no/radgiver).

Kamu istihdam hizmetleri (NAV), iş arayanların iş piyasası hakkında bilgi bulabildiği gibi boş pozisyon da bulabildikleri, yetkililerin aldıkları tedbirlerle mesleki ilgi alanlarıyla ilgili birkaç testin de bulunduğu bir internet sitesini sunmaktadır; <http://www.nav.no/page?id=318>.

İnternet kaynakları

www.utdanning.no

www.vilbli.no

www.ec.europa.eu/ploteus

www.ansa.no

www.udir.no/radgiver

<http://www.nav.no/page?id=318>

Kaynaklar

1. Tematik bakış CEDEFOP 2006
2. Guidance policies in the knowledge society. Trends, challenges and responses across Europe. A Cedefop synthesis report. Ronald G. Sultana. Cedefop Panorama series; 85. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2004.
3. ETV and Cedefop thematic analysis 'Guidance and counselling for learning, career and employment' on www.trainingvillage.gr/etv/Information_ressources/NationalVet/Thematic
4. Eurybase; Eurydice.
5. Career Guidance and Public Policy. Bridging the gap. OECD 2004.

EURYDICE

EACEA

**Eğitim, G3rsel
İşitsel ve K3lt3r
İdari Ajansı**

Avrupa'da Tam-Zamanlı Zorunlu Eğitimde Mesleki Rehberlik

Avrupa Komisyonu

TAM-ZAMANLI ZORUNLU EĞİTİMDE MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

POLONYA

2007/08 Eğitim-Öğretim yılı

Eğitim 6 ve 16 yaş arasındaki öğrenciler için zorunludur ve daha sonra 18 yaşına kadar yarı zamanlı olarak devam eder. Okul öncesi eğitimin son yılında başlar ve ilköğretim boyunca 6 yıl (szkola podstawowa) ve ortaöğretim I. kademesinde 3 yıl (gimnazjum) sürer. Ortaöğretim I. kademenin sonu rehberlik açısından önemli bir andır. Öğrenciler ortaöğretim I. kademedeki ve gimnazjum final sınavından elde ettikleri başarı puanına göre genel lise, genel/uzman, teknik veya meslek liselerine devam etme olasılığına sahiptirler.

YASAL ÇERÇEVE VE ULUSAL HEDEFLER

Mesleki rehberlik eğitim politikasının temel hedefi, hayatları boyunca herkese kalıcı ve eksiksiz hizmet sağlamak ve meslek bilgisi oluşturmaktır. 2000 yılında "İstihdamdaki büyüme ve insan kaynaklarının gelişimi ulusal stratejisi" başlıklı yayınlanan belgede, Çalışma ve Sosyal Politika Bakanlığı hedeflerini karşılamak amacıyla mesleki rehberliği geliştirme hedefini ilan etmiştir. Bu stratejide eğitimin tüm düzeylerinde mesleki danışmanlığı eğitim sisteminin küresel ilkelerinin içine entegre etmek, kariyer planlama ve geliştirme bakımından hizmet sürekliliği prensiplerini tanıtmak ve gençler ve aileler için mesleki danışmanlık hizmetlerinin sağlanabilirliğini arttırmak hedeflenmektedir. Bu strateji ayrıca bireysel mesleki danışmanlık sağlama (bu hizmetler için uyumlaştırılmış standartlarla) ve onların yöntemleri ve bilgilendirme materyallerini geliştirmeye devam etmeyi de planlamaktadır.

Eğitimde:

İstihdam ve mesleki danışmanlar için yasal dayanak:

psikolojik ve pedagojik merkezlerde - Kamu pedagojik ve psikolojik merkezlerinin işleyişiyle ilgili Milli Eğitim ve Spor Bakanlığı Yönetmeliği (11 Aralık 2002);

okullarda - Okul-öncesi kamu okulları, okullar ve diğer kurumlarda psikolojik ve pedagojik desteğin sağlanması ve organizasyon ilkelerine ilişkin Milli Eğitim ve Spor Bakanlığı Yönetmeliği (7 Ocak 2003);

Sürekli Eğitim Merkezleri ve Pratik Eğitim Merkezleri'nde - sürekli ve uygulamalı eğitim ve organizasyon ve işleyiş yöntemleri kamu kurumu türlerine ilişkin Milli Eğitim ve Spor Bakanlığı Yönetmeliği (13 Haziran 2003).

Çalışma alanında:

istihdamın teşviki ve işgücü piyasası kurumları yasası (20 April 2004). Yasa, işgücü piyasası kurumlarının özellikle kamu istihdam hizmetlerinin iyileştirilmesine hizmet eden yeni belgeler sunmuştur. Bu belge, istihdam danışmanlarını içine alan önemli istihdam hizmet meslekleri için temel istihdam standartları tayin eder ve meslek lisansı için üç aşama öne sürer;

istihdam memurlarına ve mesleki danışmanlara lisans verme şekline ilişkin Çalışma ve Sosyal Politika Bakanlığı yönetmeliği (20 Ekim). Bu iki grup çalışan için kamu istihdam hizmetinde ve sürekli eğitim kurumlarında meslek lisansı elde etmek için gereklilik içeren ilave istihdam standartları sunulmuştur. Yeni mevzuatın sunulmasının arkasındaki fikir, bu iki mesleğin profilini yükseltmektir. Lisansların üç düzeyi bulunmaktadır: temel, düzey 1 ve düzey 2; yönetmelik her düzey için gerekli resmi koşulları belirler;

işe alınma hizmetleri, mesleki danışmanlık, işsizler için faaliyetler ve bu türde faaliyetlerin detaylı kurallarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Politika Bakanlığı yönetmeliği (20 Nisan 2004);

istihdam memurluğu ve mesleki danışmanlık görevleri için yeterlik kazanma sürecinde iş başında yeterlik aşaması ve yeterlik becerileri sınavına ilişkin Çalışma ve Sosyal Politika Bakanlığı yönetmeliği (3 Nisan 2006).

SORUMLULUKLAR

Milli Eğitim ve Spor Bakanlığı ve Çalışma ve Sosyal İşler Bakanlığı okullardaki gençler ve yetişkinler için mesleki rehberlik eğitimi ve uygulanması sorumluluğunu paylaşırlar.

Bu iki bakanlık arasındaki anlaşmaya dayanarak, Ulusal Mesleki Rehberlik Kaynakları Merkezi (Narodowe Centrum Zasadów Poradnictwa Zawodowego - NCZPZ) oluşturulmuştur. Bu, eğitim ve mesleki eğitim çerçevesinde hareketliliği destekler ve Avrupa düzeyinde rehberlik alanında bilgi toplar.

MÜFREDATTA MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

Mesleki rehberlik eğitimi, temel ulusal müfredatın birden fazla alanı kapsayan bir parçasıdır. Okullar bu eğitimi ayrıntılı müfredatlarının içine vatandaşlık eğitimi ve sosyal bilim gibi farklı dersler olarak entegre etmelidirler.

ISCED 2 düzeyinde, zorunlu ders olarak adlandırılan vatandaşlık eğitimi (3 yıl boyunca haftada 3 ders saati) mesleki rehberlik unsurlarını kapsar ve üç alt-dersten oluşur: aile eğitimi, vatandaşlık eğitimi ve ülkenin ekonomik hayatına aktif katılım için eğitim. Sonuncusu mesleki rehberlik unsurlarını içerir. Amaçları şunlardır:

Ekonomik hayata aktif katılım:

öğrencilerin kapsamlı olarak geliştirilmeleri için ülkenin sosyo-ekonomik yaşamına aktif olarak katılmalarını hazırlama amacını hedeflemek;

ekonomik olayları ve değişiklikleri anlamak;

piyasa ekonomisi koşullarında ve iş değişim piyasasında kişinin yerini bulma yeteneği;

İlk işe hazırlama/işle ilgili talimat: ulusal ve yerel işgücü piyasası, işle ilgili bireysel nitelikleri keşfetme ve geliştirme, meslek ve mesleki beceri türleri, kariyer seçimi, iş başvuru prosedürleri örnekleri, iyi bir çalışanın nitelikleri, mesleki hareketlilik ve işsizlik sorunu.

ISCED 3 düzeyinde, girişimciliğe giriş, mesleki rehberlikle en çok bağlantılı olan zorunlu derstir (3 yıl boyunca haftada 2 ders saati). Hedefleri:

ekonomik hayata aktif katılıma hazırlık;

güvenilir iş ve girişimcilik konusunda tutum şekillendirme;

iletişim becerileri ve ekip çalışmasının geliştirilmesi;

aktif iş arama ve uygun bir kariyer seçimi için beceriler geliştirmek;

piyasa ekonomisi mekanizmaları;

çeşitli işletmeleri yönetmek için temel kurallar;

devletin ve hukukun piyasa ekonomisi içindeki rolü;

Avrupa ve dünya ekonomileri.

Müfredat çerçevesinde çıraklık

Uygulamalı mesleki eğitim konusunu düzenleyen yasa, Milli Eğitim ve Spor Bakanlığı tarafından düzenlenen 1 Temmuz 2002 yasasıdır. Yasa, okul çalıştayları, okul laboratuvarları, sürekli eğitim merkezleri ve uygulamalı eğitim merkezlerinde işverenlerle çiftliklerde uygulamalı mesleki eğitimi göz önünde bulundurur; kamu liselerindeki öğrencilerin yanı sıra işe hazırlık kursunun bir parçası olarak çıraklık yapan genç işçilere/çıraklara da uygulamalı mesleki eğitim sunar.

Çıraklık okul tarafından organize edilir. Çıraklar eğitimi işverenler tarafından düzenlenir.

Uygulamalı mesleki eğitimin iki şekli vardır: çıraklık eğitimi ve uygulamalı eğitim sınıfları.

Uygulamalı eğitim sınıfları, verilen görevde işe başlayan öğrencilere ve genç işçilere gerekli mesleki becerileri öğretmek için düzenlenmiştir. Çıraklık eğitimi, öğrencilerin kazandıkları becerileri gerçek çalışma koşullarında uygulamaları ve daha da geliştirmelerini sağlamak için düzenlenmiştir.

Çıraklık eğitimi, tüm öğrenim yılı ve yaz tatili boyunca düzenlenebilir.

Her mesleğin müfredatı çıraklık eğitimi boyunca öğretilen beceri ve bilgi yelpazesini belirtir.

16 yaşın altındaki öğrenciler, günlük en fazla 6 saat uygulamalı eğitim alırlar ve 18 yaş üzeri öğrenciler ise günlük 8 saate kadar eğitim alabilirler.

Özel durumlarda, 18 yaş üstü öğrenciler için eğitim süresi uzatılabilir fakat günde 12 saati geçemez.

Uygulamalı mesleki eğitim öğrenci ve genç işçiler için bireysel veya gruplar halinde gerçekleşir. Okul dışında düzenlenen uygulamalı mesleki eğitim okul müdürü ve eğitim veren kurum tarafından imzalanan bir sözleşmeye dayanmaktadır.

Öğrencilerine uygulamalı eğitim sunan okul, eğitimin denetiminden, eğitim alan öğrencilere sigorta sağlanmasından, kurum öğretmenlerini kabul etme veya uygulamalı eğitim kursunu yürütecek öğretmeni görevlendirme, öğrencilerin eğitimlerini tamamlamaları için günlük yol parası harcamalarını karşılama veya gidip gelmenin mümkün olmadığı durumlarda öğrencilere parasız barınma sağlamaktan sorumludur.

Uygulamalı mesleki eğitim için öğrencilerin sorumluluğunu alan kurumlar, uygun ortam ve donanım, uygun giysi ve kişisel hijyen için gereçler ve ücretsiz yiyecek ve içecek sağlamayı içine alan uygun koşullar sağlamakla sorumludurlar. Onlar da ayrıca eğitimi denetlerler.

Uygulamalı mesleki eğitim uygulamalı mesleki eğitim öğretmenleri tarafından verilir. Eğitimin işveren tarafından sağlanması durumunda, uygulamalı mesleki eğitim öğretmeni olarak adlandırılan öğretmenlik vasfı olan çalışanlar tarafından verilir.

Şirketlerde veya çiftliklerde düzenlenen çıraklık eğitimlerinin, işverenler veya şirketin veya bireysel çiftçilerin atadığı çalışanlardan oluşan denetçileri vardır. Çıraklık eğitimi denetçileri öğretim vasfına sahip olmalıdır.

DİĞER FAALİYET TÜRLERİ/REHBERLİK HİZMETLERİ

Meslek dünyasıyla irtibat

Mesleki rehberlik eğitim programlarıyla ilgili seminerler ve çalıştaylar okullar tarafından meslek dünyası ile işbirliği içinde organize edilir.

Konu ile ilgili ulusal bir düzenleme yoktur. Ancak, işbirliği tek bir kurum, yerel iş ve toplum bazında gerçekleşir. Birçok okul ve işletmeler Leonardo da Vinci veya Comenius gibi Avrupa eğitim programlarında yer alır.

Okulları içine alan proje (Comenius projeleri) örnekleri:

Okullarla iş hayatını bağlama (Proje süresi: 01.08.2006 - 31.07.2009)

Katılımcı ülkeler İtalya, Polonya, Portekiz ve Romanya'dır. Projenin amaçları, öğrencileri kendi ülkeleri ve diğer Avrupa ülkelerindeki iş piyasasının nasıl işlediği hakkında bilgilendirmek; takım çalışması, kendini sunma ve bilgi araştırma becerilerini geliştirmek; ve aktif ve kararlı tutumlar geliştirmektir. Katılımcı ülkelerden gelen öğrenciler yukarıdaki konularla ilgili çok sayıda çalıştayda yer almışlar ve nasıl takım halinde çalışılacağını, internette iş aramayla veya iş piyasasıyla ilgili diğer konularda nasıl bilgi aranacağını öğrenmişler ve dahası İngilizce iletişim konusunda daha güvenli ve daha iyi hale gelmişlerdir.

Avrupa'da çalışmaya hazır olun (Proje süresi: 01.08.2005 - 31.07.2008)

Bu proje, Polonya, Katowice'de bir ortaöğretim I. kademesi tarafından başlatıldı. Ortak ülkeler İrlanda, Almanya ve Slovakya idi. Öğrenciler Bosch, Mercedes, Alstom gibi firmaları ve Alman akranları tarafından işletilen diğer bir okul firmasını ziyaret ettiler. Firma, öğrencilerin CV'lerini ve üst yazılarını ve mülakatı geçme belgelerini sunmaları için gereken iş başvurusu sürecinin ardından işe alınırlar. Firma baskı hizmetleri ve metin düzenleme sunar, okul gazetesini satar ve öğrenciler tarafından üretilen ahşapları dağıtır. Almanya'dan dönmüş olan, Polonyalı öğrenciler, Katowice Kariyer Ofisi'ndeki Ekonomi Akademisi ile işbirliği yapmaya başlamıştır.

Devam eden diğer proje örnekleri:

Değişen Avrupa'da gençlik ve çalışma

Okullar ve meslek dünyası

Gelişmekte olan Avrupa'da Fransa ve Polonya örneklerine dayalı bir öz-istihdam yoluyla işgücü piyasasında ayrımcılık ile mücadele

Çalışma hayatı - bir kişinin çalışma hayatı

Okulda rehberlik hizmetleri

2003 yılından bu yana, Okul Kariyer Merkezleri (Szkolne Ośrodkie Kariery - SZOK) ortaöğretim I. kademe (gimnazjum) ve ortaöğretim II. kademe okullarında ortaya çıkarılmıştır. Şu anda 361 merkez işlemektedir. Oralarda çalışan danışmanlar her okul için özel bir rehberlik sisteminin uygulanmasından sorumludur. Görevleri öğrencilere olası eğitim süreçleri, yerel işgücü piyasası, iş hukuku, vb. konularında bilgi sağlamak ve gelecekteki kariyer seçimlerini yapmalarına yardımcı olmaktır. Öğrencilere ve ailelere, bireysel veya gruplar halinde danışmanlık sunmaktadırlar. 2002/03 yılında yaklaşık 10 000 eğitim danışmanı bu merkezlerde görevli idi.

Okul dışında rehberlik hizmetleri

Milli Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim yardımı ve danışma merkezleri her düzeyden öğrencilere mesleki rehberlik dahil olmak üzere geniş bir hizmet yelpazesi ve öğretmen ve ailelere eğitim psikolojisi alanında danışmanlık sunmaktadır.

Bu hizmetler ücretsizdir ve bireysel ya da, gönüllülük esasına bağlı olarak, gruplar halinde sunulur. 2002/03 yılında, yaklaşık 1 000 profesyonel danışman bu merkezlerde görevli idi.

Ayrıca, mesleki rehberliğin yeni bir şekli - uzaktan rehberlik - geliştirilmektedir.

Rehberlik uygulayıcıları için "Uzaktan Danışmanlık" projesi çerçevesinde bir eğitim programı ve bir el kitabı oluşturulmuştur.

Milli Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim yardımı ve danışma merkezleri dışında ilçe düzeyinde Çalışma Bakanlığı'na bağlı Bilgi ve Kariyer Planlama Merkezleri de aynı zamanda okul mezunları ve öğrencilerin yanı sıra işsiz ve iş arayanlara da danışmanlık hizmeti sunmaktadır. Bilgi ve Kariyer Planlama Merkezleri bölgesel işgücü ofisleri içinde faaliyet gösteren uzmanlaşmış kurumlardır. İşgücü piyasası ve nitelikler kazanma fırsatları hakkında bilgi sağlar ve alıcılara mesleki kariyerleri hakkında karar vermede destek verir. Şu anda Polonya'da bu türde 51 merkez faaliyet göstermektedir ve buralarda mesleki danışmanlar, eğitim danışmanları ve psikologlar çalıştırılmaktadır.

İstihdam sektöründe

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Kamu İstihdam Hizmetleri özellikle işsizler ve yetişkinlere yöneliktir.

REHBERLİK PERSONELİNİN NİTELİKLERİ

Rehberlik öğretiminden sorumlu öğretmenler rehberlik eğitiminde özel bir eğitim almaz. Bu öğretmenler genellikle bu alandaki akademisyen veya uzmanlardır. Rehberlik uygulayıcıları mutlaka mesleki rehberlikle ilgili olması gerekmeyen yüksek lisans diplomasına sahip olmalıdırlar (çoğunlukla psikoloji, eğitim, sosyoloji, vb. alanlarında yüksek lisans yapmışlardır). Bu alanlarda yüksek lisansa yol açan uzmanlık programları kurulmuştur.

Mesleki danışmanlar ayrıca özel sosyal becerilere de (doğru kişilik, gençlerle çalışma becerisi ve ilgisi gibi) sahip olmalıdırlar. Kendi kendine eğitim veya sürekli eğitim programları yoluyla mesleki niteliklerini geliştirmeleri gerekir. Ayrıca mesleki rehberlik, psikoloji, eğitim, sosyal politika, vb. alanlarında da bilgi sahibi olmalıdırlar. Eğitim ve istihdam alanlarında görevlerini yerine getirmesi için bu personelin sahip olması gereken niteliklerin detaylı tanımının olduğu istihdam standartları vardır.

Mesleki danışmanlar için istihdam standartları:

İstihdam teşviki ve işgücü piyasası kurumları hakkındaki yasaya göre, mesleki danışman olarak işe alınan bir kişinin bir üniversite diplomasına ve bölge başkanı tarafından verilen (idari karar sürecinde) mesleki lisansa sahip olması gerekmektedir.

Lisans sistemi, iş bilgi profilini artırmak ve bu çalışan grubun mesleki gelişimini sürdürmesini teşvik etme amacıyla tanıtılmıştır.

Meslek danışmanları lisanslarını aşağıdaki düzeylerde alabilirler:

mesleki danışmanlık lisansı (temel düzey) kamu istihdam hizmetlerinin birinde en az 12 ay süreyle çalışmış olanlara verilebilir;

mesleki danışmanlık lisansı (düzey 1) kamu istihdam hizmetlerinin birinde en az 24 ay süreyle çalışmış ve yüksek lisans diploması olan veya en az 12 ay çalışmış psikoloji veya mesleki danışmanlık alanında yüksek lisans diplomasına sahip olanlara verilebilir;

mesleki danışmanlık lisansı (düzey 2) düzey 1 lisansı ile mesleki danışmanlıkta 36 aylık profesyonel deneyim sahibi olan ve mesleki danışmanlık alanında lisansüstü çalışma yapmış olan kişilere verilebilir.

Polonya'da kamu istihdam hizmetlerinde mesleki danışman olarak çalışan çoğu kişi eğitim, sosyoloji ve psikoloji bölümlerinden mezun olmuştur.

OKULLAR, İŞVERENLER, AİLELER VE DİĞER PAYDAŞLARLA İŞBİRLİĞİ

Mesleki dünyayla irtibata bakınız.

MESLEKİ REHBERLİK HAKKINDA BİLGİYE ERİŞİM

Kullanıcıların çabalarına, bilgi yönetimi ve karar-verme stratejilerinin birleştirilmesiyle destek sağlamayı amaçlayan çok boyutlu mesleki bilgi sistemi Danışman 2000 geliştirilmiştir. Kariyer arayışının yanı sıra, çalışmalar ve eğitim bilgisi de, yazılım programında mevcut olan kendi kendini değerlendirme araçlarını kullanarak kendi profillerini oluşturan kullanıcı profilleri ile eşleştirilir. Ayrıca, sistem engelliler gibi belirli gruplar tarafından da kullanılabilir diye uyarlanmıştır.

Danışman 2000, Çalışma Bakanlığı projesinin bir parçası olarak bölgesel işgücü ofislerinden bir tanesi Bialystock'taki bölgesel işgücü ofisi tarafından istihdam hizmetlerinin geliştirilmesi ve istihdamın tanıtımı için geliştirilmiştir.

Kariyer ve kariyer olasılıkları hakkında bilgi sağlayan CD-ROM'lar, multimedya programları ve internet siteleri de mevcuttur. Merkezler genellikle bilgisayarlarla tam donatılmış değildir.

Kullanıcılar, kendilerine sağlanan bilgilerin, özellikle internetten sağlanan, kullanıcı dostu olup olmadığı konusundaki görüşlerini ifade etmeye davet edilirler.

İnternet kaynakları

Narodowe Centrum Zasobów Poradnictwa Zawodowego (Ulusal Mesleki Rehberlik Kaynakları Merkezi)-NCZPZ www.psz.praca.gov.pl

Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej (Eğitim Yardımlaşma ve Danışmanlık Merkezi) www.cmppp.edu.pl

Kaynaklar

1. Tematik bakış (CEDEFOP)
2. Ülke raporu (CEDEFOP)
3. Guidance policies in the knowledge society. Trends, challenges and responses across Europe. A Cedefop synthesis report. Ronald G. Sultana. Cedefop Panorama series; 85. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2004.
4. ETV and Cedefop thematic analysis 'Guidance and counselling for learning, career and employment' on www.trainingvillage.gr/etv/Information_ressources/NationalVet/Thematic
5. Eurybase; Eurydice.

EURYDICE

EACEA

**Eğitim, G3rsel
İşitsel ve K3lt3r
İdari Ajansı**

Avrupa'da Tam-Zamanlı Zorunlu Eğitimde Mesleki Rehberlik

Avrupa Komisyonu

TAM-ZAMANLI ZORUNLU EĞİTİMDE MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

PORTEKİZ

2007/08 Eğitim-Öğretim yılı

Portekiz'de temel eğitim (Ensino Básico) zorunludur, evrenseldir ve ücretsizdir ve 6-15 yaş arasındaki öğrenciler (1) için 9 yıllık eğitimden oluşmaktadır. Üç aşama olarak düzenlenmiştir: 4 yıllık 1. aşama; 2 yıllık 2. aşama ve 3 yıllık 3. aşama. 3. aşamanın sonunda öğrenciler Portekiz dilinde ve matematikte ulusal sınavlara girmelidir ve başarılı olanlar genel ya da meslek lisesine geçer. Temel eğitim, Eğitim Bakanlığı'nın sorumluluğundadır.

Çalışma ve Sosyal Dayanışma Bakanlığı, zorunlu eğitimi tamamlamış öğrencilere (15 yaşından büyük) alternatif süreçler sunar. Bu süreçler, iki sertifika (eğitim ve mesleki) veren temel eğitimin 3. aşamasını oluşturur ve eğitim ve öğretim kurslarıyla (cursos de educação formação) çıraklık kursları (cursos de aprendizagem) olan ileriye yönelik eğitimleri gerçekleştirme olanak sağlar.

YASAL ÇERÇEVE VE ULUSAL HEDEFLER

Meslek eğitimi ve öğretiminin yasal çerçevesi, 14 Ekim 46/86 no'lu Yasa'ya (Lei de Bases do Sistema Educativo), Temel Eğitim Sistemi Yasası'na dayanmaktadır ve bu yasa 1986'da tüm eğitim sistemini yönlendiren genel çerçeveyi belirlemiştir.

2001'de, yasal çerçevenin alanı değişmiştir: temel eğitim müfredatının düzenlenmesi ve yönetilmesi (2) ve öğrenmenin değerlendirilmesi için temel ilkeler belirlenmiştir. Temel eğitimi yönlendiren bu mevzuat revizyonu, hükümetin stratejik hedeflerinden birini yansıtmaktadır; bu eğitim düzeyi yaşamboyu eğitim ve öğretimin başlangıcı olarak görülmektedir.

2004 yılında, ortaöğretim reformu altında (3), müfredatın düzenlenmesi ve yönetilmesi ve ortaöğretim düzeyindeki derslerin değerlendirilmesi ve sertifikalandırılması için temel ilkeler belirlenmiştir.

1991'den bu yana yürürlükte olan ve meslek eğitimi ve öğretimini yönlendiren yasal çerçeve, tamamen düzeltilmektedir. Bu revizyon, hükümet ve sosyal ortakların çoğunluğu tarafından 2007 yılının Mart ayında imzalanıp Meslek Eğitimi Reformu Anlaşması'nda (Acordo para a Reforma da Formação Profissional) ortaya çıkmıştır.

(1) Temel Eğitim Sistemi Yasası'nın yasal çerçevesi.

(2) 18 Ocak 6/2001 no'lu kanun hükmü kararnamesi.

(3) ayrı ayrı değişiklikler ve yasa değişiklikleriyle birlikte 26 Mart 74/2004 no'lu kanun hükmü kararnamesi; 25 Mayıs 44/2004 no'lu yasa değişikliği; 6 Şubat 24/2006 no'lu kanun hükmü kararnamesi; 7 Nisan 23/2006 no'lu Yasa değişikliği; 26 Temmuz 272/2007 no'lu kanun hükmü kararnamesi.

Hükümet tarafından Ekim 2007'de onaylanan yeni düzenleyici çerçeve (4), Ulusal Yeterlik Sistemi'ni (5) (Sistema Nacional de Qualificação) ortaya çıkarmıştır. Yeni bir kurumsal çerçeve altında, bu sistem iş dünyasında yer alan meslek eğitimiyle ortak hedefleri ve araçları sağlayan eğitim sistemini bağlamaktadır.

Mesleki rehberlik bakımından, Temel Eğitim Sistemi Yasası'nın Kanun maddesi 26, rehberlik hizmetlerinin öğrencilerin psikolojik gelişimlerini desteklemesi, eğitim ve mesleki rehberliği sunmasının yanı sıra eğitim faaliyetlerine psiko-pedagojik destek de sağlamak için okulların bölgesel yapılarında sağlanma olanağı sunar.

Bu hizmetler aynı zamanda okul/toplum ilişkilerini de desteklemektedir. Bu çerçeve hala şu mevzuata dayanmaktadır: Psikoloji ve Rehberlik hizmetlerini (Serviços de Psicologia e Orientação SPO) kuran ve bu hizmetlerin referans çerçevelerini belirleyen 17 Mayıs 190/91 no'lu kanun hükmü kararnamesi; Eğitim Bakanlığı altında psikoloji alanında kariyer yapılması hakkındaki 31 Ekim 300/97 no'lu kanun hükmü kararnamesi; ulusal SPO ağını kuran 6 Mayıs 9022/99 no'lu Resmi rapor.

Mesleki rehberlik açısından, yeni Ulusal Yeterlik Sistemi, çalışan kesimin eğitim düzeyini yükseltmeyi ve istihdam edilebilirliklerini geliştirmeyi hedeflemektedir.

Bilgi ve rehberliğe, eğitimle mesleki rehberlik arasındaki bağlantıyı kolaylaştırmada bir araç olduğunda, öğrenme ve iş süreçlerini destekleyip eğitim ve meslek eğitiminde verimliliğe yatırımda bulunup katkı sağladığından özel önem verilir.

Bu hedefler, aynı zamanda Yeni Fırsatlar Girişimi'nde de bulunmaktadır. Ayrıca, bilgi ve rehberliğe yönelik ulusal politikanın Avrupa ve uluslar arası önerileri de göz önünde bulundurduğunun da vurgulanması gerekmektedir.

SORUMLULUKLAR

Bilgi ve meslek danışmanlığı hizmetleri, genellikle eğitim Bakanlığı ve Çalışma ve Sosyal Dayanışma

Bakanlığı'nın sorumluluğu altında düzenlenir.

Her iki bakanlığa da sorumlu olan bir organ olan Ulusal Yeterlik Ajansı (Agência Nacional para a Qualificação), yeterlik ve istihdama yönelik aşağıdaki bilgi ve rehberlik faaliyetlerinden sorumludur:

meslek eğitiminin sunduklarının entegre bir sistem içerisinde işlemlerini sağlama;

ilgili hizmetlerde olan teknik araçların paylaşımını destekleme;

rehberlik uzmanları için ortak eğitim hareketlerini arttırma;

iş piyasasıyla ilgili olarak, bölgesel ve sektörel tanınların yayılmasını sağlama.

Okullardaki psikoloji ve rehberlik hizmetleri, yeni fırsatlar merkezi, kamu istihdam hizmetleri ve yetkili merciler tarafından akredite edilen diğer varlıkları, yeterlik ve istihdama yönelik bilgi ve rehberlik faaliyetlerini geliştirir. Bu faaliyetler, kullanıcı profillerini ve ihtiyaçlarını dikkate alarak, hizmetlerin tümüyle uyum içerisinde, tutarlı, entegre, sistemli, devamlı ve tamamlayıcı olmalıdır.

(4) Bakanlar Konseyi'nin 7 Kasım 173/2007 no'lu kararı.

(5) 31 Aralık 396/2007 no'lu kanun hükmü kararnamesi.

MÜFREDATTA MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

Mesleki rehberlik eğitimi, zorunlu eğitim müfredatının bir parçası değildir. Ortaöğretim I. kademedeki öğrenciler, çoğunlukla son yıllarında olanlar (9. yıl, temel eğitimin 3. aşaması), yine de okul psikoloji ve danışmanlık hizmetleri tarafından organize edilen müfredat dışı mesleki rehberlik programlarını alırlar. 15-25 saatlik bu programlara erişim isteğe bağlıdır ve diğer öğrencilere de açıktır.

Eğitim Bakanlığı'nın psikoloji ve rehberlik hizmetleri, gençlere okul kariyerleri sırasında, kimliklerinin gelişimini ve kendi yaşam-projelerinin kuruluşlarını kolaylaştırarak, ortaya çıkan seçimlerini bireysel ya da grup olarak pedagojik destek sağlandığını temin eden özel eğitim destek hizmetlerine erişim sağlar.

Hem rehberlik uzmanları hem de sınıf öğretmenleri, öğrencileri takip etmede, onlara olası yolları açıklamada, diğer sosyo-eğitim destek hizmetleriyle işbirliği içerisinde, yerel düzeyde okullarla farklı protokol teklifleri ve bunların imzalanmasında önemli rol oynar.

Psikoloji ve rehberlik hizmetlerinin aynı zamanda öğrenme sürecindeki problemleri belirlenmesi ve izlenmesinde; psikolojik destek ve eğitim oryantasyonuyla eğitim gören kişilerin özgüvenlerinin gelişiminde; iş hayatına geçiş stratejilerinin uygulanmasında, öğrencileri temel, lise ve ileriye yönelik eğitime teşvik etmede; öğretmenlerin eğitiminde ve "yaşamboyu öğrenme" becerilerinin ve eğilimlerinin geliştirilmesinde de rolü bulunmaktadır.

Müfredat çerçevesinde çıraklık

Temel eğitim düzeyinde, sadece ikili sertifika kursları, uygulamalı ve işbaşında eğitimi içermektedir, örneğin:

1) Eğitim ve öğretim kurslarının 1. ve 2. düzeylerinde, uygulamalı eğitim toplam kurs zamanının %10-20'sini alır.

Bu durum bireysel olarak yapılandırılmaktadır ve uygulama bir iş ortamında gerçekleşmektedir.

Çıraklığı bir eğitim yöneticisi gözetip denetlemektedir ve kariyer yönetimi, mesleki yeterlik ve iş piyasasına sonuç olarak yerleştirilmeyle ilgili teknik, sosyal, organize etme becerileri ve becerilerin kazandırılmasını ve geliştirilmesini hedeflemektedir.

Eğitim kurumu, çıraklığın ayarlanmasından ve programın yürütülmesinden çıraklıktan sorumlu olan yerle sıkı bir işbirliği içinde sorumludur.

İşbaşında eğitimleri sırasında, eğitim gören kişiler tarafından üstlenilmesi gereken faaliyetler, eğitim kurumu, eğitim gören kişi ve çıraklıktan sorumlu yer arasında gerçekleştirilen bir protokolle yer almaktadır.

Eğitim gören kişilerin teknik ve pedagojik açıdan izlenmesi ve değerlendirilmesi, rehberlik uzmanlarıyla ortaklaşa, aşağıdakiler tarafından sağlanmaktadır:

Eğitim Bakanlığı eğitim kurumlarında çıraklıktan tümüyle sorumlu olanlarla sıkı bir işbirliği içerisinde, teknik açıdan yeterli öğretmenler arasından atanan çıraklıktan sorumlu kişi;

Çalışma ve Sosyal Dayanışma Bakanlığı tarafından akredite edilen diğer eğitim kuruluşlarıyla doğrudan ve ortak-yönetimle meslek eğitimi merkezlerinde çıraklıktan tümüyle sorumlu olan eğitimle sıkı bir işbirliği içerisinde, kurs koordinatörü.

2) Çıraklık kursunun 1. ve 2. düzeylerinde, uygulamalı eğitim, toplam eğitim zamanının %50'sini aşamaz. İş yerinde çıraklık toplam zamanın en az %30'unu alır ve temsili uygulamalı eğitimle tamamlanır. Bu eğitim, eğitim gören kişi tarafından yerine getirilen gerçek iş ortamında, ticari açıdan uygun girişimlerde yürütülen, bir eğitim rehberliğinde yapılandırılmış eğitim süreçleriyle çevrelenen mesleki faaliyetleri içerir.

İş ortamında uygulamalı eğitim, temsili durumların ötesine geçen ve iş uygulamalarının, girişimcilik ruhunun ve mesleki sorumluluğun gelişimine yönelik edindikleri (iş yerinde eğitim) bilginin uygulanma ve pekiştirme fırsatı veren teknoloji ve tekniklerle uğraştıkları mesleki bir deneyimdir. Bunlar, iş ilişkileriyle ilgili doğal deneyimlerdir.

Bu kurslar, öğrencilerin iş piyasasına girmeleri için öğrencileri yeterli hale getirirken ederken aynı zamanda

eğitimlerine de devam etmelerine olanak sağlar.

2007'de, eğitim ve öğretim kursları, 3. düzey mesleki yeterlik sertifikası veren lise eğitimine kadar genişletilmiştir.

DİĞER FAALİYET TÜRLERİ/REHBERLİK HİZMETLERİ

Meslek dünyasıyla irtibat

Temel eğitimin 1. aşamasındaki “Çevre Eğitimi” dersi, çalışma meslekleriyle iş dünyasını birbirine bağlayan konuları entegre eder. Temel eğitim 3. aşamanın sonunda (ortaöğretim I. kademe), seminerler, ticari kurumlara ziyaretler ve mesleki rehberlik fuarları, müfredatta “Okul Projesi” dersi kapsamındadır.

Temel eğitim okulları tarafından diğer meslek dünyasıyla irtibat, ticari kurumlara ziyaretler, mesleki rehberlik fuarları ve dersle ilgili diğer olaylar düzenleyerek müfredat dışı faaliyetler şeklinde yapılmaktadır.

Ayrıca, Eğitim Bakanlığı düzenli olarak, gençlere istihdam ve iş piyasası hakkında daha fazla bilgi sağlama amacıyla eğitim ve öğretim fuarları düzenler ve bunlara katılır. Şirketler ve ticari kurumlar da kendi sektörel faaliyetlerini ve istihdamı geliştirme deneyimlerini sunmak üzere davet edilir.

Okulda rehberlik hizmetleri

Psikoloji ve Rehberlik Hizmetleri, okulun Teknik ve Pedagojik Hizmetleri'nin bir parçasıdır ve Okul Pedagojik Konseyleri'nde (Conselhos Pedagógicos das escolas) temsil edilmektedirler.

Her Psikolojik ve Rehberlik Hizmeti, temel ya da ortaöğretimde bulunmaktadır ve yakınındaki sadece bir ya da birkaç okuldan oluşmaktadır. Öğrenciler, aileler ya da koruyucular, sınıf yöneticileri, öğretim personeli ve idari personel de bu hizmetlere erişebilir.

Psikoloji ve Rehberlik Hizmetleri, faaliyetlerini 3 bölgede geliştirmektedir:

öğrencilere ve öğretmenlere psiko-pedagojik destek;

okul içindeki ve okullarla toplum arasındaki kişiler arası ilişkilerin gelişimine destek;

eğitim ve mesleki rehberlik.

Psikoloji ve Rehberlik Hizmetleri, eğitim düzeyinin belirlediği gibi, iki organizasyon modeli benimsemiştir:

temel eğitimin 1. ve 2. aşamalarının global doğası göz önünde bulundurulduğunda, çoğunlukla psiko-pedagojik bir yaklaşım;

temel eğitimin (ortaöğretim I. kademe) 3. aşamasında ve ortaöğretimde (ortaöğretim II. kademe) okul ve mesleki rehberliği kapsayan bir yaklaşım.

Öğrencilerin hedefleri ve istekleri doğrultusunda, farklı türde faaliyetler yasal olarak tanımlanmıştır:

eğitim ve mesleki rehberlik programları;

çoğunlukla 9., 10., 11. ve 12. sınıf öğrencilerine bağlı olan okul ve mesleki bilgi tedbirleri;

bireysel/grup oturumları (görüşmeler ve psikolojik değerlendirme testleri);

iş piyasası farkındalığını arttırmayı hedefleyen faaliyetler (inceleme ziyaretleri, işbaşında eğitim dönemleri, meslek irtibatları);

öğretmenler ve diğer okul personeline yönelik eğitim kursları;

eğitim sisteminin parçası olan teknolojik meslek kurslarındaki işbaşında eğitimi izleme;

psiko-pedagojik destek tedbirleri.

1997'den bu yana okullarda verilmekte olan eğitim ve öğretim kursları, bu hizmetlerin faaliyetleri kapsamındadır.

Okul dışında rehberlik hizmetleri

Çalışma ve Sosyal Dayanışma Bakanlığı'nın İstihdam ve Meslek Eğitim Enstitüsü tarafından sağlanan rehberlik hizmetleri, bireylere, gençlere ve yetişkinlere, işe girmelerine ya da iş piyasasında kalmaları için gereken becerileri kazanmaları için teşvik ederek kariyerlerini geliştirmeye yardım eder. Mesleki rehberlik hizmetlerine erişim isteğe bağlıdır ve ücretsizdir. İstihdam ve Meslek Eğitim Enstitüsü'nün Bilgi, Rehberlik ve Danışmanlık Hizmeti aşağıdaki grupları hedef almaktadır:

İstihdam Merkezlerine kayıtlı gençler ve işi olmayan yetişkinler ya da iş arayanlar;

çalışanların yeniden eğitilmesi;

işverenler ve insan kaynakları müdürleri;

halen okumakta olan gençler.

İstihdam ve Meslek Eğitim Enstitüsü meslek eğitiminin bir parçası olarak mesleki rehberlik şu faaliyetlerden oluşmaktadır:

yeterlik gereksinimleri; eğitim fırsatları; meslekler; iş piyasası ihtiyaç ve olasılıklar; yeniden eğitim kursları; çalışanların hareketliliği ve toplum eğitimi, öğretimi ve istihdam programları hakkında bilgi sağlama.

potansiyel olarak eğitim gören kişilere kendi kişisel ve kariyer planlarını kesin ve açık olarak belirtme ve

uygulamaya koymak için stratejiler geliştirmelerine yardımcı olmak üzere danışmanlık. Bu amaçla, eğitim adayları, psikolojik değerlendirme testlerine tabi tutulur; sonuçlar daha sonra mesleki danışmanlarla söz konusu öğrencilerle ortaklaşa analiz edilir. Bu, adayların kişisel özelliklerini açıklamaya yardımcı olmayı hedeflemektedir;

izleme: eğitim kurslarında eğitim gören kişiler için psiko-pedagojik destek ve iş piyasasına geçişlerinde bireysel destek. Bu izleme, kişisel ve sosyal gelişim, gözetim olmadan hareket etme, sorumluluk, karar-verme yeteneği, girişimcilik, kişiler arası beceriler, öğrenme yeteneklerinin geliştirilmesi, öz-güvenin ve iş aramaya yönelik tekniklerin arttırılmasını içermektedir. Kullanılan yöntemler, yaşlarına, eğitim düzeylerine ve kişisel özelliklerine göre hedef gruplarıyla eşleştirilmektedir. Bu faaliyetler, bireysel ya da gruplar halinde düzenlenebilmektedir.

Özel kuruluşlar, eğitim ve kariyerler hakkında bilgi sağlar ve kişilere bir hayat planı kurmaları için yardımcı olur. Bu kuruluşlar aynı zamanda okula ya da topluma uyum sağlamada güçlük çeken gençlere de destekte bulunmaktadır.

REHBERLİK PERSONELİNİN NİTELİKLERİ

Okulda

Psikoloji ve Rehberlik Hizmetleri'nin uzman takımı, okul yetkilileriyle ortaklaşa çalışan psikolog ve rehberlik danışmanlarından oluşmaktadır. Öğrencilere, ailelere ve öğretmenlere eğitim psikolojisi alanında yardım ve kariyer planlama stratejilerinin yanı sıra kişiler arası ilişkilerle ilgili danışmanlık sağlar.

Psikoloji ve danışmanlık hizmetleri tarafından işe alınan danışmanların rehberlikle ya da öğretim yeterlikleriyle (ilköğretim ya da ortaöğretim) ilgili olmayan ya da uygulamaları psikoloji alanında rehberlikte uzmanlığı içeren bir diplomaları olması (çıraklık da dahil olmak üzere 4/5 yıllık eğitim) gerekmektedir. Ayrıca, hepsinin de Portekiz Eğitim ve Meslek Danışmanları Derneği'nin eğitim merkezleri tarafından organize edilen süregelen eğitim kurslarını almaları gerekmektedir. Buna ek olarak, iletişim becerilerini sunmalı, eğitim ve öğretim sistemine ve iş piyasasına alışık hale gelmelidirler.

Diğer rehberlik hizmetlerinde

Çalışma ve Sosyal Dayanışma Bakanlığı altında, İstihdam ve Meslek Eğitim Enstitüsü'nde, mesleki rehberlik, Mesleki Rehberlik Danışmanları (Conselheiros de Orientação Profissional) tarafından tedarik edilmektedir. Bu danışmanların, tercihen psikoloji ya da sosyoloji alanında diplomalarının (beş yıllık üniversite eğitim) olması gerekmektedir. İşe alındıklarında, merkez hizmetlerinde ve yerel birimlerde eğitim ve iş kombinasyonundan oluşan, altı aylık bir işe alınma sonrası eğitime katılmaları beklenmektedir. Ayrıca, olgunluk ve öz-güven gibi beceri ve kişisel özelliklerinin yanı sıra gerekli duyarlığa ve kuramsal ve uygulamalı bilgiye de sahip olmaları gerekmektedir.

OKULLAR, İŞVERENLER, AİLELER VE DİĞER PAYDAŞLARLA İŞBİRLİĞİ

Eğitim Bakanlığı'nın merkezi hizmetleri, teknik ve bilimsel materyallerin ve eğitim faaliyetlerinin geliştirilmesi için gereken mesleki bilgi rehberliğinin oluşturulmasını destekler. Örneğin, Lizbon Bölgesel Eğitim Müdürlüğü'yle (Direcção Regional de Educação de Lisboa) bir ortaklık sürdüren Mesleki Rehberlik Danışmanlarına Yönelik Avrupa Değişim Programı Akademisi (Programa Academia Europeia de Orientação). Bu program, Birleşik Krallık, İspanya, İsveç ve Çek Cumhuriyeti'nin rehberlik hizmetlerinde de iki haftalık çıraklık sağlayarak rehberlik uzmanlarının değişimiyle yönlendirilmektedir.

Bazı üniversitelerin Psikoloji ve Sosyal Hizmetleri'nin de Eğitim Bakanlığı'nın Psikoloji ve Rehberlik Hizmetleri'yle ortak faaliyetlerin gelişimine yönelik anlaşmaları da bulunmaktadır.

MESLEKİ REHBERLİK HAKKINDA BİLGİYE ERİŞİM

Meslek eğitimi reformunun yapmaya çalıştığı bir şey, Yeni Fırsatlar Merkezi, Psikoloji ve Rehberlik Hizmetleri, Çalışma ve Sosyal Dayanışma Bakanlığı'nın Bilgi ve Rehberlik Hizmetleri ve Faal bir Yaşam için Entegrasyon Birimleri'ni (Unidades de Inserção na Vida Activa) içeren daha entegre bir bilgi ve rehberlik (akademik ve mesleki) sistemi geliştirmektir. Bu bağlamda, Eğitim ve Öğretim Arz'ı Bilgi ve Yönetim Sistemi'nin (Sistema de Informação e Gestão da Oferta Educativa e Formativa) kalkınmasının genç ve yetişkinlerin yeniden oryantasyonunu desteklemek ve onaylı yeterliklerin gelişimine olanak sağlayan eğitim tekliflerine rehberlik sunmak için temel bir araç olduğunu vurgulamalıdır.

Eğitim Bakanlığı altında çalışan Ulusal Mesleki Rehberlik Kaynakları Merkezi (6) (Centro Nacional de Recursos para a Orientação Vocacional CENOR), bir Leonardo da Vinci programı olan Avrupa rehberlik ağında (7) yer almaktadır.

CENOR'un görevi, diğer ülkelerle iş yöntemlerini paylaşarak ve yenilikçi uygulamaları yayarak, ulusal eğitim, öğretim ve rehberlik sisteminde Avrupa boyutunu geliştirmektir.

Avrupa rehberliğinin bir üyesi olarak, CENOR, internet sitesinde, öğrenciler, uzmanlar ve kuruluşlar için aşağıdakilerden sorumludur:

bilgi ve öğretim materyalleri, kitapçık, CD-ROM, vb. oluşturma;

eğitim ve öğretim olanaklarıyla ilgili bilgi yayma ve yönetme; yeterlik ve sertifika düzeyleri ve aynı zamanda ulusal ve Avrupa düzeyinde akademik ve mesleki yollar; rehberlik kaynakları ve uluslar arası hareketlilik, yaşamboyu rehberlik bağlamında Avrupa politikaları ve kaynaklarla ilgili sorulara açıklık getirmek.

Rehberlikteki, yenilikçi eğilimleri güncellemek için, CENOR ulusal ve Avrupa düzeyinde, konferanslara, seminerlere ve çalıştaylara katılır.

İstihdam ve Meslek Eğitim Enstitüsü'nün bazı bürolarının istihdam ve bilgi aramak için "Self-Servis" yerleri bulunmaktadır. Ücretsiz olarak erişilmektedir.

Kariyerler, istihdam olanakları ve eğitim programları hakkında bilgiye de internet sitelerinde erişilebilir, örneğin, Çalışma ve Sosyal Dayanışma Bakanlığı tarafından 2006 yılında başlatılan NetEmprego adlı yeni bir site.

(6) <http://cenor.dgicd.min-edu.pt/>

(7) www.euroguidance.net/index.htm;

<http://cenor.dgicd.min-edu.pt/content.asp?startAt=2&categoryID=12>

İnternet kaynakları

<http://cenor.dgicd.min-edu.pt/>

<http://eurydice.giase.min-edu.pt/>

<http://www.anq.gov.pt/>

<http://www.iefp.pt/>

<http://www.min-edu.pt/>

<http://www.novasoportunidades.gov.pt/>

Kaynaklar

Cedefop. Thematic Overview 2007: Development of education in Portugal. Thessaloniki: Cedefop, 2007. Erişilebilir:

http://www.trainingvillage.gr/etv/Information_resources/NationalVet/Thematic/
[cited 8.9.2008].

Cedefop. National report on progress in the policy priority areas for Vocational Education and training. Lisboa: Ministério do Trabalho e da Solidariedade Social. Erişilebilir:

http://www.dgert.mtss.gov.pt/refernet/a2_linha2.htm [cited 8.9.2008].

Eurydice. O Sistema Educativo em Portugal 2006/07. Lisboa: Ministério da Educação. Erişilebilir: http://eurydice.giase.min-edu.pt/images/stories/pdf/PT_EN.pdf [cited 8.9.2008].

Guidance policies in the knowledge society. Trends, challenges and responses across Europe. A Cedefop synthesis report. Ronald G. Sultana. Cedefop Panorama series; 85. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2004.

Ministério do Trabalho e da Solidariedade Social. Iniciativa Novas Oportunidades. Lisboa, MTSS, 2006. Erişilebilir: <http://www.novasoportunidades.gov.pt/> [cited 8.9.2008].

EURYDICE

EACEA

**Eğitim, G3rsel
İşitsel ve K3lt3r
İdari Ajansı**

Avrupa'da Tam-Zamanlı Zorunlu Eğitimde Mesleki Rehberlik

Avrupa Komisyonu

TAM-ZAMANLI ZORUNLU EĞİTİMDE MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

ROMANYA

2007/08 Eğitim-Öğretim yılı

Eğitim 6-16 yaş arasındakiler için zorunludur. 4 yıllık ilköğretim (școala primară) ve 6 yıllık ortaöğretim I. kademeyi (4 yıllık gimnaziu ve ya liceu'da 2 yıllık kapsamlı (akademik odaklı) eğitim I. kademe aşamasını, ya da școala de arte și meserii'de (sanat ve ticaret okulu) 2 yıllık meslek eğitimi) kapsar. Liceu'nun I. kademe aşamasını bitiren 16 yaşındakiler, bu okullarda, lise eğitimi düzeyinde, farklı süreçlerde eğitimlerine devam edebilir. Școala de arte și meserii'dekiler ise liceu'ya geçmek ve aynı düzeyde eğitimlerine devam edebilmek için bir yıl meslek lisesi eğitimini tamamlamalıdır.

YASAL ÇERÇEVE VE ULUSAL HEDEFLER

Eğitim, Araştırma ve Gençlik Bakanlığı'nın altındaki kurumlar tarafından sunulan bilgi, rehberlik ve danışmanlık hizmetleri, çoğunlukla Eğitim Yasası (1995'te kabul edilmiş ve sonradan değiştirilmiştir) tarafından yönetilmektedir. Çalışma, Aile ve Eşit Fırsatlar Bakanlığı altındakiler ise Ulusal İş ve İşçi Bulma Kurumu'nu kuran 1998 Yasası'yla yönetilmektedir.

Romanya'da, Eğitim Yasası, ideal eğitimi, bir kişinin, özerk ve yaratıcı kişiliğinin özgür, kapsamlı ve uyumlu gelişimi olarak tanımlanmaktadır.

Mesleki rehberlik bu doğrultuda yönetilmektedir ve ana hedeflerinden bazıları şu şekildedir:

hem ulusal, hem de uluslar arası düzeyde, çeşitli eğitim ve eğitim olanaklarıyla ilgili veriye erişimin kolaylaştırılması ve bu konudaki bilginin sağlanması;

uluslar arası mesleki hareketliliğin ve eğitim-öğretimin Avrupa boyutunun desteklenmesi;

Romanya bağlamı içerisinde Avrupa standartlarının, normlarının ve iyi uygulamalarının entegrasyonu;

mesleki rehberlik, danışma ve eğitimde faal olarak bulunan kurumlar tarafından yürütülen çeşitli faaliyetlerin senkronizasyonu.

Bilgi, rehberlik ve danışmanlık hizmetlerinin sonuçlarını değerlendirmek üzere bir dizi nicel kalite kriterleri (danışmanlık alan veya sınava giren kişilerin sayısı, üretilen bilgi materyali miktarı, vb.) ve nitel kalite kriterleri (kullanıcı memnuniyeti, ICT'nin kullanımı, vb.) danışmanlık komitesi tarafından hazırlanmıştır.

SORUMLULUKLAR

Eğitim, Araştırma ve Gençlik Bakanlığı, bölgesel düzeydeki eğitim psikolojisi yardım merkezlerinin kurulmalarından olduğu kadar okullardaki eğitim psikolojisi yardım merkezlerinden de sorumludur. Bu hizmetler, eğitim sistemindeki bütün gençleri hedef almaktadır ve İlçe Okul Teftiş Kurulu tarafından koordine edilmektedir. Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nün, görevi Eğitim, Araştırma ve Gençlik Bakanlığı'nın rehberlik ve danışmanlık ağına yöntembilimsel bir temel plan sağlamak olan bir eğitim ve mesleki rehberlik bölümü de bulunmaktadır.

Ulusal İş ve İşçi Bulma Kurumu, hizmetlerini iş arayan gençlere ve yetişkinlere, işsizlere, vb. sunan bilgi ve kariyer danışmanlık merkezleri ağını yönetmektedir.

MÜFREDATTA MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

Ulusal Müfredat, ilköğretim ve ortaöğretilere sunulacak eğitim ve mesleki rehberlik faaliyetlerini, Danışmanlık ve Rehberlik denilen ayrı bir ders yoluyla temin eder. Bu ders, esas olarak ilköğretimdeki eğitim özelliklerini ve ortaöğretimdeki hem eğitim hem de mesleki özellikleri kapsayarak zorunlu eğitimin tümündeki ortak çekirdek müfredatında içermektedir.

Danışmanlık ve Rehberlik için tanımlanan çerçeve hedefler şunlardır:

essiz ve değerli bir kişi olarak kişinin kendine yönelik olumlu bir tutum geliştirmesi;

kişiler arası özelliklerle ilgili bilgi, beceri ve tutum geliştirmesi;

öğrenme sürecinde çeşitli türde bilgi kullanmaya yönelik gerekli becerilerin geliştirilmesi;

kariyer araştırma ve planlamaya yönelik gerekli becerilerin geliştirilmesi;

kaliteli bir yaşam tarzı için yönetim becerilerinin uygulanması.

Müfredat çerçevesinde çiraklık

Okullar, yerel toplulukların gelişimine katkıda bulunmak ve öğrencileri iş dünyasına alışık hale getirmek için yerel düzeyde şirketlerle ve diğer kurumlarla ortaklıklar kurması için teşvik edilir.

Genel ortaöğretim I. kademenin (gimnaziu) ilk dört yılının sonunda, öğrenciler başka bir kurumda ortaöğretim I. kademeye iki yıl daha devam etmek zorundadır. Ya ortaöğretim teknoloji dalında (Liceu) 3 haftalık bir dönem için ya da Sanat ve Ticaret okulunda (Școala de Arte și Meserii) 10 haftalık bir dönem için öğrenim görenler, kamu veya özel şirketlerde çıraklık görürler ve çalışırlar. Bu faaliyetler, Eğitim, Araştırma ve gençlik Bakanlığı onaylı özel bir müfredata dayanmaktadır.

DIĞER FAALİYET TÜRLERİ/REHBERLİK HİZMETLERİ

Meslek dünyasıyla irtibat

Çalışma, Aile ve Eşit Fırsatlar Bakanlığı altında, bilgi ve kariyer danışmanlık merkezleri, iş dünyası hakkında bilgi sağlar ve okul psikologunun isteği üzerine, ortaöğretimdeki (ISCED 2 ve ISCED 3) öğrencilerle görüşmeler organize eder.

Okullar tarafından şirketlere ve diğer kurumlara düzenlenen ziyaretler aynı zamanda öğrencilerin iş dünyasına alışmalarına da katkıda bulunur. Zorunlu eğitim mezunları, daha sonraki eğitimleri için zorunlu eğitimlerinde kazandıkları becerileri kapsayan ve okul çalıştaylarında ya da işyerlerinde yürütülen uygulamalı faaliyetlerin sonucunda elde ettikleri becerileri içeren kişisel bir portfolyo alırlar.

Okulda rehberlik hizmetleri

Öğretmen, aileler ve okul psikologuyla işbirliği içerisinde, müfredat ana hatlarını temel alarak ve öğrencilerin yaşlarına ve özelliklerine göre onlara rehberlikle ilgili faaliyetler düzenlemek ve uygulamaktan sorumludur. Ortaöğretim I. kademe rehberliğe ayrılan saatler süresinde, özellikle ilgili eğitim düzeylerinin son yıllarında özel faaliyetler organize edilir (okul ve yerel işverenlerin temsilcileriyle tanışma, farklı kurumları ziyaret etme, becerileri sınamaya yönelik oturumlar ve fırsatlar).

800'den fazla öğrencisi olan her ilköğretim ya da ortaöğretimde, okulun eğitim psikolojisi yardım birimi ihtiyaçlar ve uygun kaynaklar doğrultusunda organize edilebilir. 800'den az öğrencisi olan okullar, diğer okullarda bulunan bu birimleri çağırabilir. Orada çalışan danışmanlar öğrencilere, eğitim psikolojisi alanında, bireysel ya da grup olarak, danışmanlık sağlar. Bu danışmanlık, yetenek testlerine, kişisel beceri envanterine, karar-verme tekniklerine, kariyer planlama ve gelişim tekniklerine ve meslek profil analizlerine dayalıdır. Ayrıca öğretmenlere ve ailelere de danışmanlık hizmeti verilir.

Okul dışında rehberlik hizmetleri

İlçe Okul Teftiş Kurulları altında bölgesel düzeyde düzenlenen Eğitim Psikolojisi Yardım Merkezleri'nin (Centre Județene de Asistență Psihopedagogică), rehberlik bakımından, okullardaki yardım birimleri gibi sorumlulukları bulunmaktadır. Okullarla ve yerel topluluklarla işbirliği içerisinde, öğrencilere yönelik eğitim ve mesleki rehberlik hizmetleri uygulanır, ders hakkında bilgi ve dokümantasyon faaliyetleri düzenlenir.

Ulusal İş ve İşçi Bulma Kurumu çerçevesinde, kariyer danışma merkezleri gibi bilgi ve meslek danışmanlığı merkezleri de gençlere kariyer ve işe yerleştirme hakkında bilgi sağlar ve tavsiyede bulunur. Bu merkezler tarafından yürütülen temel faaliyetlerden bazıları şu şekildedir: mesleki bir kariyer seçmeye yönelik rehberlik, eğitim alternatifleri üzerine bilgi sağlama ve bir eylem planının hazırlanması ve uygulanması. Genelde, bu rehberlik hizmetleri, bu merkezlerin temsilcileri ve öğrenciler tarafından, bireysel ya da grup danışmanlık seanslarıyla, düzenlenen toplantılarla sağlanır.

REHBERLİK PERSONELİNİN NİTELİKLERİ

Başlangıç öğretmen eğitimi, yetenekli öğrencilere yönelik eğitim, özel ihtiyaca gereksinim duyan öğrencilere yönelik eğitim, sınıf yönetimi, eğitimde ICT gibi diğer dersler içinden seçmeli ders olarak eğitim psikolojisi danışmanlığını içermektedir. Okul birimlerinde ve eğitim psikolojisi yardım merkezlerinde çalışan personelin büyük çoğunluğu psikolog, öğretmen, sosyolog ve sosyal hizmet görevlisidir ve öğretmenlerle aynı konuma sahiptirler. Okulda mesleki rehberlik planında uzman olmadığında, öğretmenler bu dersten sorumludur. Bu rehberliğin kalitesini temin etmek için, bu öğretmenler Öğretmen Kaynak Merkezleri tarafından 5-günlük oturumlar halinde düzenlenen yılda 40 saatlik bir eğitim sürecinden geçmek zorundadır. Bu eğitim özel

eğitmenler tarafından verilmektedir ve Bükreş'teki Eğitim Bilimleri Enstitüsü tarafından desteklenmektedir. Genelde, hizmet-içi öğretmen eğitimi merkezi değildir ve önerilen dersler ilçe düzeyinde belirlenen/tanımlanan ihtiyaçlar doğrultusunda, rehberlikle ilgili modülleri içerebilir.

Eğitim Psikolojisi Merkezleri'nde çalışan personel genelde mesleki rehberlikte uzmanlaşma modülleriyle kamu politikaları eğitim programının yanı sıra bir rehberlik ve danışmanlık eğitim programını tamamlamıştır ve bu program Bükreş Üniversitesi'nde yüksek lisans programına (2 yıllık) geçiş niteliğindedir.

Diğer üniversite, danışmanlık psikolojisinde bir yüksek lisans diplomasına bir hazırlık eğitimi önermektedir.

Ulusal İş ve İşçi Bulma Kurumu merkezlerindeki personel genelde psikolog, öğretmen ve sosyal hizmet görevlilerin yanı sıra sosyolog, iktisatçı ve mühendistir. Çalışanların bazıları merkezlerde dahili bir proje çerçevesinde sunulan özel bir kariyer rehberlik programını (yüksek lisans düzeyi) tamamlamıştır.

Uygulayıcıların rehberlik hizmetlerinin değerlendirilme çerçevesinde kendi faaliyetlerini ölçme ya da değerlendirmede belli bir derece özerklikleri bulunmaktadır. Kullanılan araçlar uygulayıcıları yönlendirmeye yarar ve onlara dönüt sağlar.

OKULLAR, İŞVERENLER, AİLELER VE DİĞER PAYDAŞLARLA İŞBİRLİĞİ

Kurumsal düzeyde, idari konsey, okul personeli temsilcilerinin yanı sıra, ailelerin yerel kamu yetkililerin ve işverenlerin temsilcilerini de içerir ve okul yönetimiyle ilgili önemli kararlar alır. Eğitim ve mesleki rehberliği içeren çeşitli önemli konularla ilgili okul yönetimi aile konseylerine de danışır.

VET gelişiminde sosyal ortaklık için yerel topluluklar ve danışma konseyleri eğitim hizmetlerinin gelişimi, sağlanan yeterlik ve özellikler için ilçe düzeyinde hareket ederler.

Ulusal düzeyde, Eğitim, Araştırma ve Gençlik Bakanlığı, eğitimi etkileyen önemli kararları Aile Dernekleri Ulusal Federasyonu'na danışır.

MESLEKİ REHBERLİK HAKKINDA BİLGİYE ERİŞİM

Eğitim, Araştırma ve Gençlik Bakanlığı'nın bir portalı (www.portal.edu.ro), eğitimin her düzeyiyle ilgili okul bilgi ağları, idari prosedürler, vb. hakkında bilgi sağlar ve özel bilgi bültenleri temin eder. Her yıl, ilçe okul teftiş kurulları, okullar ve profilleri, sundukları programlar, vb. hakkında bir broşür yayınlamaktadır. Her okul, kütüphanelerde ya da danışmanların bürolarında kendi "bilgi noktasını" düzenler. Ulusal İş ve İşçi Bulma Kurumu'nun bilgi ve mesleki danışmanlık merkezleri kariyer, eğitim ve okullar, mevzuat, vb. hakkında bilgi içeren veritabanları geliştirir. Ayrıca, çeşitli çevrimiçi sınavlar (beceri, kişilik, vb.) sunar.

İnternet kaynakları

www.ise.ro
www.capp.ise.ro
www.go.ise.ro
www.euroguidance.ise.ro

Kaynaklar

1. Tematik bakış (CEDEFOP)
2. Ülke raporu (CEDEFOP)
3. Guidance policies in the knowledge society. Trends, challenges and responses across Europe. A Cedefop synthesis report. Ronald G. Sultana. Cedefop Panorama series; 85. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2004.
4. Eurybase; Eurydice.

EURYDICE

EACEA

**Eğitim, G3rsel
İşitsel ve K3lt3r
İdari Ajansı**

Avrupa'da Tam-Zamanlı Zorunlu Eğitimde Mesleki Rehberlik

Avrupa Komisyonu

TAM-ZAMANLI ZORUNLU EĞİTİMDE MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

SLOVAKYA

2007/08 Eğitim-Öğretim yılı

Eğitim, 6-16 yaş arasındaki öğrenciler için zorunludur. 9 yıl süren temel eğitimle (základná škola) genel ve meslek lisesinin ilk yılını kapsar. Temel eğitim tek bir yapı olarak düzenlenmiştir (ilköğretim ve ortaöğretim I. kademe düzeyleri arasındaki fark olmaksızın). Öğrenciler aynı eğitimi alırlar ve okul değiştirmelerine gerek yoktur. Bazı yetenekli öğrenciler 10 ya da 12 yaşında (giriş sınavını geçtikten sonra) gymnázium'a (ortaöğretim I. kademe düzeyi) girebilir. Temel eğitimin sonu, rehberlik bakımından önemli bir zamandır. Öğrencilerin giriş sınavını geçtikten sonra genel ya da meslek lisesine gitme olasılıkları bulunmaktadır.

YASAL ÇERÇEVE VE ULUSAL HEDEFLER

Eğitim ve istihdam sektörlerinin eğitim ve meslek eğitimi bakımından sorumlulukları, birçok değişiklik ve düzenlemelerle birlikte, eğitim hakkında 29/1984 numaralı kanunda, okullar hakkında 279/1993 numaralı kanunda ve istihdam hizmetleri hakkında 5/2004 numaralı kanunda tanımlanmıştır. Eğitim rehberliği, Eğitim Bakanlığı'nın 43/1996 numaralı kararnamesiyle yönetilmektedir. 2008 yazında kabul edilen 245/2008 numaralı yeni okul kanunu, 1 Eylül 2008'den itibaren 279/1993 numaralı kanunun yerine geçecektir.

Hükümet tarafından 2007'de kabul edilen yaşamboyu eğitim ve rehberlik stratejisi (Stratégia celoživotného vzdelávania a celoživotného poradenstva), şimdiye kadar ayrı olan yaşamboyu rehberlik ve danışmanlık sistemlerini bir araya getirmeyi önermektedir. Bu alandaki politikaların gelişimine yönelik deneyimli uzmanların sayısını artırma ihtiyacı, acil konu olarak beyan edilmiştir. Bu strateji çerçevesinde, ulusal düzeyde entegre edilmiş politika sistemi kurulmuş, kalite standartlarının gelişimi için bir grup ulusal uzman oluşturulmuş ve kalite güvence sistemi tanıtılmıştır.

Rehberlik alanında ulusal politika çerçevesinde 2007 yılında diğer iki resmi doküman kabul edilmişti. "Eğitim ve psikolojik rehberlik sisteminin gelişimi ve uygulama planı" (Konceptia pedagogickopsychologického poradenského systému a jeho implementácie do praxe) başlıklı doküman, okullarda eğitim ve psikolojik rehberliğe eşlik etmesi gereken kariyer danışmanlığının önemini vurgular ve danışmanların ve okul psikologlarının rolünü tekrar tanımlar. "Özel eğitimde danışmanlığın gelişimi" (Konceptia špeciálnopedagogického poradenstva) başlıklı doküman, birinciyi tamamlar ve özel eğitim ihtiyacı alanındaki rehberlik danışmanları ve öğretmenlerin görevlerini belirleme ihtiyacını vurgular.

SORUMLULUKLAR

Eğitim ve mesleki bilgi, rehberlik ve danışmanlık hizmetleri sorumlulukları, okullarla eğitim sektöründeki diğer kurumlar ve kamu istihdam hizmeti arasında paylaşırlır.

Eğitim sektörü çerçevesinde, rehberlik genellikle rehberlik sorumluluğu olan öğretmenler tarafından sağlanır temel ortaöğretim okulları ve liselerin işe aldığı eğitim danışmanları, okul psikologları ve özel öğretmenlerin yanı sıra eğitim ve psikolojik danışma merkezlerindeki danışmanlar tarafından işe alınan eğitim danışmanları (aşağıya bakınız).

Eğitim Bakanlığı'nın bir danışma organı eğitim ve psikolojik danışmanlık ve tedavi için yöntembilimsel konsey (Metodická rada pre výchovné a psychologické poradenstvo a prevenciu) kurulmuştur. Eğitim ve psikolojik danışma merkezlerindeki personel temsilcilerinden, okul psikologlarından ve bu alandaki diğer uzmanlardan oluşmuştur. Rolü, rehberlik alanında okulların faaliyetlerini denetlemek, tavsiyelerde bulunmak ve resmi dokümanlar, taslak kanunlar ve eylem teklifleri gibi konularda yorumda bulunmaktır.

Eğitim Bakanlığı, Çocuk Psikoloji ve Pato-psikolojisi Araştırma Enstitüsü'nü okul rehberlik sisteminin bütün kısımlarını desteklemek, yöntem geliştirmek ve koordine etmek için yetkilendirmiştir.

İstihdam sektöründe, rehberlik hizmetlerinin belirlenmesi ve politikaların geliştirilmesi Çalışma, Sosyal İşler ve Aile Bakanlığı'nın (Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny) sorumluluğu altında Çalışma, Sosyal İşler ve Aile Bürosu (Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny) tarafından yönetilmektedir. Çoğunlukla, bu sektördeki hizmetler eğitim sistemindeki gençleri hedeflememektedir. Büro, lisedeki programların korunmasından sorumludur.

MÜFREDATTA MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

Mesleki rehberlik eğitimi diğer ilgili derslere entegre edilmiştir. Lise eğitiminin son iki yılında olan "İş

dünyasına giriş” (Úvod do sveta práce) adlı seçmeli bir ders vardır. Meslek eğitiminin bir parçası olarak girişimciliği desteklemek üzere “Eğitim şirketi” adlı bir ders seçmeli olarak lise müfredatında tanıtılmıştır.

Müfredat çerçevesinde çıraklık

Resmi düzenlemeler, temel eğitim müfredatında çıraklığı hesaba katmaz. 15 yaşın altındaki çocukların kanunda belirtilen özel durumlar dışında gerçek iş ortamlarına girmelerine izin verilmez. Çıraklık, bütün meslek okullarının eğitim müfredatlarının düzenli bir parçasıdır. Toplam müfredatta oranları %15'ten (ISCED 3A için) %50'ye (ISCED 3C için) kadar çıkabilir. Uygulama eğitimi, okul eğitim tesislerinde ve/veya şirketlerde yürütülebilir. Bazı okullar, toplum programlarından ya da yabancı ortaklarla iyi işbirliğinden yararlanır ve zorunlu uygulama eğitimlerinin bir kısmını yurtdışında gerçekleştirebilir.

DİĞER FAALİYET TÜRLERİ/REHBERLİK HİZMETLERİ

Meslek dünyasıyla irtibat

Kariyer rehberliği bakımından temel okullarda meslek dünyasıyla az düzeyde irtibat vardır. Okullar, her okul yılında 1 ya da 2 günlük sürelerle şirketlere grup ziyaretleri düzenler. Gezinin içeriği ve hedeflerine okul müdürü karar verir. Yerel şirketlere geziler her türdeki irtibatın sadece bir kısmıdır. Geziler, öğrencilere tarihle, doğayla ve çalışmaları içerisinde toplumla daha yakından ilişki kurabilmelerine yardım eder. Eğitim Bakanlığı, temel öğretimin ilk düzeyinde 1 günden, lise eğitiminde 7 güne kadar olan sürelerle gezilere karar verir. Okulların şirketlere işbirliği içerisinde öğrencilere yönelik yarışmalar düzenleme olanakları bulunmaktadır. Meslek dünyasından kişiler jüride yer alabilir.

Okulda rehberlik hizmetleri

Genel ve meslek liselerinin yanı sıra bütün temel okullar (základné školy), eğitim danışmanları (výchovný poradca) denen, rehberlik sorumlulukları olan öğretmenleri işe alır. Danışman, eğitim alanında, öğrencilerin mesleki oryantasyonu ve problemleri ve hatalı davranışını önleme görevlerini yerine getirir. Çocuklara ve ailelerine danışmanlık yapar ve öğrencilere iş piyasasındaki durumlar hakkında olduğu kadar onlara eğitim süreçleri, mesleki eğitimleri ve kariyer olanakları hakkında da bilgi sağlar. Danışmanlar, okullarla uzman danışmanlık hizmetleri arasındaki bağlantı kurulacak kişilerdir. Eğitim danışmanları, internet erişimi olan bilgisayarların olduğu ayrı bir danışmanlık odası kullanırlar. Öğretim görevleri, her 300 öğrenci için haftada 1 saate düşürülmüştür, ancak haftada en fazla 3 saate kadar olabilir. Kariyer rehberlik hizmetleri, çoğunlukla eğitimin son iki yılında yoğunlaşmaktadır.

Danışmanların öğrencilerin bireysel kapasitelerini ve eğilimlerini değerlendirme rolleri yoktur. Bu değerlendirme, Eğitim ve Psikolojik Danışma Merkezleri (školská pedagogicko-psychologická poradňa) tarafından gerçekleştirilir (aşağıya bakınız). Danışma ve rehberlik açısından yetenekli öğrencilerin yanı sıra toplumsal olarak mağdur altyapılardan gelen ve fiziksel engeli olan öğrencilere özel dikkat çekilir. Bazı durumlarda (okulların %5-6'sı), bu danışmanlara okul psikologları (školský psychológ) yardım eder.

Özel öğretmenler (školský špeciálny pedagógovia), ayrı özel okullarda ve uygulama entegrasyonu olan okullarda özel eğitime muhtaç öğrencilere özel yardım ve danışmanlık sağlar.

Okul dışında rehberlik hizmetleri

79 Eğitim ve Psikolojik Danışma Merkezi (pedagogicko-psychologické poradne), psikologları, öğretmenleri ve sosyal hizmet görevlilerini işe alır ve okul öncesi, temel ve ortaöğretimde görevlendirir. Bu hizmetler, personel ve ailelerin yanı sıra çocuklar ve öğrenciler için düşünülmüştür ve bütün psikolojik, sosyal ve eğitim faaliyetlerini kapsamaktadır. Genellikle, bunlar tanı, danışmanlık, terapi yardımı ve korumayı ve rehabilitasyon faaliyetlerini içermektedir.

Mesleki danışmanlık ve rehberlik, en önemli faaliyetlerden olmalarının yanı sıra, kişilerden gelen en sık ricalardan biridir: istatistiklere göre, tüm bireysel danışmaların %27'sinden daha fazlası bu alanda yoğunlaşmaktadır. Kariyer gelişimi alanında, merkezlerdeki uzmanlar yaşam planlaması, çalışma ve meslek seçimi, iç güçlerin gelişimi, potansiyeller ve istenen kişisel özellikler, okula ya da mesleğe uyum ve iş dünyasında gereken sosyal ve psikolojik becerilere odaklanmaktadır. Mesleki danışmanlık ve rehberlik, bireysel ya da grup olarak yürütülmektedir ve bilgi hizmetleri bunun ayrılmaz bir kısmıdır. 43/1996 numaralı kanuna

göre, merkezler meslek ve eğitimle ilgili bilgi toplamakla yükümlüdür ve bu bilgi, iş piyasası konusundaki bilgiyle beraber, öğrencilere, ailelerine ve eğitim danışmanlarına sunulmalıdır. Merkezlerde internet-tabanlı rehberlik de verilmektedir. Danışmanlıklar öğrencilerin ya da ailelerin ricası üzerine verilir ve genellikle 3 hafta sürer.

Çalışma, Sosyal İşler ve Aile Bürosu tarafından sunulan bilgi ve danışmanlık hizmetleri, iş arayan kişileri hedef almaktadır. Zorunlu eğitimdeki öğrencilerin bu hizmetlerin hedef grubu olmamalarına rağmen, Büro, okulların izniyle işsizliğin önlenmesi konusunda ders verebilir.

REHBERLİK PERSONELİNİN NİTELİKLERİ

Eğitim danışmanları (výchovný poradcovia) bir derste yeterli olan (özel rehberlik yeterlikleri olmaksızın) ve asgari 200 saatlik belli bir süregelen eğitimi tamamlamak zorunda olan öğretmenlerdir. Danışman olarak görevlerini başarabilmeleri için daha fazla zaman vermek üzere ders yükleri azaltılmıştır. Süregelen eğitim programları Yöntembilimsel ve Eğitim Merkezi tarafından sunulur ve iki bağımsız danışmanın onayını takiben Eğitim Bakanlığı tarafından onaylanır.

Okul psikologlarının (školský psychologovia) psikoloji ya da eğitim psikolojisinde yüksek lisans diplomaları vardır.

Mesleki rehberliğe yönelik bir başlangıç eğitim programı, Leonardo de Vinci MODILE-EUROCARCO projesi çerçevesinde Ulusal Meslek Eğitim Enstitüsü (Štátny inštitút odborného vzdelávania) tarafından geliştirilmişti. Bu programın çerçevesi içerisinde geliştirilen modüller, eğitim danışmanlarının süregelen eğitimleri için akredite edilmişti.

İstihdam sektöründe, danışmanların herhangi bir iş alanında en azından lisans diplomalarının olması gerekmektedir.

OKULLAR, İŞVERENLER, AİLELER VE DİĞER PAYDAŞLARLA İŞBİRLİĞİ

Okullarla aileler arasındaki işbirliği, temel ve ortaöğretimde kurulmuş olan ve okul yönetiminde rol alan okul aile birliği tarafından sağlanır. Okullar, özellikle öğrencilerin temel ve lise eğitimlerinin son iki yılında, aileleri çocuklarının daha ilerideki çalışmaları ve istihdam olanakları konusunda bilgilendirmek üzere düzenli toplantılar düzenler.

İşverenler, okullar ve paydaşlar arasındaki işbirliği herhangi bir kanunla düzenlenmemiştir. Sadece yerel düzeyde genellikle ESF projeleri tarafından kurulmuş olan gayri resmi ortaklıklar bulunmaktadır. Bu işbirliği örnekleri, resmi devlet desteği olmayan ayrı faaliyetlerdir. Genellikle, Bölgesel Öz-yönetim Bürosu'nun (devlet liselerinin kurucusu) desteğiyle, okullarla diğer paydaşlar arasındaki işbirliğinden başöğretmen sorumludur.

MESLEKİ REHBERLİK HAKKINDA BİLGİYE ERİŞİM

Açıkça tanımlanmamış olmasına rağmen, kariyer hakkındaki bilginin sağlanmasında en önemli rol, Çalışma, Sosyal İşler ve Aile Bürosu'nun yanı sıra Eğitim Bakanlığı ve bakanlık kurumları tarafından oynanan roldür. Ortaöğretimde eğitim hakkında bilgi, programlar, kabul edilme kriterleri, vb. Bütün okul bilgi merkezleri ve yerel yönetimler tarafından toplanır ve yıllık olarak yayınlanır. Buna ek olarak, her yılın sonuna doğru, Bilgi Enstitüsü ve Eğitim Öngörüsü, ortaokullar ve üniversiteler hakkındaki bütün yararlı bilgileri içeren bir rehber yayınlar. Eğitim Bakanlığı'nın yararlı bir bilgi kaynağı olan www.modernaskola.sk bir internet sitesi bulunmaktadır.

Çalışma, Sosyal İşler ve Aile Bürosu, iş piyasasındaki durumu izlemek ve bu alandaki istatistikleri yayınlamakla yükümlüdür. İşsiz kişilerin durumu (eğitim düzeyleri ve yeterlik türleri gibi) hakkında bilgi toplar. Bu bilgi eğitim yetkililerine gönderilir. Büronun müşteri hizmetleri bölümü, kariyerler, özellikle istihdam tanımlamaları, bilgisayarla erişilebilen programlar, rehberler, vb. hakkında karışık bir bilgi sistemi kurmaktadır. İş arayanlar için düşünülen, kendi kendine araştırma yapılabilen bir internet sitesi (Leonardo de Vinci II programı çerçevesinde) www.povolania.eu'da bulunmaktadır. Farklı mesleklerin içeriği hakkında işverenlerin yanı sıra iş arayanlar için de www.istp.sk sitesinde bilgi bulunmaktadır. Yöntem hakkında ya da mesleki rehberliğin diğer özellikleri hakkında bilgi, Yöntembilimsel ve Eğitim Merkezi ve Çocuk Psikolojisi ve Pato-psikolojisi Araştırma Enstitüsü'nün sorumluluğundadır. İnternet siteleri, bu alandaki bilgi hakkında pek çok yararlı bağlantıyı içermektedir. Eğitim Danışmanları Derneği'nin uygun yasalar, yöntembilimsel yönlendirmeler ve rehberlerin yanı sıra ilgili kurumlar ve internet sitelerine bağlantıların olduğu bir internet sitesi bulunmaktadır.

Avrupa Yaşamboyu Rehberlik Politika Ağı, Yaşamboyu Eğitim ve Rehberlik Stratejisi üretmek için bir uyarıcı

olmuştur ve girişimleri sayesinde, bilgi paylaşımı ve toplanması açısından, eğitim sektörüyle iş piyasası ve sosyal işler sektörü arasında daha iyi bir işbirliği kurma çabası bulunmaktadır.

İnternet kaynakları

Štátny inštitút odborného vzdelávania: www.siov.sk

Ústav informácií a prognóz školstva: www.uips.sk

UIPŠ školské výpočtové stredisko: www.svsba.sk/index.php?id=poradca

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie: www.vudpap.sk

Metodicko-pedagogické centrum: www.mctba.sk

Asociácia výchovných poradcov: <http://asociaciavp.szm.sk/>

Národný úrad práce sociálnych vecí a rodiny: www.upsvar.sk

Portál Spreivodca svetom povolání: www.povolania.eu

Portál ISTP: www.istp.sk

Kaynaklar

1. Tematik bakış (CEDEFOP)

2. Ülke raporu (CEDEFOP)

3. Guidance policies in the knowledge society. Trends, challenges and responses across Europe. A Cedefop synthesis report. Ronald G. Sultana. Cedefop Panorama series; 85. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2004.

4. Eurybase; Eurydice.

EURYDICE

EACEA

**Eğitim, G3rsel
İşitsel ve K3lt3r
İdari Ajansı**

Avrupa'da Tam-Zamanlı Zorunlu Eğitimde Mesleki Rehberlik

Avrupa Komisyonu

TAM-ZAMANLI ZORUNLU EĞİTİMDE MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

SLOVENYA

2007/08 Eğitim-Öğretim yılı

Eğitim, 6-15 yaş arasındaki öğrenciler için zorunludur. Temel okullarda (osnovna šola) verilir ve tek bir yapı (ilköğretim ve ortaöğretim I. kademe düzeyleri arasında ayırım yapılmaksızın) olarak düzenlenir. Öğrenciler okul değiştirmeden aynı eğitimi (her biri üç yıl süren üç aşamaya bölünmüş) alırlar. Zorunlu eğitimin sonu rehberlik açısından önemli bir andır. Öğrencilerin genel, teknik ya da meslek lisesine devam etme olasılıkları bulunmaktadır.

YASAL ÇERÇEVE VE ULUSAL HEDEFLER

Rehberlik alanında ulusal politika hedeflerini tanımlayan (çok genel olarak) yasal kaynaklar bulunmaktadır. Temel eğitim yasasına göre (1996; son düzeltme 2007), rehberlik eğitiminin hedefi, öğrencileri meslek seçimi yapmaya hazırlamaktır. 1999'da okullarda rehberlik hizmetleri ana hatları kabul edildi ve “mesleki rehberlik” resmi olarak okul danışmanlarının en önemli görevlerinden biri oldu. Daha önce, meslek danışmanları ağı Slovenya İstihdam Hizmeti (ESS) tarafından devam ettirilmekteydi. Zorunlu eğitim sonunda öğrencileri sınava tabi tutma sorumlulukları arasındaydı. NEA'dan gelen meslek danışmanları okulları ziyaret etmekte ve öğrencilerden ilgi alanlarına yönelik bir anketi doldurmalarını ve genel bir yetenek testine girmelerini istemekteydi. Her okulun danışmanlık hizmeti, şu faaliyetleri içeren kendi “mesleki rehberlik programlarını” hazırlamaktadır: öğrencilerin mesleki ve öğrenme seçimlerine yönelik gereken bilgiyi toplama; mesleki rehberlik tanısı; meslek danışmanlığı; meslek eğitimi; ve öğrencileri ve aileleri yönlendirme, motive etme ve eşlik etme.

İstihdam sektöründe, rehberliğin ülkenin İstihdam Hizmeti tarafından belirlenen hedeflere ulaşmasında ve yüksek düzeyde istihdam edilebilirliğe katkıda bulunmasında önemli bir rol oynadığı kesin olarak tanınmıştır. “Aktif İstihdam Politikası Tedbirleri 2007-2013” başlıklı doküman, rehberlik hizmetlerini farklı hedef gruplarının (çalışan ya da çalışmayan kişiler, okulu erken bırakanlar ve diğerleri) yüksek düzeyde bir yeterliğe ulaşmaları için izin veren bir tedbir olarak ele almaktadır.

SORUMLULUKLAR

Eğitim Bakanlığı, okullar tarafından sunulan rehberlik hizmetlerini yönetir ve finanse eder. Temel (tek yapı) ve liseler mesleki rehberlik görevleriyle birlikte kendi danışmanlık hizmetlerini kurmaktan sorumludur. Slovenya İstihdam Hizmeti (yerel ve bölgesel büroları merkezi bir hizmetle koordine etmektedir), ihtiyacı olan herkese (okulu erken bırakan gençlerle yetişkinler) bilgi ve meslek danışmanlığı sağlar. ESS, ulusal koordinasyon merkezi, bazı bölgesel RCVG'leri ve daha fazla bilgi dallarını içeren Mesleki Rehberlik Kaynak Merkezleri'ni (NRCVG) ortak olarak finanse eder. RCVG'ler ağı, 1999'dan bu yana bulunmaktadır. Her temel okulun RCVG'de kendi danışmanı vardır. Okullar ve RCVG'ler mesleki rehberliğe yönelik ortak komisyon oluşturmak için işbirliği yapar ve komisyon üyeleri 9. sınıflardan sorumlu öğretmenler, okul danışmanı (danışmanları) ve yerel RCVG'nin meslek danışmanıdır.

MÜFREDATTA MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

1998 Ulusal Temel Okul Müfredatı'na göre, kariyer rehberliği, 1. yıldan 9. yıla kadar farklı derslere bir yaklaşım olarak entegre edilmelidir (örneğin; coğrafyada, “meteorologların ne yaptığını keşfetme”, sanat derslerinde, “işbaşı gerçeğe sanatçıları ziyaret etme” ve fen bilimlerinde, “fen bilimlerine yönelik meslekler için öğrencileri motive etme”). Zorunlu eğitimin aşağı yıllarında (6-12 yaş arası öğrenciler) öğretmenler meslek dünyası ve farklı meslekler hakkındaki bilgiyi kendi derslerine ya da müfredat dışı diğer faaliyetlere entegre ederler. Yukarı yıllarda, rehberlik, öğretmenler tarafından okul derslerinde, sınıfta tartışma saatlerinde ve dersten sonra okul danışmanları tarafından sağlanır (aşağıya bakınız).

7. ve 8. yılda, öğrenciler lise eğitiminde uygun olan seçenekler (programlar, okullar, giriş şartları, ders dönemleri ve yükseköğretimdeki seçenekler) hakkındaki elektronik veritabanıyla tanışır ve nasıl kullanacaklarını öğrenirler. Hepsi “Meslek Rehberi” denilen ücretsiz bir broşür alır.

Müfredat çerçevesinde çıraklık

Zorunlu eğitim müfredatında çıraklık yer almamaktadır (meslek lisesi eğitim müfredatında yer almaktadır).

DİĞER FAALİYET TÜRLERİ/REHBERLİK HİZMETLERİ

Meslek dünyasıyla irtibat

Zorunlu eğitimin son iki yılında (13-15 yaş) öğrencilerin şirketleri ziyaret etme olanakları bulunmaktadır. Bu ziyaretler okul danışmanları tarafından düzenlenmektedir. Danışmanlar genellikle Kamu İstihdam Hizmeti tarafından kurulan ve finanse edilen Mesleki Rehberlik Kaynak Merkezleri'ne dönerler. Bu hizmetler, öğrencilerin ihtiyaçlarına göre ziyaretlerin düzenlenmesine yönelik daha fazla olanak sağlar.

Okulda rehberlik hizmetleri

Her okul, öğrencilerine geniş çapta hizmet (kişisel, sosyal ve mesleki rehberlik) sağlayan bir ya da daha fazla okul danışmanı işe alır. Çalışma saatlerinin yaklaşık %35'ini rehberlik görevlerine (lisede, zamanının yaklaşık %20'si) ayırır. Danışmanlar, öğrencilerle bireysel olarak, küçük gruplarla ya da sınıfta çalışır. Her yıl, okullar öğretmenler, okul danışmanları ve Kamu İstihdam Hizmeti'nden danışmanları ve yerel doktorları, hedefleri farklı uzmanlık açılarından her öğrencinin “mesleki tercihleri”ni tartışmak olan bir “takım konferansı” düzenlemek için toplar. Eğitim enstitüsü ve meslek eğitim ve öğretim merkezi düzenli olarak temel ortaöğretimde ve lisedeki kariyer rehberliği için promosyon materyaller ve kitapçıklar yayımlar.

Okul dışında rehberlik hizmetleri

Kamu istihdam sektöründe, rehberlik Mesleki Rehberlik Kaynak Merkezleri'nde çalışanların yanı sıra Kamu İstihdam Hizmeti'nin bölgesel ve yerel bürolarında çalışan danışmanlar tarafından sağlanır. Hizmetlerini iş arayan kişilere, yetişkinlere ve öğrencilere (zorunlu eğitimin son yılında olanlar) sunarlar. Bu hizmetler, öğrencileri 14 yaşında aldıkları bir sınava hazırlar ve bu sınav öğrencilerin mesleki tercihlerini, ilgi alanlarını ve genel yeteneklerini belirlemek için kullanılır.

Öğrenciler, farklı açılarından meslekler hakkında bilgilendirilirler:

- eğitimlerinin daha sonraki aşaması için “doğru” kurumu seçme;
- belli bir meslek alanında çalışmak için gereken yeterlikler;
- iş piyasasının özellikleri (istihdam olanakları);
- belli meslekler için insanları işe alan şirketler ve kuruluşlar.

REHBERLİK PERSONELİNİN NİTELİKLERİ

Okuldaki ve Kamu İstihdam Hizmeti'ndeki danışmanların psikoloji, eğitim, sosyal hizmet ya da sosyal pedagojide yüksek lisans diplomalarının (öncesinde de üniversite diploması) olması gerekmektedir. Mesleki rehberliğe yönelik özel bir başlangıç eğitim bulunmamaktadır. Mesleki rehberliğe yönelik yöntemler ve araçlar, ileriye yönelik psikolog ve öğretmenler için zorunlu olan okul danışmanlığı çalışması hakkındaki kursların bünyesinde toplanmaktadır. Okul danışmanlarının, birçoğu rehberlik alanında uzmanlaşmış olan (örneğin; “meslek danışmanlığı modelleri”, “mesleki rehberliğe yönelik uygulamalı öğrenme, vb.”) rehberlikle ilgili süregelen eğitim programlarından çoğunu alma olasılıkları bulunmaktadır.

OKULLAR, İŞVERENLER, AİLELER VE DİĞER PAYDAŞLARLA İŞBİRLİĞİ

Ana hatlara (1999) göre, temel okullar öğrencilere yönelik mesleki rehberlik faaliyetlerine aileleri dahil etmeye çalışmalıdır. Örneğin, aileler için mesleki rehberlik seminerleri düzenlenir; aileler, gençleri farklı mesleklerle, içerikleriyle tanıştırma amacıyla iş yerlerine ziyaretler düzenlemek için davet edilir. Okullarla istihdam hizmeti büroları arasındaki işbirliği bu hizmetlere olan ziyaretleri de içermek gibi diğer türde işbirlikleri de bulunmaktadır. Ayrıca, zorunlu okul faaliyetlerinden biri olan yerel çevreyle işbirliği genellikle öğrencilerin üst yıllarında yerel şirketlere ve diğer işverenlere olan ziyaretlerini ve/veya dışarıdan gelen uzmanların okullara ziyaretlerini içerir. Geçen birkaç yıl içerisinde, Odalar (Sanat, Ticaret ve Sanayi) mesleki rehberlik projeleri başlatarak ya da katılarak artan ilgilerini göstermektedir. Genellikle, okullarla işverenler arasındaki ilişki,

mesleki rehberlik içinde önemli bir rol oynayan Meslek Eğitim ve Öğretim Merkezi'nin (kamu ajansı) girişimiyle düzenlenmektedir. 1993'ten bu yana, IZIDA (özel bir NGO), gençlere ve yetişkinlere yönelik kariyer rehberliği alanında oldukça aktiftir. IZIDA, mesleki rehberlikte süregelen eğitim sağlamaktadır ve okulları, işverenleri ve aileleri bir araya getiren projeler koordine etmektedir.

MESLEKİ REHBERLİK HAKKINDA BİLGİYE ERİŞİM

Programlar, okullar, iş piyasası ve farklı meslekler hakkında büyük miktarda resmi bilgi, Eğitim Bakanlığı, Kamu İstihdam Hizmeti ve ulusal düzeyde rehberlik alanındaki diğer organlar tarafından yayınlanır. Diğer pek çok kuruluş da bu alanla ilgili bilgi sağlayan broşürler, internet siteleri, vb. temin eder.

Boş istihdam pozisyonları ve program, eğitim olanakları, vb. ile ilgili bilgi içeren internet siteleri, Kamu İstihdam Hizmeti (www.ess.gov.si), Meslek Eğitim ve Öğretim Merkezi (www.cpi.si) ve diğer pek çok kuruluş (örneğin, www.acs.si) tarafından temin edilir.

İnternet kaynakları

<http://www.ess.gov.si/eng/Introduction/Introduction.htm> <http://www.ess.gov.si/eng/Nrcvg/nrcvg.htm>

<http://www.cpi.si/en/>

<http://www.izida.si/>

Kaynaklar

1. Ülke raporu (CEDEFOP) Meslek Eğitimi ve Öğretimi (2008)
2. Guidance Policies in the Knowledge Society. Trends, challenges and responses across Europe. Cedefop comprehensive report. Ronald G. Sultana. Cedefop Panorama series; 100. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2004.
3. Eurybase; Eurydice.

EURYDICE

EACEA

**Eğitim, G3rsel
İşitsel ve K3lt3r
İdari Ajansı**

Avrupa'da Tam-Zamanlı Zorunlu Eğitimde Mesleki Rehberlik

Avrupa Komisyonu

TAM-ZAMANLI ZORUNLU EĞİTİMDE MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

YUNANİSTAN

2007/08 Eğitim-Öğretim yılı

Eğitim, 5-15 yaş arasındaki öğrenciler için zorunludur. Yedi yıl süren ilköğretim (okul öncesi ve ilköğretim) ve üç yıl süren ortaöğretimin birinci aşamasını (gymnasio) kapsamaktadır. Ortaöğretimin birinci aşamasının sonunda (zorunlu eğitimin sonu), öğrenciler genel lykeio, meslek lykeio'su ya da diğer türde lykeio (örneğin, sanat, müzik, spor, vb.) arasından seçim yaparak, üç yıl süren ve zorunlu olmayan liseye (lykeio) gidip gitmemeye karar vermelidirler.

Öğrenciler, lykeio'nun ilk yılını başarıyla tamamladıktan sonra, yukarıda belirtilen lykeio türlerinden birinde eğitimlerine devam edip etmemeye ya da Milli Eğitim ve Diyanet Başkanlığı (YPEPTh) ya da diğer bakanlıkların denetimleri altında işleyen meslek okullarında bir mesleğe uzmanlaşmaya, odaklanmaya ve devam edip etmemeye karar vermelidirler. Bu yüzden, lykeio'nun birinci yılının yanı sıra gymnasio'nun üçüncü yılı da öğrencilerin eğitim/mesleki kararları açısından önemli zamanlardır.

YASAL ÇERÇEVE VE ULUSAL HEDEFLER

Mesleki rehberliğin temel yasal ve resmi aşamaları 1976 ve 1985 yasaları, aynı zamanda son yasa olan 1997, 2525 numaralı yasasıdır. En son yasaya bağlı olarak, mesleki rehberliğin amacı, “kişiyi, kendini daha iyi geliştirebilmesi için uygun bilimsel desteklerle ve imkanlarla temin etmek ve kendi kişiliğinin farkında olmasını sağlama, bunu yaparken de geliştirmek istediği kişilik özelliklerini geliştirerek ve işleyerek, aynı zamanda kişiyi dış dünyayla etkili bir şekilde yüzleştirecek, seçimlerini gerçekleştirmeye çalışırken günlük hayatta başarılı olma bilinciyle ve hissiyle kişiyi hazırlamaktır”.

SORUMLULUKLAR

1. Milli Eğitim ve Diyanet İşleri Başkanlığı (Mesleki Rehberlik ve Eğitim Faaliyetleri Müdürlüğü / SEPED)
2. Eğitim Enstitüsü (mesleki rehberlik sektörü)
3. Yaşam boyu öğrenme Genel Sekreterliği
4. Meslek Eğitimi ve Öğretimi Kuruluşu (OEEK)
5. İstihdam Bakanlığı (Yetişkinlerin ve 16 yaşındaki gençlerle 16 yaşın üzerinde olup eğitim sisteminin parçası olmayan gençlerin mesleki rehberliğiyle ilgili olarak)

Başlıca kurumsal yapılar:

1. Mesleki Rehberlik Ulusal Merkezi (EKEP); başlıca amacı Milli Eğitim ve Diyanet İşleri Başkanlığı'na ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na, mesleki rehberlik alanında ulusal bir politika planlamak ve uygulamak için, bilimsel ve teknik destek sağlar. EKEP ayrıca, rehberlik hizmetleri sağlayan yapıların ve insan kaynaklarının belgelenmelerinden de sorumlu olmak üzere atanmıştır.
 2. Ulusal Geçiş Gözlemevi (ortaöğretim I. kademe mezunları ve iş piyasasında meslek eğitiminin başlangıcı), Eğitim Enstitüsü'nün sorumluluğu altında, ortaöğretim mezunlarının, iş piyasasında işe entegrasyonlarının derecesini gözlemlerken aynı zamanda okulu erken bırakmayla ilgili konuları ve sebepleri bulmak için zorunlu ve zorunlu olmayan ortaöğretime öğrencilerin devam etme sıklıklarını da gözlemler.
 3. Meslek Eğitimi ve Öğretimi Kuruluşu'nun (OEEK) Meslek Eğitim Kurumları'ndaki (IEK) Mesleki Gelişim ve Kariyer Büroları (GEAS).
 4. Rehberlik Merkezleri ve İstihdamı Geliştirmeye Yönelik Merkezler (KPA) (İstihdam ve Sosyal Koruma Bakanlığı'nın sorumluluğu altında); 16 yaş ve üzeri gençler için Aktif Rehberlik Programı, son üç yılda kurulmuştur.
 5. Mesleki Araştırma ve Bilgi Teknolojisi'nin Gözlenmesi, Yunan İşgücü İstihdam Kuruluşu'nun (OAED) iki alt kuruluş şirketinden birisini oluşturmaktadır. Başlıca amacı, iş piyasasında çalışma ve araştırma yapmak ve OAED ve alt kuruluşları tarafından geliştirilen eylemlerin istatistiksel olarak gözlemlenmesi ve bilgisayarlaştırılması için tam çözüm sunmaktır.
 6. Meslek Eğitimi ve Öğretimi İstihdama Bağlayan Ulusal Sistem (ESSEEKA), meslek eğitimi ve öğretiminin 5 yardımcı alt-sistemini bünyesinde toplar ve tüm kurumsal çevre için bir koordinatör olarak işler.
- Buna ek olarak, adı “Eğitim ve Yaşamboyu Öğrenme” (2007-2013 için eğitim ve öğretime yönelik ulusal hedefleri belirleyen) olan YPEPTh'nin yeni işletimsel programı ve daha belirgin bir şekilde, programın ikinci stratejik hedefi, ortak eylemlerle, eğitim sürecine doğrudan dahil olanların (öğrenciler), iş piyasasının ve

girişimcilik dünyasının katılımını ve olumlu işbirliğini sağlamayı ve sürdürmeyi başarmaya çalışmaktır. Başarı için daha belirgin girişimler şu şekildedir:

irtibat bürolarının kurumsal, organizasyonel ve işletimsel genişlemesi;
eğitimin farklı düzeyleri ve derecelerinin müfredatları çerçevesinde çıraklığın genişlemesi;
araştırma, teknoloji ve yenilikle ilgili konulara aşinalık ve girişimcilik ruhunu geliştirmek için genç girişimciliğin desteklenmesi;
eğitimin kalitesinin ve verimliliğinin gelişimi için eğitimin bütün derecelerinde ve düzeylerinde mesleki rehberliğin tekrar planlanması ve genişlemesi. Yönetim birimlerinin/mesleki rehberliğin kuruluşu, mevcut ve yeni yapıları destekleyerek, ilköğretim ve ortaöğretimin bölgesel müdürlüklerinde yapılanmaktadır. Öğrencilerin raporlarının ve CV'lerinin oluşturulması ve bireysel danışmanlığın desteklenmesi. Mesleki rehberlik müfredatının reformu, uygun eğitim materyalinin geliştirilmesi ve bir yüksek lisans diploması alma olasılığıyla, öğretim personelinin akademik ve mesleki eğilimlerine yönelik programların reformu.

MÜFREDATTA MESLEKİ REHBERLİK EĞİTİMİ

Mesleki rehberlik eğitimi, müfredat çerçevesi içerisinde, asgari bir yapıda bulunmaktadır:

gymnasio'nun üçüncü yılında (toplam eğitim-öğretim yılında haftada 1 saat);
genel lykeio'nun birinci yılında (eğitim-öğretim yılının ikinci döneminde haftada 1 saat);
meslek lykeio'sunun birinci yılında (teknoloji ve hizmet derslerinin bütün yıl boyunca haftada 2 saat).

Mesleki rehberliğin sınıfta uygulanması için, eğitim materyali, Eğitim Enstitüsü'nün sorumluluğu altında gymnasio'nun üçüncü yılı ve lykeio'nun birinci yılı için hazırlanmış olup adı geçen sınıflardaki öğrencileri ve bunu uygulayan eğitim personelinin işaret etmektedir.

Müfredat çerçevesinde çıraklık

Zorunlu ortaöğretimdeki çıraklık faaliyetleri, kısmen pilot programlarında (örneğin, Leonardo) gerçekleşmiştir. Zorunlu olmayan ortaöğretimdeki çıraklık, meslek lykeio'sundaki (örneğin, yardımcı hemşireler) uzmanlaşmalarla ilgilidir ve burada çıraklık resmi müfredatta bulunmakta ve buna karşılık gelen iş alanlarında (örneğin, hastaneler) gerçekleştirilmektedir. Çıraklık, İstihdam Bakanlığı'na ait olan OAED meslek okulları tarafından uygulanmaktadır. Milli Eğitim ve Diyanet İşleri Başkanlığı'nın almış olduğu bir karara göre, 6 aylık bir süre için seçmeli çıraklık, eğitimlerini kamu ve özel IEK'lerde tamamlamış öğrenciler için oluşturulmuştur.

DIĞER FAALİYET TÜRLERİ/REHBERLİK HİZMETLERİ

Okulda rehberlik hizmetleri

a. Okul faaliyetlerinin bünyesinde toplanmış hizmetler:

- Mesleki rehberliğin sınıfta uygulanması (yukarıda değinildiği üzere).
- Mesleki rehberliğin gymnasio ve genel lykeio derslerinde uygulanması.

b. Müfredat dışı ek hizmetler:

b. 1 Hedeflenen faaliyetler

i. Müfredat dışı faaliyetler çerçevesinde yürütülen Kariyer eğitim programları.

ii. Öğrencilerin eğitimin farklı düzeyleri arasında ve/veya eğitimden iş piyasasına geçişlerine yardımcı olmayı amaçlayan Kariyer Günleri.

iii. Kütüphane mesleki rehberlik arşivleri.

iv. Mesleki rehberliğin uygulandığı sınıflardaki öğrencilerin Eğitim ve İş Yerlerine Ziyaretleri.

v. Mesleki rehberliğin uygulandığı sınıflardaki öğrenciler için Uzmanların Okullara Ziyaretleri.

b. 2 Mesleki rehberlik Yapıları

i. Genel ve teknik ortaöğretime karşılık gelen 570 mesleki rehberlik bürosunun (GRASEP'ler) kuruluşu ve işlemesi. Mesleki rehberlik büroları, gymnasio ve lykeio'da mesleki rehberliğin uygulanmasını destekler ve bütün okul için bireysel ya da grup olarak danışmanlık sağlar.

ii. Meslek lykeio'suna karşılık gelen mesleki rehberliğe yönelik 132 iş piyasası irtibat bürosunun (GRASY'ler) kuruluşu ve işlemesi. Ayrıca, yerel istihdam piyasasında araştırma yaparak eğitimle iş piyasası arasında (yerel iş kuruluşları ve diğerleriyle çalışma ağı yoluyla) bağlantı kurar.

c. Okul dışındaki hizmetler

i. 81 Danışmanlık ve Rehberlik Merkezi (KESYP'ler). KESYP'ler, kariyerle ilgili konular hakkında danışmanlık ve bilgi sağlar. Bu merkezler, okul sisteminin bir parçası olan ve olmayan 25 yaşın altındaki gençleri, ailelerini ve koruyucularını, okullardaki öğretim elemanlarını ve daha geniş bir ifadeyle, yerel toplulukları (savunmasız sosyal gruplara özel önemle) hedef alır.

ii. Mesleki Rehberlik ve Yenilikçi Faaliyetler Müdürlüğü'ndeki (2986/2002 Yasası, kanun maddesi 8) kurumlarda yer alan YPEPTh'nin merkezi yönetim hizmetinin arttırılması.

iii. Ulusal Mesleki Rehberlik Merkezleri'nin (EKEP) kuruluşu ve işlemesi (yukarıda değinildiği üzere).

Okul dışında rehberlik hizmetleri

a. İstihdam Bakanlığı'nda.

a. 1. İstihdamı Geliştiren OAED Merkezleri (KPA)

a. 2. Aşağıda yer alan kurumsal yapılarla birlikte Mesleki Rehberlik Merkezleri:

Mesleki Rehberlik ve Bilgi Merkezleri (KEP);

mesleki rehberlik büroları (bölgesel düzeyde);

istihdam hizmetlerinin yanı sıra İstihdamı Geliştiren Merkezler (yerel düzeyde).

OAED mesleki rehberlik hizmetleri, vatandaşlara aşağıdaki farklı konularda doğru meslek seçimini yapmalarına yardımcı olmayı amaçlamaktadır:

doğru yöne yönlendirilmek isteyen ve kendi girişimiyle hizmetleri ziyaret eden ve başlıca 14-18 yaşındaki gençleri hedef alan bireysel mesleki rehberlik;

gençlere ve özellikle 9 yıllık zorunlu eğitimin sonunda okulu bırakanlara mesleki rehberliği tanıtmaya yönelik OAED için diğer bir yol olan aktif mesleki rehberlik. Aktif mesleki rehberlik, yılda bir kez 15-18 yaş arasındaki gençleri işaret eden aşamalı yeni bir programdır ve bu gençleri meslek grupları hakkında kısaca bilgilendirmeyi amaçlamaktadır, çünkü bu sayede gençler kendi seçimlerinin avantajlarının ve dezavantajlarının farkında olacak, kendi kapasitelerini değerlendirebilecek ve bir meslek seçebileceklerdir.

b. Daha geniş anlamda diğer kamu kuruluşlarında ve özel sektörde

Yerel merci kuruluşları (örneğin, kadınların girişimciliğinin desteklenmesine yönelik bürolar, vb.).

Eğitim Bakanlığı ve İstihdam Bakanlığı'ndan ayrı olan kamu sektörü kuruluşları altında, toplumdaki özel gruplarla çalışan kar amacı gütmeyen kuruluşlar (örneğin, uyuşturucu bağımlılarına, psikiyatrik hastalara, kötü kullanılan kurbanlara, vb. yönelik terapi programları).

REHBERLİK PERSONELİNİN NİTELİKLERİ

Okulda

Mesleki rehberlik yapılarındaki (KESYP, mesleki rehberlik büroları, vb.) personel ortaöğretim öğretmenleridir ve eğitim alanında işe girmelerine olanak veren temel yeterliklere sahiptirler ve aşağıdakilerden birisine sahip olabilirler:

mesleki rehberlik alanında bir yüksek lisans ya da doktora diploması;

mesleki rehberlik alanında bir yıllığına yüksek lisans düzeyinde eğitim;

YPEPTh'nin gözetimi altında, mesleki rehberlik alanında 1000 saatlik bir hizmet-içi eğitim;

YPEPTh'nin gözetimi altında, mesleki rehberlik alanında 520 saatlik bir hizmet-içi eğitim;

mesleki rehberlik alanında 5 aylık bir hizmet-içi eğitim.

İstihdam Bakanlığı'nın hizmetlerinde

a. Belli bir alanda uzmanlaşmış danışmanlar

b. Mesleki rehberlik alanında uzmanlığı olan ya da olmayan bir üniversite diploması olan uzmanlar (ilgili mesleki rehberlik müdürlüğünce periyodik olarak gerçekleştirilen hizmet-içi eğitim çerçevesinde bir uzmanlık almış olanlar).

Diğer rehberlik hizmetlerinde

Diğer hizmetlerdeki personelin (psikologlar, sosyal hizmet görevlileri, sosyologlar, vb.), mesleki rehberlik alanında eğitimi olsa da olmasa da, sosyal birimlerde altyapısı vardır.

OKULLAR, İŞVERENLER, AİLELER VE DİĞER PAYDAŞLARLA İŞBİRLİĞİ

Aileler ve koruyucular, eğitim ve meslek eğitiminin amaçları ve hedefleri ve çocuklarının mesleğe açılma fırsatları hakkında konuşmak ve bilgilendirmek üzere okula çağırılır. Aileler ve koruyucular, çocuklarının ortaöğretimdeki eğitim olanaklarını ve ortaöğretimden mezun olduktan sonraki eğitim ve meslek eğitimine açılma olanakları hakkında bilgilendirilirler.

Okulda geliştirilen bu faaliyetler çerçevesinde ve mesleki rehberliğin uygulanmasında, okullarla sosyal ortaklar ve yerel düzeyde işleyen kuruluşlar arasındaki işbirliğine dayalı bir olasılık bulunmaktadır.

Ayrıca, girişimcilik programı, işverenlerin kuruluşlarına özel önem vermekte ve Yunan Sanayiciler Federasyonu (SEV) ve Eğitim Enstitüsü'yle işbirliği içerisinde okulların girişimleriyle altı yıldır işlemektedir.

MESLEKİ REHBERLİK HAKKINDA BİLGİYE ERİŞİM

Ploteus internet sitesi (www.ploteus.net), mesleki rehberlik alanında gençler, öğrenciler, iş arayanların yanı sıra uzmanlar için de ulusal ve Avrupa düzeyinde eğitim ve mesleki olanaklarla ilgili bilgiye erişim imkanı sağlar. Mesleki rehberlik yapıları (KESYP, GRASEP, GRASY), birbirlerine Nestor ağıyla bağlı olup iletişim kurarlar. Bu da, bu yapılarda çalışan personele düzenli bir şekilde merkezi olarak güncellenip düzenlenen bilgi arşivlerine ayrıcalıklı olarak erişim sağlayan dahili bir intranet'tir.

Buna ek olarak, Eğitim Enstitüsü'nün internet adresi (<http://sep.pi-schools.gr>), ilgilenebilecek herkese elektronik ortamda eğitim hakkındaki son bilgilere erişim sağlar. Aynı internet sitesi, anahtar kelime ile arama yöntemiyle farklı düzeylerde derslerin yanı sıra Eğitim Enstitüsü'nün denetimi altında tasarlanmış mesleki monografileri de araştırma olanağı sunar. Yunanistan genelinde faaliyet gösteren mesleki rehberlik yapılarının tam bir listesi yararlı bağlantılarla birlikte sunulmaktadır.

Ayrıca, öğrencileri, aileleri ve öğretmenleri hedef alan Mesleki Rehberlik Müdürlüğü'nün (SEPED) internet sitesi (<http://seped.ypepth.sch.gr/>), ortaöğretimdeki mesleki rehberlik, mesleki rehberlik bürosu, ortaöğretimdeki mesleki rehberlikle ilgili mevzuat ve son olarak EPEAEK II'nin çerçevesi içerisinde yürütülen programlar hakkında bilgi sağlar.

İnternet kaynakları

<http://sep.pi-schools.gr>

<http://seped.ypepth.sch.gr/>

Kaynaklar

1. Guidance policies in the knowledge society. Trends, challenges and responses across Europe. A Cedefop synthesis report. Ronald G. Sultana. Cedefop Panorama series; 85. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2004.
2. ETV and Cedefop thematic analysis 'Guidance and counselling for learning, career and employment' at www.trainingvillage.gr/etv/Information_ressources/NationalVet/Thematic
3. Eurybase; Eurydice.
4. Career Guidance and Public Policy. Bridging the gap. OECD 2004.